PROLETARCI VSEH DEŽEL, ZDRUŽITE SE!

★

DELO

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA SLOVENIJE

LJUBLJANA, PONEDELJEK, 28. AVGUSTA 1972
LETO XIV. ● ŠTEVILKA 234 ● CENA 1 DINAR

»DELO« IZHAJA OD 1. MAJA 1959 PO ZDRUŽITVI »LJUDSKE PRAVICE«, KI JO JE 5. OKTOBRA 1933 USTANOVILA KOMUNISTIČNA PARTIJA V SLOVENIJI, IN »SLOVENSKEGA POROČEVALCA«, KI GA JE LETA 1941 USTANOVILA OSVOBODILNA FRONTA SLOVENSKEGA NARODA

SPORT

GLAVNI UREDNIK MITJA GORJUP
ODGOVORNI UREDNIK JAK KOPRIVC

Najboljši traktorist je Štefan Bukvič (7. stran) - Izvoz obutve v zagati (9. stran) - Pazimo se klopov (10. stran)

Obveljala je tradicija

V prvi tekmi olimpijskega turnirja so jugoslovanski košarkarji premagali Italijo s 85:78 (43:38) — Najbolj so se izkazali Čosić, Kapičić in Jelovac

MÜNCHEN, 27. avg. Košarkarska reprezentanca je v svojem prvem nastopu v skupini »B« olimpijskega turnirja premagala Italijo s 85:78 (43:38). Sodnika sta bila Righetto (Brazilija) in Novotny (Češkoslovaška). Gledalcev so našteli 4.500.

JUGOSLAVIJA: Tvrdić 2, Simonović 6, Jelovac 12, Knežević 4, Damjanović, Kapičić 11, Georgijevski, Čosić 28, Solman 1, Plečaš 11, Čermak 8, Marović 2.

ITALIJA: Brumatti 4, Forborea, Giomo 2, Cerioni 8, Masini 2, Bariviera 4, Zanatta 5, Meneghin 15, Mazzorati 10, Serafini 10, Bisson 10, Iellini 4.

Jugoslavija je v izredno pomembni tekmi skupine »B« olimpijskega turnirja premagala svojega »večnega« tekmeca Italijo s 7 koši razlike po nervozni igri, v kateri so samo na trenutke blesteli Čosić, Jelovac in Kapičić. Italijani so se v drugem polčasu dvakrat približali na razliko ene same točke (51:50 in 53:52), toda beli (naši proti modrim Italijanom niso mogli zagreti v svojih »plavih« dresih) so se potem spet razigrali in niso dovolili presenečenja.

NAJUČINKOVITEJŠI — Krešimir Ćosić

Čosić, ki je bil z 28 točkami najboljši igralec tekme je s serijo košev v 9. minuti povečal vodstvo Jugoslavije na 11 točk razlike (21:10), toda prva peterka je potem spet zaigrala raztrgano in Italijani so se do polčasa približali na razliko 5 točk. Žeravica je v drugem polčasu pogosteje menjal peterko, medtem ko je na italijanski strani zapustilo igrišče s petimi osebnimi napakami kar sedem igralcev. V zadnjih minutah so naši igralci zadrževali žogo in niso dovolili Italijanom da bi pripravili presenečenje.

V jugoslovanski reprezentanci je igral samo nekaj minut Ratko Tvrdić, ker se je ponovila njegova poškodba s tekme za trening s Kubo. Žeravica očitno ni hotel tvegati, ker je bilo povsem na dlani, da poškodba na ramenu še ni povsem ozdravljena. Zvezni trener je tokrat preskusil vse ključne igralce medtem ko sta ves čas sedela na klopi le Georgijevski in Damjanović.

DOBRA IGRA — Dragan Kapičić

Današnja tekma z Italijani je pokazala, da je forma jugoslovanske reprezentance v neprestanem vzponu, zato lahko pričakujemo tudi jutrišnjo tekmo s tradicionalno težkimi nasprotniki Poljaki z optimizmom. Žeravica je bil posebno zadovoljen z igro centrov, ki so tako v skokih pod koši kot v metu solidno opravili svoje naloge.

Rezultati

KOŠARKA

Skupina A: Kuba — Egipt 105:64 (50:33), ZDA — ČSSR 66:35 (34:12), Japonska — Brazilija 55:110 (35:55), Španija : Avstralija 79:74 (36:41)

Skupina B: Poljska — Filipini 90:75 (33:46), Jugoslavija — Italija 85:78 (43:38), SZ — Senegal 94:52 (50:23).

VATERPOLO

Skupina A: Jugoslavija — Kanada 12:4 (3:1, 4:1, 3:1, 2:1), Mehika — Kuba 4:6 (1:2, 0:1, 1:1, 2:2).

Skupina B: Madžarska — Nizozemska 3:0 (0:0, 2:0, 0:0, 1:0), Grčija — Avstralija 7:7 (3:3, 2:1, 1:2, 1:1).

Skupina C: Španija — Japonska 6:4 (2:1, 1:2, 1:1, 2:0), SZ : Italija 4:1 (0:1, 2:0, 2:0, 0:0).

ODBOJKA

Skupina A: SZ — Tunizija 3:0 (10, 6, 4), ČSSR — Poljska 3:0 (13, 14, 10).

NOGOMET

I. skupina: ZRN — Malezija 3:0 (0:0), Maroko — ZDA 0:0.

III. skupina: Madžarska — Iran 5:0 (1:0), Danska — Brazilija 3:2 (1:0).

PRVE MUNCHENSKE KOLAJNE PODELJENE. Zlato kolajno za streljanje s pištolo proste izbire je dobil Ragnar Skanaker iz Švedske, srebro je pripadlo Romunu Iugi, bron pa Avstrijcu Dollingerju.

Telefoto: UPI

S Kanado — zlahka

Naši vaterpolisti, ki branijo olimpijski naslov, so začeli z zmago 12:4

MÜNCHEN, 27. avg. Prvo tekmo vaterpolskega turnirja v bazenu v olimpijskem parku so jugoslovanski vaterpolisti dobili proti Kanadi z 12:4 (3:1, 4:1, 3:1, 2:1). Pred 1000 gledalci je sodil Španec Asencio.

JUGOSLAVIJA: Stipanić, Rudić, Bonačić, Marović, Lopatny, Janković, Belamarić, Antonović, Perišić, Sandić, Marković.

KANADA: Csepregi, Barry, Pyle, Thompson, Packer, Puglies, Hart, Lecrec, Gauldie, Vanderpol.

STRELCI: 1:0 — Sandić, 1:1 — Packer, 2:1 — Janković, 3:1 — Sandić, 4:1 — Belamarić, 4:2 — Pyle, 5:2 — Janković, 6:2 — Belamarić, 7:2 — Perišić, 7:3 — Barry, 8:3 — Rudić, 9:3 — Janković, 10:3 — Antunović, 11:3 — Lopatny, 11:4 — Packer, 12:4 — Perišić.

Jugoslovani so zlahka dosegli prvo zmago. Kanadčani, ki jih trenira madžarski trener, so bili sicer zelo hitri in borbeni, toda imajo premalo mednarodnih izkušenj, da bi se lahko resneje postavili po robu olimpijskim prvakom. Naslednji nasprotnik Jugoslavije bo v ponedeljek ob 19. uri Romunija.

PRVI GOL — Mirko Sandić

Triglav pokalni prvak SRS

KRANJ, 27. avg. — V zimskem bazenu v Kranju je bilo včeraj in danes letošnje tekmovanje vaterpolistov za pokal plavalne zveze Slovenije. Nastopilo je pet ekip, žal pa se tekmovanja niso udeležili Koper, Delfin in Neptun. Slabše ekipe so se pomerile med seboj na polfinalnem turnirju, zmagovalec pa se je v finalu srečal s Triglavom.

Rezultati: Triglav II — Renče 12:3; Kamnik — Vodovodni stolp 9:5; Renče — Vodovodni stolp 10:6; Renče — Kamnik 9:6.

Vrstni red: Triglav II 6 točk (36:11), 2. Renče 3 (19:25), 3. Kamnik 2 (17:28).

Zmagovalna ekipa Triglava II, za katerega so igrali mladinci Triglava se je v finalu pomerila z drugoligaško ekipo Triglava in izgubila s 4:10. Članska ekipa Triglava je tako letos spet osvojila pokal PZS.

J. JAVORNIK

Prvi prvak je Šved

38-letni Skanaker najboljši s pištolo proste izbire, naš Bajić je 33.

MÜNCHEN, 27. avg. — Prvi olimpijski zmagovalec v Münchnu 1972 je švedski strelec *Ragnar Skanaker*, ki je v streljanju s pištolo proste izbire postavil nov olimpijski rekord 567 krogov. Prvak iz Mehike, sovjetski strelec Grigorij Kosih, je zasedel komajda osmo mesto.

Streljanje s pištolo proste izbire: 1. Shanaker (Švedska) 567, 2. Iuga (Romunija) 562, 3. Dollinger (Avstrija) 560, 4. Stachurski (Poljska) 559, 5. Vollmar (NDR) 558, 6. Hromad (Češkoslovaška) 556, 7. Marosvari (Madžarska) 555, 8. Kosih (SZ) 555.

V šestih serijah po deset strelov na 50 metrov oddaljeno tarčo, na kateri je premer »desetke« pet centimetrov, je 38-letni Skanaker prepričljivo premagal svetovno elito. Jugoslovanski strelec Petar Bajić je zasedel 33. mesto s 541 krogi.

Skanaker je prvi švedski strelec, ki je osvojil zlato kolajno po letu 1936, ko je v Berlinu zmagal Torsten Ullman s 559 krogi.

Rezultati

Dinamo : Partizan 0:1 (0:0)
Beograd — Sutjeska 2:1 (2:0)
Sarajevo — Olimpija 3:2 (0:1)
Vardar — Bor 1:0 (0:0)
Sloboda — Čelik 0:0
Radnički — Borac 1:0 (0:0)
Vojvodina : Spartak 3:0 (1:0)
Hajduk : Željezničar 3:2 (2:0)
C. zvezda : Velež 1:1 (0:0)

Lestvica

1.	Beograd	2	1	1	0	2:1	3
	C. zvezda	2	1	1	0	2:1	3
	Radnički	2	1	1	0	2:1	3
	Velež	2	1	1	0	2:1	3
	Čelik	2	1	1	0	1:0	3
6.	Bor	2	1	0	1	4:2	2
7.	Vojvodina	2	1	0	1	3:1	2
8.	Sutjeska	2	1	0	1	3:3	2
9.	Hajduk	2	1	0	1	3:3	2
	Željezničar	2	1	0	1	3:3	2
11.	Partizan	2	1	0	1	2:2	2
12.	Borac	2	1	0	1	1:1	2
	Vardar	2	1	0	1	1:1	2
14.	Sarajevo	2	1	0	1	4:6	2
15.	Olimpija	2	0	1	1	2:3	1
16.	Sloboda	2	0	1	1	0:1	1
17.	Spartak	2	0	1	1	1:4	1
18.	Dinamo	2	0	0	2	0:2	0

Pari prihodnjega kola

MOSTAR: Velež — Dinamo
SARAJEVO: Željezničar — C. zvezda
SUBOTICA: Spartak — Hajduk
BANJA LUKA: Borac — Vojvodina
ZENICA: Čelik — Radnički
LJUBLJANA: Olimpija — Vardar
NIKŠIĆ: Sutjeska — Sarajevo
BEOGRAD: Partizan — Beograd
BOR: Bor — Sloboda

Koševo je ostalo „tabu“

Olimpija je s Sarajevom vodila z 1:0, a izgubila z 2:3 — V treh derbijih so domači osvojili le tri točke — Na vrhu lestvice zdaj pet klubov s po tremi točkami — Slab obisk gledalcev

LJUBLJANA — Po drugem kolu državnega prvenstva v nogometu ni nobene ekipe več, ki bi imela vse možne točke. Po zmago in remi pa ima pet klubov, med njimi trije favoriti Zvezda, Beograd in Velež.

V treh derbijih, ki so bili vsi na sporedu zvečer, so gostje osvojili pol izkupička. Partizan je v Maksimiru premagal Dinamo, ki je tako edini brez točke in seveda povsem na koncu razpredelnice. Velež je ponovil tradicijo dobrih iger na Marakani in Crveni zvezdi odščipnil dragoceno točko. Čast domačih v derbiju je na tekmi med pokalnim zmagovalcem Hajdukom in družavnim prvakom Železničarjem v Splitu rešil »mojster z morja«. S 3:2 je premagal četo trenerja Ribarja. Zanimivo je, da je sodnik Strmečki na tej tekmi dosodil kar tri enajstmetrovke.

Olimpiji tudi v osmem gostovanju na Koševu ni uspelo, pa čeprav je imela točko praktično v žepu. Sarajevo je zmagalo potem, ko so zelenobeli z zadetkom Oblaka vodili z 1:0 in so Bežigrajčani prek Rogića deset minut pred koncem izenačili na 2:2.

Drugi novinec Spartak pa je to občutil še veliko bolj krepko. Vojvodina mu je v vojvodinskem derbiju naložila kar tri zadetke. Radnički je po tradiciji dobro začel jesenski del in Borcu odvzel obe točki. V sobotni tekmi je Beograd presenetljivo težko premagal Sutjesko. Bolj zanimivo pa je, da je prvi sarelec lanskega prvenstva Santrač na tej tekmi dosegel svoj uvodni zadetek v novem prvenstvu.

Brandt obiskal Tanjug

Zvezni kancler ZRN med jugoslovanskimi novinarji v Münchnu

MÜNCHEN — Kancler Zvezne republike Nemčije Willy Brandt je danes obiskal urad agencije Tanjug v tiskovnem središču XX. olimpijskih iger. Spremljal ga je vodja tiskovne službe OI Hans Klein. Kancler se je v krajšem razgovoru z novinarji Tanjuga in drugimi jugoslovanskimi poročevalci zanimal za razmere v katerih delajo v Münchnu.

Rekord že za uvod

Burmanec Aung v sunku dvignil kar 105 kg

MÜNCHEN, 27. avgusta — Burmanski dvigalec uteži Gyj Aung je v mušji kategoriji v sunku postavil nov svetovni rekord z 105 kg. Zanimivo je, da je ta izvrstni tekmovalec nastopil v prvi skupini in tako gledalci na OI res niso dolgo čakali na prvi svetovni rekord.

Namesto kolajne - „tuš“

Naša rokoborca v prostem slogu izgubila že v svojem prvem nastopu

MÜNCHEN, 27. avg. — Jugoslovanska reprezentanta v rokoborbi (prost slog) Risto Darlev in Sefer Salijevski sta v prvem kolu izgubila svoja dvoboja s tušem. Svetovni prvak v kategoriji do 69 kilogramov, Američan Dan Gable je prepričljivo premagal Salijevskega, medtem ko je Afganistanec Gulam Seeder v kategoriji do 57 kilogramov presenetil Dareva, ki je vodil s 5:1 v točkah, toda potem je v napadu neoprezno dovolil nasprotniku, da ga je tuširal.

Bolgar in Poljak 1100 točk

V modernem peteroboju nastopa 59 tekmovalcev iz dvajsetih držav

MÜNCHEN, 27. avg. — V dopoldanskem delu tekmovanja v modernem peteroboju sta bila v prvi disciplini — jahanju najuspešnejša Bolgar Stojanov in Poljak Wack. Dosegla sta največje možno število točk — 1100. Za njima so se uvrstili Fitzgerald (ZDA) 1030, Leu (AVS) 1085, Lillywhite (VBR) 1070. Skupno nastopa 59 tekmovalcev iz 20 držav.

olimpijsko 1. izdaja DELO
MÜNCHEN 1972 — LJUBLJANA, 28. AVGUSTA 1972 — ŠT. 2 — 2 DIN

KOŠARKARJI JUGOSLAVIJE ŽE ČEZ PRVO OVIRO

STR. 3

ŠVEDU SKANAKERJU ZLATO STR. 13
VODIČ ZA RADIO IN TV STR. 8-9

TUDI V BAZENU LEPA ZMAGA

STR. 4

SLOVENIJALES

ODE — VSAK DAN. Izšla je druga številka Olimpijskega Dela. Do 11. septembra bo odslej izhajalo vsak dan.

Malo točk našim

Telovadke SFRJ po obveznih vajah 17. med 19 vrstami

MÜNCHEN 27. avg. Jugoslovanske telovadke so na začetku olimpijskega tekmovanja doživele polom. Po obveznih vajah so ekipno na 17. mestu od 19. ekip, naša najboljša članica Nataša Šijepica pa je v skupni uvrstitvi zomaj 70.

Med ekipami so se do zadnjega borile za najboljše mesto telovadke NDR in Sovjetske zveze, ki se do zadnjega orodja je bila razlika le 0.10 točke, potem se je sovjetskim tekmovalkam posrečilo odšleptiti Zbrane so skupno 189.15 točke, medtem ko jih imajo Nemke 187.30. Med posameznicami je prva Tamara Lazakovič (SZ) - 38.25 točke, druga pa Karin Janz (NDR) z 38.15 točke.

Šibka vesla

Vsi naši čolni bodo nastopili v repesažih - Četverec 4., osmerec zadnji

MÜNCHEN, 27. avg. Prve veslaške vesti z OI za Jugoslovane niso ugodne. Vsi trije naši čolni so danes nastopili v predtekmovanju, a se nobenemu ni uspelo uvrstiti v polfinale. Vsem trem tako ostane še ena možnost, torkovi repesaži, ko bo pot do polfinala lažja kot danes, saj četvercu in dvojcu brez krmarja zadostuje 2. mesto v skupini, osmercu pa celo 3.

Blejski četverec »breza« je štartal slabo in je bil večji del proge zadnji. Šele pri 1500 m so povečali število zaveslajev in tik pred ciljem prehiteli LDR Korejo ter tako zasedli četrto mesto. Zmagal je čoln Romunije pred Norveško in Kanado.

Še najbolj solidno sta veslala Spličana Mrduljaš in Mardešić, ki sta bila s svojim dvojcem tretja. Premagala sta čoln Kanade, zmagala pa je dvojica NDR pred ČSSR.

Druga skupina pretekmovanja osmercev je prinesla razočaranje. Naši so bili peti, zadnji. Za uvrstitev v polfinale bi jim zadoščalo tretje mesto. V nadaljnje tekmovanje so se iz te skupine uvrstili osmerci Nove Zelandije, Madžarske in Argentine, četrta pa je bila posadka Poljske.

Baletka izžrebala Danila

LJUBLJANA — Zadnjega 30. potnika, ki se bo z letom Centroturista udeležil olimpijskih iger v Münchnu, je izžrebala balerina SNG in Opere **Silvana Urbanija**. Srečo je prinesla **Danilu Brajdotu**, 65000 Nova Gorica, Kidričeva 26.

V zadnjem kolu olimpijske tombole je v naše uredništvo prispelo 16.081 stavnih tablic. Pod številko 74 je napovedal atlet Bizjak, dobil je 7404 glasove, pod številko 67 je napovedovala košarkarica Miheličeva, dobila je 4665 glasov, pod številko 41 pa je napovedoval jadralec na vodi Černe in dobil 4012 glasov.

Ker so vsi trije napovedovalci pravilno uganili drugo in tretje vprašanje, prvega pa ne, je o zmagovalcu odločalo dodatno tretje vprašanje, rezultat prvega polčasa tekme Beograd : Sutjeska. Največ sreče je pri tem imel Bizjak.

Olimpijske knjige Dela bodo dobili: **Danica Horvat**, 69251 Tišina, Gradišče 51, **Berta Benedejčič**, 65216 Most na Soči, Kneža 34, **Toni Planovšek**, 63331 Nazarje, Na **Lojze Pfaff**, 61296 Sentvid pri Stični 75, **Stane Zbona** zarje 29, **Tinca Petek**, 61360 Vrhnika, Opekarska 3, 61310 Ribnica. Prijateljev trg 2, **Gabrijel Mustavar**, 61000 Ljubljana, Kovinarska 13, **Boris Bogataj**, 64000 Kranj, Valjavčeva 5, Maks Močnik, 61240 Kamnik, Kovinarska 8/D in **Jože Sobar**, 68000 Novo mesto, Ragovska 2.

Spet delitev točke

V 19. partiji dvoboja za SP v šahu ponovno Aljehinova obramba

REYKJAVIK, 27. avg. — V 19. partiji dvoboja za svetovno šahovsko prvenstvo je prvak Boris Spasski odprl z e4, Fischer pa se je tako kot v 13. partiji odločil za Aljehinovo obrambo. Vendar je že četrto potezo odigral drugače.

Kljub vsemu, pa se je tudi današnja partija dvoboja za naslov svetovnega prvaka v šahu končala z delitvijo točke.

Rezultat je zdaj 11:8 za Fischerja.

SKL – MOŠKI 1 A

Podvig Celjanov

Vodilna ekipa dobila derbi na Vrhniki — Ilirija le težko odpravila Triglav — Ločani presenetili v Novem mestu

LJUBLJANA — Nadaljevanje prvenstva je morda tudi že prineslo odločitev. Celjani so si v boju za vrh priborili nadvse pomembni točki proti neposrednemu tekmecu na Vrhniki in tako ostali na vrhu. Ilirija je šele v finišu komaj premagala Triglav, točki pa sta tokrat dobili tudi doslej zadnjeuvrščeni ekipi Trnovo in Kroj.

Branik : Marles 69:67 (35:31)

MARIBOR — Stadion v Ljudskem vrtu, gledalcev 200, sodnika Camplin (MS) in Šuster (OE).

BRANIK: Govedič 2, Veble 29, Vajngerl 8, Sprogar 10, Tatalović 20.

MARLES: Smaka 4, Fekonja 6, Benet 10, Finguš 6, Jurančič 2, Kuntu 14, Bergoč 12, Janežič 13.

Škoda, da je mariborski derbi gledalo tako malo gledalcev. Prav zaradi pomembnosti srečanja tekma sicer ni bila najkvalitetnejša, pač pa je bila po borbenosti izjemen športni dogodek zadnjega časa v Mariboru. Ekipa Marlesa, ki je veljala za favorita, je morala položiti orožje pred Brankovimi košarkarji, ki so si mnogo bolj želeli zmago. Pri Branku lahko pohvalimo vse, predvsem pa Vebleta, medtem ko pri Marlesu ni bilo igralca, ki bi se posebno izkazal.

J. KROPE

Maribor : Jesenice 81:68 (38:31)

MARIBOR — Stadion na Taboru, sodnika Juteršnik (MS) in Zule (Sl. Konjice).

MARIBOR: Vahen 18, Jordan 22, Inkret 10, Weldt 4, M. Lovše 18, L. Lovše 9.

JESENICE: Bunderla 26, Muharemović 6, Campa 2, Birih I. 16, Vauhnik 14, Šmid 2, Vujačić 2.

V dokaj dobri tekmi so domačini povsem zasluženo premagali goste. Zmago so si Mariborčani prigrali predvsem zaradi kolektivnejše igre, medtem ko so Jeseničani napadali v glavnem prek visokega Bunderle. Kljub temu, da je rezultat dokaj visok, pa se je obema moštvoma poznalo, da se je jesenska sezona šele začela.

J. KROPE

Vrhnika : Celje 81:82 (40:34)

VRHNIKA — Igrišče TVD Partizan, gledalcev 500, sodnika T. Brumen (Dom) in Burja (Lj).

CELJE: Ramšak 2, T. Sagadin 24, Erjavec 8, M. Sagadin 7, Leskovar 4, Z. Sagadin 27, Levstik 2, Jerič 8.

VRHNIKA: T. Gantar 10, Obid 13, Božič 4, De Gleria 23, B. Kukec 11, Globačnik 18, S. Kukec 2.

V derbi tekmi slovenske košarkarske lige je vodilna ekipa Celja premagala Vrhničane. Začetek je bil enakovreden, saj sta se moštvi menjavali v vodstvu vse do 15. minute, ko so domači s 6 košpovedli in s to razliko tudi odšli na odmor. V drugem delu igre so domačini še zviševali vodstvo, v zadnjih treh minutah pa je gostom uspelo izenačiti in z dvema prostima metoma povesti ter skromno prednost obdržati vse do konca srečanja.

Pri ekipi Celja velja pohvaliti pra vse, še posebno pa Toneta in Zmaga Sagadina, pri Vrhniki pa je bil najboljši Globačnik.

J. KOTNIK

Novoteks : Kroj 82:83 (41:47)

NOVO MESTO — Igrišče na Loki, gledalcev 400, sodnika Varoga in Lotrič (obe Lj).

NOVOTEKS: 2. Kovačević 30, Splichal 20, Šepetavec 11, S. Kovačević 7, Počrvina 6, Ivančič 4, Pencik 2, Pirc 2.

KROJ: Balderman 18, Habjan 14, Pokorn 31, Logonder 17, Braniselj 3.

Srečanje ni bilo posebno zanimivo, razen v zadnjih minutah, ko so odločali šteti. Domači so namreč 14 sekund pred koncem srečanja imeli točko prednosti, vendar so po nepotrebnem izgubili žogo in s tem tudi točki. V slabem srečanju so bili gosti borbenejši, zato je njihova zmaga zasluženа. Največ zaslug za nepričakovan uspeh gostov ima odličini Pokorn, ki je bil nezgrešljiv pri metih od daleč in je bil tudi najboljši igralec na igrišču. Poleg njega lahko v vrstah gostov pohvalimo še Balderman in Habjana, pri domačinih pa Žarka Kovačiča, Splichala in Šepetavca.

S. DOKL

Trnovo : Radenska 74:67 (37:31)

LJUBLJANA — Igrišče Partizana Trnovo, gledalcev 50, sodnika Bukovec (Med) in Kolenda (Sk. L.).

TRNOVO: Lenart 16, Koren 19, Vavpetič 2, Boj. Slapnik 9, Bor. Slapnik 16, Kozak 12.

RADENSKA: Smaka 25, M. Hladen 2, Fink 12, Pintarič 12, Mlinarič 6, T. Orozel 10.

Obe ekipi sta bin popolnoma enakovredni vso tekmo. Po vodstvu v prvem delu so domačini v prvih minutah nadaljevanja zaigrali zelo dobro v obrambi in s hitrimi protinapadi ovečali vodstvo na kar 11 točk (52:41) Toda naenkrat so močno popustili in gostje so prek Smake in Pintariča vodstvo znižali na samo dve točki. Ko pa je moral slednji štiri minute pred koncem zaradi petih osebnih napak iz igre in tudi Smaka ni več zadeval od daleč. je domača ekipa zmagala

J. JANČAR

Ilirija : Triglav 79:77 (38:41)

LJUBLJANA — Igrišče Ilirije, gledalcev 100, sodnika P. Kavčič in Bolka (oba Lj).

ILIRIJA: Naveršnik 16, Stegenšek 8, Oblak 14, Babnik 6, M. Macura 19, Pleško 2, N. Macura 2, Križnar 12.

TRIGLAV: Mavrič 8, Dežman 12, Fartek 8, Klavžar 8, Sorli 4, Poljšak 19, Slokan

Kranjčani so spet dokazali, da so trd nasprotnik za vse ekipe. Tokrat jim je skoraj uspelo premagati favorizirano Ilirijo na njenem igrišču. Do sredine prvega polčasa je kazalo, da bo imela Ilirija lahko delo takrat pa so se gostje zbrali in v 14 minuti povedli. Od takrat pa vse do konca srečanja sta se nasprotnika menjavala v vodstvu, vendar si nobena ekipa ni priborila večje prednosti. Triglav je vodil 2 minuti pred koncem za 3 točke takrat pa je, drugače zelo dobri Sokan v napadu izgubil žogo to pa je bil hkrati tudi znak za domačine Ilirijani so v hipu povedli za pet točk, ter tesno a zasluženo zmagali.

Čeprav se je igralcem, posebno Iliriji poznalo da še niso ugrani, je bilo srečanju zanimivo, za gle dalce pa še toliš bolj razburljivo, saj je bil rezultat srečanja do zadnjega sodnikovega žvižga nezнan Sodnika sta srečanje vodila dobro, prvih 10 minut pa je Peter Kavčič sodil sam, ker je drugi sodnik Čižek Bolka zamudil tekmo.

U SOSTARIC

1.	Celje	13	12	1	1109:935 24
2.	Ilirija	13	11	2	995:811 22
3.	Vrhnika	13	10	3	1142:954 20
4.	Maribor	13	9	4	983:908 18
5.	Triglav	13	8	5	983:877 16
6.	Marles	13	6	7	839:881 12
7.	Novoteks	13	6	7	913:981 12
8.	Branik	13	4	9	924:992 8
9.	Radenska	13	4	9	992:1070 6
10.	Trnovo	13	3	10	867:938 6
11.	Jesenice	13	2	10	964:1050 6
12.	Kroj	13	2	11	843:1057 4

PARI PRIHODNJEGA KOLA: (30. VIII.): Marles : Ilirija (42:51), Triglav : Trnovo (79:66), Radenska : Vrhnika (69:87), Celje : Novoteks (83:73), Kroj : Maribor (51:91), Jesenice : Branik (57:66).

KEGLJANJE

Tomažič 1048

ŽALEC, 27. avg. — Na štiristeznem avtomatskem kegljišču v Žalcu je ta teden klubsko prvenstvo KK Žalec v disciplini 200 lučajev. Vsi tekmovalci bodo nastopili štirikrat. Nastopa 32 članov, 9 članic in 7 mladincev.

Stanje po dveh nastopih: 1. Tkačič 1949 (985, 964) 2. Tomažič 1941 (1025, 916). 3. Čehovin 1883 (939, 944).

Včeraj se je pričel tudi tretji nastop, na katerem je Tomažin postavil nov rekord kegljišča s 1048 podrtimi keglji.

Vodi Ptuj

Koprčan Benigar presenetil na VII. dirki v kartingu za državno prvenstvo

MARIBOR, 27. avg. — Na Slomškovem trgu je bilo skoraj premalo prostora za vse, ki so si hoteli ogledati sedmo dirko za državno prvenstvo v kartingu, eno izmed odločilnih za letošnjo uvrstitev.

Okrog 5000 gledalcev je spremljalo enajst zanimivih in razburljivih voženj, v katerih je prišlo do vrste presenečenj na račun favoritov, ki so tokrat ostali praznih rok.

V razredu do 100 ccm namreč ničče ni računal na mladega Koprčana Benigarja, ki je navdušil večtisočglavo množico in zanesljivo osvojil zmagovitih 50 točk pred favoriziranim Prekom (Vrhnika), Smerdeljem (Moste) in Turkom (Vrhnika). Omenjena trojica je poskusila vse, toda razpoloženega Koprčana niso mogli ujeti na 510 m dolgi progi. Prav tako se je slabo odrezal tudi Ptujčan Langerholc in vsi drugi z vrha iestvice. Nič manj presenetljivi izidi so bili v razredu do 125 kubikov z menjalnikom, kjer je zmagal šele četrtouvščeni v generalni razvrstitvi Lavrenčič iz Il. Bistrice. Znani asi Lavrič (Moste), Cvetko (Ptuj) in drugi, so se morali zadovoljiti s slabšo uvrstitvijo, kajti Lavrenčič je vozil v veliki formi, kar daje prihodnjim dirkam še večji mik.

REZULTATI: mladinci: 1. Novak (Vrh) 50 točk, 2. Lisjak (NG) 46, 3. Kolar (Gor. Radg.) 42; 100 ccm: 1. Benigar (Kop) 50, 2. Prek (Vrhnika) 46, 3. Smerdelj (Moste) 42, 4. Turk (Vrh) 40, 5. Muhič (Moste) 39 itd. 125 ccm: 1. Lavrenčič (Il. Bistr.) 50, 2. Cvetko (Ptuj) 46, 3. Lavrič (Moste) 42, 4. Kranjc (Ptuj) 40, 5. Urbančič (Il. Bistr.) 39 itd. ekipe: 1. Il. Bistrica 124, 2.—3. Ptuj in Moste 123. Generalna uvrstitev po 7. dirki: ekipno vodi Ptuj z 871 točkami, pred Mostami, ki jih imajo 859. Posamezniki: 125 ccm: 1. Lavrič (Moste) 238, 2. Cvetko (Ptuj) 224, 3. Lavrenčič (Il. Bistr.) 217, 4. Kranje (Ptuj) 204 itd. 100 ccm: 1. Prek (Vrh) 231, 2. Turk (Vrh) 215, 3. Langerholc (Ptuj) 200, 4. Smerdelj (Moste) 196, 4. Muhič (Moste) 192 itd. F. D.

Rojtinić pred Pušnikom

HOČE, 27. avg. — Na pohorski cesti je bilo v organizaciji AMD Zg. Hoče gorska hitrostna dirka za nagrado Pohorje 72. Sodelovali so vsi najboljši slovenski avtomobilisti ter nekateri hrvatski tekmovalci. Zmagal je Zagrebčan Rojtinić na vozilu NSU — TTS, ki je po dveh tekih premagal Ljubljančana Pušnika le za šest desetink. V drugem teku je Pušnik z vozilom R 12 Gordini postavil nov rekord proge s časom 5:54,769.

REZULTATI — do 785 kubikov: Novak (Samobor) Zastava 750 14:57,09, Poljovka (INA) Zastava 750 15:27,14, Marković (Vseučilišče Zgb) Zastava 750 16:01,97, Bertok (Koper) AMI 8 16:19,51, Vodeb (SOLT) AMI 8 16:24,20, do 1150 kubikov: Kavčič (Ol) Abarth 850 12:43,55, Šobojić (R. Končar) NSU TTF 12:53,43, Štimac (INA) Abarth 850 TC 13:00,15, Jerončič (Ol) Steyer 500 13:42,82, nad 1150: Rojtinić (INA) NSU TTS 11:51,88, Pušnik (Ol) R 12 Gordini 11:52,48, Vidmajer (Vseuč) NSU TTS 12:28,35, Holenhaner (Mrb) Mazda 13:03,25, Simončič (Kop) R 8 Gordini 13:16,11.

S. VIZOVIŠEK

Dingo prvi

V 3. tekmi »Krožne dirke Slovenije« je zasluženo zmagala Fistinova

LJUBLJANA, 27. avg. S tretjo dirko se je na hipodromu v Stožicah končalo tekmovanje »Krožna dirka Slovenije«. Tudi danes je zmagala Fistina z voznikom T. tega« konja. V zadnji tekmi so se za državno prvenstvo Slavičem, pred Dingom z voznikom M. Slavičem, ki pa je bil v skupnem seštevku boljši in je osvojil »zlavo pomerili tudi preskakovalci zapрek, kjer je vnovič naslov prvaka osvojil Milutinović (JLA).

Tretja dirka kasačev na 2 tisoč metrov dolgi progi je prinesla popolno zmagoslavje jahačem iz Ljutomera, saj je družina Slavič osvojila kar vsa prva štiri mesta. Predvidevanja, da bi Nasa utegnila presenetiti Dinga, se niso uresničila, ker je bila tokrat Fistina, ki je že včeraj dvakrat zmagala, tudi tokrat odlična. Pa tudi Dingo, ki je izboljšal jugoslovanski rekord za 3-letne kasače, je bil izreden. Z zmago se je Fistina v končnem plasmaju prerinila na tretje mesto in dokazala, da bo naslednje leto prav favorit za »zlatega« konja.

V preskakovanju zapрek je imel mladinci znova zmagal Spasojević, ki je z veliko prednostjo tudi osvojil naslov državnega prvaka. Med člani pa je Rančigaj s Kobro, ki je imel pred to tekmo še teoretične možnosti, da si osvojil naslov prvaka, sicer zmagal, toda naslov je pripadel vojaku Milutinoviću, ki je bil z Vesnikom peti. Tekmovanje sta brez kazenske točke končala le Rančigaj in Zagrebčan Cimerman, ki bi morala nastopiti tudi v baražu, vendar se je veteran Cimerman odpovedal boju za zmago ker je njegov konj Kavalijer še premlad za povišane ovire, tako da je Celjan dobil tekmo brez dvoboja.

Rezultati — krožna dirka Slovenije: 1. Fistina — T. Slavič 1:20,9, 2. Dingo — M. Slavič 1:24,4, 3. Nasa — J. Slavič 1:26,4, 4. Fistra — L. Slavič (vsi Ljutomer) 1:29,9, 5. Fonka — B. Gražem (Lj) 1:30,9, 6. Pari — T. Lubi (Ljutomer) 1:33,9; končni vrstni red: Dingo 44, Nasa 32, Fistina 13 Fistra in Labinka 12, Fonka 9 Dirka kasačev — temeji 1:27: 1. Dingo — M. Slavič (Ljut.) 1:27,9 2. Lasom — J. Pogačar (Lj) 1:26,4, 3 Reno — D. Jureš (Ljut) 1:25,5; dvovprege: 1. Reno — Labinka (L. Jureš) 1:34,2, 2. Pari — Pil (F. Jureš) 1:44,5, 3. Fistina — Fistra (L. Slavič) 1:39,4.

Preskakovanje zapрek: 1. Rančigaj — Kobra 0 točk, 2. Cimerman — Kavalijer 0, 3.—4. Kurcinjak — Dante in Kožuh — Bombarder 4, 5. Milutinović — Vesnik 7, 6.—7. Jokić — Matador 8 in Dokić — Ganimed 8; skupni vrstni red po štirih tekmovanjih za državno prvenstvo: 1. Milutinović (JLA) — Ves. nik 171.5, 2. Rančigaj (Slovenija) — Kobra 166, 3. Jokić (Vojvodina) — Matador 152, 4. Blagojević (Srbiaj) — Srečko 138.5, 5. Cimerman (Hrvatska) — Kavalijer 123; ekipno: 1. Hrvatska, 2. Vojvodina,

SKL – MOŠKI 1 B

Samo Litija

Vrh ostal nespremenjen - Litijčani so edini dobili v gosteh - Stotica Ježice

LJUBLJANA — Še najbolj zadovoljni so bili Ježičani, ki so se izdatno oddolžili Bistričanom za poraz v prvem delu, Litijčani pa so ostali na vodilnem položaju in edini osvojili točki v gosteh. Fructal očitno popuščа in tudi nazaduje na lestvici.

Lesonit : Fructal 75:70 (44:35)

ILIRSKA BISTRICA — Igrišče v športnem parku Nade Žagar gledalcev 300, sodnika Hojs in Gomboši (oba Ljubljana)

Ekipi sta začeli dokaj oprezno, domačini pa so se kmalu razigrali in si do polčasa zasluženo priborili precejšnjo prednost.

P. NIKOLIĆ

Ljubljana : Zarja 66:56 (29:30)

LJUBLJANA — Igrišče Ljubljane, gledalcev 40, sodnika Ložič in Brezigar (oba Lj).

Ljubljana je s težavo uspela premagati borbene goste. S tako igro kot so jo prikazali, domačini niso upravičili svoje visoke uvrstitve. Šele v drugem delu je Ljubljana uredila svoje vrste, zaigrala bolje v obrambi in si z nekaj lepimi akcijami zagotovila prednost, ki ji je zadostovala za zmago. Schrott 18, Radeta 13 in Švent 9, za Ljubljano, ter Hladnik 24, Murko 10 in Dobrovnik 5 za Zarjo so bili najuspešnejši strelci. Pri domačinih velja razen Schrotta pohvaliti še Urbančiča, pri gostih pa je izstopal Hladnik.

U. SOSTARIČ

Sav. naselje : Postojna 70:55 (29:31)

LJUBLJANA — grišče Savskega naselja, gledalcev 60 sodnika Osipović in Kozina (oba Lj).

Srečanje je imelo dva različna dela v prvem sta obe moštvi dеali napake v napadu in v obrambi V prvem sta obe moštva bi, v drugem delu pa so domačini takoj na začetku »pritisnili«, povedli ter prednost do konca srečanja je še povečali. Pri domačinih velja pohvaliti prav vse, še posebej Žagarja pri gostih pa je bil boljši od ostalih ie Paternost. Največ koševsi so dosegli: Daxkobler 24, Fugina 14 Sobočan 11 za domačine ter Korče 11. Paternost 23 in Rot 8 za Postojno.

U. SOSTARIC

Ježica : Sl. Bistrica 101:36 (42:20)

LJUBLJANA — Igrišče Partizana na Ježici, gledalcev 50, sodnika Holzinger (Žal) in Osipović (Lj).

Ježičani so se krepko maščevali gostom iz Slovenske Bistrice za poraz, ki so ga doživeli pomladi na njihovem igrišču. Čeprav niso igrali najbolj povezano, so bili zelo učinkoviti. Trener Račič je lahko preskusil vseh 12 igralcev. Največ košev za Ježico so dosegli: Lavrič 29, Resman 23 Šporn 13 in Jakopič 10, za Sl. Bistrico pa Krulc 11 in Vesič 10

J. SNOJ

Prule : Litija 78:82 (38:32)

LJUBLJANA — Igrišče Partizana na Prulah, gledalcev 130, sodnika Šuštar in Kobilica (iz Lj.).

Igra obeh ekip je bila vseskozi zanimiva, vendar so igralci precej zanemarili igro v obrambi. Domačini so bili v prednosti vse do 37 min., ko so v obrambi popolnoma popustili, v napadu pa s preveč samostojnimi akcijami zaman skušali rešiti točki. Pri Litiji so dobro igrali in dosegli največ zadetkov Škrjanc 18. Pesek 34, Brežen 10, pri Prulah pa sta zadovoljila le Gartner in Straus s po 16 zadetki. Največ košev za Prule je dosegel Šuštaršič 18.

T. TEGEŠ

1.	Litija	11	9	2	775:712 18
2.	Ljubljana	11	8	3	797:700 16
3.	Fructal	11	7	4	764:697 14
1.	Lesonit	11	7	4	753:740 14
5.	Ježica	11	6	5	824:732 12
6.	Postojna	11	6	5	696:709 12
7.	Prule	11	5	6	739:723 10
8.	Zarja	11	3	8	677:742 6
9.	Sav. naselje	11	2	9	621:693 4
10.	Sl. Bistrica	11	2	9	744:942 4

PARI PRIHODNJEGA KOLA: Ježica : Savsko naselje (63:55), Postojna : Lesonit (42:68), Fructal : Prule (70:58) Litija : Ljubljana (67:66), Zarja : Sl. Bistrica (88:83).

Skromna udeležba

Državno kotalkarsko prvenstvo v Ljubljani je bilo le repriza slovenskega — Na SP H. Gazvoda in S. Švajger

LJUBLJANA — Udeležba na letošnjem članskem in mladinskem državnem prvenstvu je bila dokaj skromna. Za naslove se je potegovalo 18 kotalkarjev iz Olimpije, Velenja in Celja, medtem ko je Zagreb poslal le eno samo tekmovalko. Včerajšnje prvenstvo je bilo tako le repriza slovenskega, z eno samo izjemo.

Vzrok za takšno podobo je brez dvoma dejstvo, da se je ob vse večjem številu umetnih drsališč, precej dosedanjih kotalkarjev in drsalcev odločilo le za drsanje. Po drugi strani pa tudi objektivni vzroki — bolezen, ki so Ljubljančanki Boletovi, Severnikovi iz Celja in kar trem predstavnikom iz Slavonske Požege onemogočili nastop na največjem prvenstvu.

Organizacija tekmovanja, pripravil ga je DKK Olimpija, je bila brezhibna. Trije državni naslovi so ostali v Ljubljani, enega je osvojil velenjski Rudar, enega pa zagrebški Medveščak.

V mladinski skupini Krušec niti v obveznem, niti v prostem delu ni imel resnega tekmeca v Ambrožu. Vse bolj zanimivo je bilo med šestimi mladinkami, kjer se je za naslov potegovala slovenska prvakinja Rozmanova. Nepričakovano pa je te načrte prekrižala edina predstavnica iz Zagreba, komaj 11-letna Romana Gačnik, predvsem zahvaljujoč pravilni in lepi izvedbi obveznih likov. Zanesljiva je bila tudi v prostem delu, Rozmanova pa elegantnejša. Edino Marinškova je v prostem programu premagala Velenjčanko Božičkovo. Sicer pa je vrstni red po obveznem delu ostal nespremenjen.

Tudi včerajšnje prvenstvo se je v članski skupini končalo tako kot republiško. Švajger in Helena Gazvoda sta bila vidno boljša od drugih, še posebej v prostem delu. Jurčič, Kelbič in Golob so bili v včerajšnjem zaključnem delu nekoliko nezanesljivi, medtem ko so bile ostale tri članice — Zdenka Gazvoda, Mateja Mesgolist in Mateja Štajner, vse po vrsti odlične.

V skupini dvojic sta zopet sa mevala le Vivod—Korenič.

Ena izmed posebnosti letošnjega prvenstva so trije novi sodniki. V sodniškem zboru so bili kar trije odlični tekmovalci, ki so s svojo kariero pred kratkim prekinili — Albina Kristan, Mitja Šketa in Franci Blatnik.

Danes se je sestal odbor za drsanje in kotalkanje pri ZDKSJ in za nastop na svetovnem prvenstvu, ki bo od 27. septembra do 1. oktobra v Bremnu — določil državna prvaka Heleno Gazvoda in Silva Švajgerja. Njune priprave bo vodil trener Jože Resman.

TJASA ANDREE

PO DOMAČIH KRAJIH

Celje : Gavrilović 19:17

CELJE, 27 avg. Pred začetkom II. zvezne rokometne lige so Celjani zasluženo slavili zmago. Bili so mnogo boljši od nasprotnika, žal pa napadalci niso izkoristili mnogih priložnosti.

K. JUG

Kladivar : Rudar (V) 1:1 (1:1)

CELJE — V prijateljski nogometni tekmi se je Kladivar na celjski Glaziji morai zadovoljiti z neodločenim izidom srečanja. Gostje so bili enakovreden na sprotnik, na trenutke so bili celo boljši. Streica: za Rudar Kavez, za Kladivar Žavski. Tekmo je pred 700 gledalci vodil Golež iz Celja.

K. JUG

Celje : Rotweis (Salz) 5537:5127

CELJE, 27. avg. Na kegljišču Ingrada so Celjani v velikem slogu slavili mednarodno zmago. V vsakem moštvu je nastopilo le po 6 tekmovalcev. Celjan Vanovšek je s 1047 podrtimi keglji postavil nov rekord Celja in Ingradovega igrišča. Pri Celju sta bila solidna še Grum s 934 in Kranjc s 911 podrtimi keglji, pri gostih pa je bil najboljši Hammerl z 902. Ingrad : Šoštanj 6561:6521.

K. JUG

RAVNE — V tekmi za trening pred bližnjim prvenstvom je domači Fužinar visoko premagal Akumulator s 5:0 (1:0) Gole so dali Balent 2 ter Steharnik, Toni in Bukval po 1. Pred 100 gledalci je sodil domačin Štekl.

Ljubljana prvak SFRJ

Izreden uspeh plavalcev Ljubljane na državnem prvenstvu za mlajše pionirje - Markovičeva (Lj) in A. Škafar (Cel) najuspešnejša udeleženca prvenstva

SPLIT, 27. avg. Letošnje državno prvenstvo ml. pionirjev se je končalo s popolnim uspehom slovenskih plavalcev in plavalk, ki so osvojili kopico naslovov državnih prvakov, popravili vrsto republiških in državni rekord, Ljubljančani pa so bili tudi najboljši med ekipami. Jana Marković in Andrej Škafar pa sta osvojila še posebna pokala za najboljše dosežke na prvenstvu.

Tretji dan prvenstva je bil za slovenske plavalce nadvse uspešen. Pionirji so dosegli naslednje nove rekorde: Jana Marković (Lj) 400 m kravl 5:18.2 državni rekord; republiške pa: Andrej Škafar 400 m kravl 5:24.1 in 200 m mešano 2:50.1, Jana Marković 200 m mešano 2:54.1, Branka Škafar 200 m mešano 3:19.9, (rekord za skupino B), Ilirija v ženski mešani štafeti 4x50 m s časom 2:42.4 in Fužinar pravtako v mešani štafeti 2:37.4.

Za najuspešnejš. tekmovalko je bila izbrana Jana Markovič (Lj) med pionirkami med pionirji pa Andrej Škafar (Cel), ki sta oba dobila za njune dosežke posebna pokala. Prav tako je dobila ekipa Ljubljane še poseben pokal za najuspešnejšo žensko ekipo.

Končna ekipna razvrstitev: 1 Ljubljana 12.619, 2. Primorje 11.510, 3. Velež 11.163, 4. C. zvezda (Bgd) 9.987, 5. Mladost (Zgb) 9080, 6. Mornar (Split) 8.868, 7. Ilirija 8128 . . . 9. Fužinar 5017 . . . 13. Celulozar 3223 . . . 16 Rudar 634 . . Triglav brez točk.

REZULTATI 3. dne: pionirji — 4x50 m mešano: Mornar 2:34.1, 2. Partizan 2:35.5, 3. Fužinar 2:37.4, 5. Ilirija 2:44.1; 400 m kravl: 1. Popović (Ml) 5:15.9, 2. Škafar (Celulozar) 5:16.2, 3. Novičić (Part) 5:21.2, 8. Lopatič (Il) 5:55.8; 100 m prsno: 1. Kukoč (Mor) 1:28.3, 2. Popović (Ml) 1:28.3, 3. Čilić (Šib) 1:30.8, 4. Strmčnik (Fuž) 1:32.5; 200 m mešano: 1. Škafar (Cel) 2:51.6, 2. Arneri (KPK) 2:57.8, 3. Kukoč (Mor) 3:00.8, 5. Leskovec (Rud) 3:03.0; pionirke — 4x50 m mešano: 1. C. zvezda 2:33.8, 2. Velež 2:36.7, 3. Ljubljana 2:42.5, 6. Ilirija 2:46.2 400 m kravl: 1. Oman (Lj) 5:22.2, 2. Markovič (Ljubljana) 5:22.4, 4. Vaksel (Lj) 5:52.2, 7. Škafar (Cel) 6:08.7, 8. Sedej (Il) 6:19.5; 100 m prsno: 1. Peras (Ml) 1:28.8, 2. Bogdanović (C. z.) 1:28.8, 3. Paukovič (KPK) 1:31.7, 4. Škrajnc (Il) 1:32.6; 200 m mešano: 1. Bjelić (C. z.) 2:51.1, 2. Markovič (Lj) 3:54.1, 3. Smonja (POŠK) 2:56.5, 4. Oman (Ljubljana) 2:59.5, 7. Borec (Lj) 3:08.0.

Že v predtekmovanjih tretjega dne so slovenski plavalci dosegli večino rekordov. Štafeta pionirk Ljubljane 4 x 50 m kravl je dosegla čas 2:14,2. Pečovnikova (F) je rekord na 100 m delfin najprej izboljšala na 1:24,9, nato pa v finalu na 1:23,9. Andrej Škafar je v isti disciplini dosegel 1:18,4, kar je celo bolje od stare državne (obe Lj) 2:32,8, Šmonja (POŠK) 2:35,3, 5. Škrjanc (Il) 2:47,8, 6. Vaksel (Lj) 2:48,5; 100 m hrbtno: Ljubičić (Vel) 1:21,9, Paras (Ml) 1:22,4, Silić (Pr) 1:22,6, 5. Škrjanc 1:24,5, 8. Perharič (obe Il) 1:26,9; 100 m delfin: Bjelić (Cz) 1:18,8 (rek. SFRJ), Pečovnik (F) 1:23,9, Manjak (Vel) 1:26,0; 4 x 50 m kravl: Ljubljana 2:14,6, C. zvezda 2:17,4, Velež 2:17,8, 5. Ilirija 2:28,0.

BOŽO BUČAR

Še dva naslova

DUBROVNIK — Na državnem prvenstvu v plavanju za st. pionirje je bila izmed slovenskih klubov najuspešnejša Ljubljana, ki je med ekipami osvojila 4. mesto, premočno pa je zmagal domači Jug.

REZULTATI 3. DNE: pionirji — 4 X 100 m mešano: Partizan 5:06,4, Fužinar 5:09,4, Primorje 5:13,2; 800 m kravl: Malohodžić 10:13,0, Milošević 10:27,2, Lukačević (vsi Jug) 10:32,0, 5. Simoneti (Lj) 10:40,7; 200 m prsno: Simoni (Jug) 2:50,4, Pavlić (Ml) 2:57,0, Krajčinović (Cz) 2:58,6, 5. Bednarik (Lj) 3:04,2, 8. Valci (F) 3:16,3; 20 m mešano: Simoni 2:36,2, Milošević (oba Jug) 2:41,2, Simoneti (Lj) 2:41,8, 5. Bednarik (Lj) 2:44,0; pionirke — 4 X 100 m mešano: Primorje 5:37,0, Mornar 5:50,0, POŠK 6:09,0; 800 m kravl: Rušinović (Pr) 11:09,5, Kostić (Jug) 11:11,0, Korsika (Lj) 11:19,1, 7. Sladoje (Tr) 11:52,7, 8. Skubic (Tr) 12:05,2; 200 m prsno: Trtnik (Lj) 3:06,2, Kaludjerović (Pr) 3:08,3, Batinić (Jug) 3:08,3, 6. Ferlin (F) 3:18,0; 200 m mešano: Korsika (Lj) 2:50,0, Treursić (Mor) 2:53,1, Kostić (Jug) 2:54,4, 5. Skubic (Tr) 2:58,0.

KONČNI EKIPNI VRSTNI RED: Jug 20688, Primorje 14060, Partizan 11705, Ljubljana 11391, 7. Fužinar 8273, 9. Triglav 6269, 13.—14. Koper 2842, 17. Rudar 569.

Drugi dan so tekmovali takole: Rezultati: pionirji — 400 m kravl: Malahodžić 4:50,8, Milošević 4:52,4, Simoni (vsi Jug) 5:03,2; 200 m hrbtno: Pavić (Ml) 2:34,6, Vukušić (Pr) 2:37,6, Krstić (Part) 2:40,0, Bednarik (Lj) 2:40,1, Hrvatin (Kop) 2:44,0, Rupnik (F) 2:45,0, Urankar (Rud) 2:45,0; 200 m delfin: Ljutić (Šib) 2:39,6, Grgurić (Vink) 2:42,8, Simoneti (Lj) 2:43,0, 6. Polajnar (F) 3:00,3; 4 X 100 m kravl: Jug 4:29,6, Partizan 4:36,0, Fužinar 4:39,5; pionirke — 400 m kravl: Kostić (Jug) 5:19,6, Grušinović (Pr) 5:26,0, Korsika (Lj) 5:26,7, Skubic 5:36,8, 6. Sladoje (obe Tr) 5:38,4; 200 m hrbtno: Kostić (Jug) 2:44,4, Stojiljković (Cz) 2:50,8, Barlek (Jug) 2:53,4, 8. Hedžet (Kop) 3:06,0; 200 m delfin: Batinić (Jug) 2:51,3, Korsika (Lj) 2:56,0, Treuršić (Mor 3:01,4, 7. Ferlin (F) 3:17,8; 4 X 100 m kravl: Primorje 5:00,4, Mornar 5:08,4, POŠK 5:13,0.

I. PEČIRER

SLOVENSKA ROKOMETNA LIGA — MOŠKI

Tržič je presenetil

Povratniki v ligi so na svojem igrišču premagali kandidata za prvaka Brežice 19:15 (7:9) - Poraz Pirana doma

LJUBLJANA — Uvodno kolo v slovenski rokometni ligi za moške je bilo dokaj nepričetno za favorite. Tržičani so premagali Brežičane, Piran pa je doma ostal praznih rok v srečanju z Rudarjem. Tudi Izola je komajda premagala Ajdovščino. Radečani, ki so zaradi zapore svojega igrišča igrali v Sevnici, pa so gladko izgubili z Radgono.

Radeče : Radgona 14:20 (8:11)

SEVNICA — Igrišče Sevnice, gledalcev 450, sodnika Juh in Dorn (oba Celje).

RADEČE: Zahrastnik, Krahne, Matko, M. Mrežar 4, J. Mrežar 2, Koren 1, Hudoklin 1, Gospodarič, Hrenk 2, Milost 2, Pohar, Toplak.

RADGONA: Roškar, Mulec, Klopčič 2, B. Klun 5, Klemenčič 9, Ivanek, Ravnikar, Fajfar 1, Kuzmič 2, J. Klun 1, Kovačič.

Zaradi zapore igrišča so Radečani odigrali prvo tekmo v Sevnici. Radgona jih je povsem nadigrala in zasluženo slavila zmago. Glavna razloga za poraz Radečanov sta zelo slab vratar in še slabše izvajanje sedemmetrovk, saj so od osmih izkoristili le tri.

J. MAURER

Piran : Rudar 8:11 (4:5)

PIRAN — Igrišče Pirana, nočna tekma, gledalcev 250, sodnika Ilešič in Komelj (oba Ljubljana)

PIRAN: Pušpan, Zupan, Potokar, Zohil 4, Brezovec 2, Domnik 1, Ropotar 1, Kocjan, Kousca, Puks.

RUDAR: Tržan, Sovdat, J. Pajk, B. Pajk, Arnič, Butkovec 2, Ačkun 2, Bočko 3 Knez 1, Judež 1, Medved 2, Zapotnik.

Start in krstna prvenstvena predstava pod novo razsvetljavo se je za piranske rokometaše končala neuspešno. Z nekoliko pomlajeno in še premalo ugrano domačo ekipo je bil Rudar pretrd nasprotnik. Obe ekipi sta prikazali dobro igro, posebno v obrambi, zato je bil rezultat ves čas tesen. Šele v zadnjem delu so gostje, ki so v napadu igrali dosti boli preudarno kot doma či, povečali razliko na tri zadetke. To je za Piračane pomenilo konec vseh upanj, kajti v napadu so še vse premalo nevarni in neodločni pri zaključnih strelih. Kljub porazu so bili gledalci zadovoljni. Videli so dober rokomet.

J. SENICA

Sl. Gradec : Polet 21:11 (9:6)

SL. GRADEC — Igrišče Partizana, gledalcev 200, sodnika Žvan in Ogner (oba Mb).

SL. GRADEC: Jurjec, Tiršek 3, Vrčovnik 1, Pori, 3. Perger 2, Potušek 3, Stumberger 1, Ermenc 1, Belis 6, Ocepek 1.

POLET: Lanščak, Pučko 2, Deskovič, J Horvat 1, Benko, Peterka 2, Zrim 1, Mikolič, Glazar 1, Klemenčič, R. Horvat 2.

Čeprav je bivši drugoligaš zaigral brez Vrunča, Merčnika, Krevha in Šaf

I. ZVEZNA NOGOMETNA LIGA

Vnovič praznih rok

Sarajevo je tudi v osmem srečanju na Koševu premagalo Olimpijo s 3:2 (0:1) - Zeleno-beli z zadetkom Oblaka vodili z 1:0 - Na 2:2 je izenačil Rogić

SARAJEVO, 27. avg. Tudi na današnjem srečanju se je ponovila tradicija vseh dosedanjih tekem Sarajevčanov na domačem igrišču. Domačini so spet triumfirali, ko so se pomerili z ljubljansko Olimpijo. Le-ta se je predstavila z lepo, odprto igro. Igrala je borbeno. Vse to se izraža tudi v zadetkih — ki smo jih videli kar pet, kar je redko za prvenstvena srečanja.

Začetek današnjega srečanja je bil zelo medel, težaven, brez prizorov, zaradi katerih je igra z žogo zanimiva in razburljiva. Prvo, kar je pritegnilo pozornost maloštevilnih gledalcev, je bil prodor Šljiva v 17. minuti. Ta je akcijo začel hitro, še hitrejši pa je bil njegov končni strel. Na srečo Sarapa, ki je bil »prekratek« pa je žoga odšla le v out.

V protinapadu bi Srok skoraj dosegel to, kar je prej zapravil Šljivo. Mreža Sarajeva je bila namreč prazna, toda strel ljubljanskega napadalca ni bil pricizen.

Uspešno potezo smo videli še v 25. minuti, ko je Pirić s 25 metrov ostro streljal. Videti je bilo, da bo to prvi zadetek, kajti Sarap ni bil dobro postavljen. Toda žoga je le za kak centimeter odšla v out poleg njegove desne vratnice.

Sedem minut pred koncem prvega polčasa je prišla Olimpija nepričakovano, toda zasluženo v vodstvo. Domači napadalec Lubura je zgrešil žogo na polovici igrišča. To je izkoristil Popivoda, ki je s hitrim startom prodiral proti vratom domačinov. S kakih 15 metrov se je odločil za strel. Proti žogi je stekel domači vratar in ji prestregel pot v mrežo. Toda ni bil pricizen in dovolj odločen. Žoga se je od njega skotalila do Oblaka, ki jo je s silovitim strelom po zemlji poslal v spodnji levi kot domačih vrat — 0:1 za Olimpijo.

Drugi polčas se je začel z bolj zanimivo in prodornejšo igro, kot smo jo gledali v prvem polčasu. Obe moštvi sta se razigrali in pokazali igro, vredno I. zvezne lige.

V 47. minuti je obramba Olimpije ušel po desnem krilu Tešan. Pred vrati gostov je bila gneča, kjer se je najbolje znašel Ćerić, ki je z glavo poslal žogo v vrata nemočnega Sarapa. Po tem zadetku so se domači še bolj razživeli in dobili »krila« in pogosteje napadali vrata gostov. Leti so se nekaj časa držali bolj v ozadju. Toda, ko so Sarajevčani povedli, so začeli vse pogosteje napadati tudi Ljubljančani. V 61. minuti je Srok dobil lepo podano žogo od Popivode. S petih, šestih metrov pa je streljal visoko prek vrat. To je bila lepa priložnost za goste, da bi spet prišli v vodstvo.

Če lahko za prva dva gola rečemo, da sta bila dosežena precej nepričakovano, pa moramo reči, da je bil drugi zadetek Sarajevčanov prava »mojstrovina« Raševića. Le-ta je izvajal prosti strel s 17 metrov od vrat gostov. Streljal je prek živega zidu gostov tako spretno, da je žoga našla pot v mrežo Ljubljančanov.

Olimpija pa se ni vdala v usodo. Tako se je v protinapadih zvrstilo nekaj obojestranskih možnosti za povečanje zadetkov. V 75. minuti pa je Olimpija izenačila. Popivoda in Rogić sta bila tokrat spet uspešna. Prejeto žogo je Rogić s petih, šestih metrov je spravil v mrežo domačih. Kmalu zatem pa je bil Popivoda spet v položaju, da bi gostje vnovič vodili. V zadnjem trenutku je ta nevaren strel preprečil Muzurović, ki je z glavo poslal žogo v aut.

Sedem minut pred koncem tekme so domačini zapečatili usodo zeleno-belih. Muzurović je skoraj vse igrišče pretekel sam z žogo. Ko je prišel v kazenski prostor gostov, je dal lep predložek Šljivi, ki je žogo z glavo poslal v vrata Olimpije.

K. KAMERIĆ

Štadion na Koševu, gledalcev 2.000, vreme in teren ugodna za igro, sodnik Barberić (Novi Sad)

STRELCI: 0:1 — Oblak (38), 1:1 — Ćerić (47), 2:1 — Rašević (68), 2:2 — Rogić (75), 3:2 — Šljivo (83).

SARAJEVO: Gruda, Tešanj, Muzurović, Šljivo, Lubura (Demir), Rašević, Harambašić (Dupovac), Pirić, Ćerić, Petković, R. Simić.

OLIMPIJA: Sarap, Dogančić, Rogić, Sišić (Samatović), Soškić, Klampfer, Popivoda, Ameršek, Srbu (Golec), Oblak, Srok.

Komentiramo

OLIMPIJA: zapravljena priložnost

Nogometaši Olimpije so po začetni igri obetali ne le samo izenačen boj, marveč tudi presenečenje. Po vodstvu Oblaka z 1:0 in izenačujočem zadetku Rogiča na 2:2 je bilo skorajda gotovo, da se zelo nobelim točka ne bo izmuznila. Olimpija bi s prvim remijem tako prekinila tradicijo sedmih zaporednih porazov na Koševu.

Toda po poškodbi Oblaka so privrženci domačega moštva vseeno napovedovali srečen konec. In res je bilo tako. Še celo dvakrat srečno, kajti Popivoda je v odločilnem trenutku pri izenačenem rezultatu iz več ko ugodnega položaja zgrešil vrata. Česar niso izkoristili Ljubljančani, pa Sarajevčani niso zamudili. Šljivo je dosegel tretji zadetek in s tem svojemu moštvu zagotovil obe točki.

Olimpijin napad je z razigranimi Oblakom, Popivodo in Golcem kljub zamujenim priložnostim popolnoma zadovoljil, saj je dosegel dva zadetka v gosteh. Po drugi strani pa je spet obramba naredila več grobih napak, tako da je konec koncev zmaga domačih zasluženo.

Ocene: 7 — Oblak, Popivoda, Dogandžić, Golec. 6 — Sarap, Rogić Šišić, Samatović, Soškić, Klampser, Srbu, 5 — Ameršek, Srok.

K. KAMERIC

PETER MOZOLEC KOMENTIRA

Že do odmora

Beograd : Sutjeska 2:1 (2:0)

BEOGRAD — Mladinski stadion na Karaburmi, gledalcev 5.000, sodnik Manojlovski (Tetovo)

STRELCI: 1:0 — Stepanović (14), 2:0 — Santrač (41), 2:1 — Bokan (56).

BEOGRAD: Djordjević (Borota), Popadić, Stepanović, Mešanović, Mitrović, Stojanović, Turudija Zec, Santrač, Lukić, Petković.

SUTJESKA: Racić, Radovic Gardun, Zeković (Medjenovac), Grahovac, Djurović, Kovačević, Bokan, Tibljaš, Perović, Samatović.

Beograjčani so v prvem polčasu gospodarili na terenu. Po dveh zadetkih je kazalo, da bodo nogometaši Sutjeske izgubili z visokim rezultatom, vendar je v nadaljevanju prišlo do spremembe.

Zadetek Stepanovića v 14. minuti je bil plod akcije celotnega moštva, medtem ko je drugi zadetek, dosegel Santrač. Akcijo je začel Lukić, vendar je vratar Sutjeske žogo odbil, Santrač pa se je znašel in žogo zadel v črno.

Tudi v nadaljevanju so imeli pobudo Beograjčani. V zadnjem delu so gostje sicer znižali rezultat, kljub terenski premoči pa jim kaj več ni uspelo.

Šele v finišu

Radnički : Borac 1:0 (0:0)

NIS — Stadion na Čairu, gledalcev 3000, sodnik R. Ristić (Bg), vreme sončno, teren ugoden za igro.

STRELEC: 1:0 — Janković (68).

RADNIČKI (N): Pantelić, Kovačev, Dimoski, Rajković, Ilić, Čolaković, Janković, Grubješić, Antić Andrejević, Pešić.

BORAC: Jantoljak, Pelc, Gavrilović, Gugleta, Sredojević, Brnjac, Smilvski, Jusić, Bećirbašić, Fazlić, Kovačević.

Niški ljubiteji nogometa so s posebnim zanimanjem pričakovali prvi nastop svojih ljubljenccev na domačem igrišču. Igra pa jih vsaj v prvem polčasu ni zadovoljila, saj razen nekaj zrelih priložnosti niso videli ničesar. Z nespretnostjo sta se v tem delu »odlikovala« predvsem Grubješić in Antić.

V nadaljevanju je bila premoč še nadalje na strani domačinov, ki so jo v 68 min kronali z zadetkom Pešić je lepo podal Janjkoviću, slednji pa je z glavo poslal žogo mimo nemočnega Jantoljaka v mrežo. Do konca se je igra nato v glavnem odvijala na sredini igrišča. Po končani tekmi pa so gledalci vendarle zadovoljni zapuščali igrišče, saj so njihovi ljubljenci osvojili dve dragoceni točki.

D. MARKOVIĆ

Precej grobo

Hajduk : Željezničar 3:2 (2:0)

SPLIT — Stadion Hajduka, gledalcev 23.000, sodnik Strmecki (Zagreb), vreme ugodno za igro.

STRELCA: 1:0 — Nadoveza (33 iz 11 m), 2:0 — Nadoveza (43 iz 11 m), 2:1 — Bukal (53), 3:1 — Nadoveza (89), 3:2 — Bukal (90, 11 m).

HAJDUK: Sirković, Džoni, Boljat, Bošković Holcer, Peruzović, Hlevnjak, Jerković Nadoveza, Jovanić, Surjak.

ŽELJEZNIČAR: Januš, D. Kojović, Bećirspahić, Bratić, Katalinski, Hadžiabdić, Jelušić, Janković (S. Kojović), Bukal, Sprečo, Berak ović.

Tekma med bivšim in sedanjim prvakom je razočarala številne gledalce, ne zaradi prikazane igre pač pa zaradi grobosti ki so se jih posluževali predvsem gostje. Železničar je očitno pripotoval z željo, da osvoji točko po vsi sili. Posledica tega je bila izredno groba igra, tako da je imel sodnik polne roke dela. Zapisal je tri igralce Železničarja (D. Kojovića, Bećirspahića in Bukala), izključili pa Katalinskega in Bećirspahića. Od Hajdukovih igralcev pa je bil zapisan Boljat.

Domačini so bili boljši nasprotnik. Ustvarili so si vrsto priložnosti, vendar so dva zadetka dosegli iz enajstmetrovk, gostje pa enega. V 34. minuti je sodnik najprej zapisal Katalinskega, nato pa ga je izključil verjetno zaradi ugovarjanja. Gostje so tako do konca igrali le z desetimi igralci, vendar jim je kljub temu uspelo v 53 min. rezultat znižati, ko je odbito žogo Bukal iz bližine poslal v mrežo. Po tem zadetku so pobudo ponovno prevzeli Spličani, vendar je gostom v zadnji minuti uspelo spet znižati rezultat.

Z. JURIČKO

Gost nedorasel

Vojvodina : Spartak 3:0 (1:0)

NOVI SAD — Stadion Vojvodine, gledalcev 10.000, sodnik Šupejna (Rijeka), vreme ugodno za igro.

STRELCI: 1:0 — Perazić (34), 2:0 — Ivezić (66), 3:0 — Kustudić (83).

VOJVODINA: Kovačević, Aleksić, Jovanović, Vukašinović, Savić, Rutonjski, Ivezić, Perazić, Kustudić, Nikezić, Ličinar.

SPARTAK: Zaklanović, Budanović, Bracanović, Ilovac, Jovičević Jeđević, Jurković, Radosav, Četina, Čulafić, (R. Birovljev), S. Birovljev.

Z golom Perazića v 34. min. so bili kronani napori domačinov, ki so bili ves prvi polčas boljši na sprotnik. Napadalcem Vojvodine pa kljubšno ni uspelo izkoristiti vrsto priložnosti in tako je moral Zaklanović kapitulirati v tem delu le enkrat. V 34. min je Nikezić izvedel prosti strel, Perazić pa je bil najprisebnejši in je žogo poslal v mrežo.

V nadaljevanju so Novosadčani dosegli še dva zadetka in v vojvodinskem derbiju zasluženo osvojili obe točki, saj so bili gostje slab nasprotnik.

S. OBRADOVIĆ

Oba izenačena

Vardar : Bor 1:0 (0:0)

SKOPJE — Mestni štadion, gledalcev 5000, sodnik Lučić (Bgd).

STRELEC: 1:0 — Balevski (57).

VARDAR: Mutibarić Anđevski, Andrejevski, Spasovski (Hristovski), Mečkarov, Plačov, Krstevski, Balevski, Dimitrovski, Srebrov Nikolovski.

BOR: Hajduković Ranković, Bonačić, Perišić (Komljenović), Petković, Reisner, Zavišić, Sopić (Popović), Radović, Tomić, Đorđević.

Tekmo je odločal nadaljevanju Vardaraj Balevski, ko je v 57. min. premagal vratarja gostov Hajdukovića. Vardar je tokrat ostro napadal, z desne strani je Anđevski poslal žogo pred vrata gostov. Balevski in Hajduković sta se znašla iz oči v oči, napadalec je bil hitrejši in z glavo je potisnil žogo v mrežo.

V začetku je imel Vardar premoč, potlej pa je bila igra izenačena. Po zadetku so označili okrepili obrambo in do konca tekme so imeli pobudo gostje.

M. MICKOVIĆ

Krčevit odpor

Sloboda : Čelik 0:0

TUZLA — Stadion na Tušnju, gledalcev 4000, sodnik Čanak (Bg), vreme sončno, igrišče ugodno za igro.

SLOBODA: Mešković, Fazlić, Jovičić, Avdičević, Mulahasanović, Hatunić, Jevremović, Nalić, Jusić, Gerum, Hukić.

ČELIK: Vujačić, Šljoka, Brdarević, Galijašević, Hajduk, Mujkić, Buza, Peleš, Renić, Gavran, Bajević.

Čeprav so imeli v prvih 45. min. domačini mnogo več od igre kot gostje, zadetka vendarle nismo videli. Čelik se je od 10. min. dalje krčevito, vendar uspešno upiral, včasih tudi z vsemi igralci na svoji polovici. Kljub nekaj zrelim priložnostim, od katerih bi morali realizirati vsaj dve, pa Tuzlanci niso uspeli premagati Vujačića. Gostje so imeli v tem delu le enkrat priložnost za zadetek, vendar tudi oni niso uspeli.

Drugi polčas je minil enako kot prvi. Premoč domačinov je bila velika, vendar jim tokrat športna sreča ni bila naklonjena saj jim lo realizirati. Tako se je Hukić kar trikrat sam znašel pred Vujačićem, a ga ni znal premagati. Čelik pa je s svojim načrtom uspel, enako kot pred dnevi proti Fiorentini — očuval svojo mrežo nedotaknjeno. Sodnik ne zaslužil pohvale.

M. MUHAREMAGIĆ

KONJSKI ŠPORT

80 mladih igralcev

KRANJ, 27. avg. — V telovadnici osnovne šole »Franceta Prešerna« je bilo 3. mednarodno mladinsko prvenstvo Kranja v namiznem tenisu. Nastopilo je 80 tekmovalcev iz 12 društev iz Avstrije, Italije, Slovenije in Hrvatske, po pričakovanju pa so imeli največ uspeha mladi tekmovalci Fužinarja, Murske Sobote in domačega Triglava.

Rezultati — ekipno — mladinci, finale: Sobota : Juga Resa 5:2; **mladinke:** Fužinar : Triglav 5:3; **posamično mladinci — polfinale:** Ramovš (T) : Hojevac (DR) 2:0, Zorić (DR) : Gomilšek (So) 2:0; **finale:** Zorić : Ramovš 2:0; **mladinke — polfinale:** Zakojč (Tr) : Rožonja (F) 2:0, Šturs (F) : Novak (Tr) 2:0; **finale:** Struc : Zakojč 2:1; **dvojice mladinci:** Ramovš-Novak (Tr) : Čapan (DR)-Tičar (Ol) 2:0; **mladinke:** Miloš-Hajdner (Op) : Vesel-Vučić (Kop) 2:0; **mešane dvojice:** Struc-Gomilar (Sob) : Zakojč-Novak (Tr) 2:1.

I. JAVORNIK

Ivanuš drugi v SFRJ

Lep uspeh Celjana na zveznem tekmovanju poštarjev v hoji na 12 km

SARAJEVO, 27. avg. — Na 12 km dolgi progi od Ilidže do središča Sarajeva je bilo danes zvezno tekmovanje poštarjev v hitri hoji. Nastopilo je 44 tekmovalcev iz vseh republik in pokrajin. Zmagal je Sarajevčan Tomo Vuković s časom 1:02,3 pred Celjanom Ivanom Ivanušem, ki je prišel na cilj samo sekundo kasneje. Tretji je bil Stjepović iz Novega Sada, četrti Raičević iz Titograda, peti pa Cvitanović iz Osijeka. Teh pet tekmovalcev bo zastopalo Jugoslavijo na balkanskem prvenstvu, ki bo 10 septembra v Solunu.

LETALSTVO

Pokal Primorske Kralju

AJDOVŠČINA — S prihodom letal na športno letališče v Ajdovščino se je začel 15. jugoslovanski rally motornih pilotov. Tokrat sodeluje 30 pilotov iz 16 jugoslovanskih aeroklubov.

Prvi dan je komisija ocenjevala le točnost pristanka. Letošnji republiški prvak Franc Kralj (Lj) si je priborii prvo mesto šele po drugem ocenjevalnem pristanku, saj sta bila v prvem poskusu z Zagrebčanom Trifunovićem povsem enaka. Med deseterico sta se uvrstila še Ljubljančana Berčič (3.—7.) in Bizjak (8). Rezultati tekmovanja za pokal Primorske štejejo tudi za jugoslovanski rally.

Rezultati: 1. Kralj (Lj) 20 točk, 2. Trifunović (Zg) 20, 3.—7. Milić (VL), Berčič (Lj), Demiurinović (Most), Aleksandrov (AAK Beograd), Isaković (AK Bgd), 8. Bizjak (Lj) 10, 9. Božinović (Tit) 5.

V nedeljo ob 10. uri bo v Novi Gorici ob Rusjanovem spomeniku slovesnost, popoldne ob 15. uri bo slovesna otvoritev z letalskim mitingom, v ponedeljek pa tekmovalci rallyja nadaljujejo pot v Banja Luko.

S. BIZILJ

LJUBLJANA — Dvigalci utež ljubljanske Olimpije tudi v poletni sezoni niso mirovali. Ves čas so marljivo trenirali, kajti jeseni jih čakajo težke preizkušnje že 17. septembra jih čaka dvoboj s Herkulesom v okviru zvezne lige, zatem pa se bodo pomerili še s Slavonijo v Osijeku in Bosno v Ljubljani. V Domžalah pa se bodo še pred tem — 2 septembra — pomerili z ekipo Vorwärts iz Gradca, kjer bodo preizkusili tudi nekatere nove moči. Računajo da bodo imeli do konca leta kar 12 nastopov.

II. ZVEZNA NOGOMETNA LIGA — ZAHOD

Samo dva vse

V II. kolu II. ZNL zmagala Mura in Mercator, Maribor in Rudar pa sta ves izkupiček prepustila nasprotnikom

LJUBLJANA, 27. avg. Slovenski drugoligaši so bili tokrat, v II. kolu prvenstva, dokaj neuspešni, pa tudi neučinkoviti. Medtem ko so vijoličasti že včeraj prepustili Zagrebčanom ves izkupiček, so morali Trboveljčani, kot novinci, spet plačati davek za neizkušenost. Malo več zadovoljstva so omogočili Sobočani in Vičani, ki so doma komaj osvojili vse štiri točke.

Težko, a zasluženo

Mercator : Sloboda 2:1 (2:0)

LJUBLJANA — Igrišče Mercatorja, gledalcev 500, sodnik Grošinić (Zagreb).

STRELCI: 1:0 — Kapidžić (14), 2:0 — Corn (60), 2:1 — Mulalić (84).

MERCATOR: Ahim (Bregar), Jakopič (Haclar), Stermenszky, Mavrič, Nikolić R. Zavrl, Mastnak Kapidžić, Kitić, J. Zavrl Corn.

SLOBODA: Alunović Dudić, Osmanović Suko, Vujanović, Umičević, D. Mustendagić Rakanović Mulalić, Radmanović Djinić.

Gostje so zaigrali popolnoma odprto, prek nevarnih kril. Djinića in srednjega napadalca Radmanovića pa so nekajkrat nevarno ogrozili vrata Ahlina toda domača obramba je bila vedno na mestu.

V prvih minutah so moštvi zaigrali previdno, izkali vrzeli v nasprotnikovi obrambi. Prvo priložnost so si privrtali Vičani po prekršku nad Cornom ko je prosti strel s kakih 20 m streljal Kapidžić. Gostujoča obramba je žogo odbila, prišla je do J. Zavrla, ka terega močan strel je zletel tik nad desnim zgornjim kotom Alimovičevih vrat. Dve minuti kasneje je ofenzivni branilec Osmanović izredno podal svojemu srednjemu napadalcu, ki se je v odločilnem trenutku nekoliko zapletel in lepa priložnost je bila izgubljena. Izredno razpoloženi Corn je v 14 minuti zopet spravil gostujoče branilce v težak položaj. Preostalo jim ni drugega kot da so ga zrušili. Sam je streljal skrajšani kot, našel prostega Kapidžića, kateremu ni bilo težko zatresti mreže — 1:0. V 20 minuti se je izkazal vratar gostov Branli je močan in precizen strel J. Zavrla, mu je zelo lepo podal Mastnjak. V 27 minuti so imeli napadalci šlobode najlepšo priložnost. Kar po vrsti so preigravali domače nogometaše, izvrstno kombinirali, toda preveč so oklevali, tako da je žoga postala plen vratarja Ahlina. V zadnjih minutah je tempo nekoliko popustil, toda igra je še vedno zadovoljevala maloštevilne gledalce.

Tudi v nadaljevanju je bila igra zelo dinamična. Mercator je popolnoma prevzel pobudo. Posebno sta bila zanesljiva srednji, hitri Corn in izkušeni Kapidžić, ki je gospodaril na sredini igrišča in z izvrstnimi podajami napadalcem ustvarjal priložnosti za gol. Več krat je napadli tudi Levinca Mastnaka na desnem krilu toda najboljši strelec SNL v minuli sezoni ni imel sreče. Žoga ga ni šubogala, tako da tudi iz najugodnejših priložnosti ni hotela za hrbet gostujočega vratarja Alunovića.

Uspešnejša pa je bil Corn na levi strani Neštetokrat je preigral obrambo Slobode, ki je odločno kot v prvem delu, ni preostajalo drugega, kot da zaustavljalo na nedovoljene načine. Dosegel pa je tudi drugi zadetek ki je spominjal na njegove najboljše igre v Olimpiji. Podal mu je Kapidžić, točno na črto kazenskega prostora, na levi rob Viško levo krilo je v silovitem teku z volejem premagalo odličnega gostujočega vratarja.

Toda gostje kljub zanesljivi igri domačih in vodstvu 2:0 niso popustili. Začeli so silovito napadati in trenutno nepazljivost Mercatorjeve obrambe kaznovali z zniževanjem rezultata. Največjo krivdo zanj nosi branilec Stermenszky, ki je krenil preveč naprej in mimo gel več dohitet in zaustaviti Mulalića, ki samemu je bilo težko oremagati Ahlina.

Do konca sta imeli obe ekipi še nekaj lepih priložnosti toda rezultat je ostal nespremenjen. Najlepšo je zapravil Slobodin napadalec Djinić, ki je v 87 min v kazenskem prostoru Mercatorja preveč okleval in preigraval, tako da je domača obramba žogo izbila v polje.

J. JANCAR

Odlični Binkovski

Mura : Rijeka 1:0 (0:0)

MURSKA SOBOTA — Igrišče Mure, vreme lepo, gledalcev okrog 1200, sodnik Zrilić (Banja Luka)

STRELEC: 1:0 — Binkovski (87)

MURA: Orkvenčič, Gavrilović, Husar, Kopač, Posavec, Košak, Gažar, Kranjc, Purgaj (Koblencer), Pintarić, Binkovski.

RIJEKA: Jurišak, Mustač, Kocjančič, Juričić, Rudin, Cukon, Durkalić, Mohorović, Golja, Makin, Poldrugovac.

Mura je že v prvi minuti nevarno napadla in malo je manjkalo, da ni prišla v vodstvo Binkovski je s kakih 7 metrov ostro streljal, vendar je bil vratar Jurišak na mestu in prepričil nevarnost.

Mura je imela prvih 15 minut pobudo in neprestano napadala vendar napadalci niso uspeli spraviti žoge v mrežo. Prva zrela priložnost za zadetek se je gostom ponudila v 18. minuti, ko se je Makin znašel v kazenskem prostoru, vendar je okleval. Moči obeh so bile kmalu izenačene in napadi so se obojestransko menjavali, vendar nobeni napadalni vrsti ni uspelo zatresti mreže.

Zelo oster tempo igre tudi v drugem polčasu ni popustil. Moštvi sta si pripadevali s hitrimi protinapadi dosegli zadetek, vendar sta obrambi pravočasno odstranjevali nevarnosti. Ko so gledalci že začeli zapuščati stadion, mislec, da se bo srečanje končalo brez zadetka, je Mura nevarno napadla in tri minute pred koncem je najboljši napadalec Binkovski, z ostrim strelom z leve strani ukanil vratarja gostov in priboril svoji ekipi dragoceni točki. Za dobro igro so gledalci, kolikor jih je še preostalo, pozdravili zmagovalca z aplavzom.

I. MAUCEC

Jalova premoč

Rudar : Split 1:2 (0:1)

TRBOVLJE — Igrišče Rudarja, gledalcev 1800, teren primeren za igro, sodnik Fehervari (Karlovac)

STRELCI: 0:1 — Obilinović (2), 0:2 — Obilinović (50 — 11 m), 1:2 — Forte (71).

RUDAR: Gobec, Butkovec, Novak, Kompan, Petrošič, Čop, Forte, Kuder, Krastnik (Grošek), Grešak, Matić.

SPLIT: Ničetić, Matković, M. Kapetanović Z. Kapetanović, Luketin, Jerolimov Smolčić (Bratim) Leskur (Tarra) Restović, Marović Obilinović.

Nogometaši se niso še prav ogreli, ko so gostje iz prostega strela povedli z 1:0. Iz razdalje 20 m je Obilinović namreč streljal prek živega zidu in premagal sicer zanesljivega vratarja Gobca. Potem nepričakovanem vodstvu so se gostje posvetili, bolj svoji obrambi in je občasno napadali z dvema ali tremi igralci.

Domačini so igrali vseh 90 minut v polju gostov, vendar streli domačih napadalcev, z izjemo Forte jevega zadetka, niso našli poti v mrežo. Navzlic terenski premoči Rudar ni znal razbiti obrambe gostov. Usoda domačinov je bila zapečatena v 50 minuti, ko je sodnik po krivil na belo točko, Obilinović pa je zanesljivo dosegel zadetek.

Ko so Spličani po 70 minuti igrali nekoliko bolj odprto, in ko je okrepili domačine Gorišek so Trboveljšani zaigrali nekoliko bolj podjetno. Ustvarili so si nekaj lepih priložnosti, nekajkrat so tudi streljali, vendar šele športna sreča ni bila naklonjena.

P. BURKELJC

Usodna prekrška

Zagreb : Maribor 2:1 (0:0)

ZAGREB — Stadion Zagreba gledalcev 6000 sodnik Mujić (Banjaluka).

STRELCA: 1:0 — Jakota (60) 1:1 — Vučekovič (64), 2:1 — Bakota (76).

ZAGREB: Horvat, Bratec, Tucak (Močibob) Antonić, Klobučar Ivanišević Markulin, Bakota, Hudišić, Rukljač (Djekić) Smolak.

MARIBOR: Vabič, Petrič, Filipović, Bolfek, Grbavac Klančnik, Robić, Bratović Horjak Kukanja (Vukošević, Djuričić) Breber.

Tekma po kvaliteti ni bila tako dobra, kot bi pričakovali od obeh ekip, ki se potegujeta za vrh prvenstvene lestvice. Gostje so igrali zelo ostro, tudi grobo, zasti nord odmorom kar je razburilo domače igralce, gledalce pa tudi sodnika, ki je v nadaljevanju zelo strogo kaznoval prekrške Mariborčanov.

Prav zaradi take igre je Maribor dobil tudi oba gola. Dvakratni strelec Bakota je prvi zadetek dosegel po prekršku ki ga je z desnega krila izvedel Markulin. Ta je podal žogo pred vrati najvišje je skočil razpoloženi strelec ter z glavo poslal žogo v mrežo. Maribor je izenačil po hitrem napadu, zadetek pa je dosegel Vučeković. Mariborčani so spet naredili prekršek pred svojim kaznenskim prostorom. Za strel se je pripravil Bakota. Vze je dolg zalet ter silovito »nimo zida poslal žogo v nebranjeni del Vabičevih vrat.

Zagreb je bil boljš nasprotnik in zato je zmaga zasluženo. Če bi napadalci imeli nekoliko več sreče, pa bi Maribor lahko dobil še kak zadetek.

S. PIRŠL

Oršič - najhitrejši

Današnjo preizkušnjo v speedwayu za državno prvenstvo v Ljubljani dobil Zagrebčan - Na 2. mestu je Miler

LJUBLJANA, 27. avg. — V organizaciji Avto moto touring kluba Ljubljana je bila danes v Zgornji Šiški dirka za državno prvenstvo v speedwayu. Nastopilo je 13 tekmovalcev, manjkalj so le tekmovalci iz Svetozareva. Prvo mesto je zasluženo osvojil Drago Oršič (Remetinec — Zg), ki je poleg hitre vožnje pokazal tudi veliko tehničnega znanja. Omeniti velja tudi visoko uvrstitev mladega in nadarjenega Mariborčana Leona Šauperla. Evald Babič iz Krškega je imel v zadnji — 20. vožnji smolo, ko je že takoj po startu padel in tako zapravil vsaj tretje mesto. Najsrečnejši tekmovalec je bil prav gotovo Josip Frančič (Prelog); najprej je v 6. vožnji srečno brez posledic padel, v 18. vožnji pa se je zaletel v motor Franca Veneta (Krško), ki ga je ta takoj po startu izpustil iz rok. Pri tem se je Frančič poškodoval in so ga morali takoj odpeljati v bolnišnico. Kaže, da poškodba ni hujša. Zelo se je izkazal z zanesljivo vožnjo Ljubljančan Janez Tomažič. Prvenstvo v rokah domačega AMTK Ljubljana je brezhibno uspelo. Naslednja dirka za državno prvenstvo bo prihodnjo nedeljo v Mariboru.

REZULTATI: 1. Oršič (Remitinec — Zg) 15 točk, 2. Miler (TAM Maribor) 14 točk, 3. Šauperl (TAM Maribor) 12 točk, 4. Babič (Krško) 11 točk, 5. Tomažič (AMTK Lj) 10 točk, 6. Nunčič (Krško) 8 točk, 7. Kekec (TAM Mbr) 7 točk, 8. do 10. mesto Breznik (Gornja Radgona), Vurcer (Ptuj), Frančič (Prelog) 6 točk, 11. Bene (Krško) 5 točk. 12. Šoršak (TAM Maribor) 2 točki. 13. Gradečak (Prelog) 1 točka.

T. ŽIDAN

Druga zvezna liga — zahod

Zagreb — Maribor 2:1 (0:0)
Karlovac — Trešnjevka 2:0 (0:0)
Rudar T. — Split 1:2 (0:1)
Mura — Rijeka 1:0 (0:0)
Kozara — Šibenik 1:1 (0:0)
Rudar Lj. — Segesta 2:2
Orijent — Jedinstvo 2:1 (1:0)
Mercator — Sloboda 2:1 (1:0)
Istra — Varteks 1:1 (0:1)

LESTVICA

1.	Karlovac	2	2	0	0	4:0	4
2.	Zagreb	2	2	0	0	3:1	4
3.	Šibenik	2	1	1	0	4:2	3
	Varteks	2	1	1	0	4:2	3
	Segesta	2	1	1	0	4:2	3
6.	Orijent	2	1	1	0	4:2	3
7.	Mura	3	1	1	0	2:1	3
	Split	3	1	1	1	3:4	3
9.	Rijeka	2	1	1	1	3:4	3
10.	Jedinstvo	2	1	0	1	5:2	2
11.	Mercator	2	1	0	1	2:2	2
12.	Rudar (Lj)	2	1	0	1	3:4	2
13.	Maribor	2	0	1	1	2:3	1
	Sloboda	2	0	1	1	1:2	1
	Istra	2	0	1	1	1:2	1
16.	Kozara	2	0	1	1	1:2	1
17.	Trešnjevka	2	0	1	1	1:3	1
18.	Rudar	2	0	1	1	0:2	1

PAR: PRIHODNJEGA KOLA Varteks — Zagreb, Sloboda — Istra Jedinstvo — Mercator Segesta — Orijent, Šibenik — Rudar Lj. Rijeka — Kozara Split — Mura (odigrano — 1:1). Trešnjevka — Rudar T., Maribor — Karlovac.

1. Vojvodina

Z zmago nad BiH SRS 2. na polfinalnem nogometnem turnirju amaterjev

KRANJ, 27. avg. — Na štadionu »Stanka Mlakarja« se je danes končal polfinalni turnir amaterskih republiških in pokrajinskih reprezentanc za državno prvenstvo. Zasluženo je zmagala Vojvodina, ki je imela najbolj ugrano borbeno ekipo. Slovenska vrsta se je morala zadovoljiti z drugim mestom, kar je prav tako lep uspeh. Prvenstvo žali ni pritegnilo večje pozornosti gledalcev, saj je bil kljub zanimivim tekmam obisk dokaj skromen.

Slovenija : BiH 4:1 (2:0)

Igrišče »Stanka Mlakarja«, sodnik Jakše (Lj), gledalcev 100.

STRELCI: 1:0 — Kolenc (21), 2:0 — Kolenc (33), 3:0 — Zumer (58), 3:1 — Hija (61), 4:1 — Krojs (71)

SLOVENIJA: Fermo, Erjavec, Černič (Zupančič), Ahlin, Šatler Godler, Kolenc, Zumer, Krojs Gregorič, Plajnšek.

BiH: Simić, Šuput, Kuljanin, Hija, Marjanović, Mičanović, Jošarević, Sovan, Kurtež, Vrakić, Šuvalić.

Naša vrsta je zasluženo in gladko zmagala. Zmaga bi bila lahko še izdatnejša, če ne bi bili napadalci zapravili več idealnih priložnosti. Zaradi nešportnega vedenja je sodnik izključil Slovana (BiH).

Vojvodina : Hrvatska 6:1 (3:0)

Igrišče »Stanka Mlakarja«, gledalcev 200, sodnik More (Lj.)

STRELCI: 1:0 — Kuzmanovic (33), 2:0 — Križan (40), 3:0 — Križan (41), 4:0 — Kuzmanovic (49), 5:0 — Mitrović (56), 5:1 — Grabel (65), 6:1 — Dragojević (89).

VOJVODINA: Purac, Vemić, Mitrović, Gavrilović, Žagorčić, Božić, Knežević, Dragojević, Križan, Gvozdenović, Kuzmanović

HRVATSKA: Nježić, Kolečak Svigelj, Epert, Grahek, Zafran, Zimora Ivančić, Horvat, Načinović, Kovačec.

To je bila gladka in najlažja zmaga Vojvodine. Hrvatska se je tudi tokrat predstavila kot nepripravljena.

KONČNA LESTVICA

1.	Vojvodina	3	3	0	0	9:1	6
2	Slovenija	3	2	0	1	6:4	4
3.	Hrvatska	3	1	0	2	3:8	2
4	BiH	3	0	0	3	1:7	0

Najboljši strelci: Kuzmanovic (Vojvod.) 4, Krojs (Slov.) 3, Kolenc (Slov.) 2, Križan (Vojvod.) 2 itd.

J. JAVORNIK

Rudar : Šmartno 1:2 (1:1)

TRBOVLJE — V tekmi za jugoslovanski nogometni pokal so nogometaši Šmartnega ob Paki v Trbovljah premag

Nepozabno doživetje

Kaj menijo jugoslovanski olimpijci o slovesni otvoritvi iger v Münchnu, na kateri so nekateri med njimi prvič doživeli to veliko slavje mladih športnikov

MUNCHEN, 27. avg. (Telex). Prva kolajna za Nemčijo — to je najpogostnejši naslov današnjih zahodnonemških časopisov, ki pišejo o včerajšnjem slovesnem začetku 20. olimpijskih iger. Člani jugoslovanske ekipe jim pritrjujejo, po pravici. Nekaj izjav to najbolj nazorno potrjuje, kažejo pa tudi, da športniki slovesnost vidijo in doživljajo tudi drugače kot gledalci na tribunah.

Trener rokometne ekipe VLADO STENCEL: »Za stare olimpijske volkove otvoritev brškone ni bila nič novega, za nas rokometaše, ki nastopamo prvič, pa. Raznolikost oblačil, poudarek na nacionalnih oblačilih, zlasti iz eksotičnih dežel — to je, kar mi je bilo najbolj všeč, ne pa »maturantski gvanti« nekaterih ekip«.

Kanuist ŽITNIK: »Žal, na otvoritvi nisem bil, ker imam gnojno vnetje prsta s prizadetimi bezgavkami. Zvečer bo dr. Ravnik pripravil nož, potem mi bo bolje. Otvoritev sem si ogledal kar prek TV v pisarni našega vodstva, saj so bili barvni sprejemniki v centru Eros brez toka. A bilo je lepo, zares«.

Zdravnik dr LUDVIK RAVNIK: »Četrtič sem na igrah. Reči moram, v Mehiki je bilo bolj veličastno, še bolj sproščeno, občinstvo je slovesnost spremljalo bolj prizadeto, z večjim navdušenjem, z južnjaškim temperamentom. Od münchenske otvoritve, ki je name napravila izreden vtis, pa sem imel več kakor od mehiške, ker sem jo spremljal s tribun, videl sem lepše in več.«

Atletski trener MILAN LORENZI: »Najlepše je bilo, ko je napovedovalec najavil našo reprezentanco: »Jugoslavija!« Kakšen trenutek v veliki areni. Po povorki pa potlej nisem videl veliko, saj smo bile ekipe vklenjene druga v drugo. Ko bi bil vsaj večji ... večkrat sem poskočil, kmalu pa se me je lotila utrujenost.«

Plavalni trener **Vladimir Pavlović**: »Zbor vseh ekip, ki so bile odete v pisana oblačila, sredi štadiona, ves svet na enem mestu, to je bilo najlepše.«

Vodja atletske ekipe, predsednik AZJ **Hakija Pozderac**: »Domačini so se zares potrudili, poskrbeli za intimno in hkrati nevsiljivo, veličastno atmosfero. Zbor vseh ekip sredi štadiona navdušene množice je bil imenten. Srečen sem, da so bili naši izredno toplo sprejeti, veseli me, da je za našo državno zastavo korakala tako lepa ekipa.«

Strokovni vodja jugoslovanske ekipe **Vladimir Zarić**: »Skoraj ničesar nisem videl, samo ljudi naokrog. Otvoritev iger — to je spektakel za gledalce, za športnike pa ne. Na slovesnost smo se odpravili že ob 13 uri, domov pa smo prišli malo pred 18. Napor je stati tako dolgo, drugič bomo morali še bolj temeljito razmisliti, koga bomo poslali na otvoritev in koga ne. Upam, da ne bo neljubih posledic. Sicer pa nisem videl, kaj se je dogajalo 10 m od mene, lahko je košarkarjem . . .«

Vodja pisarne **Milan Tavčar**: »Še nikoli in nikjer se ni zbralo toliko odličnih športnikov na enem mestu. To je nepozaben vtis, ki ga olepša še zunanji bliščbarv, prava modna revija.«

Trener telovadcev **Janez Šlibar**: »Najbolj vesel sem bil, da sem lahko slikal, saj se je v vasi pred otvoritvijo razširila govorica, da nam bodo pobrali fotoaparate. Ceremonial z zastavo, bakio in golobi — to je bilo, kar smo najbolje videli, najbolj všeč pa mi je bila slikovitost oblačil, zlasti črncev.«

Boksar **Svetomir Bellć**: »Prihod olimpijskega ognja, zadnjega tekača med 5.976, ki so v 29 dneh in 7 urah prek 5538 km prinesli ogenj v München, je bil najlepši trenutek. Zelo domiselno je bilo tudi, da so 18-letnega atleta Günterja Zahna spremljali še tekači drugih celin — Afrike (Keino), Oceanije (Clayton), Azije (Kemihara) in Amerike (Ryun).«

Veslač **Jure Potočnik**: »Za vse tiste, ki smo olimpijsko slavje doživeli prvič, je bil nedvomno najlepši trenutek, ko je na štadionu zagorel olimpijski ogenj. Zares nepozabno doživetje.«

Olimpijski ogenj zdaj gori, s tekmami pa bo novih in novih nepozabnih doživetij še več . . .

H. UBELEIS

Takač na obisku

Sekretarju mednarodnega olimpijskega komiteja je bila všeč otvoritev, našim pa je zaželel kar največ uspehov

MUNCHEN. Ko sem zjutraj, prvi dan 20. olimpijskih iger, obiskal olimpijsko vas, naš tabor v Nadistrasse 18, mi je kljuka vhodnih vrat v pisarno našega vodstva ostala kar v roki — znamenje, da je v naši pisarni precejšen promet.

Med prvimi današnjimi gosti v našem taboru je bil tehnični direktor MOK Artur Takač, ki je spet izkoristil prvo priložnost, da je prišel obiskat svoje rojake. Kot atlet se je najdlje pogovarjal seveda s predsednikom AZJ Makijo Pozdercem. »Zelo sem vesel, da je slovesen začetek iger tako dobro uspel,« je povedal Artur Takač. »To je bila doslej najbolj mednarodna otvoritev iger sploh, z najmanj krajevnega obeležja. Morda se motim, a zdi se mi, da sem samo enkrat slišal besedo Nemčija. Prav je, da so se prireditelji ognili nacionalnosti, z besedami mladina, München, Bavarska . . . to mi je bilo zelo všeč. Briljantno, prav nič vsiljivo je napovedovalec, igralec Joachim Fuchsberger, pojasnil tudi uradne, protokolarne slovesnosti iger in pa slovo predsednika MOK Averyja Brundagea, njegov zadnji nastop po 20 letih.«

Naše kajakaše je obiskal sekretar brodarske zveze Slovenije Janez Kunaver, ki ni mogel skriti zadovoljstva nad tem, da imamo Jugoslovani v sodniškem zboru kajakaških in kanuističnih tekem v Augsburgu zelo močno zastopstvo.

Inženir Polde Leskovar je član vrhovne žirije v Augsburgu in celo kar najresnejši kandidat za predsednika komiteja za slalom. Volitve bodo dan pred koncem iger, nestrpno čakamo na izid inž. Borut Justin in inž. Dave Bernot, prav tako Ljubljančana pa bosta sodila posamezne tekme v Augsburgu.

Telovadci so imeli neposredno pred prvim nastopom prisrčno slovesnost. Kmalu po poldnevu so se v našem bloku v olimpijski vasi zbrali vsi telovadci in telovadke z vodstvom, da bi Subotičanu Zoranu Ivanoviću čestitali za rojstni dan (27. 8. 1949). Slavljenec se je zelo razveselil pozornosti, ki so mu jo izkazali kolegi in kolegice.

HENRIK UBELEIS

LDR Koreja in ZDA

MUNCHEN, 27. avg. V dopoldanskem delu gimnastičnega tekmovanja v obveznih vajah so med moškimi povedli tekmovalci LDR Koreje, ki so zbrali 267.90 točke. Za njimi so se zvrstili Bolgarija 253.00, Kuba 250.65 in Italija 249.30 točke.

Med ženskami so povedle ZDA s 182.10 točke pred Bolgarijo s 174.80, Nizozemsko 174.50, Švico 173.65, Kanado 172.70, Francijo 171.95 in V. Britanijo 165.50.

POLJSKA : FILIPINI 90:75 (33:46)

MUNCHEN — Poljaki so se razigrali šele v drugem polčasu, a so na koncu vendarle zanesljivo zmagali. Največ košev za Poljsko sta dosegla Kasprzak 20 in Seweryn 20, za Filipine pa Mariano 16 ter Paner 14.

KUBA : EGIPT 105:64 (50:33)

MUNCHEN — Že prvi del je pokazal, da hitri in temperamentni Kubanci z Egipčani ne bodo imeli težkega dela in res so zasluženo visoko zmagali. Najboljši strelci: Perez 18 in Chappe 14 za Kubo, za Egipt pa Essam 15.

Kleinove težave

O novinarju, njihovem šefu in švicarskem bedaku, ki pojde v anale

MUNCHEN, 27. avg. (telex) — Hans »Johnny« Klein, bradati šef olimpijskega tiskovnega urada, je človek političnih načrtov. Ko bodo igre mimo, bo kandidiral na listi Straussove bavarske CSU za zveznega poslanca.

V Bonnu ni popularno biti poslanec v CSU. Kot dolgoletni bonski dopisnik »Sterna« in drugih publikacij takšne (lažje) vrste Klein to dobro ve. Tej okoliščini je, pravijo, pripisati, da so bonski dopisniki vseh nacionalnosti deležni »Johnnyjevih treh dni«: vsem dopsnikom, ki so akreditirani pri bonski vladi (in s tem tudi pri bonskem parlamentu), je olimpijski tiskovni urad za dve noči (po izbiri) rezerviral apartmaje v münchenskem novinarskem naselju.

Da ne bo pomote: to stane vsakega gosta sto mark. Johnnyjeva prijaznost je v tem, da je sploh mislil na nas.

Zdaj ugibamo, s čim naj bi se mu revanširali za to prijaznost. Ali bi bil že zadovoljen, če mu obljubimo, da bomo pozabili na njegovo kandidaturo pri Straussu?

Sinoči (v nedeljo zvečer) se je strašno razjezil, in še danes dopoldne ni bil povsem pomirjen. »Švicarji nas bodo raztrgali, to je enkrat ena,« toži.

Toda Johnny ni nič kriv. Kaj se je zgodilo? Eden izmed reporterjev drugega televizijskega programa (njegovo ime bodi iz usmiljenja zamolčano), je po zaključku otvoritvene slovesnosti lovil po štadionu športnike in jih obdeloval z duhovitimi vprašanji, kakor: »Kaj vam je bilo med otvoritvijo najbolj všeč?« Ko je mimo kamere korakalo švicarsko moštvo, je reporter zaklical, naj eden izmed športnikov pride k mikrofonu. Ker očitno nihče ni razumel, kaj hoče, se je nesrečnež razjezil in zavpil: »Pridi že sem bedak, saj se ti ne bo nič zgodilo-« Milijoni ljudi so vse videli in slišali tega »bedaka«, in nekaj ur so bili telefoni vroči: lik nemškega novinarja še ni bil nikoli tako obširno in izbrano opisan.

Televizija se je zvečer v vsej formi opravičila, tisti reporter je postal nesmrten in se najbrž tako hitro ne bo več prikazal na zaslonu, toda Hans Klein, »odgovorni za tisk«, in s tem za dober glas olimpiade, je ves nesrečen: samo tega se je še manjkalo, da bo »vedra olimpiada« odslej »troteljska olimpiada«.

Ko hodi po nadstropjih tiskovnega centra med tipkajočim ljudstvom, se mu obraz razleze v nasmeh: za kolege je vse dobro poskrbljeno. Pisalni stroji s 144 različnimi tastaturami, ali to ne pove vse? Le tu in tam manjka kaj nujnega, na primer startna lista za slalom kanujev in kajakov v divjih vodah. »Vprašajte Golyma«, ljubeznivo de Johnny, toda čudežni kompjuter, ki so ga nahranili z vsemi olimpijskimi podatki, ima svoje muhe: reagira samo na mirne vode, na divje ne. Toda preden se to zve, je Johnny že izginil.

SLAVKO FRAS

Res divje vode

Ostra konkurenca v umetnem »hudourniku v Augsburgu - Naši kajakaši in kanuisti ne bodo imeli podrejene vloge

OD NAŠEGA POSEBNEGA POROČEVALCA

MUNCHEN, 27. avg. (Telex). Glavnina jugoslovanske kajakaške in kanuistične reprezentance že odšteva ure do odločilnega olimpijskega starta. V ponedeljek ob 13. uri se bo na umetni stezi za slalom na divjih vodah v Augsburgu začelo prvo olimpijsko tekmovanje v tej športni zvrsti.

V ponedeljek gredo na start vse naše posadke posameznikov — Ibrahimbegović, Spasovski in Matakovič v enosedežnih kajakih ter Prelovšek in Hočevar v enosedežnem kanuju. Že startni seznami — 35 prijavljenih v k-1 in 21 v c-1 prepričljivo govore, da so reprezentance zares natanko premislile, koga poslati na prvo kajakaško olimpijsko preizkušnjo.

V naši reprezentanci je postala že kar priljubljena šala, da si tekmovalci med seboj govore: bolj ko premišljam, koga lahko premagam, manj imen mi pride na misel. Kljub vsemu pa so seveda favoriti porazdeljeni na obe nemški reprezentanci, še zlasti zaradi tega, ker domačini med vsemi najbolj poznajo novo olimpijsko progo, Vzhodni Nemci pa ne dosti manj, saj so kmalu za svojimi najhujšimi konkurenti tudi doma zgradili svoj kanal, ki je na las podoben augsburškemu. Tako oboji začenjajo olimpijski boj s precejšnjo prednostjo. Tudi našim tekmovalcem »hudourniku« v Augsburgu ni docela tuj, na tej vodi so dosegli tudi že nekaj omembe vrednih časov, ki se zlahka lahko primerjajo s tistimi, ki jih dosegajo favoriti. S tem seveda še ni nič zagotovljenega, toda eno je zanesljivo, naši tekmovalci ne bodo imeli podrejene vloge, čeprav bodo imeli za nasprotnike zares pravo smetano svetovnega kajakaškega in kanuističnega športa na divjih vodah.

Kot prvi bo startal v kategoriji k-1 Ibrahimbegović, ki bo šel na progo četrti, nosil pa bo startno številko 104. Spasovski bo imel startno številko 118, s tem ima 18 startno mesto, Matakovič pa bo startal trideseti.

Naš prekaljeni mednarodni kanuist Prelovšek bo na vrsti tretji s startno številko 203, osem mest za njim s startno številko 211 pa bo šel na progo Hočevar.

Drugi dve naši posadki, dvojica Tuma—Žitnik in Guzelj—Andrejašič bosta prišli na vrsto 30. avgusta.

JOŽE DEKLEVA

DANES ŠTARTA. Naš kanuist Tone Hočevar v razgovoru s predsednikom JOK Zoranom Poličem. Foto: Šelhaus

Ganljivi prizori

Vodja naše olimpijske ekipe Nebojša Popović o otvoritvi in srečanjih naših reprezentantov z našimi rojaki

MUNCHEN, 27. avg. (Telex). Šef jugoslovanske olimpijske odprave v Münchnu, Nebojša Popović, je še ves pod vtisom veličastne otvoritve iger in predvsem srečanja olimpijcev z našimi rojaki v Münchnu.

»Težko je dati zaokroženo podobo začetne slovesnosti, še zlasti, ker so jo milijoni doživeli ob televizijskih zaslonih. Zato je morda bolje, da primerjam dogajanja na münchenskem stadionu z otvoritvami prejšnjih iger. Za vse nas je praznični dan zapustil kar najlepši vtis, bila je zares prijetna športna atmosfera, prireditelji so si očitno prizadevali, da bi zabrisali vse, kar bi lahko tega ali onega še spominjalo na preteklost, celo na igre leta 1936 v Berlinu. Slovesnost je bila zares najlepši uvod v igre miru in prijateljstva. Z njim ima Nemčija enkratno priložnost, in če govorim še kot Jugoslovan, moram reči, da smo srečni in zadovoljni, ker nas je občinstvo tako lepo sprejelo. Med tistimi smo bili, ki so bili deležni največjega odobravanja.

Moji najlepši vtisi in doživetja na slavnostni dan iger pa so vezani na vse tisto, česar na štadionu ni nihče videl in tudi na televiziji ne. Kar nas je najbolj ganilo, se je dogajalo pred štadionom, med tistimi 40.000 pravimi ljubitelji športa, zanesenjaki, ki niso dobili več vstopnic ali pa zanje niso imeli denarja. Nam, Jugoslovanom, so priredili prave ovacije, preden smo vkorakali na štadion. Veliko je bilo jugoslovanskih delavcev med njimi, vzklikali so nam »plavi, napred« pa »naši, ne dajte se, naprej« ter v zborih skandirali imena naših olimpijcev. To je bil en sam špalir dolgotrajnega spodbudnega vzklikanja. Neki deklici, ki je na igrah zaposlena kot čistilka, je uspelo, da se je prebila do našega zastavonoše, Mirka Sandića, se oklenila tudi naše zastave in vzklikala: »Naši, naši, naši, držite se, naši.« To so bili prizori, ki jih ne bom pozabil nikoli.«

Ob prvem dnevu iger je šef jugoslovanske delegacije Nebojša Popović posebej za Delo izjavil: Münchenske igre za nas po kolajnah brškone — žal ne bodo tako uspešne, kot so bile mehiške pred štirimi leti, ki po uspehih, predvsem osvojenih kolajnah, zavzemajo posebno mesto med našimi nastopi na olimpijskih igrah. Če že kolajn ne bo toliko, kakor jih je bilo v Mehiki, potem naj rečem, da pričakujem, da bodo naši domala v vseh disciplinah, v katerih nastopajo, kljub čedalje hujši konkurenci, prav pri vrhu, med najboljšimi na svetu. Po tej oceni bodo münchenske igre gotovo na prvem mestu. In predvsem eno je še pomembno: od naših pričakujem, da bodo v boju s svetovnimi mojstri s petih celin dali vse od sebe, se športno borili od prve do zadnje sekunde. Če bo tako, potem bomo izpolnili našo zahtevno nalogo na igrah 20. olimpiade.«

HENRIK UBELEIS

Naši danes

VATERPOLO
19.00 Jugoslavija : Romunija

KAJAKAŠTVO
13.00 K—1 Spasovski, Ibrahimbegović, Matakoviđ)
15.00 C—1 (Prelovšek, Hočevar)

KOŠARKA
21.30 Jugoslavija : Poljska

PLAVANJE
10.00 **200 m delfin, moški** — Pavličević v predtekmovalni skupini z Tozzijem (Ita), Meeuwom (ZRN), Backhausom (ZDA), Ferrerom (Tri), Komazakijem (Jap), Velenciom (Meh) in Chudzinskim (Pol).
11.00 **100 m hrbtno, moški** — Predrag Miloš v predtekmovalni skupini z Murphyjem (ZDA), McKenziem (Kan), Werrasztom (Mad), Rosarijem Fil), Arantesom (Bra) in Gonzalesom (Arg).
11.00 **100 m hrbtno — moški** Nenad Miloš v predtekmovalni skupini z Matthesom (NDR), Sandbergom (Šve), Pishom (Kan), Baenikom (Fra), Crockerom (Hkg) in Kolarovom (Bol).
200 m kravl, moški — Sandro Rudan v predtekmovalni skupini z Oliverom (Bra), Mazanovom (SZ), Wendenom, Mayom (oba Avstralija), Ljungbergom (Šve) in Gardossonom (Isl).

STRELJANJE
9.00 MK puška, leže, Milutinović

BOKS
13.00 srednja, Belić : Fall (Sen), I. kolo
19.00 polteška, Fariov : Nuredin (Cad), I. kolo

GIMNASTIKA
15.00 ženske, ekipno, proste vaje v skupini z Romunijo, Madžarsko in Mehiko

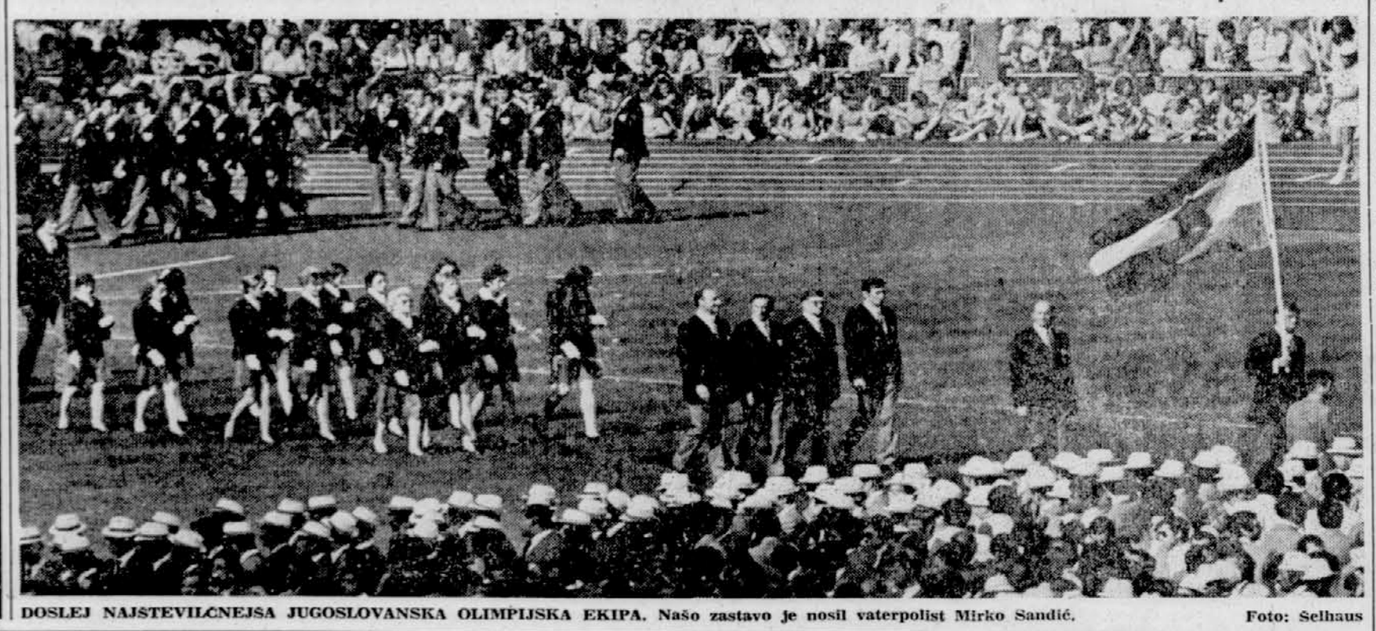

DOSLEJ NAJSTEVILČNEJŠA JUGOSLOVANSKA OLIMPIJSKA EKIPA. Našo zastavo je nosil vaterpolist Mirko Sandić. Foto: Šelhaus

Zadnje vesti

● *GIMNASTIKA:* Vrstni red posameznic v gimnastiki po obveznih vajah je naslednji:

1. Lazaković (SZ) 38,25, 2. Janz (NDR) 38,15, 3. Turiščeva 38,05, 4. Korbut (obe SZ) 37,90, 5. Zuchold 37,80, 6. Hellman (obe NDR) 37,50, 7. Burda 37,45, 8. Sadi (obe SZ) 37,20, 9.-10. Schmeisser (NDR) in Košel (SZ) 37,00.

● GIMNASTIKA: Po obveznih vajah moških vodi med ekipami Japonska z 285,05 točke pred SZ 282,20, NDR 278,40, ZRN 272,25, Poljsko 272,00, Madžarska je 6., ČSSR 7., LDR Koreja 8., Romunija 9. in Švica 10. Med posamezniki je Savao Kato (Japonska) prvi s 57,35 pred Andrijanovom (SZ) 57,30 in Kenmocujem (Jap) 57,20.

Jugoslovanska vrsta je 12. z 261.00. Posamično: Brodnik 53.20, Vratič 52.55, Kersnič 52.35, Ivanović 51 30, Hmelovac 50.75, Šoštarič 49.65.

● *STRELJANJE:* po prvem krogu tekmovanja v trapu (streljanje na glinaste golobe) vodi Italijan Szalzone s 75 zadetki, na drugem mestu pa so le s krogom manj Buchardt (NDR), Alcon (Meh) in Androškin (SZ).

DVIGANJE UTEŽI — Druga zlata prvega tekmovalnega dne je pripadla Poljski. Dobil jo je tekmovalec uteži kategorije do 52 kg Sigmunt Smalcerz s 337,5 kg v triatlonu. Drugi je Madžar Szicz s 330,0 kg, tretji pa Madžar Holczreiter s 327,5 kg. Indonezijec Dephtios je v sunku dosegel svetovni rekord s 132,5 kg.

● NOGOMET: V prvih tekmah olimpijskega turnirja je najvišjo zmago — s5:0 — slavila Madžarska nad Iranom, Maroko in ZDA pa sta igrala 0:0. Presenetljiva je zmaga Danske nad Brazilijo s 3:2, ZRN pa je premagala Malezijo z 2:1.

VATERPOLO — V tekmi skupine A je ZDA premagala Romunijo s 4:3 (1:0, 2:1, 0:1, 1:1).

Šah

SPASSKI : FISCHER
19. partija
Aljehinova obramba

1. e4 Sf6, 2. e5 Sd5, 3. d4 d6, 4. Sf3 Lg4, 5. Le2 e6, 6. 0—0 Le7, 7. h3 Lh5, 8. c4 Sb6, 9. Sc3 0—0, 10. Le3 d5, 11. c5 Lf3:, 12. Lf3: Sc4 13. b3 Se3:, 14. fe3: b6, 15. e4 c6, 16. b4 bc5:, 17. bc5: Da5, 18. Sd5 Lg5, 19. Lh5 cd5:, 20. Lf7: Tf7:, 21. Tf7: Dd2, 22. Dd2: Ld2:, 23. Taf1 Sc6, 24. ed5: ed5:. 25. Td7 Le3+, 26. Kh1 Ld4:, 27. e6 Le5, 28 Td5: Te8, 29. Te1 Te6:, 30. Td6 Kf7, 31. Tc6: Tc6:, 32. Te5: Kf6, 33. Td5 Ke6, 34. Th5 h6, 35. Kh2 Ta6, 36. c6 Tc6:, 37. Ta5 a6, 38. Kg3 Kf6, 39. Kf3 Tc3+, 40. Kf2. Remi.

a b c d e f g h

Endo: Prvo je delo!

Znameniti japonski telovadec, ki je zdaj trener nacionalne reprezentance je prepričan, da za uspeh niso odločilne samo telesne vrline, marveč volja

MUNCHEN — Ena od najbolj spoštovanih osebnosti v telovadni četrti olimpijske vasi je gotovo Jukio Endo, olimpijski zmagovalec iz Tokia, ki je kmalu po igrah leta 1964 prevzel mesto trenerja japonske reprezentance. Zaradi svoje slavne preteklosti in velikih izkušenj uživa japonski trener nesporno avtoriteto. Je ljubezniv, večno nasmejan in rad pripravljen na pogovor z novinarji.

»V nasprotju s precej razširjenim prepričanjem, ne verjamem, da bi bili japonski telovadci že po naravi bolj nadarjeni kot drugi.« meni Endo »Pogosto slišim ali berem, da je gimnastika šport, ki popolnoma ustreza japonskim lastnostim. Temu sem se vedno zelo čudil. Po mojem je najvažnejše delo, ne pa telesne lastnosti. Morda pa je res to, da na tem področju delamo več in bolj trdo kot drugi.

Ko gledam nekatere tuje ekipe na treningu, si lahko mislim, po kakšnih metodah se pripravljajo na tekmovanja. Zame je njihov trenig nekam počasen. Za nas je trening prava generalka tekmovanja. Tekmovalcem poskušamo pripraviti enake razmere, kot jih čakajo na tekmovanjih. Vsak trening je svojevrsten boj s konjem, s krogi ali z drogom. Na eni strani stojite vi, na drugi strani pa orodje, ki je nekakšen sovražnik, ki ga morate ukrotiti.«

Endo vztrajno poudarja, da za dobrega telovadca niso tako pomemone telesne odlike kot vrline značaja. Udari se po delu in pravi:

»Dober telovadec mora imeti močno voljo. Mi se na treningu držimo načela, da človek ne sme nikdar oditi s treninga z občutkom, da je poražen. Seveda, včasih se človek ne počuti najbolje. Takrat je bolje, da si izbere lažjo vajo, kot pa da bi poskušal težjo in bi mu spodletelo. Najpomembnejše je, da odidete z zavestjo, da ste zmagali vi in da ni nič hujšega, kot da vam na treningu spodleti, da ga končate z napakami. Kadar vidim, da gre telovadcu slabo, mu svetujem, naj dela to ali ono vajo, za katero vem, da jo bo lahko napravil.«

Danes se telovadne vaje hitro spreminjajo in prav Japonci so znani po tem, da vnašajo v svoje vaje vedno nove, drzne elemente.

»Prepričan sem,« je rekel Endo v pogovoru o tem, »da bi našli vedno nove elemente, pa četudi ne bi šestih orodij, na katerih telovadimo danes, nikdar več spremenili. Še zdaleč nismo izkoristili vseh možnosti, ki nam jih nudijo ta orodja. Na njih je mogoče napraviti na tisoče različnih gibov. Nekatere novosti nastanejo čisto po naključju, ko telovadec bolj za zabavo poskuša kaj novega in dobi pri tem navdih za novo vajo. Seveda pa o tem razmišljajo tudi trenerji, ki pripravijo določeno novo vajo za tekmovalca, ki ga dobro poznajo.

Na Japonskem je čutiti velik polet in tekmovalstvo prav na tem področju. Vsakdo v svojem kotu poskuša kaj novega in se trudi, da bi tako prodrl s svojim imenom v gimnastiko. Za nas trenerje je to seveda zelo zanimivo, vendar med pripravami za tako tekmovanje, kot so olimpijske igre, včasih odsvetujemo telovadcu, ki še ni popolnoma obvladal odlične, a popolnoma nove vaje, da bi tvegal in z morebitno napako pokvaril svoj nastop.«

Endo ni hotel pred začetkom tekmovanj v gimnastiki ničesar točneje napovedati. Seveda je izrazil upanje, da bo postal prvak spet kdo od Japoncev, vendar je pristavil, da bi težko rekel, kdo v japonski vrsti je najboljši. Namignil je le, da je Savao Kato, olimpijska zlata kolajna iz Ciudad Mexica, tudi letos v odlični formi.

PRVI GOL NA TURNIRJU — SANDIĆEV. Mirko Sandić je v Münchnu prvi premagal nasprotnega vratarja. S tekme Jugoslavija : Kanada v vaterpolu. Telefoto: UPI

Spitz: preveč lačen zmag . . .

Ali se bo plavalcu ZDA zataknilo v Münchnu tako kot v Mehiki?

V nasprotju s svojimi navadami Spitz tokrat rad odgovarja na vprašanja novinarjev. »Pred štirimi leti sem bil najslabši od Američanov,« je izjavil v münchenski olimpijski vasi. »Tokrat pa upam, da bom zabrisal spomin na ta neuspeh tako, da bom najboljši. Čeprav me čaka sedem disciplin me ni strah.«

Ko so novinarji vprašali Spitza, ali bo res odnesel iz Münchna sedem zlatih medalj, je zmagnil z rameni in odgovoril: »Te prav gotovo, in sicer s tovariši iž štafet in morda prav zaradi njih. Kar se tiče posamičnih disciplin, pa bo na dan finala vse odvisno od mene.«

Novinarji so vprašali za mnenje o Spitzu tudi trenerja Shermanna Shavoorja in Petre Dalanda. »V Mexicu je bil Spitz star komaj 17 let. Odtlej se je popravil v vsakem pogledu. Jasno je napredoval, tako telesno, kakor tudi moralno in športno. Štiri leta več ima pač, jaz pa tudi . . .«

Peter Daland misli, da Spitza ne čaka nepremagljiva naloga: »To, da bo Spitz nastopal v sedmih disciplinah, ni nič izrednega. Na zimskem in letnem prvenstvu Združenih držav je plaval najmanj tolikokrat in videli ste, kakšni so bili rezultati!«

Ena najbolj žalostnih figur mehiških olimpijskih iger je bil prav gotovo Mark Spitz. Čeprav se je vračal iz Ciudad Mexica z dvema zlatima kolajnama (obe je osvojil kot član ameriške štafete 4 x 100 m in 4 x 200 m kravl) ter eno srebrno (100 m delfin) in eno bronasto (100 m kravl), so ga vendarle vsi šteli med najbolj nesrečne udeležence iger. Njegov trener Georges Haines je takrat dejal: »Mark je zmag lačen športni tip, ki je želel mnogo več, kot je zmogel.«

V Mexico je odhajal kot svetovni rekorder na 100 in 200 m delfin in 400 m kravl. Bil je prvi favorit v delfinu in kravlu in vsi so menili, da bo presegel uspehe Dona Schollandra s tokijskih iger. Toda Mark je izgorel v prevelikih željah po zmagah. Prepričan je bil, da bo osvojil šest zlatih kolajn in tako prišel v zgodovino olimpijskih iger kot najuspešnejši športnik.

Zdaj je Mark vnovič pred isto odločitvijo. Toda zrelejši — star 21 let — po izkušnjah tudi nekaterih grenkih, ter v odlični formi. Z rekordnimi rezultati v ameriškega prvenstva se je že 25-krat vpisal v listo svetovnih rekorderjev. Za seboj ima 14 let treninga in 6 let rhunske kariere. S 16 leta (1966) je prvikrat osvojil prvenstvo ZDA na 100 m delfin. Tokrat je Spitz trdneje prepričan, da bo izpolnil sanje, ki se mu niso izpolnile na 19. olimpijskih igrah v Mehiki.

Dolgoročna naložba

Govori Martin Rozman, tajnik republiškega centra šolskih športnih društev: 70 prijavljencev za tečaj v Seči, ki bo v tem športu pomemben mejnik

28. avgusta se bo v športnem centru v Seči pri Portorožu zbralo 70 (toliko jih je doslej prijavljenih) učencev 8. razredov slovenskih osnovnih šol ter dijakov srednjih šol, ki bodo po petdnevnem praktičnem šolanju postali desna roka učiteljem telesne vzgoje — mentorjem šolskih športnih društev. Armada 80.000 aktivnih slovenskih učencev v šolskih športnih društvih (to je kar 20 odstotkov vseh slovenskih učencev I. in II. stopnje) bo tako iz svojih vrst dobila nove organizatorje, trenerje in sodnike.

Velik razmah (tako kvantitativen kot kvalitativen) ŠSD v zadnjem času, zlasti pa poudarek na razvoju telesne vzgoje v šoli, ki ga začrtuje srednjeročni program razvoja telesne kulture v Sloveniji narekuje šolanje novega profila strokovnjakov za potrebe ŠSD. Center ŠSD in šolski center za telesno vzgojo sta se zato odločila za omenjeno šolanje v Seči. O njem govori sekretar centra ŠSD Martin Roznan.

— Prvi tovrstni tečaj je bil že lani. S kakimi izkušnjami ste pripravili letošnjega?

»Lanski tečaj je bil pravzaprav poskusni, pa se je zanj prijavilo kar 100 dijakov. Dijakov pravim zato, ker so se ga udeležili le tisti mladi, ki so že končali osnovno šolo. Letos smo povabili tudi učence 8. razreda osnovne šole. Zanimivo je, da je uspešno končalo lansko šolanje vseh sto kandidatov. Čeprav se nam je še pred kratkim zdelo neverjetno, da bi učenci sami pripravljali tekmovanja, jih vodili, opravljali trenerske in sodniške naloge se to danes s pomočjo mentorjev — učiteljev telesne vzgoje marsikje dogaja. Kako koristni so ti mladi kadri so spoznale tudi občinske zveze za telesno kulturo, ki ponekod same pripravljajo podobne tečaje. Vendar pa na njih učenci ne dobijo ustreznega naziva.«

— Kakšne nazive bodo dobili uspešni udeleženci vašega šolanja v Seči?

»Po pravilniku šolskega centra za telesno vzgojo, ki to šolanje vodi, dobijo kandidati po uspešno končanem šolanju naziv trenerja-pripravnika ali mladinskega sodnika. To je prva stopnja strokovnih nazivov in kandidati lahko z dodatnim šolanjem dobijo naziv sodnik ali trener. Vsi kandidati dobijo že pred začetkom tečaja vso strokovno literaturo, tako da se lahko pripravijo.«

— Pet dni je pravzaprav malo. Katere panoge učenci obdelajo na tečaju?

»Lani so obdelali štiri panoge, prav toliko jih bodo letos. Šolanje zajema tiste panoge, ki jih v pretežni meri gojijo v ŠSD: igre, gimnastika, namizni tenis, atletika in plavanje.«

— Zakaj ste se odločili, da je šolanje tik pred začetkom novega šolskega leta?

»Mladi se sedaj že vrnejo z počitnic. Še bolj pomembno pa je naslednje: udeleženci našega šolanja bodo dva dni zamudili začetek pouka in se bodo še s svežim znanjem vklopili v delo ŠSD.«

— To šolanje je pravzaprav nova, zelo pomembna kvaliteta v pridobivanju kadrov?

»Doslej so bili različni tečaji in seminarji namenjeni predvsem tistim, ki že delajo v ŠSD ali športnem klubu. Z novim načinom pa smo zajeli tiste mlade, ki bi želeli postati strokovnjaki. Mlade, ki imajo za to veselje in dovolj elana. Pomembno pa je tudi to, da lahko vključimo tudi tiste mlade, ki niso posebno dobri športniki, pa lahko postanejo izredno pomemben strokovni kader. Zato ni nič čudnega, da se za naše šolanje prijavijo celo učenci, ki so v šoli oproščeni telesne vzgoje.«

— Torej bo naše šolsko športno gibanje že čez deset dni bistveno bogatejše?

»Dobili bomo skupino tistih prepotrebnih mladih, ki bodo vodili vedno širšo dejavnost v naših ŠSD. S tem bomo razbremenili učitelje telesne vzgoje, ki bodo kot pravi mentorji skupaj z mladimi strokovnjaki še uspešneje vodili šolska športna društva.«

— Ti mladi strokovnjaki pa ne bodo izgubljeni, ko bodo končali svoje šolanje.

»Ne. To kar sedaj počnemo je dolgoročna naložba. Mladi strokovnjaki bodo vodili ŠSD tudi ko bodo končali svoje šolanje. Nekateri bodo odšli morda v športna društva. Pa saj ti tudi ne bodo izgubljeni. S svojim delom bodo precej prispevali k razvoju telesne kulture na Slovenskem, pa naj delajo, kjer hočejo.«

— Letos bomo torej dobili okrog 70 mladih strokovnjakov. To se bo gotovo poznalo. Ni pa veliko?

»Res ta številka ni velika. Toda, če jih bo vsako leto vsaj toliko, bomo v nekaj letih saj nekoliko omilili primanjkljaj tovrstnih kadrov Upamo, da se bo za naše šolanje odločilo tudi vsako leto več kandidatov. Prav ob tem pa si želimo, da bi z nami še trdneje sodelovali športni klubi in občinske zveze za telesno kulturo.«

BORIS LENIC

POMOČ PRIŠLA PREPOZNO — Larisa in Boris Spasski

Naslov izgubljen

V SZ menijo, da Spasski ne more več ogroziti Fischerjevega vodstva - Časopisje posveča majhno pozornost

MOSKVA, 27. avg. Do konca je samo še šest partij. Toda če bodo res vse odigrane, je odvisno le od energije Spasskega, ne od Fischerja, saj izzivalcu zadoščajo že štirje remiji ...

S temi besedami je poročevalec agencije TASS končal svoje poročilo po 18. partiji dvoboja. Po remiju se je Fischer še za stopnico približal naslovu, Spasski pa se je še za kilometer oddaljil od krone, ki jo je nosil tri leta. »Vsak remi, je enak zmagi Roberta Fischerja,« je izjavil bivši prvak Mihail Talj.

Dvoboj v Reykjaviku je pritegnil ogromno zanimanje sovjetskih ljubiteljev šaha. Zapleti v zvezi z določitvijo mesta dvoboja in kasnejše Fischerjeve zahteve, s katerimi je moril prireditelje, sodnike in prijatelje šaha, so povzročili pri sovjetskih navijačih vtis, da njihov ljubljenec Boris Spasski začenja boj kot žrtev brezobzirnega Amerikanca, ki uporablja vsa sredstva, da bi se dokopal do naslova svetovnega prvaka. In zaradi tega je bila želja po uspehu svetovnega prvaka še močnejša.

Zdaj pa se je večina ljubiteljev šaha že sprijaznila z usodo. Resda velemojstra Smislov in Polugajevski, ki komentirata vse partije, uradno še nista izgubila upov. Pravita, da so še možnosti, vendar ...

Mihail Talj pa govori, da je bil Spasski zelo slabo pripravljen za težak dvoboj s Fischerjem. Po njegovih besedah je bila zato prva polovica dvoboja tako neugodna za svetovnega prvaka. Kajti, ko se je Spasski razigral, je on narekoval oster tempo, s težnjo, da bi z ofenzivno igro razbil Fischerjevo jekleno obrambo. Velemojster Polugajevski pa ugotavlja: »Izzivalec menja taktiko. Umika se v obrambo.«

Senzacionalne zahteve, ki jih je v pismu sodniku Schmidu zapisal Efim Geller, so sovjetski bralci spoznali brez tistih »fantastičnih elementov«. Tako Sovjetski sport piše, da je sovjetska stran protestirala le zaradi kršitve fair playa izzivalca in gentlemanskega sporazuma.

Sicer pa v SZ pišejo o dvoboju vsaj petkrat manj kot pri nas. Največji del poročila kratek komentar poteka partije, sicer pa o atmosferi, zapletih in težavah, ki spremljajo dvoboj v Reykjaviku, sovjetski bralec ne zve praktično ničesar.

Pa tudi sicer je zanimanje za dvoboj med navijači močno padlo. Medtem, ko so prej tekli pogovori o dogajanjih na šahovnici od moskovskih kavarn do najbolj odmaknjene sibirske vasice, pa zdaj zadošča že kratek pogled v časopis in resignirana ugotovitev o Fischerjevo korist.

Mnogi se zdaj spominjajo izjave Spasskega, ki jo je dal na moskovski televiziji med dvobojem Fischer — Petrosjan. Takrat je dejal: »S Fischerjem je treba imeti pobudo, treba je napadati. Taktika umrtvitve igre je enaka porazu.« Borja, Borja, prepozno si se spomnil svojih besed, kot očitek ugotavljajo njegovi navijači.

„Živčna vojna“

Gellerjevo sporočilo in »primer Chester Fox« še vedno najzanimivejši temi v šahovskem mestu Reykjaviku

Reykjaviški »dvoboj stoletja« se je v zadnjih partijah sicer navidezno umiril, čeprav sta Boris Spasski in Robert Fischer z novimi potezami večkrat vznemirila velemojstrsko druščino, ki se je utaborila v hotlu »Esja«. To je pravzaprav velemojstrski center Reykjavika. Svetozar Gligorić in njegovi poklicni šahovski kolegi so zatopljeni predvsem v lastne analize reykjaviških partij, ki bodo objavljene v tridesetih ali štiridesetih knjigah v vseh svetovnih jezikih. Gellerjevo pismo, nepričakovano ponavljanje potez v sedemnajsti partiji in novi Fischerjevi ultimati so vendarle vnesli v reykjaviško življenje nekaj novega.

Reykjavik je bil v zadnjih dneh navidezno zapuščen. Temperatura se je polagoma približevala 5° Celzija, dež in močan veter pa sta gospodarila po ulicah. Človek je pravzaprav občutil tisto silovito napetost, ki je še vedno prisotna v Reykjaviku, samo v šahovski areni »Exibition Halla«, kjer se je živčna vojna med sovjetskim in ameriškim taborom razplamtela, še posebno v zadnjih dneh. »Gellerjevo sporočilo« bo vsekakor zasedlo neizbrisno mesto v kroniki reykjaviškega dvoboja stoletja, čeprav je večina »neutralnih« velemojstrov ocenila Gellerjevo pismo kot fantastično in nesprejemljivo,

Lombardyjev komentar

»To je psihološka vojna«, je izjavil William Lombardy, ki je v vlogi Fischerjevega sekundanta v zadnjih dneh najbolj citirana osebnost v Reykjaviku. S svojo dobrodušnostjo in smislom za humor je Lombardy uspešno zamenjal Miguela Najdorfa v tej hvaležni vlogi. In vendar je bil tudi Fischerjev sekundant venomer izredno previden, ko je stekel pogovor o Fischerjevih partijah.

»Osebno sem prepričan, da je Geller sam napisal to sporočilo, saj je bilo že popreje znano, da je Efim venomer poskrbel za kakšno senzacijo na turnirjih. Dvoboj je s sedemnajsto partijo prešel v odločilno fazo, zato je Geller zares skrbno tempiral svoje pismo. Ne, zares ne verjamem, da je o svojem sporočilu sploh obvestil Borisa Spasskega.« William Lombardy je dejal, ko je utemeljeval svoje komentarje: »Geller je izročil pismo novinarjem v tiskovnem centru med sedemnajsto partijo, skorajda dve uri po začetni potezi.

Chester Fox je v Reykjaviku

Zanimiva je tudi razprava o »primeru Chester Fox«, njegovi tožbi za skorajda fantastično vsoto 1,700.000 dolarjev, o kateri je v Reykjaviku zdaj še precej različnih mnenj. Chester Fox je spet v Reykjaviku, toda zapustil je hotel »Loftleidir« in se preselil v zasebni apartman na periferiji mesta, kjer je skorajda neprestano v telefonski zvezi s svojimi odvetniki v New Yorku in številnimi poslovnimi agenti v svetovnih metropolah. Njegovo televizijsko snemanje je sicer propadlo, toda Foxov posel s fotografijami iz »Exhibition Halla« se bo gotovo končal z velikimi dobički.

Chester Fox je na primer zahteval od britanskega založnika, ki bo izdal Gligorićevo knjigo o reykjaviškem dvoboju, 1000 dolarjev za eno samo barvno fotografijo za naslovno stran. Fischerjeve fotografije iz Reykjavika so zares dosegle fantastične številke. Hamburški »Spiegel« je plačal za nekaj črno-belih fotografij in barvni diapozitiv za naslovno stran 5000 dolarjev. Foxova odvetnika, Stein in Fredericks, ki imata svojo pisarno na newyorškem Broadwayu, sta nekajkrat dopotovala v Reykjavik, kjer bo že naslednji teden prva razprava o »primeru Cherster Fox«.

Fischerjev odvetnik Paul Marschall sicer zatrjuje, da bo njegov klient zmagal v sodnem »dvoboju stoletja«, toda nekateri opazovalci ne izključujejo tudi možnosti, da bo reykjaviško sodišče odločilo v korist Foxa. To bi seveda pomenilo, da bi islandsko sodišče začasno zadržalo izplačilo tistega dela nagradnega sklada, ki bo pripadal Robertu Fischerju.

Islandski organizatorji so zasedaj na Fischerjevi strani, vendar je tudi povsem očitno, da močno taktizirajo v pogovorih s Fischerjevimi zastopniki, predvsem zato, da bi zagotovli normalen potek »dvoboja stoletja« do konca. Pravna vojna v Reykjaviku bo torej zamenjala živčno vojno, ki je dosegla svoj vrhunec z Gellerjevim pismom o elektronskih instrumentih in kemičnih subtancah, s katerimi naj bi ameriški tabor zlomil koncentracijo Borisa Spasskega v dvoboju stoletja.

ACO PASTERNJAK

ODSLEJ NA SPOREDU TUDI ZVEZDA? Takole je, če se pet padalcev po skoku prime za roke... Vsekakor zelo privlačno. Foto: arhiv Dela

Komentar velemojstra Pirca

Po nadaljnjih dveh tednih dvoboja je zopet potrebnih več dodatkov, podrobnejših analiz in tudi popravkov h komentarjem partij dvoboja za svetovno prvenstvo.

13. partija
(Spasski-Fischer, Aljehinova obramba)

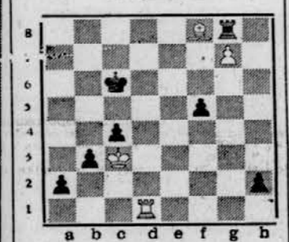

Po 64. potezi belega v nadaljevanju je nastala pozicija na diagramu. Črni je igral 64 ... h1D 65. Th1: Kd5, nakar bi bil beli lahko remiziral. Mojster Preinfalk pa opozarja, da igra črni lahko bolje najprej 64 ... f4 65. Kb2 f3 66. Kc3 in šele sedaj 66... h1D 67. Th1: Kd5. Sedaj je pozicija za črnega pač dobljena, ker je črni f-kmet že predaleč in črni kralj izsili njegovo napredovanje.

Po 68 ... Kd3 pa je nastala v partiji pozicija, ki jo kaže drugi diagram.

Omenil sem že, da bi bil sedaj beli z 69. Tc3+ lahko izsilil remi. Poglejmo še enkrat glavno varianto! 69 ... Kd4 70. Tf3 c3+ 71. Ka1 c2 72. Tf4:+ Kc3 73. Lb4+ Kd3, 74. Tf1 Tg7: 75. Kb2 Ta7. Dalje sem pomotoma navedel, da beli igra 76. La3. V resnici pa nato črni s 76 ... Ta3: 77. Ka3: Kc3 zaradi grožnje 78 ... b2 takoj dobi. Toda beli ima drug remi, ki ga izsili na prav študijski način: 76. Ta1 Kc4 (76 ... Tc7 77. Tc1!) 77. Ld2! Td7 78. Lh6 Td1 79. Tc1 Kd3 80. Lg5 Ke2 81. Lf6 Tc1: 82. Lc1: Kd1. Dalje ima beli celo dve poti: bodisi 83. Ka1 Kc1: pat, ali 83. Lh6 a1D+ 84. Ka1: c1D+ 85. Lc1: Kc1:, zopet s patom.

15. partija
(Spasski-Fischer, sicilija...ska obramba)

Ob prekinitvi smo videli pozicijo na diagramu.

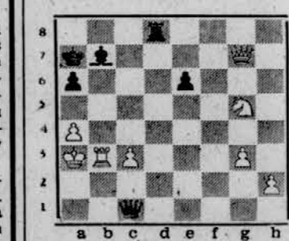

Mnogi so mislili, da črni lahko dobi. Toda Fischer je po 41. Tb2 držal z 41 ... Da1 + 42. Ta2 Dc1+ večni šah. Zakaj ni nadaljeval 42. ... Dd1 43. Tb2 Td7?. Beli ima nato na razpolago močno žrtev 44. Tb7:+!. Sedaj sploh ne gre 44. ... Tb7:, ker ima po 45. Dd4+ Dd4: 46. cd4: beli z dvema vezanima prostima kmetoma za kvaliteto boljšo končnico in najmanj remi. Na 44. ... Kb7: 45. Df6 pa dobi beli še kmeta na e6 in remi mora zopet reševati črni.

16. partija
(Fisher—Spasski, španska otvoritev)

Na diagramu je pozicija, ki je nastala, ko je ravno črni s 14 ... b5! povzel pobudo. Sledila je serija kakih 11 odličnih potez z obeh strani, ki je verjetno najboljša stvaritev obeh igralcev v dvoboju sploh. Gligorić pa izraža v »Borbi« domnevo, da je samo Spasski vso varianto v naprej preračunal, da je Fisher sproti komaj našel obrambo in se rešil več ali manj po naključju. Jaz pa sem imel vtis, da je bila vsa serija tudi s Fischerjeve strani natančno preračunana. Naj bo že kakorkoli, ta del partije zasluži, da si ga še enkrat natančneje ogledamo. Sledilo je **15. c4! Tb8! 16. Tc1! bc4: 17. Td4! Tfe8 18. Sd2**)Na 18 Tcc4: bi namreč črni odgovoril 18 ... Tb2: nakar ne gre 19. Te4:? Te4: 20. Te4: Tb1 + ter mat. Na 18 ... Tb2 19. g3 pa gre 19 . Sc5.) **Sd2: 19. Td2: Te4 20. g3 Le5 21. Tcc2 Kf7** (Poanta obrambe belega je v tem, da tu ne gre takoj 21 .. Tb2:? 22. Tb2: c3, zaradi 23. Tb8 +. Sedaj grozi vzetje na b2 z dobitkom.) 22. Kg2! (Toda beli ima krasno protiigro z napadom na trdnjavo e4, ki nima izhoda.) **Tb2: 23. Kf3!** Seveda ne 23. Tb2: c3 24. Kf3? Te3+ ali 23. Tbc2 cd2: 24. Td2: Ta4 z jasno prednostjo črnega.) **c3! 24. Ke4: cd2: 25. Td2: Tb5.** Razplet je končan, pozicija pa je remi. Spasskemu je ostalo samo moralno zadoščenje, da je imel kmeta več.

17. partija
(Spasski—Fischer, Pirčeva obramba)

Na diagramu je pozicija, ki je nastala po 15. f5! Nastane vprašanje, kaj je nameraval Spasski igrati na 15 ... Se5. Na 16. Ld4 namreč sledi 16 .. Sf4. Sedaj ne gre 17. Df2? Df3:! 18. gf3: Sh3 +, kar je pokazal velemojster Parma. Beli lahko poskusi 17. Db5 Dc6 18. Dc6 19. Se6: 19. Lb2 gf5: 20. ef5: Lf5: 21. Sh4 Lg4 22. Td2. Ima sicer odlično pozicijo, toda za enkrat dva kmeta manj. Zato je morda na 15 ... Se5 bolje 16. Lh6 Tfe8 17. Df2 Sf3:+ 18. gf3: Lh3 19. Tfe1.

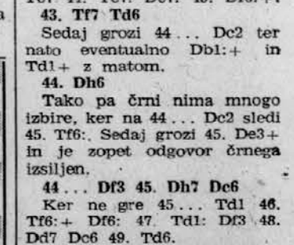

Na zgornjem diagramu je pozicija ob prekinitvi po 40. potezi.

Spasski je kuvertiral 41. Tfc2 in po 41 ... g5! izzval splošno presenečenje, s tem da je ponavljal poteze in pristal na remi. Zakaj? Kaže, da je bila kuvertirana poteza napaka. Bolje bi bilo verjetno 41. h4. Beli s tem preprečuje g5 in obenem grozi napraviti na kraljevem krilu pozneje prostega kmeta. Kuvertirana poteza je pač merila na žrtev na c6. Toda v analizi se je Spasski najbrž prepričal, da po 42. Tc6: bc6: 43. Tc6: Te4: 44. Ta6: f5 stoji bolje celo črni, ker so njegovi kmetje hitrejši.

Nadaljevanje 18. partije
Beli: Fischer
Črni: Spasski

Na diagramu je pozicija ob prekinitvi. Sledilo je:
42 ... Dc6
Spasski je torej kuvertiral edino potezo, ki ne izgubi. Na 42 ... De6 sledi namreč 43. Dg7, Dc6 44. Tf6:, na 42. ... Dd6 pa 43. Dg7 Tc7 44. Tc7 44. Tc7: Dc7: 45. Df6:+.
43. Tf7 Td6
Sedaj grozi 44 ... Dc2 ter nato eventualno Db1:+ in Td1+ z matom.
44. Dh6
Tako pa črni nima mnogo izbire, ker na 44 ... Dc2 sledi 45. Tf6:. Sedaj grozi 45. De3+ in je zopet odgovor črnega izsiljen.
44 ... Df3 45. Dh7 Dc6
Ker ne gre 45 ... Td1 46. Tf6:+ Df6: 47. Td1: Df3 48. Dd7 Dc6 49. Td6.
46. Dh6 Df3 47. Dh7 Dc6. Remi.
Ponavljanje potez je za oba več ali manj izsiljeno.
opombe: V. PIRC

Smola ob koncu

Na SP v Oklahomi rekordno število padalcev - Čeh Kumbar zapravil naslov po 9 skokih natančno v središče

LJUBLJANA — Končano je letošnje svetovno padalsko prvenstvo, ki je bilo v Oklahomi (ZDA). Mnogi komentatorji so ga označili za prvenstvo pritožb, kljub vsemu pa bo mnogim ostalo v spominu po tragičnem junaku Čehoslovaku Kumbarju, čigar usoda v mnogočem spominja na našega Štefana Pesjaka, ki je bil na SPP 70 v Lescah tik pred zmago. Oba sta po predzadnjem skoku vodila, v zadnjem pa so jima popustili živci, tako da sta zgrešila ničelno točko kot da še nikdar nista skočila nanjo.

Kumbar pa je bil lahko še toliko bolj jezen, saj je v prvih devetih skokih pristal točno v središču, v 10. pa je zgrešil kar za 1.72 m. S tem rezultatom je bil šele deseti, zmagal pa je njegov rojak Majer z odličnim rezultatom 0,12 m — serija 8x0 cm, 1-krat po 3 in 9 cm.

Sicer pa so bili skoki s 1000 m na cilj najkvalitetnejši del letošnjega svetovnega prvenstva. Že nekaj dejstev pove, da se je 197 udeležencev pripravilo kot le malokdaj poprej. Po prvem skoku na cilj je v moški konkurenci skočilo natančno v središče 22 padalcev, drugi seriji 9, po petem skoku je doseglo ničlo precej manj tekmovalcev, 25. Bothy (Fr) pa je imel rezultat 0,31 m!

V ženski konkurenci je bilo v isti disciplini nekoliko slabše. Zmagala je Sovjetinja Dlužova z oddaljenostjo 3,01 m, pred Tomškovo (ČSSR) 4,30 in Američanko Porterjevo s 4,89 m.

V likih so rezultati zaostajali za siceršnjimi najboljšimi svetovnimi dosežki. Veliko pove tudi to, da je zmagal Francoz Jean Claude Armaing, novinec na svetovnem prvenstvu. Njegova rojakinja Marie Baulez pa je v tej disciplini zmagala pri ženskah.

Organizatorji so vse skoke snemali, pritožbe pa so reševali s pomočjo magnetoskopskega posnetka. Zanimivo je še, da so tekmovalci tokrat skakali kar iz helikopterjev.

● **Branko Selan** je bil edini Jugoslovan, ki se je udeležil SPP v Oklahomi, in sicer ne kot tekmovalec, pač pa je bil zadolžen za vkrcavanje tekmovalcev. Povedal je, da so bili Američani pa tudi drugi zelo začudeni, kér se SFRJ ni udeležila prvenstva. Izmed evropskih držav, kjer poznajo ta šport so manjkali le Turki, ki niso dobili vstopnih vizumov zaradi kolere in Belgija, kjer je ta športna zvrst šele v povojih.

● **Janez Brezar**, selektor naše reprezentance, je odsotnost pojasnil takole: »V Beogradu so začeli razmišljati, kje naj dobijo manjkajoči del sredstev za pot šele mesec dni pred začetkom prvenstva. Prepričan sem, da bi se denar našel, v vodo pa je vse skupaj padlo bolj zaradi tega, ker se jim v vodstvu ni uspelo sporazumeti, kdo naj potuje z ekipo ... Prepričan sem, d ati troški niti ne bi bili tako veliki.«

Branko Selan je ob vrnitvi iz ZDA povedal, da se padalci zelo zanimajo za portoroško tekmovanje v prihodnjem letu.

Po vsej verjetnosti bomo v Portorožu priča novi padalski disciplini — tako imenovani zvezdi. Američani so jo že uvedli v svoje nacionalno prvenstvo, letos pa se bo sestala še mednarodna komisija FAI, v kateri je tudi Janez Brezar, ki bo za to novo disciplino portoroškega tekmovanja izdelala pravila. Pri zvezdi gre za to, da večje število padalcev, po zaporednem odskoku z letala v čim krajšem času med prostim padom s sklene krog z rokami in tako napravi zvezdo.

Kaže, da se v prihodnje torej obeta več atraktivnosti, ki so je gledalci doslej v tekmovalnem delu deloma pogrešali.

V kombinaciji je naslov prvaka osvojil Američan Schoepple, med ženskami pa Karkoschka (NDR).

Le napredek

Na seji IO NZS v Kranju so dali vse priznanje delavni mladinski komisiji

KRANJ, 27. avg. — Osma seja IO NZS, ki je bila tokrat prvič v Kranju, se je izkazala kot zelo plodna. Predvsem je pohvalno, da so člani IO posvetili v razpravi pomemben delež vprašanju množic. nosti v nogometu in sklenili, da je treba odslej dajati več sredstev za mlade nogometaše.

Precej priznanja je požela mladinska komisija, ki že nekaj časa neutrudno dela predvsem za mladinski nogomet in dosega tudi že lepe rezultate. Mladinci napredujejo, največji uspeh pa so dosegli pionirji na državnem prvenstvu. Nerazveseljiva pa je bila ugotovitev, da je v Sloveniji premalo nogometnih trenerjev za mladinska in pionirska moštva. Prav zato je obšalovanja vredno, da ni bilo določenega seminarja za mladinske trenerje. Menili so, da bo treba v prihodnje po klubih poživiti delo z mladinci in pionirji.

Najdlje pa so se zboravali zadržali pri razpravi o izredni seji IO NZJ. Bili so si enotni, da je nesmiselno, predvsem pa negospodarno, da v sedanjih razmerah, ko se borimo za stabilizacijo gospodarstva, vpeljati profesionalno ligo I. B.

V primeru, da bo ta liga v sezoni 73/74 stekla, bo potrebno v SRS spremeniti sistem tekmovanja in ga prilagoditi zveznemu. Zato je IO NZS imenoval komisijo, ki naj bi pripravila predloge novega tekmovalnega sistema, ki ga bo obravnavala skupščina NZS septembra letos. Tu pa ne gre samo za člansko tekmovanje, ampak tudi za mladince in pionirje.

IO je imenoval komisijo, v kateri so Snoj, Šuštar in Vajda, pripravili pa bodo poročilo v zvezi s pregiasovanjem stališč NZS, NZH in NZ BiH v zvezi z uvedbo lige I. B na zadnji izredni seji.

Na koncu so sprejeli še koledar tekmovanja za leto 1972/73, ter ugodili prošnji LTH iz Škofje Loke, da bi znižali kazni obema njihovima igralcema, ki sta povzročila nered na conski ligaški tekmi z Litijo. Nikoliću so znižali kazen od 18 mesecev na 12, Čerin pa bo namesto 12-mesečne pavze lahko zaigral že v I. kolu jesenskega dela prvenstva.

J. JAVORNIK

Izšla „Telesna kultura“

Dvojna številka revije z olimpijsko tematiko v ospredju

LJUBLJANA — Izšla je dvojna, 7. in 8. številka, Telesne kulture, revije za teoretična in praktična vprašanja telesne vzgoje, športa in rekreacije. Revija prinaša obilo zanimivega branja z aktualnimi temami v zvezi z olimpijskimi igrami in našimi športniki pa tudi delom na šolskih igriščih in telovadnicah, ki bodo kmalu zaživela.

Uvodnik našega olimpijca Milenka Kersniča je posvečen olimpijskim igram in njegovim razmišljanjem o tej športni manifestaciji. Med članki je vsekakor treba omeniti Neže in Ljuba Novaka plastični oris orodne vadbe v šoli. Nanizane so različne metode dela, vaje z doziranjem. Pri resnem šolskem delu bodo ti napotki prišli še kako prav.

Stane Lavrič je prispeval članek o športu in športni rekreaciji ter njunem deležu v psihofizični rehabilitaciji, Oto Giacomelli pa v svojem članku poudarja, da so kadri mnogokrat pomembnejši kot materialna sredstva. Ferdo Arnuš v kratkem sestavku seznanja z osnovnimi zakoni jadranja na vodi.

Med osrednjimi prispevki pa je treba omeniti še razgovor o košarki v uredništvu revije. O aktualnih dogajanjih v jugoslovanski in slovenski košarki so razmišljali Ranko Žeravica, Mirko Novosel, Mik Pavlovič in urednik Krešo Petrović. Iz tuje literature je uvrščen zanimiv sociološki prispevek Poljakinje Zofije Ciupak.

Javno razpravo na temo amaterizem — profesionalizem pa je začel naš psiholog Jože Ažman.

N. S.

V ZNAMENJU IGER — Naslovna stran Telesne kulture

Nov kongres

Zdravniki športne medicine aktivni - Spet dve številki njihovega glasila

LJUBLJANA — Združenje zdravnikov športne medicine je v letošnjem letu izdalo že dve razširjeni številki svojega glasila Športnomedicinskih objav. V številkah 1—3 in 4—6 je zbrano gradivo z minulega kongresa italijanskih, avstrijskih in jugoslovanskih športnih zdravnikov v Padovi, kjer so obravnavali predvsem probleme timskega dela v procesu treninga in tekmovanja.

Zadnji številki objav sta še posebno pomembni, saj so zbrani vsi referati in koreferati iz Padove. To gradivo ne bo prišlo prav le strokovnjakom z medicinskega področja, marveč tudi trenerjem in vsem drugim, ki sodelujejo v procesu treninga. O obširni medicinski problematiki nanizani v obeh številkah priča kar 44 referatov in koreferatov posameznih avtorjev in skupin. Poudariti je treba še pedagoški pristop ob posameznih temah, tako da bodo članki gotovo pritegnili tudi širši krog bralcev, ki se zanimajo za podrobnejša dogajanja na športnih poljih.

Ko smo že pri kongresu športnih zdravnikov, velja še povedati, da jugoslovansko združenje pripravlja v Portorožu od 1. do 3. junija 1973 III. kongres športne medicine.

Znane so tudi že teme. Prvi dan bo na sporedu referat o psihofizičnih kriterijih, ki pogojujejo izbiro in usmerjajo športnike za vrhunske dosežke, koreferata na to temo pa bosta s področja atletike in športnih iger. In še zanimivost: športno medicinski delavci ne bodo samo predavali ampak se bodo med seboj pomerili tudi v plavanju.

Vodilni referat drugega dne — rehabilitacija poškodovanih športnikov, koreferati na to temo pa bodo povezani z nogometom in smučanjem, torej predstavnikoma množičnih športnih zvrsti, pri katerih so določene poškodbe tipične. Zadnji dan bodo na programu teme s prosto izbiro.

Ob tej kratki informaciji naj dodamo še eno: kotizacija za jugoslovanske udeležence bo 360 din, za člane združenja, ki imajo plačano članarino in naročnino za ŠMO za leto 72—73 pa 300 din.

N. S.

Izredno mirni sobota in nedelja

REYKJAVIK, 27. avg. — Atmosfera dvoboja stoletja med Borisom Spasskim in Robertom Fischerjem je bila v soboto in nedeljo dopoldne nenavadno mirna. Sodnik Schmid je bil navdušen, in je poudarjal, da je zrak čist, brez najmanjšega protesta.

Fischer je proslavljal svoj sabat, zaprt v sobo s šahovskimi knjigami in biblijo. Medtem pa je zapustil reprezentančni apartma v četrtem nadstropju hotela Loftleidir in se preselil v navadno sobo v tretjem nadstropju.

Spasski je počival v neki vili s soprogo Lariso. Svetovni prvak meni, da je hotel med vikendom preveč bučen in se je oddaljil iz mesta ter užival tudi v kulinaričnih specialitetah svoje žene.

Naš fotoreporter E. Šelhaus je posnel v Münchnu

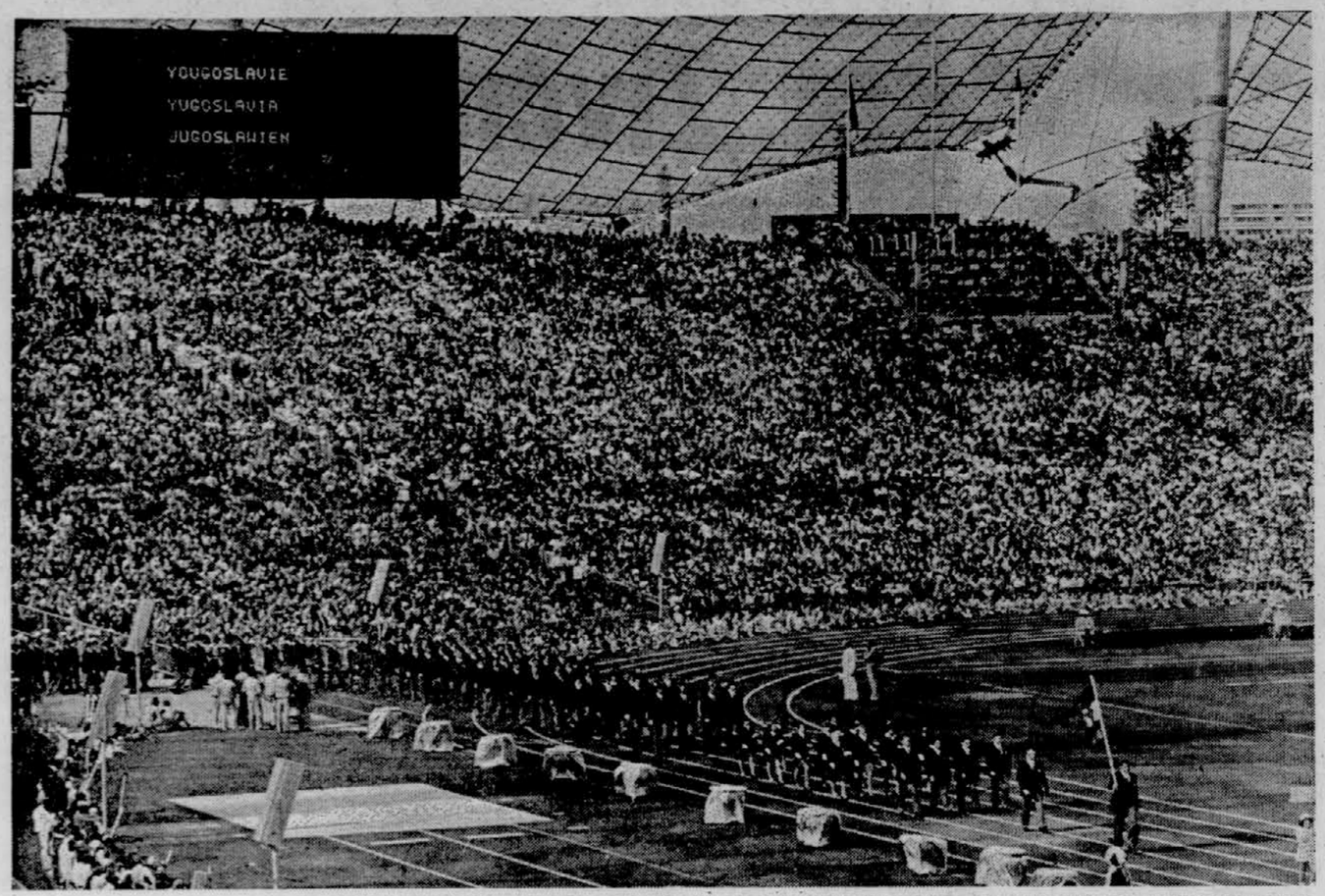

NAŠA REPREZENTANCA PRIHAJA NA ŠTADION — Še nikdar Jugoslavija na olimpijske igre ni poslala tako močnega zastopstva kot tokrat. Kar 129 tekmovalcev in tekmovalk nastopa na XX. letnih igrah v Münchnu. Tudi med slovesno otvoritvijo pod šotorsko streho novega olimpijskega štadiona v bavarskem glavnem mestu je bila naša ekipa ena izmed tistih, ki ji je veljala velika pozornost. Našo zastavo je nosil vaterpolist Mirko Sandić, pred ekipo pa je korakal generalni sekretar jugoslovanskega olimpijskega komiteja Nebojša Popović, ki je vodja našega zastopstva.

NA ČASTNI TRIBUNI MED OTVORITVIJO — Z leve zahodnonemški kancler Willy Brandt, predsednik MOK Avery Brundage, predsednik ZR Nemčije dr. Gustav Heinemann z ženo Hildo in predsednik organizacijskega odbora iger Willi Daume. Telefoto: UPI

VELEPOSLANIK NA OBISKU — Z našimi olimpijci se je sestal in jim priredil sprejem tudi jugoslovanski veleposlanik v ZRN Rudi Čačinović. Na sliki: Čačinović (desno) se pozdravlja z vodjo naše delegacije Nebojšo Popovićem.

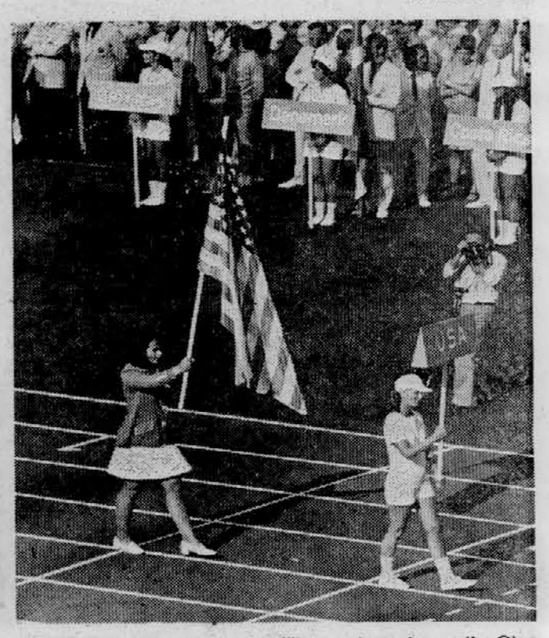

PETIČ NA IGRAH — Ameriško zastavo je nosila Olga Connolly — Fikotova. Kot češkoslovaška športnica je v Melbournu 1956 dobila zlato kolajno v metu diska in moža — Harolda Connollyja, ki je tedaj za ZDA osvojil zlato v metu kladiva. Po poroki Olga tekmuje za ZDA — zdaj na igrah že četrtič.

VSI KONTINENTI, VSE BARVE — München je v teh dneh zares babilon ljudi z vseh koncev sveta. Tudi za hostese olimpijskega komiteja pomeni paleta gostov veliko preizkušnjo, saj se je treba znati sporazumeti z vsakomer, pa naj govori še tako nenavaden jezik. A z dobro voljo gre vse...

IGRA BICEV — Vsega je bilo videti na slovesni otvoritvi XX. letnih olimpijskih iger na münchenskem štadionu. Za veliko privlačnost je poskrbela tudi bavarska folklorna skupina.

SREČANJE STARIH ZNANCEV — Atletinje in košarkarji naše reprezentance so sklenili prijateljstvo že med igrami v Mexicu. Zato je bilo vnovično srečanje v Münchnu toliko prijetnejše. Z leve: atletinji Urbančičeva in Fočićeva, na desni košarkarja Plečaš in Solman.

TUDI EMIL ZATOPEK SE JE ODZVAL. Med olimpijskimi gosti je tudi legendarna »češka lokomotiva« Emil Zatopek, ki je na olimpijskih igrah 1952 v Helsinkih osvojil kar tri zlate kolajne — v tekih na 5000 in 10.000 m ter v maratonskem teku.

ŠE VEDNO GA VSI POZNAJO — Junak berlinskih olimpijskih iger 1936 ameriški atlet Jesse Owens je prišel v München kot gost organizatorjev. Ameriški šampion se še vedno ne more ubraniti lovcev na avtograme.

ZDAJ JE ŽE BOLJE — Takole je moral na enem izmed zadnjih treningov počivati naš poškodovani kanuist Franc Žitnik. Zvezni trener Bogdan Svet je bil spričo tega zelo zaskrbljen.

VRVEŽ V NOVINARSKEM SREDIŠČU — Tako je bilo še pred uradno otvoritvijo v tistem delu novinarskega središča, v katerem so organizatorji pripravili delovne prostore za Jugoslovane. V ospredju (v sredini) posebni poročevalec Večera Bogo Skalicky, za njim novinarja Dela Jože Dekleva in Henrik Ubeleis.

POZDRAV DESETTISOČEM UDELEŽENCEV IN STOTISOČEM OBISKOVALCEV — Ta napis se je zasvetil na osrednjem semaforu olimpijskega štadiona pred slovesno otvoritvijo XX. letnih olimpijskih iger. Pozdrav velja mladini vsega sveta ki se bo zdaj 14 dni v bavarskem glavnem mestu borila za olimpijska odličja.

PROLETARCI VSEH DEŽEL, ZDRUŽITE SE!

DELO

LJUBLJANA, PONEDELJEK 28. AVGUSTA 1972 — LETO XIV.

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA SLOVENIJE

Širok odmev na Švedskem

Švedska TV in časopisi o spomenici SFRJ o ustaški dejavnosti

STOCKHOLM, 27. avg. (Tanjug) — Spomenica jugoslovanske vlade o sovražni dejavnosti terorističnih emigrantov na Švedskem, ki jo je veleposlanik SFRJ Risto Džunov izročil zunanjemu ministru Christerju Wickmanu, je naletela na širok odmev. Včeraj je o njej poročala televizija, danes pa pišejo o spomenici vsi švedski časniki. Zunanji minister Wickman je izjavil, da imata Švedska in Jugoslavija že dalj časa pogovore o jugoslovanskih teroristih na Švedskem in da zadnja nota izraža željo SFRJ po poostrenem nadzorstvu in po konkretnih ukrepih proti ustaškim teroristom.

Vietnam: ‚toča' bomb in granat

Sile FNO napadajo Quang Tri in oporišče Lai Khe pri Saigonu - Letala ZDA spet bombardirala predmestje Hanoja

SAIGON, HANOI, 27. avgusta (AP, UPI, TASS) — Južnovietnamske osvobodilne sile z nezmanjšano silovitostjo napadajo oporišča saigonskih čet v raznih krajih države. Na položaje nasprotnika v Quang Triju in okolici so včeraj izstrelile 2000 raket in granat, na območju Saigona pa so z minometi napadle veliko vojaško oporišče Lai Khe. Pri tem je bil ranjen tudi neki ameriški podpolkovnik.

Ameriški bombniki so tudi včeraj nekajkrat napadli cilje v Severnem Vietnamu. Ameriško poveljstvo v Saigonu je danes priznalo, da so bila v petek nad Severnim Vietnamom sestreljena štiri ameriška letala, dve pa so sestrelili danes. Tako se je do 6. aprila število nad to državo sestreljenih letal povečalo na 85.

Včeraj so Američani ponovno bombardirali Haiphong in Kienan v gosto naseljeni pokrajini Hatei. Z raketami so obstreljevali tudi predmestje Hanoia. Med bombardiranjem Nam Dina in Vina ter drugih naseljenih območij so porušili več stanovanjskih hiš, tovarn in šol, bombardiranje pa je terjalo tudi veliko število žrtev med civilisti. Predstavnik zunanjega ministrstva DR Vietnama je to početje obsodil in zahteval takojšnjo ustavitev bombardiranj.

V zvezi z nedavnim napadom ameriškega bombnika na kitajski čoln, je kitajsko zunanje ministrstvo zahtevalo, naj Američani »takšne provokacije proti trgovskim ladjam pri priči opustijo«.

Pogovori Riad - Lozi

Jordanijo izvleči iz osamitve pred vsearabsko konferenco ministrov

AMAN, 27. avg. (DPA) — Generalni sekretar arabske lige Mahmud Riad je začel posvete z jordanskim premierom Lozijem in zunanjim ministrom Abuseidom. Namen teh stikov je iztrgati Jordanijo iz politične osamitve v arabskem svetu. To naj bi dosegli še pred sklicanjem vsearabske konference zunanjih ministrov, ki bo septembra v Kairu. Jordanija je prišla v navzkrižje z drugimi arabskimi državami v glavnem zato, ker je izgnala palestinske komandose, a tudi zaradi Huseinovega načrta o ustanovitvi »združenega kraljestva«. Pričakujejo, da bo Riada sprejel tudi jordanski suveren.

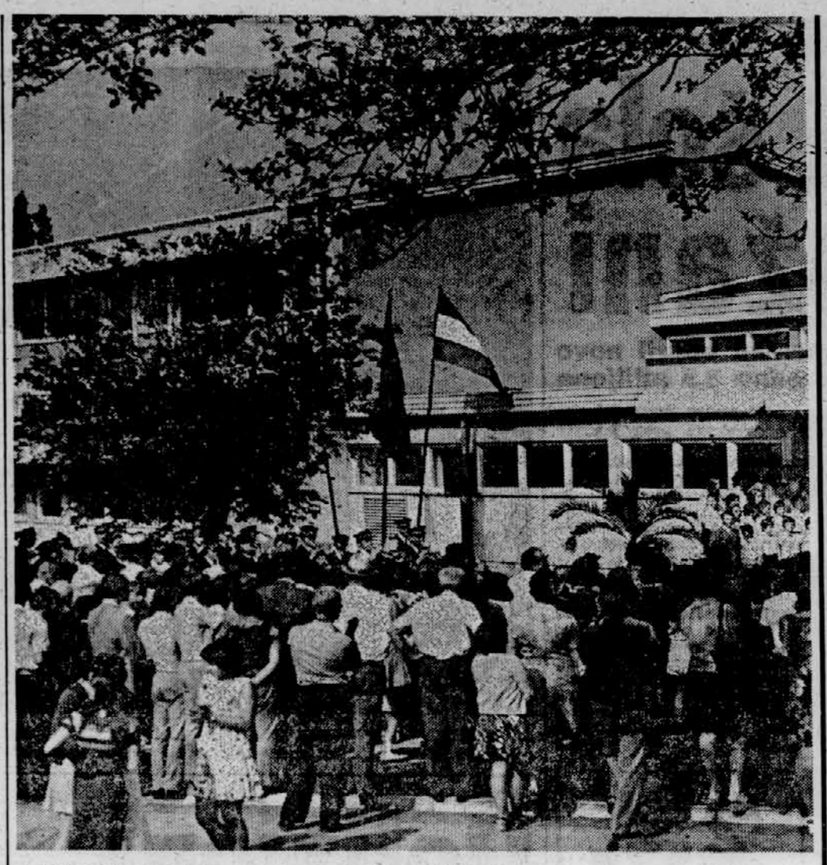

PRIDOBITEV — Nova osnovna šola v Sežani, ki so jo odprli v okviru proslavljanj občinskega praznika. (Poročilo na 8. strani).

Foto: Grča

Manj osipa

Ravnatelj ljubljanske osnovne šole »Dr. Vita Kraigherja« je povedal, da ta šola letos, se pravi ob zaključku minulega šolskega leta praktično nima ponavljalcev in da bodo zdaj, ko se začenja novo šolsko leto vsi napredovali v višje razrede. Podatek ni pomemben zato, ker je vnema za odpravljanje ponavljanja in s tem osipa v osnovni šoli zdaj najbolj aktualna, ampak zato, ker so na tej šoli dosegli tak rezultat z večletnim organiziranim prizadevanjem celotnega šolskega kolektiva. Podatki za osem let nazaj zgovorno kažejo ne samo to, kako se je iz leta v leto število ponavljalcev zmanjševalo, ampak povedo tudi, da je enako vztrajno upadalo število izrečenih ukorov in število neupravičenih izostankov od pouka. To pomeni, da obstaja najtesnejša povezava med učenčevim uspehom ter njegovo prizadevnostjo v vseh ozirih.

Omenjena ljubljanska šola je uspela učence vzpodbuditi k večji delavnosti s sistematično pedagogizacijo celotnega šolskega ritma, kar pomeni, da je skušala vplivati na učenčev razvoj povezano iz raznih smeri. Tako je dosegla rezultat, ki izraža boljšo kvaliteto pri vzgoji in znanju učencev. To, da na šoli ni ponavljalcev, torej ni rezultat kakšnega popuščanja pri ocenjevanju, ampak rezultat napornejšega dela.

Primer ljubljanske šole ni osamljen. Poznamo vrsto njej podobnih, ki jo po rezultatih dosegajo ali se temu približujejo. So v mestih in na podeželju. Delajo v zelo različnih okoljih in imajo zelo različne objektivne možnosti. Mogli bi reči, da jim je skupna predvsem volja po tem, da s skrajnimi napori dosežejo rezultat, ki ga drugi pričakujejo od njih.

Vemo pa tudi, da pa v mnogih šolah takega rezultata ne poznajo in da so prepričani, da ga pri njih ni mogoče doseči. Na tak občutek in na takšno prepričanje vplivajo ne le subjektivni, ampak tudi zelo objektivni razlogi: prenatrpano in neustrezno šolsko poslopje, slaba oprema, brez praktičnih možnosti za organizacijo dodatnega pouka in za učence, ki so potrebni varstva izven šolskega časa, slaba prehrana otrok, pa pomanjkanje učiteljev, velika obremenitev nekaterih učiteljev z dodatnim študijem med šolskim letom itd. Toda kljub vsem tem težavam se vendarle ne moremo znebiti občutka, da prej omenjena pedagogizacija vsega življenja na šoli marsikje vendarle ni izkoriščena do zadnjih možnosti oziroma da obstajajo v tem oziru med šolami prevelike razlike.

Če zdaj, ob začetku pouka opozarjamo na to nikjer zapisano resnico naše vsakdanje šolske prakse, to delamo v želji, da bi bolj prizadevno in s skupnimi močmi iskali pota za razvijanje takega vzdušja na šolah, ki bi vzpodbujalo tako učitelje kot učence. Tega se z zakoni ne da izvesti in v marsikaterem oziru tudi z denarjem ne, čeprav je gmotna zadovoljitev šol izredno pomemben element. Pomembnejše je vzdušje in počutje vsakogar v kolektivu, ki se bori za skupen cilj — prav temu pa posvečamo premalo pozornosti.

J. SVETINA

OTROČAJI IN VOJNA VIHRA — Blizu južnovietnamskega kraja Ham Longa se je razvnela prava topovska bitka med saigonskimi vojaki in FNO, ki je privabila otročaje v nevarno bližino. Telefoto: UPI

„Mirovna pogodba nujna"

Japonski premier o stikih s Pekingom — »Pomembno« sporočilo

TOKIO, 27. avg. (UPI) — Japonski premier Tanaka je v nekem televizijskem intervjuju dejal, da je »sklenitev mirovne pogodbe med Japonsko in LR Kitajsko nujna.« Tako je prvič javno povedal, da bo treba pred obnovitvijo diplomatskih stikov skleniti mirovno pogodbo. Po japonskih virih bo Tanaka verjetno odpotoval na pogovore s kitajskimi voditelji že 28. septembra. Iz Pekinga se je ravno vrnil njegov osebni odposlanec Kavasaki in mu prinesel pismo od predsednika vlade Cu En Laja.

Umik ni rešitev

Šef egiptovske diplomacije na obisku v Mehiki - »Odhod strokovnjakov SZ nima zveze z mirno rešitvijo krize«

MEXICO, 27. avg. (AP). Egiptovski zunanji minister Murad Galeb je v Mexicu, kamor je prispel na petdnevni obisk, izjavil, da odhod sovjetskih vojaških strokovnjakov iz Egipta »nima nobene zveze z miroljubno rešitvijo bližnjevzhodnega problema«.

»Tisti, ki podpirajo Izrael, so tako imenovano sovjetsko navzočnost v Egiptu uporabljali kot izgovor za svoja prizadevanja, da bi preprečili ali zavrli rešitev problema, in kot izgovor za prodajo ofenzivnega orožja Izraelu. Hkrati so izjavljali, da je bližnjevzhodno vprašanje zaradi sovjetske navzočnosti samo še bolj zapleteno. Zdaj ko so sovjetski strokovnjaki odšli, pa si bodo gotovo izmislili kake druge izgovore.«

Po besedah egiptovskega ministra odhod sovjetskih strokovnjakov ne pomeni, da bo arabsko-izraelsko vprašanje zdaj z lahkoto rešiti. Poudaril je, da bo prvo potezo moral napraviti Izrael, se pravi: umakniti bo moral svoje čete z zasedenih ozemelj. Jasno pa je, da bodo prihodnji odnosi med Izraelom in Egiptom »odvisni od cele vrste dejavnikov«. Tako je Galeb odgovoril na vprašanje, ali se bo Egipt sprijaznil z obstojem izraelske države, če bodo dosegli miroljubno rešitev.

MURAT GALEB: Sedaj je na potezi Izrael

Še šest novih žrtev

»Obračunavanja« v Ulstru — Najprej mučenje ljudi, potem smrt

LONDON, 27. avg. (DPA) — V posameznih incidentih na Severnem Irskem je bilo včeraj ubitih najmanj šest ljudi. Tako se je število žrtev povečalo že na 537. Dve izmed včeraj ubitih oseb sta pripadali »obrambnemu odredu Ulstra« in sta izgubili življenje zaradi sabotaže, ko je njun avtomobil nedaleč od meje z republiko Irsko eksplodiral. V katoliški četrti Belfasta pa so našli trupli dveh moških, ki so ju bili najprej zvezali potem pa ustrelili. Zaradi neke druge eksplozije pa sta nesrečno končali še dve žrtvi.

Storjena velika napaka

Poslanec Nardin opozarja na malomarnost veterinarske službe

NOVA GORICA, 27. avg. (Tanjug) — »Kot kaže,« je izjavil poslanec socialnozdravstvenega zbora zvezne skupščine dr. Aleksander Nardin, »so naši veterinarji spustili romunski transport goveje živine skozi Jugoslavijo, čeprav so živali pripeljali bolne že na jugoslovansko mejo.« Poudaril je, da so jugoslovanski veterinarji — inšpektorji napravili napako, ki bi lahko imela posledice za vso našo živinorejo, saj bi se slinavka in parkljevka lahko močno razširili, preden so jo odkrili italijanski veterinarji pri Trstu.

Posvet v Haagu končan

Ministri za socialno politiko: Tuje delavce izenačiti z domačimi

HAAG, 27. avg. (Tanjug) — Konferenca ministrov za socialno politiko je končala delo s sprejetjem dokumenta, v katerem je zapisano, da morajo imeti tuji delavci enake gospodarske in socialne pravice kot domači. Ministri so predlagali, naj bi se v okviru OZN nadaljevale posebne raziskave o gospodarskem in socialnem položaju zdomcev. Z gospodarskim razvojem Evrope in posameznih območij v njej naj bi se hkrati popravljal tudi socialni položaj zaposlenih in vseh prebivalcev sploh. Jugoslovansko delegacijo na posvetu je vodil zvezni sekretar za delo in socialno politiko Dragašević.

Nekaj razločkov

W. Scheel: Med člani razširjene EGS še niso odpravili vseh nesoglasij - Kakšen bo dnevni red vrha v Parizu?

BONN, 27. avg. (Tanjug). Zahodnonemški zunanji minister Scheel je danes izjavil, da med člani razširjene evropske gospodarske skupnosti obstajajo v tem trenutku še »manjši razločki« v stališčih do vprašanja, o čem vse naj bi razpravljali med 19. in 21. oktobrom v Parizu, kjer bo, kot je bilo napovedano, konferenca najvišjih voditeljev zahodnoevropske deseterice.

Po Scheelu se še niso zedinili, ali naj bi večjo pozornost posvetili razvoju skupne denarne politike ali sodelovanju gospodarstev posameznih držav članic. Tako je tudi ZRN uradno priznala, da še niso odpravili vseh nesoglasij. Čeprav so Francozi to že dalj časa poudarjali, pa so tukaj celo po zadnjem nepričakovanem obisku zunanjega ministra Schumanna vztrajno ponavljali, da na poti k sklicanju pariške konference na vrhu ni nikakršnih ovir več. Šele dobro poučena »Süddeutsche Zeitung« je danes zapisala, da je Schumann v Bonn prišel med drugim z zahtevo, naj ZRN privoli v nekatere oblike, v okviru katerih bodo članice EGS nastopale do drugih držav na področju gospodarskih in denarnih problemov. Z drugimi državami so mišljene predvsem ZDA in države tretjega sveta.

Omenjeni list opozarja, da razlike med uradnimi francoskimi in nemškimi izjavami niso samo »stvar temperamenta« ter da se nekatere države še zmeraj ne morejo odločiti, kakšno organizacijsko obliko EGS si pravzaprav želijo.

WALTER SCHEEL: V EGS so še vedno razločki

Skok cen v Italiji

V sedmih mesecih so se nekatera živila podražila za 30 odstotkov

RIM, 27. avg. (Tanjug) — Italijane je po vrnitvi z letošnjih počitnic v domačih krajih pričakalo neljubo presenečenje. Cene osnovnih živil so tako narasle, da se zdaj o tem razburjeno pogovarjajo po vsej državi. Meso se je v prvih sedmih mesecih letošnjega leta v primerjavi z enakim obdobjem lani podražilo za 30 %, vino za 10 % mleko za 15 %, maslo in sir za 20 %, sadje in zelenjava pa celo za več kot 30 %. Najbolj so se podražila ravno živila za široko porabo. Tako je kilogram kruha zdaj celo za 15 do 25 lir dražji kot avgusta lani.

McGovern kritizira sporazum

WASHINGTON, 27. avg. (Reuter) — Senator George McGovern je kritiziral sporazum, po katerem bodo enote VI. ameriškega ladjevja smele pristajati v nekaterih grških pristaniščih.

Večer P. Nerude

Literarno srečanje z dobitnikom »Zlatega venca« struških večerov poezije - Nadaljevanje festivala s Sovjeti

OHRID, 27. avg. (Tanjug). V okviru književniške manifestacije »Struški večeri poezije« je bil včeraj v cerkvi sv. Sofije izredno uspel literarni večer, portret dobitnika največjega priznanja letošnjega struškega pesniškega festivala »Zlatega venca« čilskega pesnika Pabla Nerude, Nobelovega nagrajenca za književnost. Uvodno besedo o tem pesniku Južne Amerike je podal makedonski književni kritik Georgi Stardelov.

V Nerudovem imenu se je organizatorjem za priznanje zahvalil čilski ambasador v Beogradu. Nagrado bodo pesniku izročili, ko bo prispel na prvi obisk v Makedonijo.

Struški večeri poezije so se včeraj nadaljevali s pesniškim mitingom »Mlada Struga«, ki je bil v samostanu sv. Nauma. Včeraj je bil tudi literarni večer za otroke. Struški festival se bo nadaljeval s predstavitvijo sodobne sovjetske poezije in s simpozijem »Vrnitev k poeziji«.

PABLO NERUDA: Nagrajenec »Struških večerov poezije«

Kmetje in višnje na ledu

Trgovci se vedejo tako, kot da hočejo uničiti nasade višenj

SPLIT, 27. avg. — Iz leta v leto se ponavlja ista zgodba z višnjo maraska. Trgovci in kupci se vedejo tako, kot da hočejo za vsako ceno uničiti ta edinstveni sadež, ki prinaša izvoznikom velike zaslužke, piše Borba. Letošnji pridelek s srednje Dalmacije je bil sicer ves odkupljen, vendar pa je vprašanje, ali bodo privatni pridelovalci dobili nagrado za vložen trud. Še danes se namreč ne ve, koliko bodo dobili pridelovalci za kilogram višenj. Tudi pri izvozu je prišlo do zastojev in v hladilnikih bo pridelek čakal nadaljnjo usodo.

Veliko ribiško slavje

Izolskega praznika se je letos udeležilo več deset tisoč ljudi

IZOLA, 27. avg. — Prvi dan tradicionalnega ribiškega praznika, tokrat že četrtega zapored, je minil v znamenju vsesplošnega slavja, ki se ga je udeležilo več deset tisoč ljudi.

Dvodnevna prireditev se je začela včeraj dopoldne, ko je v mestni mandrac priplula ribiška flota Delamarisa. Dvaindvajset ladij je na odprtem morju pozdravila šolska jadrnica Jadran, ribiče, ki so tokrat prvič oblekli nove uniforme pa je na obali pričakala godba na pihala. Zvečer so ulice ob morju spremenili v eno samo pogrnjeno mizo in plesišče.

Danes so na rasporedu različna športna tekmovanja.

B. JEŽ

RIBIŠKI PRAZNIK — V soboto in nedeljo so imeli izolski ribiči svoj praznik. Ob tej priložnosti je v soboto dopoldne v izolsko pristanišče priplulo vseh dvaindvajset ladij Delamarisove ribiške flote, ki so se prvič zbrale skupaj na enem mestu. Prihod flote si je ogledalo okoli 1500 ljudi, prvi pa so ribiče pozdravili kadeti s šolske ladje JVM »Jadran«. Po pristanku so predstavniki Delamarisa nagradili najbolj prizadevne ribiče. (Na sliki prihod ladij v izolski mandrač)

Foto: D. Grča

1. Bukvič

Že tretjič zapored si je priboril naslov najboljšega slovenskega traktorista

PTUJ, 27. avg. Od petka do nedelje je bilo v Ptuju že 16. srečanje najboljših slovenskih traktoristov. Slovenski prvak je postal Štefan Bukvič iz Murske Sobote, član ekipe KIK Pomurka, ki je osvojila prvo mesto tudi v ekipni uvrstitvi.

Bukvič je eden najboljših jugoslovanskih traktoristov, saj je bil doslej dvakrat prvak države, slovenski naslov pa je osvojil že tretjič. Ponaša se tudi z dobrimi uvrstitvami na svetovnih prvenstvih in mednarodnih tekmovanjih. Drugo mesto je osvojil Martin Muhič, član poklicne ljubljanske ekipe, ki bo letos zastopal Jugoslavijo na svetovnem prvenstvu v ZDA. Tretji je bil Marjan Frelih, član Agrarie Brežice.

Med ekipami je bila najboljša KIK Pomurka, druga je bila poklicna ljubljanska ekipa, tretja pa Agraria Brežice. Tekmovalna komisija je bila z nastopom 32 traktoristov zelo zadovoljna, saj so orali odlično, izkazali pa so se tudi v spretnostni vožnji in v preizkusu znanja.

D. UTENKAR

Protivojne demonstracije

KÖLN, 27. avg. (AND) — V Kölnu je okrog 4000 demonstrantov zahtevalo umik ameriških čet iz Indokine. Zbranim sta spregovorila predsednik zahodnonemške komunistične partije Kurt Wachmann in predsednik zahodnonemške socialistične delavske mladinske organizacije Rolf Priemer.

Nova šola v Sežani

Ob občinskem prazniku odprli novo šolsko poslopje, vredno 8,9 milijona

SEŽANA, 27. avg. S slovesno otvoritvijo nove šole se je tukaj pričelo praznovanje občinskega praznika.

Šolo je po kratkem kulturnem programu, ki so ga pripravili učenci osnovnih šol, odprl predsednik izvršnega odbora RIS Ludvik Zajc. Izgradnja in oprema šole je veljala blizu 8,9 milijona dinarjev, denar zanjo pa so dobili s kreditom republiške izobraževalne skupnosti (3,3 milijona dinarjev), preostala sredstva pa so črpali iz sklada za financiranje družbenega standarda, v katerega večina delovnih organizacij sežanske občine prispeva 2 odstotka od bruto osebnega dohodka.

Po otvoritvi novega hrama znanja so se na slavnostni seji v hotelu Triglav zbrali odborniki občinske skupščine. Po slavnostnem govoru predsednika SO Sežana Staneta Čehovina so podelili domicil V. bataljonu prve brigade VDV. Na seji so tudi poimenovali novo šolo po pesniku Krasa Srečku Kosovelu, izmenjali so listine o pobratenju med italijanskim mestom Sant'Ambrogio in Sežano ter že četrtič zapored podelili nagrade 28. avgust. Nagrade so dobili: Rajko Štolfa, dr. Elizabeta Nanut, Anton Sosič in Bojan Magajna.

GRČA

MANJ PRIVLAČEN KOT VČASIH — Ljubljanski vinski sejem, ki je včasih pomenil pravo doživetje, ni več tako živ. Zvečer je za mizami dovolj prostora, nereda pa sploh ni več. Foto: S. Busić

Uspehi, ki jih senčijo izgube

Na Kosovem industrijska proizvodnja večja za 22 odst., privatniki pa imajo več denarja kot samo gospodarstvo

PRIŠTINA, 27. avg. (Tanjug). Direktor službe družbenega knjigovodstva Kosova Avdi Trmkoli je danes sporočil novinarjem, da je povečanje proizvodnje na Kosovu večje od planiranega. Industrijska proizvodnja v šestih mesecih letošnjega leta je narasla za 22 odst., skupni dohodek za 27 odst., dohodek pa za 30 odstotkov.

Tudi gospodarili so dosti bolje kot v enakem obdobju lanskega leta. Če prištejemo še dejstvo, da se je število zaposlenih povečalo za 8 %, je letošnja polletna bilanca zares spodbudna.

V tem času pa je bilo tudi nekaj pomanjkljivosti, in to tolikšnih, da so kar zasenčile omenjene lepe uspehe. Kosovsko gospodarstvo je namreč imelo za 89,496.000 dinarjev izgub, kar je za 14 % več kot v prvih šestih mesecih lanskega leta. Največje izgube sta imela kombinata Trepča in Kosovo.

Po besedah direktorja Trmkolija so poglavitni razlogi za takšno stanje: splošna nelikvidnost v državi, huda zadolženost in prenizka akumulativnost proizvodnih zmogljivosti.

Značilno je, da so prebivalci Kosova po žiro računih v bankah finančno močnejši od celotnega gospodarstva v tej pokrajini. Na žiro računih gospodarskih organizacij je bilo konec julija letos samo 67,716.000 dinarjev, občani pa so imeli na žiro računih 123,716.000 dinarjev, poleg tega pa še 248,566.000 dinarjev na hranilnih knjižicah. To je jasen dokaz, da se denar preliva iz družbenega sektorja v roke občanov, zaradi česar je nelikvidnost gospodarstva čedalje večja.

Zgodilo se je

28. avgusta

Danes je ponedeljek, 28. avgust in 197. dan v letu. Do konca leta je še 125 dni. Na današnji dan so se v preteklosti zgodili naslednji pomembnejši dogodki:

— 1960 — V Ljubljani je umrl skladatelj Anton Lajovic.

— 1944 — Vrhovni komandant NOV in PO Jugoslavije maršal Tito je ukazal enotam v Srbiji, naj zavzamejo področja v zahodnem, južnem in vzhodnem delu Srbije ter prodrejo v Šumadijo in proti Beogradu.

— 1928 — Mladinec Lojze Bergant je v Gorici ustrelil fašističnega ovaduha Kogeja. Na begu je v spopadu s fašistično milico zadel nekega fašista in padel tudi sam. Fašisti so nato aretirali petdeset goriških komunistov in slovenskih narodnjakov.

— 1916 — Italija je napovedala vojno Nemčiji, Nemčija pa Romuniji.

— 1851 — V Poljanah nad Škofjo Loko se je rodil slovenski pisatelj Ivan Tavčar.

— 1833 — Britanski parlament je prepovedal trgovino s sužnji v britanskem imperiju.

— 1828 — V tulski guberniji se je rodil pisatelj Lev Tolstoj.

—1749 — Rodil se je velikan nemške pesniške besede Johann Wolfgang Goethe.

Politični „sprehodi“

Ljubljana: končana politična šola za mlade iz vse Slovenije — Tehtne razprave ob zanimivih predavanjih in tribunah — Oceno šole podal aktiv ZK

LJUBLJANA, 27. avg. »Prišli smo, videli in slišali smo marsikaj, toda kaj od vsega tega bomo odnesli s seboj?« pravi uvodnik zadnjega informativnega biltena prve politične šole za mlade, ki se je danes končala s preverjanjem znanja slušateljev. Oditi z več izkušnjami in željo po nadaljnjem delu je bila med drugim tudi cilj republiške konference ZMS, organizatorja šole. Je štiristo mladih iz vse Slovenije zadovoljnih s šolo in njenim uspehom?

Sam koncept politične šole je bil narejen tako, da so slušatelji poslušali poleg splošnih tem tudi specifična predavanja. Razdelitev v sedem skupin je povečala možnost aktivnosti slušateljev. To so bile skupine za predsednike občinskih organizacij, za slušatelje programa o splošnem ljudskem odporu, o idejno političnem delu, o pomenu in načinu informiranja, o delu mladine na osnovnih in srednjih šolah in o političnem sistemu in volitvah.

Splošni program je bil nekakšen sprehod skozi naše družbeno politično življenje in številne probleme, s katerimi se mladinski aktivist srečuje v svojem delu. Posebni programi pa so posameznim skupinam dali možnost poglobitve znanja na interesnem področju.

Ob vseh predavanjih so se razvila številna živahna, globoka in tehtna razmišljanja. Nedvomno imajo za to največ zaslug predavatelji, hkrati pa je to odraz zainteresiranosti mladih za pridobivanje znanja na osnovi aktivnega spremljanja dogodkov v naši družbi.

S spremljanjem poteka šole in kritičnim ocenjevanjem napak je tudi že na začetku šole ustanovljeni aktiv ZK vseskozi kazal resnost pri delu. Sekretariat aktiva ZK je svoje delo sklenil s sestankom aktiva ZK, ki je dal oceno delovanja šole in oblikoval predlog občinskim organizacijam ZM, da v skladu z delom mladih na politični šoli in njihovo aktivnostjo v občinah intenzivno usmerjajo mladino za vključitev v Zvezo komunistov.

Z oceno sekretariata, češ da so bile razprave bogate, pestre in idejno »dograjene«, se strinja tudi večina udeležencev šole, čeprav pri tem ne smemo prezreti nekaterih kritičnih pripomb o prenatrpanosti urnika in nekaterih drugih organizacijskih pomanjkljivostih.

Želja po sodelovanju in aktivnem vključevanju v razprave se je pokazala tudi na tribunah. Že na prvi tribuni s predsednikom skupščine SRS Sergejem Kraigherjem se je načelo vprašanje: opredeliti Zvezo mladine v ustavi ali ne? Ponovno so o tem spregovorili na zadnji tribuni, ko je predsednik RK ZMS Živko Pregl z argumenti, predvsem z borbeno zgodovino mladine in sedanjo dobro in vse boljšo organiziranostjo, podprl to zahtevo. Poudaril pa je, da to ne sme biti pogoj za nadaljnje delo ZM.

Tudi tribuna s podpredsednikom ZIS dr. Antonom Vratušo o mednarodnih dilemah je odprla številna nova gledišča. O zanimivosti predavanja in diskusije priča 47 vprašanj diskutantov.

O nalogah ZM v pripravah na III. konferenco ZKJ je spregovoril Krsta Avramovič, član izvršnega biroja ZKJ in predsednik komisije za pripravo na tretjo konferenco. Pokazala se je pomembnost diskusije o temah, pripravljenih za konferenco v čim večjem obsegu v vseh organizacijah mladine, saj bo na konferenci govor prav o problemih mladine.

V. P.

Akcija v Slavonski Požegi

Prebivalci s prostovoljnim delom odstranjujejo posledice poplav

SLAVONSKA POŽEGA, 27. avg. (Tanjug) — Na vsem področju občine Slavonska Požega so danes prebivalci začeli z velikimi akcijami prostovoljnega dela, da bi čimprej zbrisali vse sledi nedavnih hudih poplav. Odvažajo velike kupe zemlje, ki jih je za seboj pustila narasla voda, podprto drevje in drugo. Prebivalcem pomagajo komunalno podjetje in privatnik z mehanizacijo.

Dovjakova razstava zaprta

IDRIJA, 27. avg. V tukajšnji Mestni galeriji so danes zaprli retrospektivno razstavo del akademskega slikarja Marjana Dovjaka, ki se je pred letom dni smrtno ponesrečil v Trnovskem gozdu, medtem ko je sodeloval na idrijski slikarski koloniji. Za sedanjo Dovjakovo razstavo — obiskovalci so videli okrog 100 del v raznih tehnikah — je vladalo veliko zanimanje, saj so si jo ogledali ljubitelji umetnosti iz vse Slovenije.

A. PIRKOVIČ

Varoš: obnova livarne

Železarni zagotovljen obstoj — V oktobru proizvodnja sive litine

VARES, 27. avg. (Tanjug) — Rekonstrukcija livarne vareške železarne, v izvedbi ljubljanskega podjetja »Smelt« s 30 kooperanti bo kmalu končana. Predvidevajo, da bodo s poskusno proizvodnjo pričeli v oktobru letos.

Pred rekonstrukcijo so v Varešu proizvajali vodovodne cevi in izdelke, za katere tržišče ni bilo zainteresirano, in zato je obstajala nevarnost, da bodo livarno zaprli. Za preorientacijo na proizvodnjo sive litine bodo porabili 15,5 milijona dinarjev. Planirali so, da bodo rekonstrukcijo končali ob začetku leta, do zakasnitve pa je prišlo zaradi slabe koordinacije glavnega izvajalca.

Nižje hotelske cene

Popusti bodo veljali ob vsej kvarnerski obali v septembru

REKA, 27. avg. (Tanjug) — Da bi pridobili domače goste v septembru, so nekatera gostinska podjetja ob Kvarnerju znižala cene penzionov. Razen že znanih posezonskih cen, so določili še nove popuste.

Tako se bodo na opatijski rivieri cene vrtele septembra od 51 din v hotelu C kategorije in se vzpele do 136 din v hotelu izven kategorije v Opatiji. Na področju Kačjak bo penzion 55 din, v Novem Vinodolskem pa 65 din. Od dvajsetega avgusta dalje imajo domači gostje v hotelih A kategorije 33 odstotni popust.

Pula presegla Slovenijo

V Puli je bilo ob koncu avgusta zaposlenih že kar 38% prebivalstva

PULA, 27. avg. — Po zadnjih podatkih Zavoda za zaposlovanje z Pule nam poroča Vjesnik, se to mesto po zaposlenosti približuje evropskemu povprečju, obenem pa je že nad slovenskim povprečjem. Ob koncu avgusta je bilo zaposlenih 38 odstotkov od skupnega prebivalstva. Povprečni osebni dohodki so v puljski občini nekaj večji kot 1.800 din, v ladjedelnici Uljanik, kjer je zaposlenih 5.750 delavcev, pa je povprečni osebni dohodek že nekaj večji kot 2.100 din. Drugače je z zaposlenostjo in osebnimi dohodki v Istri. Na celotnem istrskem teritoriju je zaposlenih 56.650 ljudi.

Maribor: sejem zaprt

Blago, razstavljeno na mariborskem sejmu, si je ogledalo 28.000 ljudi

MARIBOR, 27. avg. Danes so na sejmišču ob Dravi zaprli letošnji Mariborski teden. Kljub slabemu vremenu, ki je prve dni ponagajalo prireditelju, Zavodu stadion, pa si je razstavljeno blago raznih trgovskih podjetij ogledalo več kot 28.000 obiskovalcev.

Upoštevati pa je treba še nekaj več tisoč tistih, ki so prišli na sejmšče po 20. uri, ko je bil vstop brezplačen. Kljub temu, da je bil letošnji Mariborski teden skromen, je bila na njem obilno zastopana tekstilna industrija iz vse severovzhodne Slovenije.

D. ŠTERBENK

Peking hvali

Priznanja ob zaključku gostovanja naših folkloristov iz Beograda na Kitajskem

PEKING, 27. avg. (Tanjug). Ansambel »Ivo Lola Ribar« je z uspehom končal gostovanje na Kitajskem.

Prisrčno in prijateljsko slovo, kot je bil tudi sprejem pred tremi tedni, je bilo danes v Senjangu, na severovzhodu Kitajske, od koder so odpotovali z vlakom v Moskvo. V času tritedenske turneje na Kitajskem je imel ta folklorni ansambel poleg glavnega nastopa v Pekingu še dvanajst koncertov. Kitajski tisk je objavil o gostovanju več člankov, v katerem sta program in njegovak valiteta zelo visoko ocenjena. V včerajšnjem poročilu objavlja osrednje partijsko glasilo v članku »Pesmi prijateljstva« informacijo, das o se delavci neke tovarne v Tjencinu naučili nekaj pesmi jugoslovanski narodov in z njimi pozdravili člane ansambla ob obisku v tovarni. List komunistične partije LR Kitajsk epoudarja velik prispevek te vrste gostovanja za razvoj prijateljstva med LR Kitajsko in Jugoslavijo.

Repnik v Trebnjem

LJUBLJANA, 27. avg. — Slovenski slikar-samouk Anton Repnik z Mute v Dravski dolini, ki bo jutri sodeloval na skupinski razstavi v Mestni galeriji v Ljubljani, bo v petek, 1. septembra, samostojno razstavljal v galeriji likovnih samorastnikov v Trebnjem.

P. B.

Prijedor: huje od potresa

V Prijedoru SOS za stanovanja — Za nastanitev ogroženih prikolice

PRIJEDOR, 27. avgusta (Tanjug). Skupščina občine Prijedor je prosila fond za obnovo Bosanske krajine najmanj za 70 prikolic za nastanitev ogroženih družin. Ta občina namreč nima na voljo nobenih novih stanovanj. V njej 800 ljudi že stanuje v prostorih, namenjenih za začasno bivanje. Poplave, pravijo, so to področje bolj ogrozile kot potres leta 1969.

DELO

Mitja Gorjup (glavni urednik), Jak Koprivc (odgovorni urednik), Ante Mahkota (pomočnik glavnega urednika), Vlado Jarc (notranja politika in gospodarstvo), Miran Šuštar (zunanja politika), Tit Vidmar (kultura), Miro Zakrajšek, Anton Rupnik (dopisništvo, lokalna kronika), Evgen Bergant (šport), Vojko Černelč (centralna redakcija), Jaka Štular (nedeljska izdaja »Dela«), France Vrečar (sobotna priloga), Bogo Sajovic, Olga Ratej, Ivan Kranjc (kronika, reportaža)

ŠKODA 100 S
ŠKODA 100 L
ŠKODA 110 L

MODELI ZA L. 1973 — Izboljšani z alternatorjem in 2-stopenjskim ventilatorjem!

EKONOMIČNA VOZILA PO DOSTOPNIH CENAH:

ŠKODA 100 S	28.900.— din
ŠKODA 100 L	29.900.— din
ŠKODA 110 L	31.200.— din

UGODEN ROK DOBAVE SI ZAGOTOVITE S PREDPLAČILOM 25000.— DIN V GOTOVINI ALI NAKAZILOM NA NAŠ TEKOČI RAČUN ŠT. 501-1-637/1 — SDK LJUBLJANA

PRODAJA IN INFORMACIJE:

„TEKO"

LJUBLJANA, MESTNI TRG 18/I.
TEL. ŠT. 22-755 ali 22-107

Strokovnjaki centra za zaščito imovine nudijo »pregraje« proti ognju in akcijam kriminalcev

ALARMNE NAPRAVE NA PRAGU FANTASTIKE

Kako na tehnično najuspešnejši način zaščititi premoženje pred vlomi, krajo in požarom?

Številni požari, ki izbruhnejo skoraj vsak dan, dokazujejo, da so naši gospodarski objekti zelo pomanjkljivo ali pa sploh ne zaščiteni z modernimi protipožarnimi napravami in signalizatorji požara. Po drugi strani pa vedno bolj »poklicne« metode kriminalcev ogrožajo ne samo banke in denarne zavode, ampak tudi najširši krog gospodarskih organizacij, ki jim stalno pretijo vlomi in tatvine. Kako napraviti zaščitno pregrajo proti divjanju požara ali kriminalnim akcijam — to so problemi, na katere lahko odgovorimo samo s tehničnimi dosežki na področju alarmnih sistemov.

V Zagrebu že več let deluje v okviru »Tehnozavoda« Center za zaščito imovine, ki daje zelo strokovne in učinkovite odgovore na zastavljena vprašanja. Gre namreč za specializirano organizacijo, katere osnovna dejavnost je — nuđenje kompletnega inženiringa pri nabavi, montaži in delu z alarmnimi napravami. Stranke centra so velike banke, trgovske hiše, galerije in muzeji ter vrsta drugih družbenih ustanov in gospodarskih organizacij. »Večino naprav, ki jih montiramo, kupujemo v tujini,« pravi inž. Jaroslav Kudera, komercialni vodja centra. »Zaradi tega ni vzroka, da favoriziramo določen zaščitni sistem ali nekega proizvajalca. Na osnovi ocene ogroženosti, ki jo dajo naši strokovnjaki v sodelovanju z inšpektorji javne varnosti, izdelujemo nekaj variant idejnih rešitev, da bi končno odločitev o nakupu zaščitnih sredstev prepustili naročniku. Šele potem, ko usklađimo želje in možnosti, zagotovimo opremo, nudimo servis, usposabljamo kadre in nabavljamo tehnično dokumentacijo za vzdrževanje.

Razen alarmnih in protipožarnih naprav opremljamo banke, trgovska podjetja, potovalne agencije in druga gospodarska podjetja z vso trezorsko opremo za shranjevanje denarja, dokumentacije in drugih vrednosti.

Strossmayerjeva galerija zaščitena z ultrazvokom

Nekatere zares sodobne alarmne naprave so bile nedavno montirane v nekaterih objektih družbenega in gospodarskega pomena za mesto Zagreb. To so opravili strokovnjaki centra za zaščito premoženja. Že v najkrajšem času bodo zagrebške banke popolnoma zaščitene.

Strokovnjaki centra pa opozarjajo, da je nedavna spektakularna kraja slik iz Strossmayerjeve galerije resno opozorilo na nikakršno ali slabo zaščito muzejev in galerij ne samo na območju Zagreba ampak vse države. Podobno lahko rečemo tudi za trgovino, potovalne agencije ali velika skladišča, ki nimajo niti najosnovnejših požarnosignalnih naprav.

Koliko je vredna učinkovita zaščita dokazuje nedavni vlom v neko banko blizu Zagreba, kjer je alarmna naprava — povezana s postajo javne varnosti — pravočasno opozorila na možno veliko tatvino denarja. Ta alarmna naprava, ki so jo prav tako postavili strokovnjaki centra za zaščito imovine, je opravila najpraktičnejšo demonstracijo svoje vrednosti.

Katere sisteme uporabiti, da bi bili pomembni objekti zaščiteni pred vlomom in krajo? Ljudje iz centra priporočajo ultrazvok. Za kaj gre pri tem? Gre za elektronske naprave, ki reagirajo na nezaželeno navzočnost katerekoli osebe v prostoru, ki ga varujejo. Take naprave prav zdaj dobiva Strossmayerjeva galerija, kmalu pa bodo tudi vgrajene v zadarskem muzeju Svete Marije. Lastniki tega sistema so velike banke iz Zagreba, Osijeka, dalje Sremske Mitrovice, Dubrovnika in Skopja. Alarmne naprave, montirane v naštete objekte, reagirajo tudi na najmanjši gib. Zlasti je zanimivo pri njih, da so popolnoma izključeni lažni alarmi, ki bi jih povzročili grom, blisk, veter in podobno.

Za zaščito trezorjev in blagajn priporočajo strokovnjaki centra javljavce šumov — naprave, ki registrirajo vse karakteristične šume, ki nastanejo pri nasilnem odpiranju.

Zaščiti velikih gospodarskih objektov in pomembnih ustanov pred krajo posvečajo po svetu izredno pozornost.

Zaradi tega so tehnične rešitve za zaščito prave mojstrovine elektronike.

Center za zaščito imovine bo v najkrajšem času — po lastni konstrukciji — začel s proizvodnjo torbe za prenos denarja, ki bo imela vgrajeno alarmno napravo. Za ta izdelek je na našem trgu izredno zanimanje.

Ob morebitnem napadu je na razpolago vrsta različnih kontaktnih javljavcev. To so, na primer, kontaktne tirnice, pedala, tipke, držalci denarnic kot tudi cela vrsta drugih, ki niso nič manj zanimivi. Te naprave se montirajo za zaščito pred ropi na vseh krajih, kjer imajo posla z denarjem in drugimi vrednostmi — bančna okenca, menjalnice, blagajne itd.

Televizijske kamere v boju proti malopridnežem

Uvajanje notranje televizije kot sredstva za zaščito premoženja ocenjujejo v centru kot izvrstno rešitev v boju proti kriminalu v veleblagovnicah, galerijah, kolodvorih in podobnih objektih. »Napačno je mnenje, da je ta sistem drag,« pravijo v centru. V najkrajšem času bo po zadrskem tudi dubrovniški muzej dobil ta televizijski »obrambni sistem«, ki obsega 17 kamer, 4 monitorje in magnetoskop. Vsa investicija skupaj z montažo stane 400.000 dinarjev. Cenejše naprave so po 20.000 dinarjev.

Posebno področje dela centra za zaščito imovine je seveda protipožarna zaščita. Katastrofe »Jugoplastike«, »Gaja« iz Podravske Slatine, dalje tovarne papirja in številnih skladišč opozarjajo, da je bil ogenj odkrit z zamudo. Center zaradi tega priporoča ionizacijske sisteme javljavcev, ki odkrijejo požar že takoj ob njegovem nastanku. To pomeni, da reagirajo tudi na najmanjše delce dima, ki nastaja šele pri tlenju.

Za velika skladišča in površine, ki so ogrožene zaradi ognja, uporabljajo po svetu sistem »Sprinkler«. Gre za naprave, ki vsebujejo indikatorje ognja in instalacije za gašenje, ki jih indikatorji avtomatično vključijo. Vsak »sprinkler« se v skladiščnih prostorih vgrajuje na stropu in ščiti površino 8 kvadratnih metrov. Statistike dokazujejo, da je v 70 odstotkih primerov bilo dovolj, da sta se aktivirala dva »sprinklerja« in učinkovito nevtralizirala ogenj. Bogati z izkušnjami velikih požarov, ki so uničili cele delovne organizacije, bi morali spoznati, da so investicije v učinkovite požarnosignalne sisteme in sisteme za nevtraliziranje ognja razmeroma majhne v primerjavi z vrednostjo uničenega premoženja.

Prostor ne dopušča, da bi podrobneje razložili vse alarmne in protipožarne naprave, ki jih v okviru svojega inženiringa nudi center za zaščito imovine. Njihov seznam je več kot obsežen. Njihove možnosti lahko primerjamo z znanstveno fantastiko. Živimo v času, ko so moderni sistemi za zaščito premoženja velelnik v boju proti kriminalu in požarom. Prav na tem področju center za zaščito imovine nudi neprecenljive usluge ne samo gospodarskim organizacijam in pomembnim ustanovam, ampak tudi vsej družbi. Zaradi tega je tesno sodelovanje centra z zavarovalnicami in službo javne varnosti popolnoma razumljivo. Prav tako je razumljivo tudi večje zanimanje gospodarstva in javnih ustanov za sodobne in učinkovite alarmne naprave.

A. M.

Spanje pravičnega?

S prvim januarjem prihodnjega leta naj bi v naši republiki »štartalie z novimi, nekoliko višjimi in bolj diferenciranimi stanarinami, seveda pa naj bi hkrati takoj uvedli tudi sistem družbene pomoči za tiste družine, ki so že zdaj zelo na tesnem z osebnimi dohodki in bi jim višje stanarine lahko resno ogrozile življenjski standard. Seveda pa družbene pomoči ne bomo mogli deliti, dokler ne bomo imeli v občinah solidarnostnih stanovanjskih skladov in še marsikaj. Sploh je s stanovanjsko resolucijo ter prvimi zakoni s tega področja, zlasti z zakonom o programiranju in financiranju stanovanjske graditve, predvideno, naj bi bilo letošnje leto predvsem leto temeljitih priprav, tako da bi lahko že z januarjem 1973 »štartalia v nove pogoje in izpopolnjene sisteme v stanovanjskem gospodarstvu.

Za nami je že poletno obdobje, v nekaj dneh bo tu že september in do konca leta imamo le še bore štiri mesece. To pomeni, da nam za obsežne in temeljite priprave ne preostaja več dosti časa.

Doslej še v nobeni občini niso ustanovili niti solidarnostnega sklada niti pripravili ustreznih odlokov o višjih stanarinah, da sploh ne govorimo o občinskih srednjeročnih programih. Kolikor vemo, je v Ljubljani na primer le dni sam mestni komite ZKS moral »pognati zadevo«, v manjših občinah pa kar spijo »spanje pravičnega«. Seveda pa to še ni vse, kar je treba opraviti v bazi. Zlasti je pomembno, da delovne organizacije pripravljajo svoje srednjeročne in tudi enotne programe stanovanjske izgradnje, kajti le na osnovi solidnih programov delovnih organizacij bodo lahko v občinah sestavili realne in tehtne, kakor tudi čim bolj racionalne občinske programe. In slednjič ne smemo pozabiti, da bo treba marsikateri program in odlok še dati v javno razpravo, kar spet zahteva nekaj časa.

Skratka, kot vidimo, je časa do konca letošnjega leta že bore malo, nalog pa res veliko. Spomladi so brzkone marsikje zamahnili z roko, češ, saj je januar 1973 še daleč. Potem je kar hitro prišlo počitniško obdobje in zdaj se nam naglo bliža jesen. Res smo že v časovni stiski, čeprav še ni vse zamujeno. V občinah in delovnih organizacijah bi morali vsaj še preostale mesece izkoristiti za intenzivno delo, priprave in razprave. Vsekakor bi bilo najmanj zaželeno, da bi nas časovna stiska prignala v skrajnost, tako da bi v občinah in delovnih organizacijah svoje naloge opravili površno, da bi le nametali nekaj »hišnih številk«, privlečenih za lase, samo zato, da bi zadostili formalnosti. Od takšne kampanjske naglice, ki nam že grozi, prav gotovo ne bo imel koristi nihče.

IGOR PRESERN

Cement le za primer

Kako naj se človek znajde in razume? Vrečo cementa je treba malodane z lučjo iskati ob belem dnevu, toliko je pomanjkanje; hkrati pa cementarji obupano razmišljajo, kaj bi. Naj recimo z vsako tono cementa iz trboveljske cementarne še povečajo izgubo za 17,60 dinarja? To bi bilo nekako razumljivo, če bi bilo cementa na trgu preveč, tako pa... Mali kupec, ki gradi ali pa popravlja hišo, pa je konec koncev celo vesel, če mu po napornem iskanju vendarle pride pod roko uvozni cement. Skoraj brezupno pa se mu zdi, da bi se lotil razreševanja težke uganke, zakaj stane kilogram trboveljskega cementa komaj nekaj več kot pol dinarja, in zakaj mora za uvozni cement iste marke odšteti kar dvakrat toliko.

Zgodi se tudi to, da poslijejo uvozni cement v kraje, ki so jih prizadele poplave. Na prvi pogled razumljivo. Kar približno četrtino vseh jugoslovanskih potreb bo letos treba pokriti z uvozom okoli poldrugega milijona cementa in za to odšteti okoli 24 milijonov dolarjev. Toda, ko poplavljenci zvedo za ceno uvoznega cementa (ki seveda nosi s sabo tudi carino in prevozne stroške), se razjeze in postavijo celo politično vprašanje, če se ni — potem ko jih je že zadela ujma — morda iz njih kdo še ponorčeval.

Tudi tistim, ki niso nikdar prebirali ekonomskih učbenikov, je že samo po sebi jasno, da bi moralo biti blago drago, kadar ga je premalo, in poceni, kadar ga je preveč. Če pa že od vsega tistega naprej, kar gre vsak dan na zelenjavnem trgu v mreže gospodinj, to ne drži, potem je nekaj hudo narobe.

Gospodarstvenik, ki recimo težav trboveljske ali kake druge cementarne ne občuti na svoji koži, je bil vseeno slabe volje: »Ob tolikšnem pomanjkanju morajo zaradi državnega varuštva nad cenami v trboveljski cementarni prodajati tako poceni in pod ceno, da ne morejo drugače odplačevati svojega investicijskega kredita (dobljenega na šest let in po 8 odstotkov obrestni meri), kot da pri banki najamejo nov kredit po 11 odstotnej obrestni meri. V normalnem tržnem gospodarstvu pa ob tolikšni konjukturi vsako sposobno podjetje posluje z velikim dobičkom.«

Besede v navednicah je bilo vredno zapisati zaradi tega, ker so same po sebi najboljši komentar. Povsem očitno je, da bi pri razvitem trgu blaga in kapitala lahko preprosto odpisali prenekatero sedanjo stabilizacijsko težavo. Pravo tržno gospodarstvo, ki si ga zadaj bolj želimo, kot pa ga imamo, bi bilo pravzaprav čudovit mehanizem. Treba bi ga bilo le rahlo usmerjati, pa bi avtomatično delovalo pravilno. Kaj bi se, recimo, v dobrem tržnem gospodarstvu zgodilo, če bi bilo premalo cementa? Najprej bi poskočila cena. Cementna industrija bi ob tem veliko akumulirala in tako ji ne bi bilo težko poskrbeti za primerno povečanje tovarn in proizvodnje. To bi tudi hočeš, nočeš, morala storiti, sicer bi jo občutno prizadela konkurenca iz tujine. Čeprav namreč cementa ni smotrno prevažati preveč daleč, se pri visokih cenah izplača tudi to. Če pa se navzlic pomanjkanju in visokim cenam ter tuji konkurenci domača cementna industrija še ne bi zbudila, bi v tržnem gospodarstvu (kjer je pogoj tudi primerna mobilnost kapitala) kaj hitro prišlo do tega, da bi visoka cena zbudila apetit in iz stroke, v kateri bi bilo premalo zaslužka, bi se kapital preselil v donosno cementarno industrijo.

Pri nas pa, kot da v cementnem primeru spodbujamo samo uvoz. Cementarji so doslej zaman prepričevali pristojne, da ob tako povečanih stroških ne morejo več shajati s starimi cenami. Ob trditvi, da bi podražitev cementa vplivala tudi na življenjske stroške, podatku cementarjev očitno niso priznali prave teže, da namreč za 15 odstotkov podraženi cement le za 846 dinarjev dvigne ceno trosobnega stanovanja s 85 kvadratnimi metri površine. No, cement smo si sposodili le kot primer šiloma težav, ki jih občutimo zaradi defektnega trga in kot primer skrajnosti, do kakršnih pripelje administrativno odmerjanje, kako debel naj bo kos kruha.

FRANCE JERAS

JAGODIČ: ČRNO

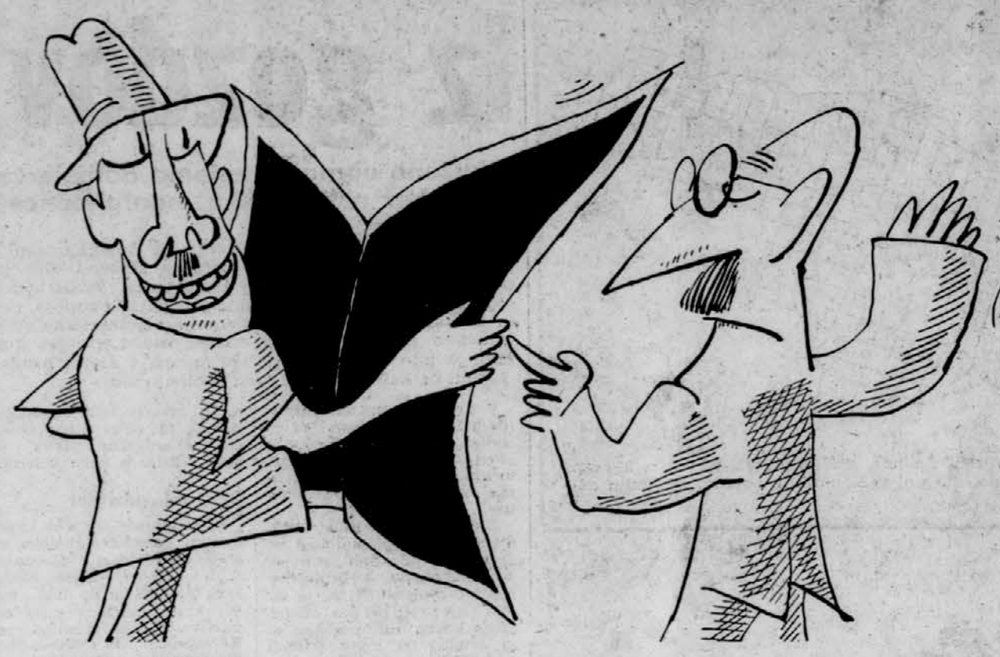

— Kaj piše v časopisu?
— O črnih gradnjah poročajo...

Izvoz obutve v zagati

Zaradi pomanjkanja surovih kož in usnja je v nevarnosti veliko naročil za izvoz - Uspešen prodor Peka na zahodna tržišča - Večji izvoz žive živine

Naša čevljarska industrija je letos zašla v velike težave zaradi pomanjkanja reprodukcijskega materiala, zlasti podplatnega, pa tudi vrhnjega usnja, kar spravlja močno v nevarnost izpolnitev velikih naročil za izvoz. Težave pri preskrbi z usnjem pa so posledica pomanjkanja surovih kož na svetovnem trgu, kar je izzvalo podražitev kož tudi do 100 odstotkov. Naša usnjarska industrija pa je s polovico svojih potreb navezana na uvoz surovih kož.

Tudi na domačem trgu je slaba ponudba surovih kož, ker malo koljemo, razen za izvoz mesa. Predvsem pa se je povečal izvoz žive živine. Če bi to živino klali doma in izvažali meso, bi kože ostale pri nas za potrebo usnjarske industrije. Tu ne gre za majhne količine, saj smo že lani povečali izvoz goved od 77.000 glav v letu 1970 na 126.000 glav, letos, pa smo samo v prvem polletju izvozili 126.000 goved, skoraj toliko kakor vse lansko leto. Po drugi strani smo ob rastočih cenah na svetovnem trgu uvozili lani le 21.000 ton težkih surovih kož nasproti 36.000 tonam v letu 1970. Da bi to vrzel v preskrbi usnjarn s težkimi kožami izpolnili, bi morali po izračunih zvezne gospodarske zbornice uvoziti najmanj 15.000 ton težkih kož, in to čim prej, ker so zaloge podplatnega usnja povsem izpraznjene. Tudi vrhnjega usnja primanjkuje. Sprično blokiranih cen na domačem trgu je mnogo izdelanega usnja šlo v izvoz po višjih cenah.

Izvoz obutve v nevarnosti

Z rekonstrukcijami, z uvajanjem sodobne tehnologije in z delno preusmeritvijo na modno obutev se je naša čevljarska industrija v zadnji dobi močno uveljavila na tujih tržiščih. Ta uspeh, ki je plod dolgoletnih prizadevanj, pa je zdaj v nevarnosti.

Predvsem grozi nevarnost, da naša čevljarska industrija ne bo mogla pravočasno izpolniti velikih izvoznih naročil za letošnje leto. Druga nevarnost pa je, da kolektivi čevljarske industrije ne bodo racionalno zaposleni, zmogljivosti pa ne pravilno uporabljene. Te zmogljivosti pa so se prav v zadnjih letih močno povečale, z njimi pa proizvodnja, pri čemer se je povečal zlasti delež za izvoz. Strmo se je povzpel izvoz obutve lani in letos. V primerjavi z letom 1970 se je lani izvoz obutve povečal po količini za 34 odstotkov (od 10.850 na 14.500 ton), po vrednosti za 26 odstotkov, letos v prvem polletju pa nadalje po količini in vrednosti za blizu 50 odstotkov.

Blizu 40 milijonov parov

Tako povečan izvoz je odločilno vplival tudi na obseg proizvodnje. V primerjavi s predvojnimi 4,2 milijona parov se je povečala proizvodnja leta 1958 na 10,5 milijona parov in lani 36,6 milijona parov, letos pa naj bi presegla 40 milijonov parov (v prvem polletju je že dosegla 21,9 milijona parov) V Sloveniji se približuje 8 milijonom parov. Za tako povečano proizvodnjo so potrebne čedalje večje količine surovin in reprodukcijskega materiala. Omejitev izvoza v dosedanjih okvirih bi bila povsem zgrešena in bi se hudo maščevala. Z velikim trudom in požrtvovanjem priborjene pozicije na tujih tržiščih ne bi smeli lahkomiselno zapraviti.

Ugled in zaupanje, ki si ga je ustvarila v tujini naša čevljarska industrija moramo skrbno varovati. Najbolj bo v tej stiski za reprodukcijski material pomagano čevljarski industriji, če bomo omogočili usnjarnam polno zaposlitev s tem, da jim s krediti ali na drug način zagotovimo surovine.

Sprijazniti pa se moramo tudi s tem, da po možnosti nadomestimo usnje z drugim materialom tam, kjer je to možno brez škode za kakovost obutve. Z uporabo gumija in drugega sintetičnega materiala je čevljarski industriji že uspelo zmanjšati porabo podplatnega usnja od 5400 ton v letu 1966 na 2180 ton v letu 1970. Napredek tehnike in tehnologije pa nam odpira čedalje večje možnosti za uporabo kvalitetnih nadomestil.

Poliuretan uspešno nadomestilo

Na tem področju predstavlja novo tvorivo poliuretan v mednarodnem merilu velik korak naprej, in sicer kot odlično nadomestilo za podplatno usnje. Njegova uporaba se hitro širi, ker ima mnoge prednosti pred gumo in drugim sintetičnim materialom. Za ta novi material se je odločila tovarna Peko iz Tržiča, ki je na drugem mestu v jugoslovanski čevljarski industriji. Podjetje si s tem materialom obeta novo ekspanzijo, zlasti tudi v izvozu, za kar ima velika naročila, hkrati pa si zagotavlja kvalitetno proizvodnjo za domači trg in izvoz.

Pri podjetju Peko so se hitro odločili. Da si zagotove potrebne količine poliuretanske mase, so po Bayerjevi licenci zgradili lasten obrat za poliuretanske podplate, ki daje tovarni določene prednosti v proizvodnji v primerjavi z drugimi proizvajalci. Novi obrat, ki je bil dograjen v maju, bo zagotovil racionalno in kvalitetno proizvodnjo obutve s poliuretanskimi podplati, ki je posebno priljubljena, ker je izredno lahka in prijetna Ta obrat bo v drugi fazi končan konec tega leta, nakar bo podjetje lahko oskrbovalo tudi jugoslovanski trg s poliuretanom.

Podjetje Peko je že lani podvojilo svoj izvoz predvsem kvalitetne modne obutve. Od 4,58 milijona dolarjev vrednosti izvoza je šlo 58 odstotkov na konvertibilno tržišče. Zlasti uspešno se je razvil izvoz v ZR Nemčijo, kjer plasira Pekovo obutev posebna mešana tvrdka »Afis«, pod katere imenom se tudi prodaja ob uspešni konkurenci z drugimi znamkami. Da je podjetje prodrlo na to zahtevno in renomirano tržišče, je pripisati predvsem orientaciji proizvodnje na kvalitetno in modno obutev. Za letos so planirali nadaljnje povečanje izvoza na 5,28 milijona dolarjev; od tega naj bi šlo 700.000 parov v ZR Nemčijo v vrednosti 3 milijone dolarjev. V podjetju pa pravijo, da bi lahko povečali ta izvoz tudi na 900.000 parov, kar pa jim onemogoča pomanjkanje usnja na našem trgu. FRANCE SEUNIG

Težko se je prilagajati predpisom

»Pri nas gradimo energetske objekte po nekaj let, in komaj se prilagodimo določenim predpisom, že pridejo novi predpisi. Veliki gospodarski sistemi, kakršen je »Minel« z dolgoročnimi posli, ne more biti toliko elastičen, da bi se vedno lahko prilagajal spremembam predpisov, ker med drugim zajema tudi 22 tovarn,« je dejal Tomislav Jovanović, namestnik generalnega direktorja Minel. kot poroča »Politika«.

Le malo več

Proizvajalci gradbenega materiala so povečali v prvem polletju letos svojo proizvodnjo za 11 odstotkov glede na isto lanskoletno obdobje. Omenjeni odstotek je v glavnem tisto, kar so tudi pričakovali od industrije gradbenega materiala, čeprav so po republikah zabeležili znatnejše razlike v proizvodnji. Tako je v Hrvaški in Sloveniji povečanje proizvodnje znašalo po 6 odstotkov, v Črni gori 9, Srbiji 12, Bosni in Hercegovini 20, v Makedoniji pa 28 odstotkov, piše »Politika«.

Konkurenčni ob dragi surovini

Kovači v Zrečah presegajo evropske normative storilnosti — Zanimanje za njihovo blago doma in na tujem

Ker so se s proizvodnjo v kovaški industriji v Zrečah v teh mesecih približali končnemu cilju: blizu 140,000.000 dinarjev vrednosti proizvodnje, je kolektiv pravzaprav zadovoljen. Zaradi naraščajočih potreb doma in na tujem so kljub modernizaciji zaposlili še nove ljudi, tako da se kolektiv v Zrečah približuje številu 800.

Toliko zaposlenih v tej industriji še nikoli ni bilo. Proizvodnja je v primerjavi z leti nazaj nekajkrat večja. Samo za letos računajo na približno 40 odstotno povečanje vrednosti proizvodnje. Za odkovke in avtomehansko orodje so zelo dobre možnosti prodaje. Razmerje med obema zvrstema proizvodnje je 60 proti 40 odstotkom, oboje pa je namenjeno avtomobilski industriji. Tu kujejo motorne gredi, odmične gredi, batne ojnice, križne zglobe, objemke in še brez števila drugih odkovkov za motorno industrijo. Domače jeklo, kovaško znanje in sodobna opremljenost delajo sadove. V Zrečah ne tožijo zastran amortizacije in ostanka dohodka. Iz lanskih sredstev bodo letos namenili za novo strojno opremo več kot 9,000.000 dinarjev, prihodnje leto pa bo namenjenih za to še več.

Storilnost pri vrhu

S posodobitvijo proizvodnih obratov so v Zrečah že presegli evropske normative storilnosti. Konkurenčni so doma in na tujem, a to ob dejstvu, da morajo plačevati domače jeklo za 20 odstotkov in celo za 40 odstotkov dražje, kot so evropske veljavne cene za kvalitetna jekla. Možnosti prodaje doma so izredne in so zato letos dinamiko izvoza nekoliko zavrli.

Ni dolgo tega, ko so zaradi večjih potreb po rezilnih orodjih za avtomate sami razvili proizvodnjo teh rezil. Izdelujejo jih tako za svoje potrebe kot za druge naročnike, pri čemer so posredno prispevali k zmanjšanju deviznih izdatkov za uvoz različnih, tudi zelo zapletenih rezil.

Na jesen višji osebni dohodki

Proizvodni dosežki, pogojeni zlasti z zvišano storilnostjo domala v vseh proizvodnih obratih, bodo v jeseni že omogočili nadaljnjo korekturo osebnih dohodkov, kajpak navzgor. V Zrečah sedaj še niso pri vrhu z osebnimi dohodki, dovoljenimi po sporazumu. Čeprav imajo že dokaj zbrušen način stimulacije po delu, torej po doseženih proizvodnih učinkih, bodo nove korekture osebnih dohodkov zagotovo nadaljnja spodbuda v kolektivu. Ta čas pa pomeni tudi novi korak še v druge naložbe. Tovarna je namreč začela zidati 60 novih družbenih stanovanj v Zrečah. Doslej je tovarna kreditirala zlasti individualno stanovanjsko gradnjo.

Programi bodo pripravljeni

V grobem je razvojna orientacija kovaške industrije v Zrečah več ali manj znana; povečanje zmogljivosti in proizvodnje pač glede na domače potrebe in možnosti izvoza. Vendar so tu še različni načrti kot na primer za gradnjo nove tovarne orodja za dopolnitev sedanjega asortimana, gradnjo večje tovarne odkovkov za potrebe avtomobilske industrije v tujini, s katero kooperira Litostroj, nadalje tehnološko raziskujejo možnost proizvodnje odkovkov in orodij po postopku stiskanja in žarenja železnih prašnih delcev (to nalogo raziskujejo skupaj z metalurškim inštitutom in Univerzo v Ljubljani), proučujejo pa tudi program odkovkov za hladno kovanje. V tovarni dobesedno pravijo, da želijo imeti v predalu več programov, skratka biti pripravljeni na ugoden trenutek in start za ekonomsko najbolj upravičeno naložbo.

FRANJO KRIVEC

Komunistična morala

»Ne verjamem, da imamo instrument, ki bi lahko meril človeško poštenost. Poštenost se nabira v človekovem življenju in njo ocenjujejo drugi. Sistem moralnih vrednot je mogoče črpati iz etničnih struktur, lahko pa ga tudi črpamo iz drugih sistemov, ker pa sem član ZK in pripadam takšni ideologiji, potem vrednotim samo komunistično poštenost in moralo v tem sistemu vrednot in se mu vedno tudi prilagajam. Komunistična morala je predvsem tista, ki me obvezuje in po kateri se tudi ravnam, je dejal Vinko Jeličić, sekretar občinske konference ZK Zenice, kot piše »Naša riječ«.

Človek ustvarja poplave

Že od nekoč so bile vse velike reke na območju BiH poslušne služabnice človeku, toda za desetletje nazaj pa postajajo čedalje pogosteje in hitreje njegovi zli gospodarji.

Omenjeni pojav nastaja, kot to ocenjujejo najuglednejši domači in svetovni strokovnjaki, na umeten način: hitra urbanizacija vseh dolin in množična razredčenja gozdov v planinah, so bili v glavnem pogoj, da so se korita Une, Sane, Vrbasa, Bosne in Drine spremenile v ogromne zbiralnike hudournikov. Najnovejša zmeda v vodnih tokovih na zahodu in severu republike je samo potrdilo takšnih mišljenj izvedencev in poslužilo kot povod za pesimistične napovedi, piše »Borba«.

Druga plat (olimpijske) medalje

Z denarjem, ki so ga jugoslovanska gradbena podjetja izgubila med gradnjo olimpijskih objektov v Münchnu, bi lahko vsi Jugoslovani kupili vstopnico za olimpiado. To jedko šalo je izrekel ugledni republiški funkcionar iz Hrvatske, ki je obiskal gradbišča naših podjetij v inozemstvu, se pogovarjal z delavci in se, kot pravimo »prepričal, da je vse točno, kar je tisk pisal o slabem odnosu do delavcev, o preprodaji delovne sile, izrabljanju in podobno.«

Kaj storiti? Če izgubiš pr pravem delu, potem je treba vsaj nekaj zaslužiti na tuji, delavski koži.

Kar pa zadeva brezplačne vstopnice, je to že prepozno. Jugoslovani so po številu kupljenih vstopnic za olimpiado že zavzeli tretje ali četrto mesto na svetu.

V tej »disciplini« smo se plasirali takoj za ubogimi Amerikanci in skopimi Angleži ter Škoti... piše »Borba«.

Turistična milica

Ko so razpravljali o pripravah za prihodnjo turistično sezono, so člani upravnega odbora turistične zveze v Makarski opozorili tudi na slabosti, ki so se pojavile v letošnji turistični praksi. Razen težav s preskrbo z električno energijo, neustreznih storitev PTT službe, problemov v zasebnem kampiranju, še posebno v Tučepih, dviganju cen zasebnih gostincev, so poudarili, da Makarska potrebuje boljše vzdrževanje snage v mestu, dalje zagotovitev parkirnih prostorov, servisnih postaj in razširitev avtobusnih postajališč v vseh krajih, da bi turistične zadeve prihodnje leto bolje tekle. Upravni odbor se je še posebej zavzel za ustanovitev občinske turistične milice, ki bi opravljala delo izključno na tem področju, piše »Vjesnik«.

Komisija za delovna razmerja v službah

IZVRŠNEGA SVETA SKUPŠČINE SR SLOVENIJE

razpisuje

naslednja prosta delovna mesta:

DVEH DIPLOMIRANIH PRAVNIKOV
za delo v sekretariatu izvršnega sveta — zaželena praksa v upravnih organih

VEČ STROJEPISK
za delo v strojepisnici — pogoj najmanj dveletna administrativna šola

DVEH KV KURJAČEV
za parno centralno kurjavo

DVEH KURIRJEV
pogoj najmanj končana osemletka

DELAVKE
za pomožna dela v strojepisnici in tiskarni

NKV DELAVCA
za dela na vrtu

Vse, ki so zainteresirani in izpolnjujejo pogoje, vabimo, da pošljejo prijave v personalno službo sekretariata izvršnega sveta skupščine SR Slovenije, Ljubljana, Prešernova cesta št. 8 v 15 dneh od objave. 8158

oglašujte v dnevniku DELO

jutri izide tovariš

KJER GROZDJE ZORI, SE MRAZA BATI NI

V prejšnji številki smo prepotenim Slovencem svetovali, kam naj se zatečejo pred poletno vročino, a ko je Tovariš izšel, je Slovenijo preplavil val pravega polarnega zraka! Toda novinar se ne da: že je pripravljen izčrpen članek, kje je v hladni jeseni najprijetneje — toplo.

NAŠA PRIHODNOST JE OGROŽENA

Dr. René Dubos je eden največjih medicinskih raziskovalcev na svetu, hkrati pa proučuje neznane plati vpliva okolja na človeka. V izčrpnem pogovoru z novinarjem Tovariša je razložil, kaj vse grozi stehniziranemu človeku.

NAJVEČJI OLIMPIJCI VSEH ČASOV

Stari Grki so vsako olimpiado poimenovali po najuspešnejšem tekmovalcu. Baron Coubertin te navade ni povzel, vendar imajo vsake igre svoje junake. Njim je posvečena večstranska barvna reportaža iz Tovariševe serije člankov o zgodovini olimpijskih iger.

Dr. ing. Marko Kos:

Boj za tradicijo

Misli ob petindvajsetletnici Litostroja — Retrospektiva in kažipot slovenske strojne kovinske industrije

Ko tehta strokovnjak nekje v svetu izide kakšne velike licitacije za industrijsko ali energetsko opremo in zadene na ime »LITOSTROJ«, ne misli pri tem na njegov kraj, da je to v predmestju Ljubljane, v neznani Sloveniji, temveč ga v svoji zavesti uvršča v evropska podjetja, v vrsto drugih proizvajalcev takšne opreme v svetu — od japonskega Hitachija do švedskega Nohaba.

Ve o njem, da je nevarno uspešen v licitacijah na vseh koncih sveta vse do Nove Zelandije, da ima prodorne ponudbene elaborate, da ima kup potrebnih referenc, stotine objektov, ki zgledno obratujejo vsepovsod po svetu, renome in tradicijo. In računa z njim kot z danim dejstvom, kot s partnerjem, ki ga je treba budno spremljati. Po svetu študirajo besedila njegovih patentov, da bi jih vedeli obiti. Njegovi projektanti nastopajo z referati na mednarodnih simpozijih, v svetovnih strokovnih revijah berejo njihove razprave. Tričetrt Litostrojevega dela je namenjeno v svet in ne za doma, kajti Jugoslavija je zanj premajhna. Vprašamo se, kaj je bilo potrebno, da je to svojo pozicijo dosegel?

Na to lahko danes odgovorimo: bilo je potrebno petindvajset let vztrajnega, domiselnega, upornega dela cele generacije delavcev ob obdelovalnih strojih, inženirjev in tehnikov v projektivnem in razvojnem biroju, monterjev in mojstrov.

Težavna pot

To so si težko predstavljali načrtovalci gospodarskega razvoja, ko so zastavili v Ljubljani po drugi svetovni vojni gradnjo industrijskega podjetja Litostroj za težko individualno strojno opremo.

Celo danes se številni državljani ne zavedajo, kako težko je hoditi po takšni poti.

V naši družbi smo naklonjeni hitrim in impresivnim uspehom in rezultatom, toda danes, v dobi industrijske revolucije, bomo morali s to zavestjo počasnega, komaj vidnega napredovanja, pri vseh svojih namerah in strategiji računati v potenciranih merih.

Ko so bile proizvodne dvorane zasteklene, opremljene z obdelovalnimi stroji, le-ti priključeni na električno energijo, je dejansko in pravno podjetje pričelo z delom. Kupili so tudi risalne aparate in pribor za konstrukterje. Proizvodnja je stekla. Manjkalo pa je možganske energije, manjkalo je znanja, ki mora iztisniti iz vsakega investiranega materiala določen odstotek letnega vračanja po načelih podjetniške ekonomije, po enačbah za »vračanje iz investiranja«, »obračanje kapitala«, amortizacije itd.

Vsaka šola nekaj stane

Tisti, ki so takrat pričeli z delom, se spominjajo danes, kako začetniške so bile konstrukcije, kako težko in nevešče so reševali napake, kako velike so bile otroške bolezni. Proizvode so tehtali po tonah kot uteži in ne po svetovnem nivoju. Seveda gospodarska računica pri takšnem učenju vseh ni bila zadovoljiva. To šolo je plačevala vsa naša družba, kajti dohodek ni bil tako velik, kot bi moral biti, obseg in kakovost proizvodnje nista bila takšna kot bi po nekih splošnih industrijskih standardih moral biti. Manjkale so izkušnje — tradicije ni bilo in bilo jo je treba graditi, sestavljati drobec za drobcem. Vsak takšen drobec je bilo potrebno plačevati z vsotami, ki jih ni mogoče izmeriti niti oceniti.

K sreči je bilo vsaj nekaj delavcev in mojstrov iz predvojne turbinske industrije, bili so livarji iz bivših livarn, ki so poznali svojo stroko, sicer iz prejšnjih, mnogo manjših izmer — a vendar so bili in to je omogočilo vsaj tisto osnovno proizvodnjo. Brez teh bazičnih izkušenj industrijskega kovinarja bi bila šola še mnogo dražja, kajti teh izkušenj delavca ni mogoče plačati. Bili pa smo brez inženirjev in tistih nekaj tehnikov je bilo prav tako mladih. Inženirji in tehniki, ki so prihajali iz šol, niso imeli sredine, ki bi jih vsesavala vase, ki bi jih ugladila in izšolala, kjer bi lahko črpali izkušnje in uvideli svoje napake, sredine, kjer bi preživeli svojo učno dobo. Vsi skupaj so bili začetniki in vsi skupaj so se s proizvodi vred prebijali skozi šolo. Tako so si priborili svojo samozavest in občutek ocenjevanja in razsojanja šele po dolgih letih.

Izkušnje so štiri petine investicije

Danes vemo, da je treba v strojni industriji k osnovni investiciji prišteti nekaj manj kot dve desetletji stroškov zaradi priučevanja in iskanja poti, oblikovanja industrijske osebnosti in tradicije. Če to ocenjujemo v vrednostnih merilih, je treba ugotoviti, da znese osnovna investicija v strojne naprave in zgradbe samo eno četrtino do ene petine, medtem ko znese nabiranje izkušenj in tradicije ostalih štiri petine. Edino po takšni osnovi lahko primerjamo ocenitev stroškov investicije v strojnokovinsko industrijo za posamično in malo-serijsko proizvodnjo s stroški v investicijo za ostale vrste industrije — npr. metalurško, kemično ali velikoserijsko industrijo gospodinjskih aparatov, pri kateri predstavlja mnogo čez 80 odst. vrednost osnovnih sredstev, ki omogočajo začetek proizvodnje in je zelo mali del potreben za nabiranje izkušenj in za priučevanje povsem začetniške nekvalificirane delovne sile. Pri ocenjevanju investicij glede uspešnosti obratovanja in vračanja kapitala ali celo planiranja tega vračanja v bodočih letih je to izredno važno spoznanje. To spoznanje je bilo tako zelo drago plačano, da bi ga morali skrbno in zavestno uporabljati prav danes, ko začrtujemo pot naše industrije v srednjeročnem in celo bolj oddaljenem, dolgoročnem razdobju.

(Se nadaljuje)

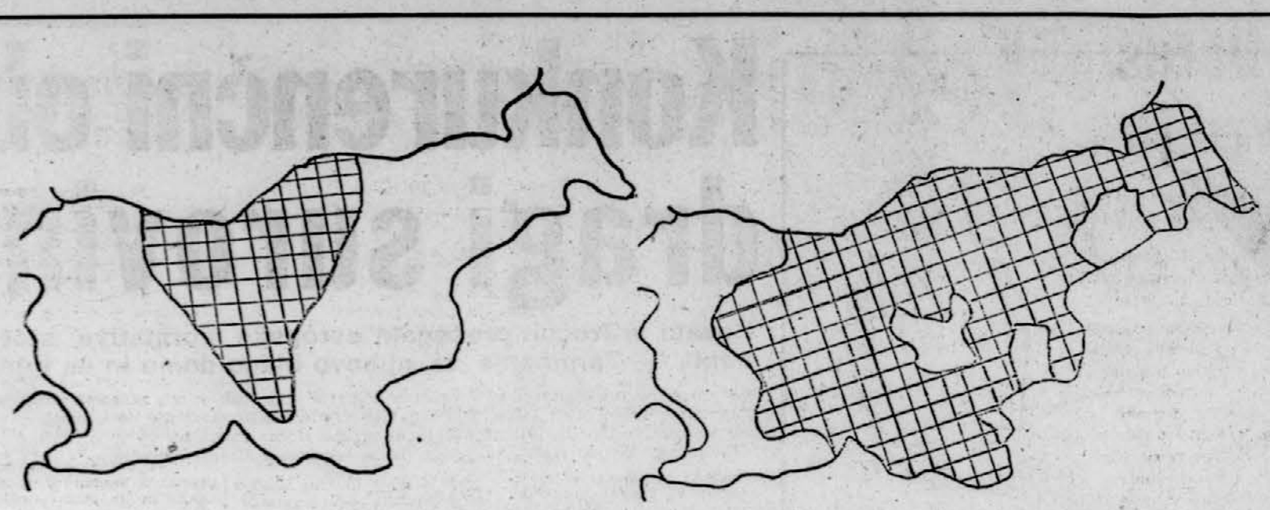

KAKO JE PRIHAJAL KLOP — Leva skica prikazuje območje klopnega meningoencefalitisa do leta 1959. Bolezen je prišla k nam čez Karavanke. Deset let kasneje (desna skica) je meningoencefalitis prekril že večji del Slovenije. Neokuženi so samo zahodni del naše domovine in nekaj otočkov na vzhodu.

Svet tišine

Slovenec iz globin morja

Iz severne Slovenije je Franca Širnika pot zanesla najpre v Piran, nato v Ameriko, kjer je dvigal Andreo Dorio, zdaj pa Dalmatincem na Pelješcu odkriva morje, ki je njegova ljubezen

Ni domačina na Korčuli pa v Orebiču in v drugih mestih na polotoku Pelješcu, ki ne bi vedel za Slovenca, ki Dalmatincem odkriva morje. Če bi ga radi našli, je treba vprašati po Slovencu, ki se potaplja in že bodo vedeli povedati, da je to Franc iz Lovišta in da pravzaprav živi v zalivu Mirce.

Franca Širnika je pot iz severne Slovenije zanesla najprej do Pirana. Tam je okusil morje, prvič pogledal, kako zgleda svet pod gladino in se tako navdušil nad njim, da se od morja ni več ločil. Postal je športni potapljač, v mornarici so mu na menili delo človeka-žabe in po treh letih vojaških potapljaških izkušenj se je udeležil v Ameriki dviganja ladje z imenom Andera Doria. Iz Amerike ga je morski duh spet zanesel na obalo. Zasidral se je v Lovištu. Tam sedaj kraljuje nad podvodnim svetom, uči potapljanja svoje tri otroke, ženo pa, čeprav je Dalmatinka, je že zdavnaj prav on naučil podvodnih skrivnosti in slovenske govorice. In če je pred nekaj leti še malo kolebal, ali naj bi se vrnil v Slovenijo ali ne, se je naposled dokončno odločil, da bo za večno ostal na morju. Začel si je graditi hišo, njegovi načrti pa segajo že nekaj let naprej.

Riba je zanj kruh

»Franc, imam turiste, rabim ribo,« prihajajo k njemu domačini v avgustu. In Franc obljubi. Potlej se s svojim malim čolničem odpravi na majhen ribiški pohod in obljubljeno je potem vedno tudi v čolnu.

»Ne splača se mu hoditi v službo,« pravi odlični slovenski potapljač, za katerega tudi potapljanje do 40 metrov globine brez pripomočkov ni poseben napor. »Svoj vsakdanji kruh si služim z ribolovom. Res je, da sem si mrežo omislil šele zadnje leto, zame je poglavitno, da imam puško.«

Še nikoli se ni vrnil brez plena.

»Dobra riba se vedno proda in tako živim le od ribolova. Enkrat na teden se odpravim na lov in prodam ribe na tržnici v Korčuli. To mi zadostuje, da se tu, v Lovištu, preživim. Prej sem hodil v službo, po dvanajst ur sem bil zdoma, pa sem v Korčuli zaslužil le malo ... Ne splača se mi. Vsaj zaenkrat, ne.«

Franc Širnik poleti in pozimi ribari s puško ob obalah Korčule, Hvara in Pelješca ter med svojimi podvodnimi pohodi doživlja nenavadne zgodbe.

Kirnja žre ali prebavlja

Za povprečne podvodne lovce je kirnja lepa trofeja. Francu zadeta kirnja ni več trofeja, marveč blago, ki gre dobro v denar:

»Ne streljam več toliko, kot sem včasih. Le eno sezono sem štel kirnje, ustrelil sem jih 124, pa to ni bilo rekordno leto. Prej sem jih delil levo in desno, saj sem včasih iz športnega veselja nastrelil na dan po 100 kilogramov rib. Zdaj jih nastreljam le toliko, kolikor jih potrebujem zase ali za trg. Moj največji ulov kirnj mi je vrgel hkrati 80 kilogramov mesa. To ni bila le ena riba, marveč tri hkrati. Eno sem zadel v trebuh, drugi dve sta prišli na roparski pohod nad ranjeno ribo in tako so se vse tri znašle v čolnu. Najtežja kirnja, ki sem jo ustrelil, je tehtala nekaj nad petdeset kilogramov. Skoraj nobena mi ne uide, spoznal sem jih in med drugim ugotovil, da pripovedovanja domačinov ne držijo. Kirnja je roparica in zato nekateri domačini pravijo, da ji je treba nastaviti pred luknjo hobotnico. Drugi pravijo, da se ujame na velik ribji rep pa na sipo. Ni res. Po mojih izkušnjah so kirnje požrešne ribe. Kadar se odpravijo na lov, požro vse, kar jim pride na pot. Ko se najedo, teden dni ne gredo iz luknje, samo prebavljajo. Nisem še ustrelil kirnje, ki bi imela na pol prebavljeno hrano, oziroma mešano prebavljeno hrano. Ali je polna sveže hrane ali pa je že vse prebavila«.

Zato jo ribiči, ki si jo žele ujeti na trnek, lahko čakajo pred luknjo tudi po teden dni. In ko se spomni, da je lačna, trnek sigurno zagrabi, saj je prav vse ...

Golobova ukana: ukradel mu je puško

Seveda pa Franc ni le specialist za kirnje. Lovi vse, kar se v morju uloviti da. In tako se je pred leti spravil tudi na ogromnega goloba:

»S prijateljem, ki mi je iz Nemčije prinesel povsem novo puško, sva se odpravila na lov. Iskala sva kirnje, pri tem pa sva naletela na ogromnega goloba. Sprva sploh nisem verjel, da je lahko golob tako velik. In čeprav se mi je zdel ogromen, še vseeno nisem videl celega. Šele pozneje sem videl, da sem streljal na mnogo večjo žival, kot je izgledala. Iz previdnosti sem puščico privezal na vrv in vrv na čoln. Ustrelil sem ga v trup in 90 centimetrov puščice se je zarinilo vanj. Odplaval sem, saj je pik goloba zelo nevaren. Toda golob ni klonil, čeprav sem ga zadel zelo blizu glave. Povsem narahlo je dvignil krila in dvakrat, trikrat zamahnil. Tedaj šele sem opazil, ko je vse plavuti izvlekel iz peska, kako ogromen je bil. Zameglil je vodo in se počasi preselil s police najprej v globoko morje. Še nobena riba ni čolna toliko povlekla, da bi se začel potapljati. Golob pa ima zaradi velike površine plavuti takšno moč, da je čoln začel zajemati vodo. Če se vrv na robu čolna ne bi pretrgala zaradi drgnjenja ob okrasno letev, bi golob potegnil čoln globoko pod vodo. Toda golob je odplaval z mojo novo puško. Iskal sem ga dva dni, mislil sem, da bo omagal. Pretaknil sem velik del morja, toda goloba s harpuno v trupu, na katero je bila vezana puška, nisem našel nikoli več.«

Želvin menu za teden dni

»Želvo pa sem ujel, čeprav je nisem hotel,« se je nasmehnil mišičasti fant in razložil:

»Z ženo sva šla na lov. Potopil sem se in iskal primerno ribo. V travi pa sem zagledal želvo, ki je mirno spala. Od daleč sem ustrelil vanjo, hotel sem jo le prebuditi iz spanja. Nisem mislil, da ji bo puščica predrla oklep. Pa ji je. Zarila se je tik pod oklep. Ni ji poškodovala pljuč, ki se skrivajo pod vso zgornjo lupino. In želva se je zdramila ter začela plavati. Moja površina plavuti je bila nekaj večja od njene, a je vseeno nisem mogel obdržati. Grabil sem za šope trave, ampak ta se je pulila, kot se vedno puli. Na srečo sva pod vodo preplavala star telefonski kabel. Oprijel sem se ga in želva se je ustavila. Utrudila se je, zmanjkovalo ji je zraka. Začela se je dvigati na površje. Na srečo je priplavala na površino zraven čolna, v katerem me je čakala žena. Nataknila sva ji zanko in jo hotela spraviti v čoln. Pa ni šlo. Prevelika je bila. Z motornim čolnom sem jo vlekel domov. Jedli smo jo teden dni.«

Inštruktor za globine?

Tako Franc iz dneva v dan lovi, premišljuje pa tudi, kaj naj bi počel naslednja leta, ko se bo naveličal ribariti:

»Že sedaj hodijo nekateri tuji turisti k meni in me sprašujejo vse mogoče o potapljanju. Menim, da bom v prihodnjih letih odprl sezonsko potapljaško šolo za turiste. Kvalifikacijo za to imam, saj imam inštruktorski izpit, prakso tudi ... Bomo videli.«

In tako bo morda Slovenec Franc Širnik v mirnem zalivu Mirce na rtu polotoka Pelješca v naslednjih letih poučeval mlade, ki jih prav tako kot njega mika vsaj del leta preživeti pod vodo.

JOŽE VETROVEC

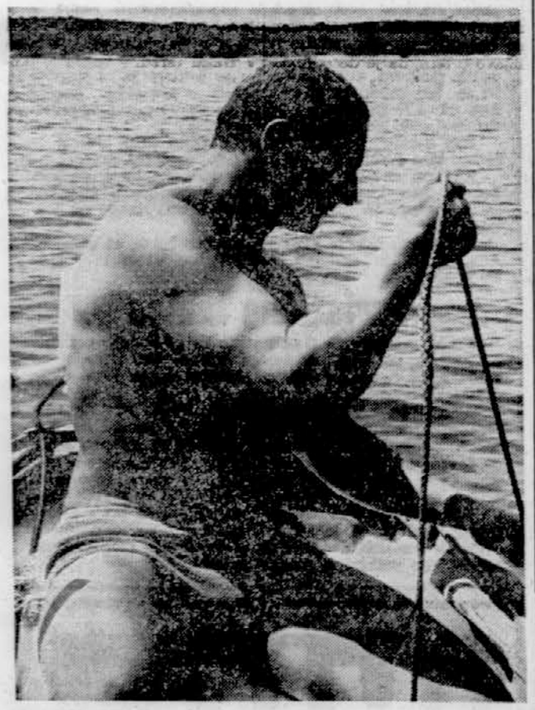

FRANC ŠIRNIK: doma v morju Foto: J. V.

Kanček nevarnosti

Iz gozdov žuga klop

Okuženo območje zajema domala vso Slovenijo, kar pa ni znamenje za preplah, ker naša oblika meningoencefalitisa ni tako huda kot drugje po svetu

Med poletnimi sezonskimi boleznimi dosegajo svoj vrh julija in avgusta tudi različne bolezni centralnega živčnega sistema, tako imenovani meningitisi, ki jih povzročajo različni, že dokaj znani virusi. Vsako leto imamo v Sloveniji po nekaj sto takih bolnikov — več samo na daljša obdobja, če pride do večjih epidemij — in ti bolniki morajo na zdravljenje v infekcijske oddelke, z laboratorijskimi preiskavami pa ugotovijo, za katere izmed virusov gre pri posamičnem obolenju. Lani je bilo v Sloveniji 537 primerov, v šestih primerih s smrtnim izidom, letos pa tudi ne kaže, da bi bilo teh obolenj manj.

V približno tretjini primerov vseh meningitisov gre za obolenje, ki ga prenašajo klopi, zaradi česar se je za to vrsto bolezni udomačil izraz »klopni meningoencefalitis«.

Naši zdravstveni strokovnjaki, zlasti epidemiologi so se v vseh povojnih letih veliko ukvarjali s proučevanjem te bolezni, ki se je začela pojavljati pri nas razmeroma kasno, medtem ko so jo drugod po svetu poznali že veliko poprej. Ker o teh obolenjih tudi letošnje poletje poročajo z raznih območij, smo se odločili nekaj več napisati o boleznih in njenih značilnostih. Prav v zadnjih dneh so prišle vesti, da je več primerov klopovega meningoencefalitisa na področju Velenja, vendar nam je prof. dr. Lesničar, predstojnik infekcijskega oddelka celjske bolnišnice, povedal, da v večini teh primerov ne gre za bolezen, ki jo prenašajo klopi, temveč za druge vrste meningitisov.

Okuženi gozdovi

S širjenjem okužbe med malimi gozdnimi glodalci se je bolezen vnesla v Slovenijo skozi gozdove mejne Koroške, tako da je do 1955. leta kot klin prodrla v našo republiko, s širšo stranico na Karavankah in Kamniških planinah in s konico proti Kočevju. Že deset let zatem pa se je okužba malih glodalcev razširila tako rekoč po vsej Sloveniji, z izjemo primorskih gozdov na zahodu in še nekaj belimi polji, ki jih kaže zemljevid okrog Novega mesta, v delu Bele krajine ter v Slovenskih goricah.

O bolezni odloča naključje

Razumljivo je, da klop, ki se je navzel virusa pri okuženem malem glodalcu, ogroža manj nevaren. Na Skotskem ogroža ta virus črede ovac, spet v drugačni obliki je znan v ZDA in Južni Ameriki.

Gostitelji so mali glodalci

Virus, ki povzroča pri človeku posebno meningoencifalitično obolenje — vnetje možganskih open in možgan — se nahaja v krvi živali, predvsem pri malih glodalcih. K hitremu širjenju okuženih območij pa pripomore dejstvo, da se virus lahko nahaja tudi v krvi raznih ptic. Samega gostitelja virus ne prizadene in gozdne živali ne kažejo znakov bolezni. Okuženost pa širijo klopi, tako da z ugrizom z bolne živali prenesejo virus naprej. Če se tak okuženi klop vsesa v človeka, mu prenese bolezen, ki je marsikdaj lahko prav huda. Po desetih do štirinajstih dneh se prične prva faza s kratkotrajno temperaturo in bolečinami v tilniku, nato se znaki potuhnejo za nekaj dni, nakar izbruhne bolezen v hujši obliki z visoko temperaturo, glavobolom, bruhanjem in lahko tudi z nezavestjo. V vsakem primeru mora bolnik v bolnišnico.

Virus, ki je v Evropi domač

Pred kakimi petnajstimi leti so bili pri nas v gosteh češkoslovaški epidemiologi in skupaj z našimi so v Kamniški Bistrici preučevali z izolacijo virusa na malih glodalcih značilnosti in oblike tipa virusa, ki se je pri nas udomačil. Ugotovili so, da sodi v skupino, ki je znana po vsej srednji Evropi, pri čemer je značilno zlasti to, da obolenja, ki jih ta virus povzroča, niso najhujše oblike in je v glavnem moč rešiti bolnikom življenje. To je precejšnja prednost, kajti v svetu so poznani sorodni virusi, ki jih prenaša klop. Tako povzroča virus, ki ga poznajo na Japonskem, smrtnost v 90 odstotkov primerov, v sibirskih tajgah se pojavlja spet drugačna različica, pri čemer terja bolezen 30 odstotkov smrtnih primerov, v evropskem delu SZ pa je smrtnost manjša, ker je sev tamkajšnjih virusov že podobnejši srednjeevropskemu, veliko bolj tiste ljudi, ki žive sredi gozdov, kot pa ljudi v mestnih naseljih. Vendar tudi to velja samo delno, saj vemo, kako zelo dobrodošla je mestnim ljudem rekreacija v gozdovih, kako množični so nabiralci gob in iskanje počitka ter sprostitve v gozdovih. Seveda pa je treba poudariti, da vsaj za sedaj okuženost malih glodalcev in prek njih klopov ni tolikšna, da bi se morali ljudje v celoti izogibati naših host. Vse je takorekoč odvisno od naključja — ali človek sname v gozdu klopa in še naprej, ali je klop okužen ali ne. Številke pri nas kažejo, da smola zadene razmeroma majhno število ljudi, strokovnjaki pa menijo, da se marsikdo sicer tudi okuži s povzročiteljem klopovega encifalitisa, vendar se mu bolezen ne pokaže. Pri preiskavah so namreč že velikokrat našli v krvi protitelesca, znak, da je bil človek okužen, vendar za bolezen ni vedel, kdaj naj bi jo bil nalezel.

Primernega cepiva še ni

Glede na to, da v naših krajih bolezen ni množična in da v največji večini poznamo le obolenja, ko je moč bolnika rešiti pred smrtjo, se pri nas v glavnem niso ukvarjali s problemom zaščitnega cepljenja, toliko manj, ker so raziskave drugod pokazale, da sedanja cepiva lahko povzročajo v visokem odstotku hude reakcije in stranske škodljive učinke. V deželah, kjer poznajo viruse, ki povzročajo izredno huda obolenja z izredno visoko smrtnostjo, pa so zelo veliko delali na tem, da bi zaščitna cepiva izpopolnili, zmanjšali njihovo škodljivost in povečali učinek glede imunosti. Znana so prizadevanja v Sovjetski zvezi, v Venezueli in na Japonskem. Če bodo ta proučevanja dala v roke zdravnikom uspešno in neškodljivo cepivo in če bi se kasneje kdaj pri nas začel pojavljati nevarnejši virus v bolj množičnih epidemijah, pa bo verjetno cepivo postalo bolj zanimivo tudi za naše razmere.

MARIJA NAMORS

Delovne organizacije ustanove ...

Kongrese, simpozije, seminarje in vse druge zbore ter prireditve organizira za vas

Hotel LAV SPLIT

— posebno klimatizirani in ogrevani posebni prostori
— zaprti bazen z ogrevano morsko vodo, savna, masaža
— jedila za sladokusce in dietetike
— lastna tiskovna služba
— tehnika za razmnoževanje, ozvočenje, projeciranje filmov in diapozitivov
— šport: tenis, mini golf, kegljišče, biljard
— saloni za kartanje, šah in spremljavo televizijskega programa
— nočni klub
— lastna ambulanta
— kozmetični, brivsko-frizerski saloni, pediker in maniker

Za skupine nad 50 oseb dajemo poseben popust.

Če se boste odločili za hotel LAV, vam bodo gostoljubno stregle gospodinje hotela, hotel LAV pa organizira sprejem gostov na letališču in železniški postaji.

Pravočasno se zglasite na naslov:

HOTEL LAV, 58000 SPLIT, telefon 058/48288, telex 26187

Knut Haukelid *(9)*

BOJ ZA TEŽKO VODO

Resnična pripoved o ljudeh iz medvojne Norveške, ki so preprečevali nemške načrte o atomski bombi

Slabo vreme je bilo najin stalni spremljevalec. Nedohranjena in premalo oblečena sva se vlekla na lov. Sneg je bil včasih lahek, včasih težak, a severnih jelenov nisva mogla nikoli videti. Vreme je bilo neprestano slabo. Če naju ledene iglice niso zbadale v obraz, je nad planoto ležala megla, gosta kot juha, ki je onemogočala vsak lov.

Nekega večera sta ležala v koči in pravkar pojedla svoj pičli obrok hrane.

»Ko bo te vojne konec, bom ves denar dal za hrano,« je dejal Arne. »Za ženske ne bom porabil niti pare.«

»Tudi jaz ne,« sem mu pritrdil in oblizoval prazno žlico.

Arne si je pogladil uvela lica.

»Želim si, da bi spet imel tisti denar, ki sem ga zapravil za ženske,« je zamrmral čisto resno.

Sanje o jelenjem mesu

Govorila sva in sanjala o jelenjem mesu — sočnem, mehkem in surovem jelenjem mesu. S snegom pokrite planjave pa so bile hladne in prazne, dan za dnem brez znaka življenja.

Včasih sva lačna in utrujena stala na strmem pobočju nad dolino in strmela v lučí na kmetijah tam spodaj. Tam so bili revni ljudje, ki so živeli v okupirani deželi. A lakote niso trpeli. Midva sva imela orožje, a nobene hrane. Nekega dne bomo vsi skupaj privihrali iz gozdov in pregnali nemške barabe.

Rešilno letalo

Čas je mineval in bližal se je dan, ko naj bi se spet srečala s Knutom in Einarjem. Upala sva, da bomo dobili tudi sporočilo iz Anglije.

Neko noč — bil sem sam v koči — sem slišal hrup letalskih motorjev. Skočil sem pokonci ter bos in v samih spodnjicah stekel na sneg. Bilo je septembra, zapadel je bil nov sneg in mesec je bil v zadnjem krajcu. Letalo je začelo krožiti. Naredilo je štiri kroge in izginilo. Vsakokrat, kadar se je malo oddaljilo, sem odhitel v kočo in si nadel kos obleke. Ko pa je letalo izginilo, sem skoraj zajokal. Prišlo je dva dni pozneje, kot sva računala, natovorjeno z orožjem, hrano, kavo, čokolado, tobakom in žganjem — potem pa se je z vsemi temi dobrotami vrnilo v Anglijo.

Naslednji dan sem šel v dež in pobral ribiške mreže v jezeru. Bile so polne, a to je bila grenka tolažba. Rib sva vedno lahko dovolj nalovila. Pozno zvečer se je vrnil Arne.

»No, kako je bilo?«

»Kaj pa naj bi bilo?« sem odvrnil. »Kolikor vem, se ni nič zgodilo.«

»Toda London je sporočil naši radijski postaji, da je bilo tukaj letalo in da je odvrglo novo pošiljko.«

Pošiljka v jezeru

Letalo je torej vendarle odvrglo stvari, le da jaz tega nisem opazil. Začeli smo iskati in našli pošiljko okoli sto metrov od koče, na rtiču v jezeru. Polovica stvari je padla v vodo. Najprej smo precej časa znašali stvari v kočo, nato pa smo se potopili v ledeno mrzlo gorsko jezero in z velikimi napori privlekli vse na suho.

Del municije je bil uničen, toda orožje je bilo v redu. Tudi hrana je bila dobra, večinoma v konzervah.

Naredili smo veliko pojedino. Nenadoma smo imeli tristo kilogramov čokolade, konzervirano sadje, skladke kekse, marmelado, govedino, kavo, čaj, tobak in vse mogoče druge dobrote. Zadnjih šest mesecev smo zelo pogosto trpeli lakoto, zdaj pa smo se najedli, da nam je skoraj postalo slabo. Vzeli smo si lahko košček čokolade, kadar smo hoteli, pojedli nekaj rozin ali drugega suhega sadja, jaz pa sem si lahko prižgal pipo.

Dobili smo tudi navaden radijski sprejemnik. S hvaležnostjo smo mislili na ljudi, ki so nam pripravili to pošiljko. Morali bi vedeti, kako smo je bili veseli. Zdaj, septembra, smo praznovali lanski božič. Dobili smo božične čestitke in darilo, ki ga je norveški kralj dal vsem svojim vojakom. Tronstad nam je poslal kamufliran pozdrav.

Sklenili smo, da se bo Arne odpravil v Anglijo, zato je odpotoval v Oslo, da bi navezal potrebne stike. Vrnil naj bi se prihodnjo pomlad. Tor Vinje, ki je imel poglavitno nalogo pri ustanavljanju lokalne ilegalne organizacije, je tudi odpotoval v Anglijo, da bi se tam izuril in se nato vrnil domov.

Pred novo nalogo

Jaz sem zaklenil kočo v Bamsebuju, napolnil nahrbtnik z dobrotami in jo mahnil v smeri proti Mösvatnu. Prej sem bil govoril z Einarjem in takrat sva se strinjala, da se bova čutila varna, če bova ostala v tamkajšnjih krajih.

Že poleti 1943 se je pokazalo, da napad na Vemork ni bil tako uspešen, kot smo bili mislili. Tronstad je pred napadom dejal, da so naši šefi upali na osemnajstmesečno prekinitev proizvodnje. Ko smo februarja 1942 odšli v Skryken, tako daleč od cilja, smo sklenili, da bomo odnesli s seboj le toliko razstreliva, kolikor smo ga potrebovali za uničenje naprav za visoko koncentracijo. Saj nam je bil Tornstad rekel, da bo naša naloga uspela stoodstotno, če bomo storili vsaj to. Toda 27. julija 1943 smo prejeli naslednji telegram:

ZELO VAŽNO DOBITI PODROBNE PODATKE O STANJU IN OBSEGU SEDANJE PROIZVODNJE V VEMORKU IN NOTODDENU STOP KDAJ PRIČAKUJETE PONOVEN ZAČETEK NORMALNE PROIZVODNJE IMI KAKO PREVAŽAJO PROIZVOD STOP KDAJ SO ZNOVA ZAČELI PROIZVODNI PROCES KONEC

V telegrafiji pomeni kratica »IMI« enako kot vprašaj. Toda za nas je imela drug, važnejši pomen. Po pomoti smo razumeli, da IMI pomeni naziv proizvoda, o katerem naj bi priskrbeli podatke. Odtlej smo imeli navado uporabljati to kratico in šli smo celo tako daleč, da smo se jezili drug na drugega, če kdo ni uporabil IMI kot naziva za težko vodo.

Nemci so popravili stroje za pridobivanje težke vode v Vemorku že po štirih ali petih mesecih. To so naredili tako, da so proizvedeno težko vodo pripeljali nazaj iz Nemčije in z njo napolnili naprave v Vemorku. Naprave so bile podobne velikemu vodovodu, ki je na eni strani sprejemal vodo, na drugi strani pa se je koncentrirala težka voda. Trajalo je več kot leto dni, preden je šel ves proces skozi različne faze, se pravi, preden je bil ves »vodovod« napolnjen od enega konca do drugega. Naprave same so bile enostavne, njihovo vzdrževanje pa lahko. Ko so »vodovod« na enem napolnili s težko vodo, je proizvodnja spet stekla.

Stopetdeset bombnikov

Novembra sva bila z Einarjem v Zunanjih Vinjah, da bi organizirala partizanske enote. Stanovala sva na Böjevi kmetiji v Bögrendu. Šestnajstega novembra je bil jasen, miren in lep jesenski dan. Na dvorišču so se ravno ukvarjali z mlačvo. Einarja, ki je imel stik z Londonom, je neprestano motil električni motor v mlatilnici. Nenadoma pa je motor utihnil in vsi so pustili delo. Sredi belega dne je čez Norveško hrumelo sto petdeset štirimotornih ameriških bombnikov, kot da nemške protiletalske obrambe sploh ne bi bilo. Zakrožili so nad nami, nato pa nadaljevali let v vzhodni smeri proti Rjukanu.

Devetnajstega novembra smo iz Londona dobili telegram z naslednjo vsebino: »PROSIMO POŠLJITE ČIMPREJ PODATKE O ZADNJIH AMERIŠKIH LETALSKIH NAPADIH NA VAŠEM OBMOČJU.« Podatke naj bi poslali po posebni zvezi, ki so jo oskrbeli v Londonu.

Američani so se odločili bombardiranje, da bi Nemcem preprečili nadaljnjo proizvodnjo težke vode. Ker so poslali toliko letal, jim je tudi uspelo ustaviti električno centralo pri Vemorku. A težke vode niso mogli uničiti. Naprave za visoko koncentracijo so ležale pod sedmimi nadstropji iz betona in so bile popolnoma nepoškodovane. Toda Američani so vendarle preprečili proizvodnjo ob koncu jeseni in na začetku zime.

A kaj, ko je bombardiranje imelo visoko ceno. Bomba je zadela zaklonišče v Vemorku, je neprestano motil električni motor v mlatilnici. Nenadoma pa je motor utihnil in vsi so pustili delo. Sredi belega dne je čez Norveško hrumelo sto petdeset štirimotornih ameriških bombnikov, kot da nemške protiletalske obrambe sploh ne bi bilo. Zakrožili so nad nami, nato pa nadaljevali let v vzhodni smeri proti Rjukanu.

Devetnajstega novembra smo iz Londona dobili telegram z naslednjo vsebino: »PROSIMO POŠLJITE ČIMPREJ PODATKE O ZADNJIH AMERIŠKIH LETALSKIH NAPADIH NA VAŠEM OBMOČJU.« Podatke naj bi poslali po posebni zvezi, ki so jo oskrbeli v Londonu.

Američani so se odločili bombardiranje, da bi Nemcem preprečili nadaljnjo proizvodnjo težke vode. Ker so poslali toliko letal, jim je tudi uspelo ustaviti električno centralo pri Vemorku. A težke vode niso mogli uničiti. Naprave za visoko koncentracijo so ležale pod sedmimi nadstropji iz betona in so bile popolnoma nepoškodovane. Toda Američani so vendarle preprečili proizvodnjo ob koncu jeseni in na začetku zime.

A kaj, ko je bombardiranje imelo visoko ceno. Bomba je zadela zaklonišče v Vemorku in dvaindvajset ljudi je izgubilo življenje, večinoma žensk in otrok.

Žrtve bombe

Vodstvo podjetja Norsk Hydro je prepričalo Nemce, da se težke vode ne bo splačalo več pridobivati niti po morebitnih popravljalnih delih, zato je bila proizvodnja v Vemorku popolnoma ustavljena. Mi smo neprestano spremljali dogodke v dolini in se spraševali, kakšna bo naša naslednja naloga.

Ob koncu januarja 1944 sem bil nekaj časa na zahodu, nato pa sem se vračal skozi Rauland. Na poti proti Mösstrandu me je presenetilo, da so smučine pričale o zelo živahnem prometu. Da bi bil popolnoma gotov, sem krenil s poti, hodil malo više po pobočju in tako prišel v Mösvatn.

Ko sem prišel na kmetijo v Hammerenu, me je Jon čudno pogledal in vprašal, ali »sem jih srečal«.

»Srečal? Koga?« sem odvrnil. »Jaz nisem srečal nikogar.«

»Razposlali so velike patrulje,« je povedal Jon, »in ni še dolgo tega, kar smo tukaj imeli petnajst mož.«

Jon ni vedel ničesar podrobnejšega. Skrajšal sem svoj obisk in se odpravil naravnost k Einarju v gore.

Neznano nadstropje Amerike

Ameriški predsednik naj bi dobil Nobelovo nagrado za mir! Ameriški črni humor? Ne: docela resen predlog! Elizabeth Manning, založnik revije »Finance«, ki je zelo razširjena med ameriškimi in tujimi diplomati, bančniki in vladnimi uradniki, je mnenja, da je Richard Milhous Nixon najresnejši kandidat za Nobelovo nagrado za mir. Menda je to njegovo idejo doslej podprle že nekaj tisoč bralcev njegovega lista. Utemeljitev: njegova pot v Peking in Moskvo je privedla do popuščanja napetosti v svetu. Kaj pa bombardiranje Hanoja in drugih področij DR Vietnama, pa pomorska blokada severnovietnamskih pristanišč? Založnik se ve da: »Nixon gradi trajni mir ...« Z nasilnimi sredstvi sicer, toda cilj opravičuje sredstva ... Samo da cilja ni nikjer videti ...

*

Ameriko preplavljajo razna gibanja za državljanske pravice, za osvobajanje posameznih zapostavljenih slojev družbe: gibanje za osvobajanje žensk, za osvobajanje lezbijk, homoseksualcev, za osvobajanje suhcev ali debeluhov, plešastih ali previsokih itd. Najnovejše pa je gibanje za osvobajanje — kamel. Ima že svojega mučenika. To je kamela Boney Bananas. Njen lastnik ji je nedavno postregel v svojem kalifornijskem lokalu s priljubljenim sendvičem z maslom in kikirikijem, pa so ga zaprli. Boneyin lastnik pravi, da se bo za kameline pravice trdovratno boril ...

*

V Texas se je iz Ekvadorja priselil neki señor Enrique Sanchez. Zdaj je postal državljan ZDA. Da bi bilo njegovo ameriško državljanstvo v vsem verodostojno, si je izbral tudi drugo ime. Zveni zelo ameriško: Krzywonski Dennis Savatski ...

*

Žetev je v Sovjetski zvezi vsako poletje osrednji in nadvse dramatični dogodek. Centralni komite KPSZ, centralni komiteji zveznih republik, partijska vodstva avtonomnih republik in oblasti, sovjeti, ministrstva — vsi izdajajo pozive, ukaze, nasvete, tisk objavlja uvodnike o žetvi, komentarje in reportaže s polj, prinaša slike nasmejanih traktoristov, ki so se posebno izkazali in kritizira kolhoze ter voditelje, ki ne izpolnjujejo plana prodaje žit. Vse je v znaku žetve, še posebej pa seveda na vasi, kjer je vzdušje napeto in slovesno. »Pravda« z dne 22. avgusta ga takole opisuje: »Vaški delavci so polni gorečega stremljenja, da bi hitro in brez izgub poželi pridelek in dali Domovini še več kmetijskih pridelkov«.

Tako je vsako leto — vsaj v glavnem. V podrobnosti je nekaj razlik, za katere skrbi gospod bog, oziroma vreme. Letos na primer je bilo vreme zelo slabo in to ravno v glavnih žitnicah Sovjetske zveze — Rusiji, Belorusiji in Ukrajini. V osrednji Rusiji je bila suša, kakršne — pravijo — ne pomnijo že sto let, v Belorusiji in Ukrajini pa je bilo spomladi toliko dežja, da so posevke ponekod uničile poplave, drugod pa so korenine v prepojeni zemlji zgnile, vetrovi pa so pozneje predčasno »pokosili« njive. Zato bo žetev letos slabša, v najbolj žitorodnih predelih za najmanj 15 odstotkov slabša od lanske, ki pa — spet zaradi suše — tudi ni bila bleščeča.

*

Lastnik neke bencinske črpalke v ameriški zvezni državi Virginiji si je za čuvaja izbral sila neprijetno stvarco: dva dobra metra dolgo in kake tri kile težko boo, južnoafriško kačo velikanko. Mož pravi: »Kača je dosti boljši čuvaj kot pes.« Ne poročajo, če se njegovi odjemalci s tem strinjajo ...

• • •

»Dvoboj stoletja« med Fischerjem in Spasskim v Reykjaviku je v Ameriki sprožil pravo šahovsko epidemijo. Nedavno se je neka newyorška firma odločila poslati na tržišče novo šahovsko igro, povezano z bližajočimi se volitvami. Naslov igre je »Sah 72«, v njej pa nastopajo republikanci in demokrati. Namesto kmetov so na eni strani osli (simbol demokratov), na drugi pa sloni (simbol republikancev). Kralja sta kajpada Nixon in McGovern. Kakorkoli že, novembra bo ta šahovska partija nepreklicno odločena ...

• • •

Tudi tale je šahovska: v Bostonu pripravljajo svoj šahovski »dvoboj stoletja«. Namesto Fischerja in Spasskega bosta nastopila dva elektronska računalnika. Pravijo, da bo partija potekala dosti bolj gladko kot ona v Reykjaviku: nobeden od obeh strojev namreč doslej še ni imel pomislekov zastran kamer, oblike mize, stolov ali posebnega honorarja ...

ZIOMECKI: BIROKRATOVA SAMOPOTRDITEV

»Trybuna Ludu«, Varšava

Ustaši vadijo v Avstraliji

Laburistična stranka je zahtevala temeljito preiskavo o ustaših

MELBOURNE, (Tanjug) — Avstralska laburistična stranka je zahtevala temeljito preiskavo v dejavnosti ustašev v Avstraliji. Stranka zahteva, naj senatni odbor za zunanje zadeve in obrambo začne preiskavo, ker je, kot je izjavil vodja laburistov Whitelam, seznam nasilja, ki so ga storili ustaši v Avstraliji proti premoženju in ljudem preveč dolg. Laburistični voditelj je nedavno izjavil, da je policija ugotovila, da se v distriktu Makei ustaši vadijo z orožjem iz druge svetovne vojne. Poudaril je, da dejavnost ustašev v Avstraliji škoduje odnosom med Avstralijo in Jugoslavijo. To pa je tudi eden izmed razlogov, zakaj laburisti zahtevajo, da senatni odbor za zunanje zadeve in obrambo uvede preiskavo. Pravosodni minister Greenwood je priznal, da so nekateri ustaši, ki so pred dvema mesecema vdrli v Jugoslavijo, prišli iz Avstralije, vendar šele potem, ko je jugoslovanska vlada objavila seznam teroristov.

Jesenski izziv

Aldo Moro se je zavzel za obnovitev levega centra - Po njegovem mnenju je socialiste nujno vključiti v vlado

OD NAŠEGA RIMSKEGA DOPISNIKA

RIM, avgusta. V politične razprave, ki tudi v avgustu niso povsem zamrle, se je ta teden vtaknil tudi bivši sekretar krščanske demokracije, bivši premier in bivši zunanji minister Aldo Moro. Z zahtevo, da je treba v kar najkrajšem času obnoviti koalicijo levega centra.

Intervju je naletel na široke odmeve v italijanskem tisku, ne samo zato, ker Moro, zdaj priznani vodja levega krila največje italijanske stranke le redko nastopa pred javnostjo z intervjuji, marveč tudi spričo dejstva, da je Moro z njim prav pred začetkom jesenskega političnega spopada poslal izziv svojim strankarskim kolegom in tvorcem sedanje sredinske koalicije.

V pogovoru z dopisnikom tednika »Panorama« je Moro ugotovil predvsem, da je z izključitvijo socialistov iz vlade prišlo hkrati tudi do tega, da je iz kroga vladnih strank izključen pomemben del italijanske družbe, predvsem pa delavci, ki so svoje glasove zaupali socialistom. Obnova levega centra je po njegovih besedah nujnost, pri čemer Moro zavrača tudi tiste tvorce sredinske formule, ki trdijo, da je socialistom pot v vlado še vedno odprta, če seveda privolijo v to, da bodo v njej skupaj z liberalci. Moro namreč pravi, da je zadeva do konca jasna in da pomeni vključitev liberalcev v vlado hkrati izključitev socialistov iz nje.

Kot je znano, levica krščanske demokracije ni sprejela poziva premiera Andreottija, naj s svojimi predstavniki sodeluje v vladi, vendar pa to vlado v parlamentu disciplinirano podpira. Pravkar objavljeni Morov intervju zato tolmačijo kot začetek dolge jesenske diskusije, ki naj bi dokončno odjeknila šele na kongresu stranke v začetku prihodnjega leta.

ALDO MORO: Obnoviti levi center ...

Hkrati pa Moro posredno poziva tudi socialiste, naj na svojem novembrskem kongresu »opilijo« tiste politične in idejne škrbine, ki jih tudi levica krščanske demokracije ne more sprejeti. S tem se Moro do določene mere pridružuje stališču socialističnega voditelja Nennija, ki tudi trdi, da je treba do levega centra priti preko notranjih bitk, ne pa s pogajanji. Predvsem pa je Moro v svojem intervjuju pozval socialiste, naj ohranijo svojo avtonomnost nasproti komunistom. Prav strah, da bodo komunisti sočasoma absorbirali socialiste, je zadnji čas močan argument v rokah tistih, ki sodijo, da se morajo socialisti iz opozicije spet vrniti v vlado.

MARJAN SEDMAK

Milijon ton žita za ZSSR

BRUSELJ, 27. avg. (AP) — Evropska gospodarska skupnost bo porabila okrog 55 milijonov dolarjev, da bi olajšala prodajo milijona ton pšenice in ječmena iz Francije v Sovjetsko zvezo. Sklep je sprejela izvršilna komisija EGS po posvetovanju z vladami držav članic.

Spodrezani frak

... Papigo po imenu Jossy so pozvali kot pričo na neko izraelsko občinsko sodišče. Njen lastnik, po imenu Amos Meir, je policiji povedal, da je svojo priljubljeno Jossy, ki mu je pobegnila nekaj dni pred tem ,našel v sosedovi hiši, nedaleč od Haife. Sosed pa je trdil, da je papiga njegova. Meir je tedaj rekel, da zna njegova Jossy deklamirati neko nemško otroško pesmico. Tako so potem papigo zaprli v nek prostor skupaj s policajem, ki je znal nemško. Nekaj ur sta prečepela skupaj, dokler se Jossy potrpežljivega policaja naposled le ni usmilila in zrecitirala prvi verz: »Jossy je ukradla gos ...« Soseda so kajpada zaprli ...

*

Kot zatrjuje knjiga z naslovom »Nixonova glava«, ki jo je izdala založba Olympia Press, se Nixonov najožji sodelavec in osebni svetovalec dr. Henry Kissinger ni vselej ogreval za zdajšnjega predsednika. Baje je leta 1968, ko je delal za guvernerja Rockefellerja, rekel novinarju New York Posta Hoffmanu, da Nixon po njegovem »nima inteligence, da bi vodil deželo ...« Vsekakor se Nixon ne more pohvaliti s kaj preveč daljnovidnimi svetovalci ...

In kdo je kriv?

Posebna pakistanska komisija končala delo o ugotavljanju odgovornosti za vojaški poraz - J. Kan grešni kozel?

Kaže, da je tako imenovana »vojaško-sodna pakistanska komisija« končala svoje delo, oziroma preiskavo o lanskem »vojaškem polomu v Vzhodnem Pakistanu in o prekinitvi ognja na zahodni fronti«. Preiskava naj bi ugotovila tudi politično odgovornost posameznikov za pakistanski vojaški poraz.

Posebna komisija katere delo je vodil pravosodni minister Hamudur Rehman (kanček ironije; Rehman je po rodu namreč vzhodni Bengalec), je »obtožujoči opus« izročila predsedniku Butu. Zbrani materiali obsegajo kar 932 strani, izpovedi 213. prič (med njimi Butovo, pričevanje dveh bivših predsednikov Jahje Kana in Ajuba Kana, številnih generalov in okrog 20 vidnih politikov) in so za zdaj še strogo zaupni. Ne glede na to, da so dokumenti torej »Top secret«, je med dobro obveščene kroge v Islamabadu pronicalo nekaj domnev in ugotavljanj o tem, kdo je kriv za pakistanski poraz; ali še bolje, kako si v nekdanjem in sedanjem vojaško-političnem vrhu podajajo in mečejo v obraz »štafetno palico krivde.«

Bojda si je general Niazi, nekdanji poveljnik vzhodne fronte, zapisal ondotne pomembne dogodke v 300 strani obsegajoč dnevnik. Tako naj bi general v dnevniku priznal, da je sam ukazal uničiti bengalsko gibanje za osamosvojitev po tistem, ko je dobil zagotovila od predsednika Jahje Kana, da bo v primeru indijskega posredovanja Kitajska odprla več front ob indijski severni meji. Po teh »razkritjih« je do bolečega preobrata za Islamabad prišlo deset dni po izbruhu podcelinske vojne, ko je 13. decembra prišlo menda iz Pekinga sporočilo, da je v himalajskem pogorju zapadel tako visok sneg, da je kitajskim četam »onemogočil vsak premik«. General Niazi je tudi zvrnil vso krivdo za divjanje pakistanskih čet v »vzhodnem krilu« države na generala Tiko Kana, imenovanega »bengalski krvnika«, ki je sedaj poveljnik pakistanske vojske.

Zanimiva je nadalje izjava upokojenega letalskega maršala Azgarja Kana domači tiskovni agenciji, v kateri je navedel, da si je Jahja Kan sam izmislil »zadevo Agartala«, po kateri so sedanjega bangladeškega premiera Rahmana obtožili »podtalnega sodelovanja z Indijo« in ga spravili za zapahe. Po drugi plati naj bi bivši predsednik Jahja Kan pred posebno preiskovalno komisijo povedal, da se je jeseni lani odločil za odložitev zasedanja novoizvoljene pakistanske skupščine zgolj zaradi Butove grožnje, da bo zasedanje bojkotiral. (Buto je namreč na zahodu zmagal s precej bolj pičlo večino glasov, kot pa Rahman na vzhodu in se je bržkone bal, da bi ga Bengalci preglasili.) Po teh virih Jahja Kan trdi, da mu je general Tika Kan pred izbruhom vojne v začetku decembra svetoval, naj čimprej udarijo na vzhodu, čeprav je Tika Kan zelo slabo poznal tamkajšnji položaj.

Jahjo naj bi hrabril tudi Ali Buto, ki je bil takrat zunanji minister, češ da se pakistanska vojska nima česa bati, saj sta Peking in Washington trdno na njihovi strani. Šesti dan od začetka vojne je Delhi po sovjetskih kanalih medna obvestil Islamabad, da lahko pakistanske čete neovirano odidejo iz takratnega Vzhodnega Pakistana, Bengalcem pa naj predajo Dako. Tudi sedaj naj bi Buto naščuval Jahjo, naj na to nikar ne pristane. Še 14. decembra, ko je Buto vodil pakistansko delegacijo na zasedanju varnostnega sveta, je poslal v Islamabad brzojavko, v kateri je trdil, da »bodo zavezniki zagotovo posredovali.« Po vrnitvi iz New Yorka, ko je bila vojna za Pakistan izgubljena, je Buto javno imenoval Jahjo Kana »pijanca, ženskarja in razuzdanca.«

Butova verzija se od gornje seveda temeljito razlikuje. Po prevzemu oblasti je predsednik Buto v shakespearijanskem stilu skušal razbliniti vsake dvome v svojo krivdo: »Edino jaz sem na svoja ramena prevzel vsa bremena Pakistana. Tega nista storila ne Jahja Kan, ne Ajub Kan, niti kdorkoli drug.« Zapik.

A. PUDGAR

Vohunska mreža v Hongkongu

LONDON, 27. avg. (AP) — Velika Britanija je danes vložila protest pri ZSSR v zvezi z odkritjem vohunske mreže v Hongkongu. Foreign office je sporočil, da so zaradi odsotnosti veleposlanika v Veliki Britaniji Mihajla Smirnovskega protest izročili enemu članu veleposlaništva.

Trdijo, da so odkrili organizacijo, ki je iz tega mesta vohunila za Kitajsko. Zatem so iz Hongkonga izgnali dva sovjetska državljana, dva domača industrijalca pa so aretirali.

Hitra rast Kitajske

Kmetijska in industrijska proizvodnja v letu večja za 10 odstotkov

NEW YORK, (Tanjug) — Najbolj obljudena dežela na svetu ima visoko stopnjo rasti proizvodnje v industriji in kmetijstvu. To izhaja iz podatkov, ki jih je objavil »Svetovni ekonomski pregled«.

Kmetijska in industrijska proizvodnja v LR Kitajski je bila lani v primerjavi z letom poprej večja za 10 odstotkov. Svetovna proizvodnja v preteklem letu je bila povprečno večja za 4 odstotke, v državah v razvoju za 5,4, v državah s planskim gospodarstvom za 6,4, v razvitejših državah pa za 3,4 odstotke. Kmetijska proizvodnja se je na Kitajskem povečala za 10 odstotkov, čeprav so imeli slabe vremenske razmere. Pridelek žita je večji za 2,5 odstotka in znaša zdaj 246 milijonov ton. Popečen pridelek žit na leto dosega na severu Kitajske 30 stotov, na jugu pa kar 60 stotov.

Železove rude so proizvedli za 26 odstotkov več, jekla za 23, surovega železa pa za 18 odstotkov. S 15 milijoni ton surovega jekla se je med svetovnimi proizvajalci Kitajske uvrstila med Francijo in Italijo. Predvidevajo, da na Kitajskem v enem letu načrpajo približno 25 milijonov ton nafte.

Srečanje Brandt — Waldheim

MUNCHEN, 27. avg. (UPI) — Zahodnonemški kancler Brandt in opozicijski vodja krščanskodemokratske stranke Barzel sta se sestala z generalnim sekretarjem OZN Waldheimom. Sestanek so imeli včeraj v Münchnu, po uradni otvoritvi jubilejnih olimpijskih iger.

Proti filmski cenzuri

Španski sindikati menijo, da cenzura preprečuje razvoj filma

MADRID (AP) — Centralni sekretariat španskih sindikatov, ki sicer deluje pod nadzorstvom države, je obtožil državno filmsko cenzuro, da s svojimi samovoljnimi in nestrokovnimi merili škoduje španski filmski industriji. V sporočilu je rečeno, da je imela španska filmska industrija lani 6,6 milijona dolarjev izgube, iztržek španskih filmov v tujini pa je znašal pičel milijon dolarjev. Dohodki kino dvoran od prikazanih domačih filmov so se zmanjšali za 10 odstotkov.

Uprava sindikata meni, da sedanja filmska cenzura v Španiji preprečuje rentabilen razvoj filmske proizvodnje ter vpliva na upadanje števila tujih filmov, ki jih posnamejo v Španiji. Leta 1969 so v tej državi posneli 125 domačih filmov, lani pa samo 107. Leta 1968 so posneli 31 tujih filmov, lani pa za 20 manj. Vse to je posledica ukrepov filmske cenzure.

Buto vabi Indiro

KARAČI, 27. avg. (AP) — Predsednik Buto je dejal, da bo že sredi septembra verjetno na vrsti naslednji indijsko-pakistanski pogovor na vrhu. Datum bodo določili v New Delhiju, kjer se mudi pakistanska delegacija, ki je prišla na pogovore o uresničevanju sporazuma med Pakistanom in Indijo. »Indira Gandhi bo dobrodošla, tudi če želi priti pred tem rokom,« je dejal Buto.

Izberi si brata

Mesec dni po odhodu sovjetskih strokovnjakov iz Egipta je sovjetski tisk napovedal Sadatu »živčno vojno«

»Nikoli ne bom pozabil besed tistega starega beduina, ki je pripeljal svojega edinca h gradbišču evfratskega jezu in mu rekel: ‚Alah ti ni dal bratov, zato si zdaj sam poišči prijatelje!' Za hip je pomolčal in nato pojasnil sinu ter okoli stoječim ljudem: ‚Prijatelj nam je še dražji od brata. Verjetno zato, ker si ga sami izberemo.'«

Tole zgodbico je v svoj pregled arabsko-sovjetskih odnosov vtkal Pravdin komentator Medvedko in s tem zelo neposredno opozoril egiptovskega predsednika Sadata, kje se nahajajo pravi prijatelji arabskega sveta: gradnja evfratskega jezu je eden izmed velikih projektov, ki jih SZ uresničuje v arabskih državah z namenom, da čim bolj utrdi tod svojo prisotnost (takšen je denimo predlani zgrajeni Asuanski jez, pa naftno polje Severna Rumeila v Iraku, ki je začelo delovati aprila letos, in Heluanski metalurški kompleks v Egiptu, ki je sredi izgradnje).

Po skoraj mesecu dni molka je sovjetski tisk zadnje dni sprožil pravcato »živčno vojno« proti egiptovskemu predsedniku: vse od 18. julija, ko je Sadat sporočil svoj sklep o izgonu sovjetskih vojaških strokovnjakov, pa do pred nekaj dnevi je sovjetski tisk obzirno molčal, najbrž čakajoč na rezultate tihe diplomacije, ki je nekje za kulisami skušala zgladiti nova pota v sovjetsko-egiptovskem sodelovanju. Zdaj pa je tisk spregovoril: ali so bili rezultati te tihe diplomacije povsem ničevi, ali pa je naloga tiska podpreti uradno sovjetsko taktiko do egiptovskega predsednika.

Začela je tiskovna agencija Novosti, enkrat v začetku avgusta, ki je slavila Naserja, »slavnega sinu egiptovskega ljudstva«, ne da bi kaj omenila njegovega naslednika. Potem sta sledila dva daljša komentarja v tedniku »Novoje vremja« in dnevniku »Prav. da«.

Tudi »Novoje Vremja« so poudarjala velike zasluge Naserja za »egiptovsko-sovjetsko zbliževanje« in za odmikanje od Zahoda. Obenem so odločno zavrnila Sadatovo izjavo o tem, da je do odhoda strokovnjakov prišlo zaradi sovjetskega zavlačevanja v pošiljanju ofenzivnega orožja in zaradi zagovarjanja stanja »ne vojna, ne mir«: pri tem se je tednik skliceval na same Sadatove izjave in Hejkalovo pisanje iz maja meseca: oba sta tedaj napadla tiste, ki govorijo, da SZ ne mara dati orožja in da ji ustreza status quo. Kot je znano, sta bila tedaj zaradi takšnih govorih zoper SZ odpuščena iz zunanjega ministrstva dva visoka funkcionarja ...

Tako »Pravda« kot »Novoje vremja« opozarjajo Sadata, da se v arabskem svetu krepijo desne sile, ki da »hočejo zrušiti napredne arabske režime« (torej tudi njega): čedalje glasnejše so pro-imperialistične sile (za katerimi stoje ZDA in Izrael), pa reakcionarne (arabski kraljevski režimi, kot Jordanija in Saudska Arabija) ter »slepe nacionalistične« sile (pri tem najbrž mislijo na Sadatovo zbliževanje z libijskim predsednikom Garafijem, ki je znan po svojem antisovjetizmu in antikomunizmu; tista prispodoba z začetka, da je prijatelj boljši od brata, se kaj lahko nanaša na Sadatovo zbliževanje z »bratom« Gadafijem, potem ko je obrnil hrbet »prijatelju«, Moskvi).

Cela vrsta opozoril torej — in dovolj jasnih, da jih bo Sadat razumel. Opaziti je tudi okrepljeno dejavnost SZ v Siriji (Asad je zanikal govorice, da bo tudi on izgnal kakih 3000 sovjetskih strokovnjakov, in nedavno dal zapreti 30 desničarskih oficirjev) in v Iraku (sredi avgusta je Kosigin poslal iraškemu predsedniku El Bakru poslanico, v kateri podpira iraški boj proti tujim naftnim monopolom in poudarja odločnost SZ, da »pomaga arabskim državam v odstranjevanju posledic izraelske agresije«). Če bo torej Sadat hotel iskati vsearabsko podporo za njegove načrte, bo neogibno znova trčil na sovjetsko prisotnost ...

Sadat je zdaj v sila kočljivem položaju. Razranljane so prav vse njegove fronte: vojaška (sovjetska pomoč je ustavljena, od drugod pa je še ni), diplomatska (izgnal je sovjetske strokovnjake, ne da bi za to dobil kakšno odškodnino z ameriške ali izraelske strani: Rogers je nedavno egiptovskemu predstavniku v Washingtonu izjavil, da ni pričakovati kakšnega ameriškega koraka pred novembrom, ko se končajo predsedniške volitve; da pridobi na času, je Sadat sprožil akcijo v Zahodni Evropi, skušal pa jo bo še v OZN), gospodarska (Egipt je pri uresničevanju ambicioznih gospodarskih načrtov vezan na SZ, tudi zunanja trgovina je zvečine usmerjena proti Moskvi) in notranjepolitična (okrepile so se nacionalistične sile, oktobra se vrnejo na univerze študentje). Moskva zdaj čaka na njegov korak. Menda je že pripravil odgovor na zadnje pismo Brežnjeva (ki ga ni zadovoljilo), v vojsko je znova sprejel 15. maja lani odpuščene oficirje (to je bila tista Sabrijeva majska zarota), verjetno je začasno utišal tudi Ahramovega urednika Hejkala, ki je bil velik trn v peti za SZ (Hejkal je zadnji petek razglasil, da nekaj časa ne bo več pisal komentarjev). Bo to dovolj? Ali pa bo moral še kje popustiti? Kaže, da se Moskvi ne mudi — in da računa, da se Sadatu bolj mudi kot njej.

TIT DOBERŠEK

Če pade kruhek

V Sovjetski zvezi je žetev trenutno v središču pozornosti — Tisk hvali in graja — »Varčujte s kruhom!«

Kdor te dni vzame v roke enega od sovjetskih dnevnikov, pa naj bo to osrednji, kot na primer kaka »Pravda«, »Sovjetskaja Rossija«, »Izvestija« ali pa kak lokalni, bo brez težav opazil, da je najbolj vroča tema sovjetskega tiska — in torej tudi politike — žetev. Tako je letos, tako je bilo lani in predlanskim in mnogo let nazaj.

Takšno stanje nalaga vaškim delavcem še posebno odgovornost. Vlada se je sicer že zavarovala, saj je od ZDA, Kanade, Avstralije in nekaterih drugih držav kupila velikanske količine žit, vendar to seveda ne pomeni, da ni treba tudi doma storiti prav vsega, da bi bilo kruha čim več. »Prva zapoved: Kruh — Domovini!« se glasi naslov enega od uvodnikov v »Pravdi« in v tem duhu se razvija vsa letošnja žetvena kampanja.

Ker vreme letos ni bilo naklonjeno, je razumljivo, da ni mogoče trpeti nikakršne neodgovornosti, neizpolnjevanja nalog in zanikrnosti. Te slabosti so letos posebno na udaru. »Pravda« piše: »V mnogih oblasteh prihaja do izraza nedopustna počasnost pri izročanju žita in skrajno zavlačevanje pri izpolnjevanju planov ... Ker ni ustreznega nadzorstva s strani krajevnih partijskih organizacij, v nekaterih gospodarstvih grobo kršijo državno disciplino ... Sveta obveznost vsakega gospodarstva je, da častno izpolnjuje prvo zapoved zemljedelcev — ne prodajati le toliko žita, kolikor predpisuje državni plan, ampak še znatno večje količine ...«

Iz pisanja listov je razvidno, kam letijo očitki. Letina je slaba, hektarski donosi nizki, kolhozi, sovhozi in lokalne oblasti se bojijo, da jim bo ostalo premalo kruha, če bodo predali državi toliko žit, kolikor zahteva plan. Zato na vse mogoče načine zavlačuje prodajo obveznih količin. Mnogi kolhozi in sovhozi so oddali državi 25, 31, 55, 72 odstotkov s planom predpisane količine (številke so iz sovjetskega tiska), potem pa so videli, da bo samim ostalo malo ali nič in ustavili oddajo. »Čutiti je lokalizem,« ugotavlja »Pravda«.

Slabša letina je povzročila še eno veliko akcijo: moralni odnos do kruha. Listi objavljajo članke, ki pozivajo ljudi, naj ne ravnajo objestno s kruhom. Osrednji kazahstanski dnevnik je pred dnevi na prvi strani ostro obsodil starše, ki dajejo slab zgled otrokom s tem, da po namernem zametavajo kruh ali pa celo krmijo z njim svinje. Listi pozivajo restavracije in menze, naj varčujejo s kruhom, moskovski večernik »Večernjaja Moskva« pa je zapisal: »V šolah in otroških ustanovah je treba učiti otroke, da bodo gledali na vsak košček kruha«. Osemindvajset pekarn v Moskvi je začelo peči žemlje, ki so težke samo 50 gramov in s tem prispevajo k akciji za štednjo kruha. »Vreči košček kruha na tla ali na zemljo — to je resen greh proti ljudstvu,« je te dni zapisala že omenjena »Večernjaja Moskva«.

Boj proti objestnemu ravnanju s kruhom dobiva tako moralnopolitične oblike in na sodoben način oživlja staro modrost, ki so nas je učile že naše matere in ki pravi: »Če pade kruhek ti na tla, poberi in poljubi ga!«

JANEZ STANIC

KOLHOZNA POSTARICA — Vsi osrednji in lokalni sovjetski časopisi posvečajo te dni veliko pozornosti poteku žetve.

Olajšanje na Dunaju

DUNAJ, 27. avgusta (Tanjug) — Memorandum sovjetske vlade, ki se nanaša na nedavno sklenjeni sporazum med Avstrijo in EGS o carinskih ugodnostih, so v uradnih avstrijskih krogih sprejeli s precejšnjim olajšanjem. Iz sovjetskega dokumenta je bolj čutiti skrb za nadaljnji razvoj avstrijskega tržišča in gospodarskih stikov z vzhodno Evropo kot pa zaskrbljenost za nevtralnost Avstrije. Zunanji minister Kirchschläger je izjavil, da je ta aide memoire izraz zaupanja SZ do izjave avstrijske vlade, zato je tudi sledil šele zdaj in ne pred podpisom sporazuma.

Ponedeljek, 28. avgusta 1972

Festival

XX. JUBILEJNE POLETNE KULTURNE PRIREDITVE

Drevi ob 20.30 bo v Križankah folklorni ansambel SOTA predstavil v živopisnih narodnih nošah plese in pesmi Kosova.

V torek, 29. avgusta gostuje v Križankah Gledališče »Komedijas iz Zagreba z Bock-Steinovim muzikalom GOSLAČ NA STREHI (Fiddler on the Roof). Dirigent Stanko Simonić, režiser Vlado Stefančić in koreograf Ray Harrison. Nastopajo: Sanda Langerholz, Ilija Đuvalekovski, Ivan Pavunić in drugi.

Vstopnice so v prodaji od 10. do 12. in od 17. do 19. ure ter uro pred pričetkom v Križankah in ves dan v Turističnem informacijskem biroju, Titova 11. Rezervacije po tel. 21-768.

RTV Ljubljana

SPORED ZA PONEDELJEK

4.30—8.00 DOBRO JUTRO! — vmes ob 5.00 Poročila; 5.30 Danes za vas; 6.00 Jutranja kronika; 6.30 Vremenska napoved; 6.50 Rekreacija; 7.00 Poročila — Dobro jutro, otroci!; 7.25 Naš današnji radijski in TV spored; 8.00 Poročila; 8.10 Glasbena matineja; 9.00 Poročila; 9.05 Pisan svet pravljic in zgodb; 9.30 Glasbena pravljica; 9.40 Z revijskim orkestrom Metropole; 10.00 Danes dopoldne; 10.20—12.00 Pri vas doma; 11.00—11.20 Poročila — Turistični napotki za naše goste iz tujine; 12.00 Poročila — Na današnji dan; 12.10 Humoreska in Sinfonia; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 S tujimi plhalnimi godbami; 13.00 Kratka poročila; 13.15 Obvestila in zabavna glasba; 14.00 Poročila; 14.10 Ljudske pesmi sveta; 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 15.00 Dogodki in odmevi; 15.20 Olimpijske igre 1972; 15.50 Glasbeni intermezzo z obvestili; 16.00 »Vrtiljak«; 16.40 Z orkestrom Hans Carste; 17.00 Poročila; 17.10—18.30 Olimpijske igre 1972; 18.00 Poročila; 18.30 Popevke in plesni ritmi; 18.45 Kulturni globus; 19.00 Lahko noč, otroci! 19.10 Obvestila; 19.30 Radijski dnevnik I. programa; 20.00 Olimpijske igre 1972; 20.15 Stereofonski operni koncert (stereo); 21.45 Tipke in godala; 22.00 Poročila; 22.15 Olimpijske igre 1972; 23.00 Poročila; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 S popevkami po svetu; 24.00 Poročila in konec oddaje.

TELEVIZIJA

14.00 Olimpijske igre München 72, barvna oddaja (Lj)
18.30 Obzornik (Lj)
18.45 Olimpijske igre München 72, barvna oddaja (Lj)
19.00 Mladi za mlade (Sa)
19.45 Risanka (Lj)
19.50 Cik—cak (Lj)
20.00 TV dnevnik (Lj)
20.25 3—2—1 (Lj)
20.30 Strobel—Tichavsky: Zakon, nemška TV drama (Lj)
22.20 Poročila (Lj)
22.25 Propagandna oddaja (Lj)
22.30 Olimpijske igre München 72, barvna oddaja (Lj)

UHF — oddajnik Krvavec:

20.00 TV dnevnik (Zg)
20.30 Olimpijska kronika (Zg)
20.40 S kamero po svetu (Bg)
21.10 Slovaška TV drama (Sa)
22.15 TV dnevnik (Zg)
22.35 München 72 (Zg)

TV Zagreb — Sljeme:

16.30 Šahovski komentar (Zg)
16.50 TV vrtec (Zg)
17.05 Kronika (Zg)
17.25 München 72 (Zg)

RADIO STUDENT*

12.00 — Poročila, obvestila; 12.05 — Glasba; 13.00 — Poročila, obvestila; 13.05 — Glasba; 14.00 — Poročila; 14.05 — 15.00 Glasba.

DANES tovariš

Kino

SPORED ZA PONEDELJEK

KINOTEKA, Miklošičeva c. 28: ob 16, 18 in 20. uri amer. film TARZAN V NEW YORKU. Rež.: Richard Thorpe. Gl. vlog.: Johnny Weissmuller, Maureen O'Sullivan, Johnny Sheffield, Virginia Grey.

Prodaja vstopnic od 15. ure dalje!

KINO UNION: Jules Verne — berilo naših mladosti! Iz ene njegovih napetih knjig je nastala amer. barv. CS pustolovska SVETILNIK NA KONCU SVETA. Reš.: Kevin Billington. V gl. vlogah: Kirk Douglas, Yul Brynner, Samantha Eggar, Renato Salvatori in drugi. Brez tednika! Predstave ob 16, 18.15 in 20.30. Zaradi dolžine filma cene zvišane!

Naslednji film: VESNA Františka Čapa. Pripravljamo slovesno premiere s predstavitvijo ekipe!

POLETNI KINO DOM JLA: amer. barv. CS vojni film BOJEVNIKI (Zlato za pogumne). Igrajo: Donald Sutherland, Clint Eastwood, Telly Savalas in dr. Brez tednika! Predstava ob 20. uri. Zaradi dolžine filma cene zvišane!

KINO KOMUNA: izteka se ital. sov. barv. film drama S.O.S. NOBILE. Pretresljiva zgodba o ekspediciji generala Nobila na Severni tečaj! Režiser: Mihail Kalatozov. Ig.: Peter Finch, Sean Connery, Hardy Kruger, Claudia Cardinale in dr. Brez tednika! Predstave ob 16, 18.15 in 20.30. Zaradi dolžine filma cene zvišane. Predvidoma zadnjikrat!

Ob 10. uri MATINEJA franc. barv. CS komedije HIBERNATUS z Louisem de Funesem v glavni vlogi.

KINO SLOGA: šved. barv. VV družbena drama DNEVNIK POLDEVICE. Režis.: Torgn Wickman. Igrajo: Solveig Andresson, Hans Wahlgren, Jan Erik Lindquist in dr. Tednik št. 33. Predstave ob 16, 18 in 20. uri. Povsem neprimerno za otroke!

KINO VIC: pred. zadnjikrat amer. barv. film RDEČI GUSAR. Rež.: Robert Stodmak. V gl. vlogah: Burt Lancaster, Nick Kravat, Eva Bartok in dr. Brez tednika! Predstave ob 16, 18 in 20. uri.

KINO ŠIŠKA: amer. barv. CS vestern indijanarica KRALJ STROJNICA. Režiser: Robert Gordon. Igrajo: Wood Strode, Michael Stockwell, Patrick Wayne in dr. Tednik št. 34. Predstave ob 16, 18 in 20. uri.

Prodaja vstopnic v vseh kinematografih uro pred pričetkom!

KINO TRIGLAV: franc. barv. indijanarica po romanu J. F. Cooperja ZADNJI MOHIKANEC, ob 18 in 20. uri. Igrata Pierre Gaspard-Huit in Serge Nicolesco. Prodaja vstopnic od 17. ure dalje. Zadnjikrat!

KINO SAVA: ne zamudite — danes predvid. zadnjikrat amer. barv. CS vestern MAŠČEVANJE HANNIE CAULDER z R. Welch v glavni vlogi. Tednik št. 32. Predstava ob 17. uri.

KINO BLED: amer. barv. film — akcijski ZAROTNIKI, ob 18 in 20.30.

KINO SORA, ŠKOFJA LOKA: dan. barv. film RDEČI RUBIN, ob 19. uri.

KINO RADOVLJICA: amer. vestern HEROJI FORT APAČA, ob 20. uri.

KINO IDRIJA: amer. barv. film TIGER ZRE LEPOTICE, ob 18 in 20.15.

KINO CENTER, KRANJ: premiera ital. amer. barv. filma BITKA ZA RIM (I. del). Ig.: Lawrence Harwey, Orson Welles, Silva Koscina, ob 16, 18 in 20. uri.

KINO STORŽIČ, KRANJ: amer. krim. film PSIHO, ob 16, 18 in 20. uri.

KINO TRZIČ: franc. nem. barv. krim. film MAČKA Z 9 REPI, ob 18. uri.

KINO RADIO, JESENICE: amer. barv. film OKUSI DRAKULOVO KRI, ob 19. uri.

KINO PLAVŽ, JESENICE: angl. barv. film POGON ZA PRIČO, ob 20. uri.

KINO KRKA, NOVO MESTO: meh. barv. film PRAVICA NA ROJSTVO, ob 18 in 20. uri.

KINO D. DOM, TRBOVLJE: amer. barv. VV film Z GLAVO SKOZI ZID, ob 18. uri.

KINO DOMZALE: franc. barv. VV film ZAKON V PECOSU, ob 20. uri.

POTUJOČI DOMZALE: amer. barv. film ŠOK, gostovanje v LAZAH v Tuhinju, ob 20. uri.

KINO SVOBODA, TRBOVLJE II: amer. krim. barv. CS film ONEMOGOČITE INSPEKTORJA STERLINGA, ob 17 in 19. uri.

KINO ROGAŠKA SLATINA: amer. barv. film SMRTNE ZABLODE, ob 17 in 20. uri.

KINO SVOBODA, ŠEMPETER: angl. barv. film SLED VODI V SOHO, ob 18.30 in 20.30.

MARIBOR

KINO GLEDALIŠČE: Ob 15.45, 18 in 20.15 šved. barv. VV ljub. film VRNI SE, LJUBEZEN. V gl. vlogah: Cristina Schollin, Johnny Nash, Niclas Wohlgren in Ingrid Bocklin.

KINO UNION: Ob 15.30, 17.45 in 20. uri ital. amer. barv. CS vestern UBIJ VSE IN SE VRNI SAM. V gl. vlogah. Chuck »Connors, Frank Wolf, Franco Citti in Ken Wood.

KINO PARTIZAN: ob 15. uri predstava za upokojence z ital. barv. filmom KALI YUG — BOGINJA MASCEVANJA.

Ob 17.45 in 20. uri ital. barv. kom PO MILOSTI BOŽJI V gl. vlogah: Nino Manfredi, Lionel Stander, Delia Boccardo, Paolo Borboni in Mario Scaccia.

KINO UDARNIK: ob 15.30 amer. ital. barv. CS krim. film SUPER DIABOLIK. V gl. vlogah: Roger Browne, Dominique Boschero in Dick Palmer.

Ob 17.45 in 20. uri šved. barv. CS ljub. komedija PREGRESNI VIKAR. V gl. vlogah: Jarl Borssen, Diana Kjaer, Magali Noel in Margit Carlquist. Film ni primeren za otroke!

KINO POBREŽJE: Zaprto!

Obvestila

potujoča knjigarna

bo v:
torek, 29. avgusta 1972 TRZIN — LOKA
sredo, 30. avgusta 1972 MORAVCE
četrtek, 31. avgusta 1972 MENGES
petek, 1. septembra 1972 LUKOVICA
soboto, 2. septembra 1972 DOMŽALE

NAŠE GESLO: Dobra knjiga v vsako vas!

KNJIŽNI HRAM NA KOLESIH razstavlja, prodaja, sprejema naročila in prednaročila za knjige, revije in časopise VSEH SLOVENSKIH ZALOŽB.

DELOVANJA »PARTIZANSKE KNJIGE«: razstave in sejmi naprednih slovenskih knjig, ustanavljanje in oživljanje knjižnih servisov po Sloveniji, tržna raziskovanja knjigotrštva, literarno-glasbene prireditve in pogovori z literati, ohranjevanje revolucionarnih tradicij, distribucija naprednega mladinskega tiska, skrb za prebujanje kulturnih potreb in vzbujanje zanimanja za kulturno dejavnost.

MEDNARODNO LETO KNJIGE 1972 je lepa priložnost, da vsi, ki se ukvarjajo s knjigo, množično sodelujejo in s tem pripomorejo k širjenju kulture med Slovenci. -O

pospešuje spreminjanje eritema v pigment, je nedosegljiv po lepo porjaveli koži, preprečuje sončne opekline in vnetja, ne ovira pa delovanja ultravioletnih žarkov, kar je njegova največja prednost. 12470-O

SAVNA suha kopel obratuje. Dr. Vanda Rangus, Pavšičeva 31. Naročanje po tel. 55-253. 28027-O

LJUBLJANA, CELOVŠKA 317, TELEFON 53-685
ZA DOM IN OPREMO
TAPO
BLAZINJENO POHIŠTVO
LJUBLJANA, CELOVŠKA 317, TELEFON 53-681

ZAVOD ING. STANKA BLOUDKA CENTER TIVOLI

stopoteka

je danes zaprta, saj je ponedeljek. Odprta bo spet jutri od 20. do 0.30. Vstopnina je 10 dinarjev, vstop pa ni dovoljen osebam, mlajšim od 18 let (kontrola osebnih izkaznic).

VIATOR

Turistična agencija Ljubljana s poslovalnicami vas vabi na izlete za katere so še prosta mesta

San Marino — kopanje na Rivieri, 2 dni, odhod 2. september
Salzburg — solnograški slečniči, 2 dni, odhod 9. september
München — Innsbruck — Garmisch — Cortina, poolimpijska mesta, 3 dni, odhod 15. september
Grossglockner — ledenik, 1 dan, odhod 16. september
Liechtenstein — Zürich, 3 dni, odhod 22. september
Oktoberfest — največja zabava, 3 dni, odhod 6. oktober
Septembrsko letovanje v Istri nudi večje užitke kot julija in avgusta. Nudimo vam podrobne informacije! 8760-O

JUTRI 29. 8. NA VINSKEM SEJMU!

Zabavni »GORENJSKI VECER« ob 19. uri ob mizah v dvorani »B« na Gospodarskem razstavišču.

NASTOPAJO:
JANA OSOJNIKOVA
GODBA NA PIHALA — GORJE
FOLKLORNI ANSAMBEL — GORJE
HUMORIST
FRANC TREFALT-LIPE

Cene — vključno z vstopnino in pokušnjo vin KK Vipava in sokov Fructal-Alko ter peciva Žito Ljubljana — din 20. Prodaja vstopnic na blagajni GR od ponedeljka dalje. O

KOMPAS JUGOSLAVIJA

VAS VABI NA POTOVANJA:

- PO SEVERNI ITALIJI IN TOSKANI Z OBISKOM ELBE, Verona — Parma — Pavia — Genova — Portofino — Viareggio — Pisa — otok Elba — Siena — Firenze — Bologna, 8 dni, 23. 9.
- MILANO — ST. GOTTHARD — ZURICH — INNSBRUCK, 4 dni, 31. 8.
- SOLUN — ATENE — MIKENE — DELPHI, 9 dni, 9. 9.
- DUNAJ — PRAGA — LINZ, 4 dni, 14. 9.
- CORTINA — GROSSGLOCKNER, 2 dni, 23. 9.
- MAKEDONIJA, Skopje — Dojran — Titov Veles — Stip — Kruševo — Bitola — Oteševo — Ohrid — Mavrovo — Tetovo. 8 dni, 23. 9.
- BOSNA IN SAMOSTANI SRBIJE, 7 dni, 17. 9.
- PO JUGOSLAVIJI, Banja Luka — Jajce — Sarajevo — Mostar — Dubrovnik — Črnogorsko primorje — Korčula — Split — Plitvice, 12 dni, 13. 9.
- HERRENCHIEMSEE — MUNCHEN, Oktoberfest, 3 dni, 23. 9.
- MUNCHEN — OKTOBERFEST, 3 dni, 25. 9.
- NIZOZEMSKA, strokovno potovanje za gradbenike, povezano s turističnim potovanjem in ogledom razstave cvetja »Floriadas, 9 dni, 23. 9.
- FIRENZE — RIM — NAPOLI — CAPRI — SAN MARINO, 8 dni, 7. 10.
- BUDIMPEŠTA, 2 dni, 16. 9.
- RIM Z OKOLICO, izlet v Rimsko gričevje, 5 dni, 25. 10.
- ŠVICA — JUNGFRAUJOCH, Milano — Lugano — Gotthard — Susten — Interlaken — Jungfraujoch — Luzern — Zürich — Liechtenstein — Innsbruck — Brenner, 6 dni, 17. 9.
- SOVJETSKA SREDNJA AZIJA, Kijev — Taškent — Buhara — Samarkand — Moskva, 8 dni, 21. 9.
- KIJEV — LENINGRAD — MOSKVA — ZAGORSK, 8 dni, 28. 9.
- LADKO KOROSEC VAS VODI V TEATRALNO MOSKVO, z izleti v okolico Moskve, 8 dni, 22. 9.
- KIJEV — MINSK — RIGA — TALLIN — LENINGRAD — MOSKVA — ZAGORSK, 12 dni, 14. 9.
- KIJEV — MOSKVA — VOLGOGRAD — LENINGRAD, 9 dni, 28. 9.
- LONDON — WINDSOR, 5 dni, z letalom, 15. 9., 29. 9.

Podrobne sporede dobite v KOMPASOVIH poslovalnicah, ali nam pišite: KOMPAS, Titova 12, 61001 LJUBLJANA. -O

Mali oglasi

SOBO, po možnosti opremljeno ali neopremljeno v Centru ali bližini Ljubljane, nujno potrebuje mlad moški. Ponudbe pod »Redni plačnik«. 28858-6

POTREBUJEM sobo, po možnosti opremljeno ali neopremljeno v bližini Centra ali okolici. Ponudbe pod »Predplačilo«. 28857-6

PRODAM zidno opeko, 50 par za kos bobrovec, 30 par in drugi material od rušenja. Vodnikova 12, Ljubljana. 28856-4

AUDI 72 prodam, 110.000 km, za 36.000. Telefon 310-432. 28894-3

MONTIRAM centr. kurjavo in vodovod po želji. Ponudbe pod »Hitro«. 28890-8

ZA POMOČ v gospodinjstvu oddam opremljeno sobo v Koleziji. Turel, Gerbičeva 17, Ljubljana. 28871-6

FOTOGRAFI! Pentacon six s priborom in kinoprojektor Eumig mark 709 kombinirani tonski prodam, oboje malo rabljeno. Tel. 343-503. 28779-4

KUPIM ročni skobeljni stroj, širina od 80—160 mm. Tacen 122 a. 28744-5

SOBO, pritlično, poseben vhod, takoj potrebujem na relaciji Kamnik, Domžale, Ljubljana. Ponudbe pod »Medsebojne obveznosti« 28733-6

MLAD par išče eno- ali večsobno stanovanje v Ljubljani ali okolici. Ponudbe pod »13. september«. 28719-6

POLKVALIFICIRANO ali priučeno kuharico in pomočnico za kuhinjo zaposlim takoj. Hrana in stanovanje v hiši. Plača po dogovoru. Gostilna pri Zabarju, Ljubljana, Viška c. 50. 28662-1

PRODAM dobro vzdrževan kombi IMV 1600 morris s sedeži, letnik 69 po generalnem servisu. Ponudbe pod »Gotovina ali ček«. 28656-3

BMW 2002, letnik 1968 poceni prodam. Tel. 321-037 popoldne — 61037 dopoldne. 28655-3

AVTOMOBILISTI! Na novo odprto centriranje, demontiranje in montiranje avtomobilskih gum, Ljubljana, Vodnikova 65 »Pri kamniti mizi«. 26592-3

DVA ŠTUDENTA iščeta opremljeno sobo. Po možnosti centralno ogrevanje. Ponudbe pod »Takoj« 28978-6

PRODAM 800 kg betonskega železa, premer 6 mm. Ponudbe pod »3,90 Ndm«. 28973-4

PRODAM zastavo 750 de luxe, letnik 1972 in NSU 1200 C, letnik 1972 (julij). Ogled popoldne v torek, sredo, četrtek: Bojželj, Na jami 9. 28974-3

ŠTUDENT išče centralno ogrevano sobo s souporabo kopalnice. Plača za eno leto vnaprej. Ponudbe pod »DM«. 28975-6

STROJ za brizganje mas 150 in 30 gramov prodam. Poizvedbe po telefonu — popoldne na št. 62-455 ali 62-454. 28934-4

MLAD zakonski par išče garsonjero ali sobo v Ljubljani za 1 leto. Ponudbe pod »5 september«. 28937-6

NUJNO prodam NSU 1000, letnik 67, bele barve, 50 000 km. Ponudbe pod »Ugodno«. 28943-3

NUJNO prodam audi, l. 71, rdeč, športni menjalnik. Ponudbe pod »Majskie. 28944-3

POŠTEN študent medicine išče opremljeno sobo s centralno kurjavo in souporabo kopalnice. Ponudbe pod »10. september«. 28946-6

ŠTUDENT in študentka iščeta ogrevano sobo s kopalnico v Centru Ljubljane. Ponudbe pod »Takoj«. 28954-6

DVE ABSOLVENTKI, zaposleni, iščeta sobo v Ljubljani. Ponudbe pod »1. september«. 28958-6

Dežurne službe

Nočna zdravniška dežurna služba je za nujne obiske na domu od 19 do 7 ure, ob nedeljah in praznikih ves dan, in to v naslednjih enotah Zdravstvenega doma Ljubljana:

Bežigrad: Kržičeva c. 10, telefon 310-533.
Center: Miklošičeva c. 24, telefon 313-063.
Vič—Rudnik: Postojnska 24, tel. 61-121
Moste—Polje: Prvomajska 5, tel. 316-155
Šiška—Šentvid: Derčeva ulica 5 za občinsko stavbo, tel.: 55-221
Medvode: Medvode tel.: 71-215
Grosuplje—Ivančna gorica: začasno v stavbi pivšega ZD Ivančna gorica telefon 783-039 telefon LM štev.: 783-002

Služba stalc pripravljenosta je na območju Črnuč, telefon štev.: 314-317 Dobrova — Polhov gradec. Vnanje gorice Horjul in Velike Lašče

Nočna nedeljska in praznična dežurna zobna ambulanta je v zobn. ambulanti v nebotičniku Kidričeva 1/II, soba št. 5 Ambulanta nudi prvo pomoč v nujnih primerih in to vsak dan od 19 do 7 ure naslednjega dne, ob nedeljah in praznikih — ves dan

LJUBLJANA
Lekarna Ajdovščina.

MARIBOR
»Center«, Gosposka 12

Šolstvo

Birotehnični in stenodaktilografski izobraževalni center Društva stenografov, strojepiscev in drugih administrativnih kadrov v Ljubljani — Roška 19

objavlja vpis

v naslednje strokovne tečaje:

TEČAJ ZA TAJNICE (redni in dopisni)
ADMINISTRATIVNI TEČAJ za absolvente srednjih in strokovnih šol (redni in dopisni)
STENODAKTILOGRAFSKI TEČAJ
STROJEPISNI TEČAJI začetne in nadaljevalno-višje stopnje
STENOGRAFSKI TEČAJI začetne, nadaljevalne in debatne stopnje.

Tečaji za odrasle in mladino. — Informacije in program z vsemi navodili dobite v tajništvu, Roška 19 (tel. 314-937) osebno dopoldne med 10. in 13. uro in popoldne med 16. in 19. uro (razen ob sobotah popoldne), ali pismeno, če pošljete 5.00 din v gotovini.

8081 S

FANT, prodajalec, zaposlen, potrebuje za izredni študij mirno sobo s septembrom. Ponudbe pod »Bližina Poljanske c.«. 28949-6

TAKOJ sprejmem frizersko pomočnico in vajenko. Beethovnova 12, Ljubljana. 28930-1

ODDAM sobo s centralno kurjavo, s souporabo kopalnice, v Šentvidu. Ponudbe pod »Student — nekadilec«. 28957-6

SOBO in hrano nudim za varstvo šestletnega otroka ali plačam. Ponudbe pod »Skrbna«. 28521-6

PRODAM globok otroški voziček »Tribuna«. Sekulić, Križevniška 8/II. 28959-4

V MEDVODAH na Klancu iščemo skrbno žensko, ki bi dopoldne varovala 2 meseca staro dekličo. Ponudbe pod »12. september«. 28963-1

PO ZELO ugodni ceni prodam klavirsko harmoniko »Melodija« Mengeš, 60 basno, skoraj novo. Naslov: Anton Štih, C. 24. junija, Črnuče 28. 28964-4

ZELO poceni prodam staro pohištvo za dnevno sobo. Ogled pri Iskra Jože Na jami 3/X — Šiška. 28965-4

OPRAVIM vsa zidarska dela. Ponudbe pod »Kvalitetas. 28966-8

MONTIRAM TV antene za I. in II. program, zamenjam stare kable. Naročila tel. 22-405. 28967-8

MIREN fant išče sobo v Ljubljani — Šiška ali Šentvid. Ponudbe pod »Vodovištalatere«. 28970-6

POCENI prodam mladiče — nemške kratkodlake ptičarje. Ogled popoldne. Ljubljana, Zrinjskega 17. 28907-4

V ZALOGU iščemo varstvo za 4 mesečno hčerko. Plačamo 50 tisoč st. din. Oblak, Sportna 17, Zalog. 28927-1

STEREO magnetofon Telefunken tip 207, zelo dobro ohranjen prodam. Ponudbe pod »Ugodno«. 28929-4

PRODAM poročno obleko, belo dolgo, pariški model. Ogled vsak dan od 16. do 17. ure. Rupar, Ljubljana, Gorkičeva 14. 28932-4

DVE MIRNI študentki iščeta ogrevano in opremljeno sobo. Ponudbe pošljite pod »Plačilo po dogovoru«. 28933-6

VAJENKO sprejmem takoj. Frizerski salon »Diana«, Medvode 26, tel. 51-463 28915-1

VAJENKO pletilske stroke sprejmem takoj. Medvode 18, tel. 51-463 28916-1

BRAT (gimn.) in sestra (štud.) iščeta sobo (tudi neopremljeno) s souporabo kopalnice v Ljubljani. Redna plačnika. Ponudbe pod »September«. 28910-6

RADIOAPARAT Grundig elektronik, stereo RTV 380, z zvočniki prodam. Cena 4000 din. Informacije: Rehar, Smoletova 12, Ljubljana ali tel. 314-038, od 15. do 17. ure. 28909-4

CAPRI 1500, letnik 1970 prodam za 5 milijonov. V račun vzamem fička Informacije tel. 25-845. 28908-3

ISČEM sobo za solidno študentko arheologije s 1. septembrom. Kličite po tel. 57-332 ali ponudbe pod »Zulejka«. Ne bo vam žal. 28917-6

DVE študentki iščeta sobo z uporabo kopalnice. Ponudbe pod »Polonas«. 28918-6

ŠTUDENTKI iščeta centralno ogrevano sobo z uporabo kopalnice. Ponudbe pod »1. september«. 28919-6

DELAVKO vajeno dela na stiskalnici sprejmem takoj. Zaželjeno iz okolice Moste—Polje. Ključavničarstvo Andrejašič, Vevče 30, tel 48-042. 28921-1

STROJ za oblikovanje pločevine (drukponk) prodam. Ključavničarstvo Andrejašič, Vevče 30, tel. 48-042. 28922-1

PRODAM leseno garažo; pinte in bankine na Poljanski cesti. Ponudbe pod »Takoj«. 28896-4

SOBO oddam dvema študentkama. Ponudbe pod »Mirna«. 28900-6

HONORARNO zaposlitev nudimo administratorki z znanjem nemškega jezika za nekaj ur tedensko, čas dela po dogovoru v katerem koli času dneva. Zahteva se dobro znanje nemščine. Lahko tudi študentka. Ponudbe pod »Točnost«. 28895-1

DVA študenta iščeta sobo v Centru oziroma v bližini. Ponudbe na naslov: Lojze Istenič, Budanje 53, 65271 Vipava. 28893-6

ISČEM sobo v okolici avtobusa št. 9 za manjšo pomoč ali pri kakšni starejši ženski. Ponudbe pod »Mirna«. 28798-6

ENOSOBNO komfortno stanovanje s centralno kurjavo, v Centru ali za Bežigradom, kupim. Ponudbe pod »Vseljivo — dogovor«. 28732-7

PRODAM skoraj nov plinsko-električni štedilnik. Ogled v popoldanskih urah. Nastran, Domžale, Prešernova 24. 28696-4

VRSTNI red Zastava 101, dobavni rok september prodam. Tel. 25-636 ali 57-506. 28654-3

POUČUJEM kandidate praktično vožnjo za »B kat.«, tel. 57-966. 28618-8

SOBO opremljeno oddam septembra. Posebni vhod, možnost pranja, brez kuhanja, oddamo poštenemu dekletu. Jurčkova pot 57, a, Davtovič. 28164-6

ZA OLJNATO peč potrebujemo servis. Potrebno čiščenje in zaželeno manjše popravilo na domu. Ponudbe pod »Takoj«. 28941-8

DELAVCA potrebujemo za manjša dela pri hiši (tudi za beljenje in pleskanje). Ponudbe pod »Lahko tudi upokojenec«. 28942-1

CESTNO PODJETJE

LJUBLJANA, Stolpniška ulica 10

sprejme

1. **4 STROJNIKE težke gradbene mehanizacije**
POGOJ: opravljen strokovni izpit za upravljalca težke gradbene mehanizacije, poskusno delo 2 meseca;
2. **2 CESTNA PREGLEDNIKA (cestarja) za cestna odseka Ljubljana—Jeperca in Ljubljana—Dolsko**
POGOJ: vozniški izpit za upravljanje mopeda, poskusno delo 2 meseca;
3. **VEČ CESTNIH DELAVCEV (cestarjev) za širše območje Ljubljane, Domžal, Kamnika, Litije, Zagorja in Radeč**
POGOJ: poskusno delo en mesec;
4. **2 PRIUČENI KUHARICI ali kuhinjski delavki**
POGOJ: poskusno delo en mesec;
5. **ČISTILKO**
POGOJ: poskusno delo en mesec;
6. **3 VAJENCE za poklic avtomehanika**

Za vsa delovna mesta je potrebna ustrezna zdravstvena in fizična sposobnost.

Za delovna mesta pod 1, 2, 4 in 5 je na razpolago stanovanje v samskem domu podjetja, za delovna mesta pod 3 pa skupinsko stanovanje v Šentvidu, Domžalah in Kamniku.

Interesenti naj vložijo ponudbe v 8 dneh od dneva objave, za delovna mesta pod 1. pa naj se osebno zglasijo v centralnih obratih podjetja, Ljubljana, Povšetova 10. 8156

OSNOVNI ŠOLI SEMEDELA in PINKA TOMAŽIČA v Kopru

razpisujeta prosta delovna mesta za:

1 UČITELJA slovenskega jezika — PRU ali P
1 UČITELJA italijanskega jezika — PRU ali P
1 KNJIŽNIČARJA — VSI
1 UČITELJA angleškega jezika — PRU ali P
1 učitelja angleškega jezika — PRU ali P
8 UČITELJEV za oddelke podaljšanega bivanja — U

Z nepopolnim delovnim časom za nedoločen čas:

1 KNJIŽNIČAR — VSI (16 ur)
1 UČITELJ kemije in biologije (12 ur) — PRU ali P

Razpis velja do zasedbe delovnih mest.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev sprejema OŠ Pinka Tomažiča Koper. 8157

Stanovanjska zadruga

»PRIMORSKI DOM« KOPER

razširja obseg poslovanja. V ta namen:

1. razpisuje delovno mesto

VODJE TEHNICNEGA SEKTORJA (ni reelekcija)

Zaželena je visoka strokovna izobrazba gradbene smeri in vsaj 5 let delovnih izkušenj v gradbeništvu, projektiranju ali pripravi dokumentacije, ali pa višja oz. srednja strokovna izobrazba iste smeri in 8 oz. 10 let delovnih izkušenj. Možnost zaposlitve takoj ali po dogovoru. Stanovanje po dogovoru. Prejemki po pravilniku o delitvi sredstev za osebne dohodke. Poskusno delo šest mesecev.

2. razglaša naslednja prosta delovna mesta:

2 **GRADBENIH TEHNIKOV**
za gradbeni nadzor, projektiranje in pripravo tehnične dokumentacije ter za operativno vodstvo gradbišč
VEC VK ZIDARJEV, TESARJEV, ŽELEZOKRIVCA za delo v operativi
SKLADIŠCNIKA
SOFERJA C kategorije
BLAGAJNIKA — MATERIALNEGA KNJIGOVODJO

Kandidati naj predložc dokazila o ustrezni strokovni izobrazbi in delovni praksi. Poskusno delo za gradbene tehnike, skladiščnika, šoferja in blagajnika-materialnega knjigovodjo traja dva meseca, za druge delavce pa 1 mesec.

Zadruga nudi možnost pridobitve stanovanja. Prejemki po pravilniku o delitvi sredstev za osebne dohodke.

Ponudbe sprejema kadrovska služba stanovanjske zadruge »Primorski dom« Koper, Vegova 17 v 15 dneh od dneva objave razpisa oz. do zasedbe delovnih mest. 8147

COLLOSAL — hitro in uspešno odstranjuje kurja očesa in debelo kožo. Prodajata »Nama« in »Supermarket« — Ljubljana.

AUTO SPORT

TRST, ul. XXX ottobre 17, tel. 61620

- Vsi nadomestni deli ter velika izbira prevlek, preprog in drugih potrebščin za

ZASTAVO 101.

- Originalni nadomestni deli za FIAT
- Prevleke, preproge, amortizerji, izpušne cevi in vsa druga oprema za:

FIAT, PEUGEOT, NSU, VOLKSWAGEN, OPEL, FORD, ŠKODO, RENAULT in AUSTIN.

- Vsa električna napeljava

CIBIE za RENAULT in LUCAS za AUSTIN.

NOVOST: ASIMETRIČNA JODOVA ŽARNICA.

OBVESTILO O PREIMENOVANJU FIRME!

Vljudno vam sporočamo, da je Zavod za zaposlovanje invalidnih in drugih oseb TIKA Trbovlje delavskega sveta z dne 23. junija 1972 in sklepa Okrožnega gospodarskega sodišča št. Rg V-229/1-T, Rgs III. 390/2-Z z dne 26. julija 1972.

NOVI NASLOV FIRME SE GLASI:

grafično embalažno podjetje

trbovlje — Cesta Tončke Čeč 44

Predmet poslovanja:

— nudenje oblikovnih in likovnih grafičnih storitev
— tiskanje vseh vrst tiskovnega gradiva
— nudenje knjigoveških storitev
— izdelovanje embalaže iz vseh vrst in tipov lepenke

Telefon: 821-226

Tekoči račun pri SDK Trbovlje: št. 527-1-534
Devizni rač. pri LB Ljubljana: št. 501-620-1-3200-109-755

Kolektiv podjetja se toplo priporoča za nudenje storitev po predmetu poslovanja. 8149

Razpisna komisija zadružnega sveta

KMETIJSKE ZADRUGE RIBNICA

v skladu z 257 čl. statuta (reelekcija)

razpisuje

naslednja vodilna delovna mesta:

1. **DIREKTORJA**
2. **VODJE** OZD Kooperacija — odkup
3. **VODJE** strojnega parka
4. **POSLOVODJE** trg. poslovalnice »Izbira«
5. **POSLOVODJE** trg. poslovalnice »Dom« Sodražica
5. **POSLOVODJE** trg. poslovalnice »Sv. Gregor«
7. **POSLOVODJE** trg. poslovalnice »Gora«
8. **VODJE** poslovnega področja Dolenja vas

Kandidati morajo poleg splošnih izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:
pod 1. a): visoka ali višja izobrazba agronomske ali ekonomske smeri in tri leta delovnih izkušenj na vodilnih delovnih mestih;
b) srednja izobrazba agronomske ali ekonomsko-komercialne smeri in 8 let delovnih izkušenj na vodilnih delovnih mestih v kmetijstvu;
pod 2. a) visoka ali višja izobrazba agronomske smeri in 3 leta delovnih izkušenj na vodilnih delovnih mestih;
b) srednja izobrazba kmetijske smeri in 5 let delovnih izkušenj na vodilnem delovnem mestu;
pod 3. a) višja ali srednja izobrazba kmetijske ali strojne stroke;
b) visokokvalificiran delavec — mehanik;
pod 4., 5., 6. in 7. a) poslovodska ali komercialna šola in dve leti delovnih izkušenj;
b) visokokvalificiran delavec trgovske stroke;
c) prodajalec, ki ima pet let delovnih izkušenj na delovnem mestu poslovodje;
pod 8. a) visoka ali višja izobrazba agronomske ali ekonomske smeri;
b) srednja izobrazba kmetijske smeri in 2 leti delovnih izkušenj na vodilnih delovnih mestih.
Kandidati morajo svoji vlogi priložiti še življenjepis z opisom dosedanjih delovnih izkušenj, dokazila o strokovni izobrazbi in organizacijskih sposobnostih.

Razpisni rok traja petnajst dni po objavi.

Zadruga s stanovanji ne razpolaga. 8161

Katerokoli izmed devetintridesetih lepih in dragocenih nagrad (seznam objavljamo vsak torek) dobite brezplačno, če pridobite enega samega novega naročnika na dnevnik DELO.

Pošljite nam izpolnjeno naročilnico in izberite si darilo.

Naročninski odelek
Tomšičeva 1 61000 Ljubljana **DELO**

PRIDOBIL SEM NOVEGA NAROČNIKA NA DNEVNIK »DELO«

Novi naročnik se strinja, da mu pošiljate dnevnik Delo najmanj 6 mesecev za običajno mesečno naročnino (25 din).

Zadnje tri mesece ni bil naročnik Dela.

Delo mu pošiljajte na naslov

ime in priimek

poklic

ulica

poštna številka

kraj

Po pravilih razpisa mi pripada darilo, ki mi ga pošljite takoj,

LOVAČKA
PAŠTETA
100 g
SAVA

PRVA PRVA
LOVSKA
PAŠTETA
SAVA
29 Novembar INDUSTRIJA MESA IN KONZERV SUBOTICA
SUBOTICA

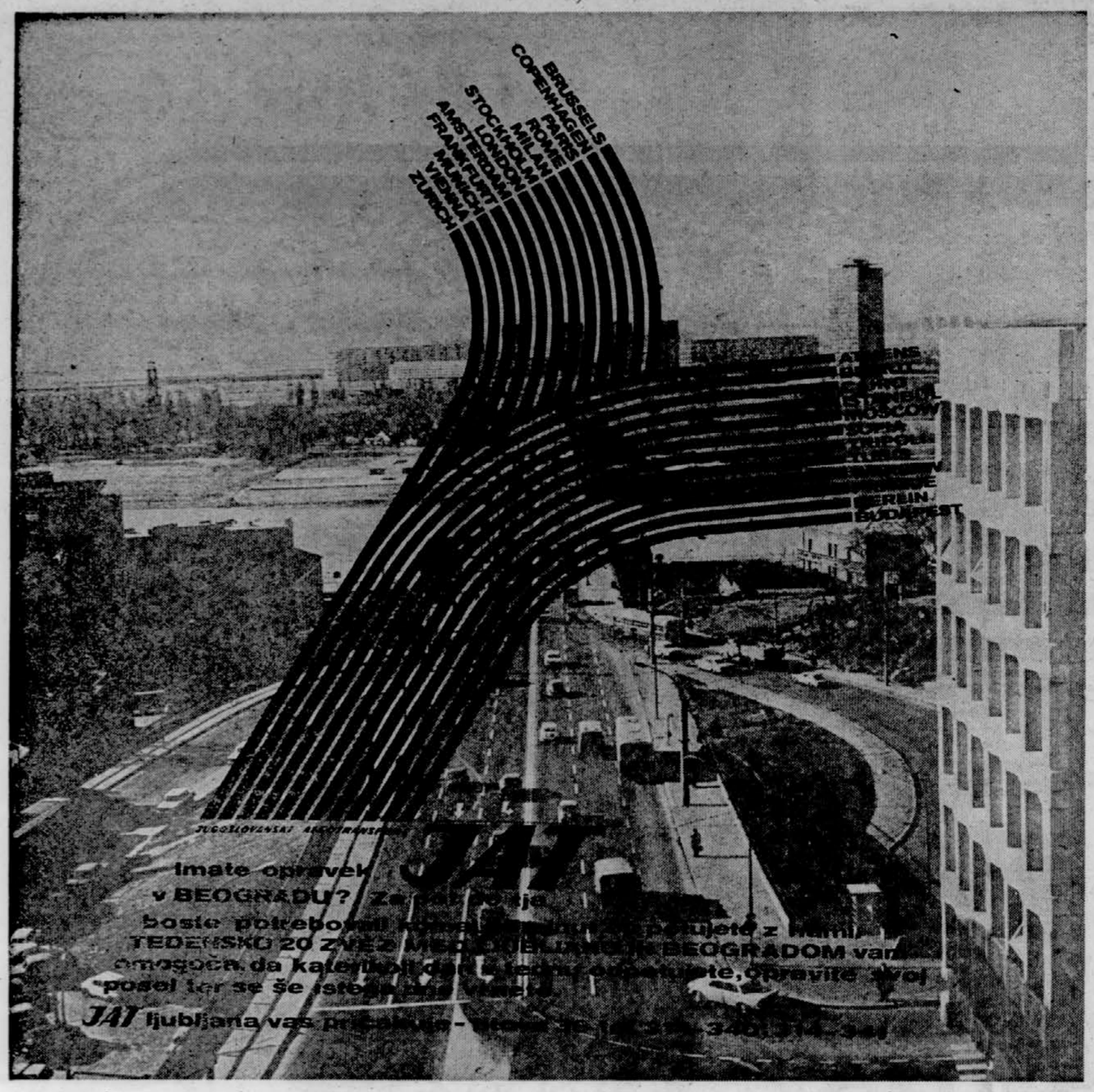

IZLETNIKI — TURISTI!

VIATOR

Obiščite pri potovanju skozi Belo krajino naslednje gostinske obrate:

HOTELE:

BELA KRAJINA, tel. 77-123, Metlika
LAHINJA, tel. 76-035, Črnomelj
SMUK, tel. 78-342, Semič

Ne pozabite obiskati kopališč ob najčistejši in najtoplejši reki Kolpi v Metliki, Podzemlju in na Vinici!
Večje skupine naj pošljejo prej rezervacije!

Z. P. Elektrogospodarstvo Slovenije

TOPLARNA LJUBLJANA
LJUBLJANA, Toplarniška 19,

objavlja
prosto delovno mesto:

1. Stroškovnega knjigovodje
2. Knjigovodje osnovnih sredstev

POGOJI:

K 1.: ekonomski tehnik s 3-letno prakso po zaključnem izpitu na tem ali podobnem delovnem mestu. Poskusno delo 60 dni.

K 2.: Ekonomski tehnik z 1-letno prakso po zaključnem izpitu. Praksa je zaželena v knjigovodstvu osnovnih sredstev, knjigovodstvu osebnih dohodkov ali v likvidaturi. Poskusno delo 60 dni.

Osebni dohodki po pravilniku.

Kandidati naj pošljejo pismene ponudbe na — Z. P. Elektrogospodarstvo Slovenije, Toplarna Ljubljana, Ljubljana, Toplarniška 19 do 4. 9. 1972. 8154

PREDPLAČILO ZA ČASOPISE IN REVIJE IZ ZSSR ZA LETO 1973

Za vse zainteresirane predplačnike imamo na razpolago veliko izbiro periodičnih izdaj — znanstvene in strokovne revije, izdaje Akademije znanosti in znanstveno-raziskovalnih ustanov, ekspres informacije in referativne revije, ilustrirane in književne izdaje, revije za otroke in mladino.

Dnevni časniki in številne revije prinašajo informacije o življenju sovjetskih ljudi, najvažnejših dogajanjih družbenega življenja, mednarodnih zvezah, komunističnem in delavskem gibanju.

Zelo znana je širom po svetu ilustrirana revija **»SOVJETSKA ZVEZA«**, ki jo tiskajo v 18 tujih jezikih in tudi v srbohrvaškem.

Za učenje ruskega jezika so zanimive revije s prilogami gramofonskih plošč **»RUSKI JEZIK ZA RUBEŽOM«, »KRUGOZOR«, »KOLOBOK«**, otroški reviji **»MURZILKA«, »VESELIJE KARTINKI«.**

V številnih državah je znan sovjetski dejdžest »SPUTNIK« in popularna revija »NAUKA I ŽIZNJ«.

Kot literarna priloga k znani reviji »OGONJEK« bo izšla biblioteka 24 knjig — izbrana dela sovjetskih in tujih piscev V. V. Majakovskij (6 knjig), N. S. Leskov (6 knjig), T. Drajzer (12 knjig).

Kompletno biblioteko lahko dobe predplačniki za 238,00 dinarjev. Predplačila sprejemajo tudi za posamezna dela.

Katalog sovjetskih časopisov in revij obsega več kot 1.000 naslovov. Vsak kupec bo lahko v njem našel zanimive in koristne izdaje.

Predplačila v dinarjih sprejemajo naslednja podjetja:

11000 — BEOGRAD
»JUGOSLOVENSKA KNJIGA«, Terazije 27/II, soba 5
»PROSVETA«, Terazije 16/I
»NOLIT«, Knez Mihajlova 21/I
»TURISTIČKA ŠTAMPA«, Knez Mihajlova 21/II

41000 — ZAGREB
»MLADOST«, Ilica 30/I, Preradovićeva 18
»IZDAVAČKI ZAVOD JUGOSLAVENSKE AKADEMIJE ZNANOSTI I UMJETNOSTI«, Gundulićeva 24

61000 — LJUBLJANA
»DRŽAVNA ZALOŽBA SLOVENIJE«, Titova cesta 25
»MLADINSKA KNJIGA«, Titova cesta 3
»CANKARJEVA ZALOŽBA«, Kopitarjeva 2

71000 — SARAJEVO
»VESELIN MASLEŠA«, Sime Milutinovića 4
»SVJETLOST«, Radojke Lakić 3

31000 — TITOVO UŽICE
»VESTI«, Trg partizana bb

91000 — SKOPJE
»MAKEDONSKA KNJIGA«, Tiranska bb

21000 — NOVI SAD
»FORUM«, Vojvode Mišića, 1

81000 — TITOGRAD
»GRAFIČKI ZAVOD«, Marka Miljanova 2

NA ZAHTEVO KUPCEV POŠILJAJO NAVEDENA PODJETJA KATALOGE IN DAJEJO DRUGA POTREBNA POJASNILA.

PREDPLAČILNE CENE V DINARJIH ZA VSE SOVJETSKE IZDAJE SO ZELO DOSTOPNE.

8035

Z VITAMINI KOT JIH DA NARAVA VAS ZALAGA

Sadje zelenjava

Glazirane keramične ploščice različnih barv, vzorcev in velikosti.

Zidne: 150 × 150 mm
talne: 200 × 200 mm
200 × 100 mm

KIKINDA IGM tim MADE IN YUGOSLAVIA

Prepričajte se o kakovosti naših izdelkov

•toza markovič•

Stoletne izkušnje v proizvodnji — zagotovljena kakovost.

Sorodnikom in znancem sporočamo, da je v 83. letu umrla naša ljuba draga mama

Ivana Jakomin

Pogreb bo v ponedeljek, 28. avgusta 1972, ob 16. uri izpred hiše žalosti v Pobegih

Žalujoči:

hči Jokonda, sinovi Kvirin, Silvano, Pepo in Anton z družinami

Pobegi, 27. avgusta 1972

Sporočamo žalostno vest, da je umrl član naše delovne skupnosti, tovariš

Dionizij Grošelj

inštruktor praktičnega pouka učencev v rudarstvu RSC Zagorje

Pogreb pokojnega sodelavca bo v ponedeljek, 28. avgusta 1972, ob 16.30 na pokopališču Zagorje ob Savi

Pokojnika bomo ohranili v lepem in dobrem spominu

Zasavski premogovniki Trbovlje, Rudarski šolski center Zagorje in Sindikalna podružnica ZPT

Zagorje, 27. avgusta 1972

NOVO!
osvežilna vitaminska
C guma
z okusom limete, limone, oranže in dodatkom vitamina C

Po hudi bolezni je preminil naš dragi mož, oče, dedek, brat in stric

JULIJ CERKVENIK

upokojenec

Od dragega pokojnika se bomo poslovili v torek, 29. avg. 1972 ob 14.30 iz Frančiškove vežice na Žalah

Žalujoči:

žena Josipina, sin Marijan z družino, sestra Joža Valenti, brat Angelo z družino, nečak dr. Davorin Valenti z družino, nečakinja Cirila in drugo sorodstvo

Cerkno, Ljubljana, Maribor, Beograd, 27. avgusta 1972

V globoki žalosti me je zapustil moj plemeniti mož, naš stric in svak

JOŽKO NOGRAŠEK

svetnik v pokoju

Na zadnji poti ga bomo spremili v ponedeljek, 28. avgusta 1972 **ob 13. uri iz Nikolajeve vežice na Žalah**

Prosimo tihega sožalja!

V žalosti žena Olga v imenu vsega sorodstva

Ljubljana, 27. avgusta 1972

V globoki žalosti sporočamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je po dolgi in težki bolezni v 84. letu v nedeljo, dne 27. avgusta 1972 umrl naš nepozabni soprog, oče, brat, stari oče, praoče, svak, stric in tast

FRANJO ČENČIĆ

kemik v pokoju

Pogreb dragega pokojnika bo v torek, dne 29. avgusta 1972, ob 14. uri iz mrliške veže na Mirogoju v Zagrebu

Prosim tihega sožalja

Soproga Pepina, hčerka Nada z družino, sin Franci z družino, sestra Pepca z družino in drugo sorodstvo

Podsused, Ljubljana, Weissenstein, Celje, Trst, Rateče-Planica, Jesenice, Kranj, Postojna, 27. avgusta 1972

ZAHVALA

Ob težki in nenadomestljivi izgubi naše ljube žene, mamice, stare mame, sestre in tete

ANICE ŠKRJANEC

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in sostanovalcem za vso pomoč v najtežjih trenutkih. Posebno zahvalo izrekamo tov. Gašperlin Cirilu, sodelavkam papirnice Vevče, vevškim gasilcem, godbenikom in pevcem. Iskrena hvala za vse besede sožalja, številne šopke cvetja in vence ter zadnje spremstvo do groba.

Žalujoči:

mož Viki, hčerka Barica in Darinka z družino

Vevče, 24. avgusta 1972

Izgubili smo našega predragega moža, papana, brata, strica in svaka

FILIPA GLAVAČA

Pogreb pokojnika bo v ponedeljek, 28. avgusta 1972 ob 16.45 iz Jakobove mrliške vežice

Žalujoči:

žena Tončka, sinova Andrej in Janez, hčerki Zvona in Marjana z družinami, sestra Poldka in drugo sorodstvo

Ljubljana, Maribor, Gameljne, 27. avgusta 1972

Sporočamo žalostno vest, da nas je po dolgi in mučni bolezni zapustil naš dobri mož, ata, brat, stric in stari oče

LUDVIK DEMŠAR

bivši mesar in posestnik

Pogreb dragega pokojnika bo v torek, 29. avgusta 1972 ob 16. uri na domačem pokopališču na Rakeku

Žalujoči:

žena Meri, sin Janez z družino, svakinja Terezija, vnukinja Martina z možem Rajkom, sestra in bratje ter drugo sorodstvo

Rakek, Reka, Gornja Radgona, Nova Gorica, 27. avgusta 1972

PRAZNIK OBČINE SEŽANA

ELEKTRO GORICA - ENOTA SEŽANA

čestita ob občinskem prazniku vsem odjemalcem električne energije na področju občine Sežana.

ELEKTRO GORICA — ENOTA SEŽANA

OB OBČINSKEM PRAZNIKU ČESTITAJO DELOVNIM LJUDEM IN OBČANOM OBČINE SEŽANA

SO Sežana
Občinska konferenca SZDL
Občinska konferenca ZKS
Občinska konferenca ZMS
Združenje borcev NOV
Organizacija RVS
Občinski sindikalni svet
Občinski odbor RK

KREDITNA BANKA KOPER
EKSPOZITURA SEŽANA

čestita vsem občanom in delovnim organizacijam ob občinskem prazniku. Poslovna enota v Sežani vam omogoča — najeti vse vrste kreditov — naložiti svoje prihranke na dinarsko ali devizno hranilno knjižico — odpreti devizni, tekoči ali žiro račun — opraviti hitro in natančno vse bančne storitve.

Zagotavlja vam varno in zaupno bančno poslovanje.

SGP
kraški zidar
splošno gradbeno podjetje sežana

čestita vsem občanom za občinski praznik 28. avgust

BILL PRONZINI
ZALEZOVALEC

30. nadaljevanje

Čas je počasi mineval. Vprašanja so se podila po njeni glavi in živci so ji popuščali. Začela je jokati. Zibala se je levo in desno, jokala je in solze so ji tekle po licih. Šepavec je molčal, Andrea pa se je zjokala in umolknila. Šepavec je bil videti zasanjan.

Naposled se je zdanilo. Kaj čaka neznanec?

Šepavec se je nenadoma odločil in vstal. Z revolverjem jo je ustrahoval in ji ukazal, naj se uleže na trebuh, nato pa ji je z najlonsko vrvjo zvezal gležnje in zapestja. Nato je povezal oba vozla, jo brez kakšnih težav dvignil in odnesel v shrambo.

Čez nekaj časa je slišala, da je odšel iz koče.

Bala se je dvojega: da se neznanec vrne in ji kaj stori — in da kaj stori Stevu.

Nič ni mogla storiti, ni mu mogla pomagati.

Morala je ležati na tleh in čakati.

Toda kaj?

17

Commac in Flagg sta prišla na Twin Peaks nekaj po osmi. Flagg je parkiral črni policijski avtomobil natanko nasproti hiše, v kateri je stanoval Steve Kilduff, potem pa sta policista pohitela skozi dež do vhodnih vrat.

Commac si je otresel klobuk.

»Ko bi le nehalo deževati!« je rekel.

Stopila sta po stopnicah, šla po hodniku in se ustavila pred Kilduffovimi vrati. Commac je pritisnil na gumb in dvignil zavihek suknjiča, da bi si odpel revolver, ki ga je nosil pod pazduho. Tudi Flagg je tako storil. Dogovorila sta se med potjo. Čeprav nista računala na nevarnost, sta vendar morala biti previdna. To pač zahteva poklic.

Počakala sta nekaj trenutkov. Nihče se ni oglasil. V stanovanju je bilo vse tiho. Policista sta se spogledala, potem pa je Commac spet pozvonil.

Nihče se ni oglasil.

»Ni ga doma,« je menil Flagg.

»Se mi zdi.«

»Misliš, da jo je popihal?«

»Ni nemogoče,« je odgovoril Commac. »Poglejva, ali upravnica ve, kje je.«

Sla sta v pritličje in si ogledala poštne nabiralnike. Nato sta se povzpela v prvo nastropje in pozvonila pri vratih številka 204.

Odprla jima je velika ženska s kostanjevimi lasmi. Vprašujoče ju je pogledala, nato pa vprašala:

»Kaj lahko storim za vaju, gospoda?«

»Ste vi gospa Yarbrough, upravnica zgradbe?« je vprašal Commac.

»Tako je.«

»Policija. Rada bi vam postavila nekaj vprašanj o nekem stanovalcu.«

Upravnica je pogledala Commacovo izkaznico in šepetaje vprašala:

»O katerem pa?«

»Stevanu Kilduffu.«

»Saj sem kar slutila!« je vzkliknila in oči so se ji zasvetile. »Po tistem, kako se je vedel in kako je zdrvel iz hiše, sem si mislila, da ne gre samo za to, ker ga je Andrea . . .«

»Andrea?« je rekel Commac. »To bo brškone njegova žena?«

»Da . . . No, zapustila ga je v soboto zvečer, čeprav sem zvedela za to šele sinoči, ko mi je telefonirala, vendar pa je nekaj dni preživela v tisti ribiški koči. Ubožica je hotela premisliti . . . Toda samo zato se njen mož ni tako vedel. Ne vem, za kaj gre, mora biti že kaj pomembnega, če pošljejo dva inšpektorja . . .«

Utihnila je in pričakovala, da bo izvedela skrivnost.

Commac se je vlekel za uho.

»Omenili ste nekakšno ribiško kočo,« je rekel. »Mislite, da je gospod Kilduff šel tja?«

»Pri moji veri, da se mi zdi. Seveda mi ni nič rekel. Tako čudno se je vedel, jaz pa od nekdaj pazim, da se ne mešam v zadeve drugih, vendar sem mu le povedala nekaj gorkih zaradi gospe Andree, ki je tam čisto sama in kar hira brez njega. Toda njegova žena nima nič s tem, zaradi česar ste prišli, naj bo že takšna ali drugačna, zmerom je bila poštena, gospoda. Toda če mi poveste, kaj je storil gospod Kilduff, vam morda . . .«

»Ali morda veste, kje je tista ribiška koča?« je potrpežljivo vprašal Flagg in naredil angelski obraz.

»Ne natanko. Nekje v Marinu vsekakor, ob tisti reki, ki se izliva v San Pablo . . .«

»Petulama?«

»Da, zdi se mi. Toda . . .«

»Ne veste natanko, kako se reče kraju?«

»Zdi se mi, da stoji koča na močvirnem bregu nekega rečnega pritoka. Andrea mi je sicer povedala ime kraja, vendar sem ga pozabila. Zdaj pa, se vam ne zdi, da imam pravico zvedeti, zakaj bi radi govorili z gospodom Kilduffom? Pomagala sem vama, in kot upravnica zgradbe imam po moje pravico, da . . .«

»Se spominjate, kaj je rekel gospod Kilduff, preden je odšel, gospa?« jo je prekinil Flagg.

»Tik preden je odšel?«

Gospa Yarbrough je oprla roke v boke ter ju obupano pogledala.

»Povedala sem mu za Andreo. Surovo me je zgrabil za rame. Hotel je zvedeti, kdaj mi je telefonirala. Rekla sem mu, da nekaj po enajstih. Potem pa je oddivjal. Nekam čudno je gledal. Zdaj pa mi povejte . . .«

»Hvala, gospa,« je prijazno rekel Commac. »Zelo ceniva vašo pomoč, verjemite mi.«

Pomignil je Flaggu. Odšla sta proti stopnicam. Ko sta bili na prvi stopnici, sta slišala, da je gospa Yarbrough jezno zaloputnila vrata.

»Kaj misliš, zakaj je tako naglo odšel?« je vprašal Flagg.

»Ne vem, zakaj.«

»Mu bova sledila?«

»Mislim, da morava.«

9. MEDNARODNI SEJEM ZELENJAVE, SADJA IN IZDELKOV
NOVI SAD 1.—6. SEPTEMBRA

dobra knjiga
najboljši prijatelji

Razpisna komisija

NARODNE IN UNIVERZITETNE KNJIŽNICE V LJUBLJANI

objavlja prosto delovno mesto

KURIRJA

POGOJI:
— končana osemletka
— šoferski izpit za A in B kategorijo
— poskusno delo dveh mesecev

Osebni dohodki po pravilniku.

Ponudbe vložite v 15 dneh od dneva objave. Vložite jih v upravi Narodne in univerzitetne knjižnice, Ljubljana, Turjaška 1.

RAZPISNA KOMISIJA
N U K 8155

Komisija za delovna razmerja

GORIŠKEGA MUZEJA

ponovno razpisuje delovno mesto

KUSTOSA
NOB ODDELKA

POGOJ: dokončana filozofska fakulteta (zgodovina).

Prijave s kratkim življenjepisom in diplomo pošljite na:
Goriški muzej, 65000 — Nova Gorica

Razpis velja do zasedbe delovnega mesta. 8148

15 LET
PRESADa
GABROVK
proizvaja :
- sokove
- sirupe
- naravno žganje
- likerje
- močne pijače
- desertna vina

NE POZABITE POSKUSITI NARAVNI BRINOVEC, KI JE PREJEL ŽE 10 SREBRNIH KOLAJN ZA PRIZNANJE KVALITETE!

PRESAD SODELUJE TUDI NA LETOŠNJEM VINSKEM SEJMU NA GR!

MEDICINSKA FAKULTETA V LJUBLJANI
Vrazov trg 2

bo prodajala

NA JAVNI DRAŽBI
razna rabljena osnovna sredstva in ostali material

Dražba bo v sredo, 6. 9. 1972 v računovodstvu Medicinske fakultete od 8. do 9. ure za družbeni sektor, potem za zasebnike. 8131

CIGARETE TUTUNSKEGA KOMBINATA PRILEP NAGRAJUJEJO

FILTER JUGOSLAVIJA • EUROPA

POIŠČITE NAGRADNI KUPON V CIGARETAH TUTUNSKEGA KOMBINATA PRILEP, KER VAM LAHKO PRINESE ENO OD PREKO 4.000 LEPIH NAGRAD.

NAJBOLJ ISKANA IN ZNANA CIGARETA FILTER »JUGOSLAVIJA«
VAS PONOVNO NAGRAJUJE – TODA TOKRAT VAS NAGRAJUJETA TUDI FILTER »EUROPA« IN »MAKEDONKA«.

PREMIJE 12 AVTOMOBILOV »ZASTAVA« 750
TUTUNSKI KOMBINAT PRILEP

FILTER MAKEDONKA
НОВА МАКЕДОНИЈА

Ronald Kirkbride
KATRINA

17. nadaljevanje

»Mislim, da bo tako najbolje. Tole je bilo kot ljubke sanje in nič drugega. Že ko sva se prvič srečala, sem ti rekla, da živim nagonsko. Nočem, da zapravljaš denar.«

»Zelo plemenito od tebe, moram reči.«

»Prosim, Philip . . .«

»Grem pripravit Morgana,« je bladno rekel in odrinil stol.

*

Ko je prečkala vrt in stopila v vežo, je za seboj slišala glas: »Gospa Buehler, bi lahko za trenutek govoril z vami?«

Obrnila se je in zagledala pred seboj majhnega, drobnega možica temne kože s tenkimi, brezkrvnimi ustnicami. Bil je popolnoma plešast, samo na vsaki strani je imel šopek črnih las. Na upognjenih, suhih ramenih mu je visel razcapan dežni plašč. Bil je kot ptičje strašilo in ni se mogla spomniti, da bi ga prejšnji večer videla.

»Oprostite, toda tu mora biti pomota. Pišem se Mirski,« je rekla in skušala iti mimo.

Možic je stopil pred njo in ji zastavil pot.

»To prav dobro vem,« je živčno rekel. »Diskreten sem hotel biti, zato sem vam tako rekel. Vaš oče je bil Josef Mirski, mlad poljski pilot, kajne?«

Obstala je na mestu in se zastrmela vanj.

»Ali ste poznali mojega očeta?«

»Da, na Poljskem. Govoriti moram z vami . . .«

»Moj oče se je z materjo spoznal v Angliji,« je nestrpno rekla. »Nikoli nisem bila na Poljskem.«

»Škoda. Čudovita dežela je to, ali vsaj bila je.« Govoril je žalostno, pogled je upiral v tla.

»Kaj želite, gospod . . .«

»Motek Jedwab. Ker sem poznal vašega očeta, sem si upal . . .«

Skozi odprta vrata pod balkonom je zagledala Philipa, ki je zlagal kovčke v Morgana. Stopila je proti njemu.

»Prosim, poslušajte me!« je rotil možak in jo zgrabil za roko. »Govoriti moram z vami o vašem očetu. O mnogih stvareh! Bil sem tal, dokumente imam . . .«

»Takoj spustite mojo roko!«

Možic je trepetajoč po vsem telesu odskočil. Pri tem se je verižica, ki jo je nosil okrog zapestja zataknila v rokav njene obleke. Na njej je visel majhen srebrn medaljon, okrašen z Davidovo zvezdo. Potegnila je in se osvobodila.

»Odpustite mi!« je jecljal. »Tako sem neroden. To je samo zato . . . Toliko let je minilo . . . Prosim, poskusite razumeti, *moram* govoriti . . .«

Katrina je jezno rekla: »Moj oče je bil pri RAF. Letalo so mu sestrelili nad Varšavo, njega pa ujeli in ustrelili . . .«

»Laž! Sama laž!« je zavpil, ne da bi se mogel še dlje obvladovati. »Morate me poslušati, gospodična Mirski . . .«

Katrina je vedela, da je bilo med poljskimi begunci mnogo resničnih herojev in spoštovanja vrednih mož, nekaj pa je bilo tudi slabih, takih, ki so se posvetili izsiljevanju. Nekateri so med vojno preživeli toliko strahot, da so bili na pol nori. Nenadoma jo je postalo strah tega moža, ki se ji je skušal vsiliti in se spoznati z njo, češ da je na Poljskem poznal njenega očeta. Na očeta ni marala misliti pa tudi o vojni ni hotela nikoli več slišati. To je bilo mimo.

Medtem ko je možic histerično blebetal dalje, je opazovala Philipa, ki se je otepal s kovčki. Spet je bil v svoji zeleni odprti srajci in bombažnih hlačah, njegovi pepelnato plavi lasje so bili razmršeni, goste obrvi pa po starem namršene. Njeno srce se je zganilo zanj. Tako mlad je bil, tako pošten, nudil ji je varnost — samo prisotnosti tega blazneža, ki je nerazločno momljal ob njej, je bilo treba, da je spoznala, kakšno srečo je imela, da je Philip njen prijatelj in ljubimec. Nora je bila, da je njegovo ponudbo, ki je bila tako iskrena, zavrnila odsekano, kot bi ga polila z mrzlo vodo. Bila je kruta in trdosrčna.

»Philip!« mu je zaklicala. »Philip, prihajam!« Ne da bi se ozrla ali se s kakšno besedo opravičila gospodu Jedwabu, je smuknila mimo njega skozi vrata.

Molče sta se vozila po cesti N—7 proti Parizu. Katrina je bila globoko zamišljena, Philip pa je potrt srepo gledal na cesto.

Kay mu je pogledala v nesrečni obraz. »Si tisto, kar si rekel zjutraj, mislil resno, Philip?«

»Ne vem, o čem govoriš.«

»Nikar ne bodi tak, prosim! Dekleta ne dobimo ženitne ponudbe vsak dan in midva se ne poznava ravno dolgo, ali ne? Toliko je stvari, ki jih o meni ne veš.«

»No, torej kaj?«

Temne oči je upirala vanj.

»Razmišljala sem. Veliko sem razmišljala . . .«

»Misliš — se boš poročila z menoj . . .«

»Mogoče. Z enim pogojem.«

»Sprejmem.«

Zasmejala se je. »Ti si norček. Nekega dné boš s takim govorjenjem zašel v težave.«

»*Kakšen* je pogoj?«

TRETJIC ZMAGOVALEC — Na že tradicionalnem tekmovanju traktoristov v Ptuju si je Štefan Bukvič že tretjič zapored priboril naslov najboljšega traktorista. Bukvič je tudi dvakratni državni prvak. Ekipni prvak pa je v Ptuju postalo moštvo KIK Pomurka. Foto: D. Utenkar

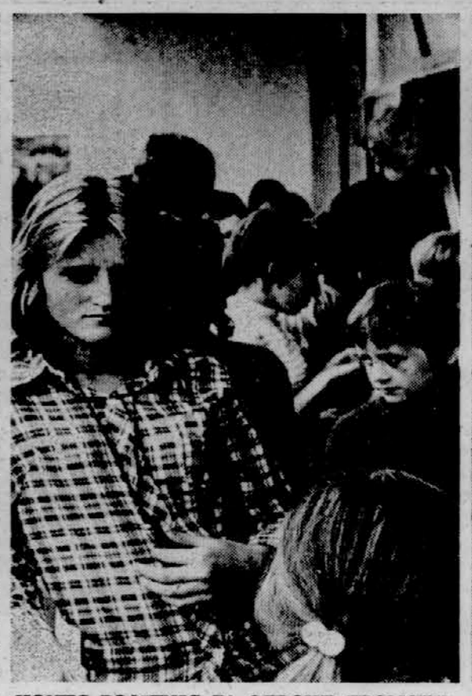

KONEC POČITNIC ZA OTROKE ZDOMCEV - Danes so se končale počitnice za 35 otrok zdomcev, ki so dvajset dni preživeli v Savudriji. Njihove počitnice je organiziral SKUD Triglav iz Stuttgarta. Foto: J. Vetrovec

ZA VEČJO VARNOST UMETNIN — Strokovnjaki so v cerkvi sv. Petra v Vatikanu namestili posebne detektorje, ki naj bi pravočasno odkrili ljudi, ki bi hoteli poškodovati umetnine. Do ukrepa je prišlo po znani poškodbi Pietà. Telefoto: UPI

PO STAREM GRE HITREJE — Bojda ima še veliko blagajničark v trgovinah sovjetskega glavnega mesta »pri roki« poleg sodobnega računskega stroja še staro in nekam zastarelo računalo. Računski stroji kljub temu vse bolj prodirajo v trgovine in druge ustanove, čeprav menda še marsikatera blagajničarka, podobno kot tale na sliki, raje in hitreje računa po starem. Telefoto: UPI

Propeler odsekal nogo

Janko Kovačec se je na ptujskem letališču preveč približal letalu

PTUJ, 27. avg. — Sinoči ob 22.45 se je na letališču v Moškanjcih zgodila huda nesreča. Na travnati vzletni stezi letališča je čakalo letalo ptujskega aerokluba na vzlet. Bilo je v pogonu. Takrat je prišel pred letalo iz neznanih vzrokov 18-letni Janko Kovačec s Trnovskega vrha. Ker se je preveč približal letalu, mu je propeler odrezal nogo. Hudo ranjenega so pripeljali v ptujsko bolnišnico.

Naj povemo, da so letala ptujskega aerokluba ves dan in tudi ponoči vozila ljudi kot aero-taksi. Verjetno se je želel tudi mladi Janko Kovačec peljati z letalom in je na nesrečo prišel preblizu propelerja, ki mu je odsekal nogo.

M. S.

Diplomatska kronika

TITOVA ČESTITKA — Predsednik ZKJ Josip Broz Tito je prvemu sekretarju CK enotne socialistične partije Nemčije Ericu Honeckerju iskreno čestita. k njegovi 60-letnici in obenem zaželel, da bi se stiki med partijama in državama še naprej razvijali in krepili.

VABILO ZA OBISK — Predsednik Sadat je povabil mehiškega predsednika Echeverrija naj obišče Egipt, je sporočil egiptovski zunanji minister Galeb. Galeb se mudi v Mehiki, kjer bo končal svojo turnejo po latinskoameriških državah.

STIKI MED TOKIJEM IN TIRANO — V Tokiu je neuradno izvedelo, da namerava Japonska navezati diplomatske stike z Albanijo. Morda je to sklep v zvezi s sedanjimi napori za normalizacijo stikov s Kitajsko

NOVO KITAJSKO VELEPOSLANIŠTVO — V Buenos Aires je prispelo 12 kitajskih diplomatskih uslužbencev, da bi pripravili vse potrebno za odprtje kitajskega veleposlaništva v glavnem argentinskem mestu. Dobrodošlico jim je izrekel podsekretar zunanjega ministrstva Rivarola.

KITAJCI NA POTI — Delegacija kitajske vlade pod vodstvom ministra za strojegradnjo Li-Suj-Cinga je odpotovala v Stockholm. Obiskala bo tudi Norveško in Finsko.

Zadnje vesti

Brez uvoza hrane

Kešelj: Vojvodina lahko toliko pridela, da uvoz hrane ne bi bil potreben — Nepopustljivi do nacionalizma

ČOKA, 27. avg. (Tanjug). Tu so danes proslavljali 725-letnico obstoja tega naselja v Potisju. Proslave sta se med drugimi udeležila tudi predsednik CK ZK Vojvodine Mirko Čanadanović in član predsedstva SFRJ Mathias Kelemen. Govoril je predsednik pokrajinske konference SZDL Vukašin Kešelj.

Ko je govoril o razvoju Vojvodine, je poudaril, da se ta pokrajina razvija v moderno socialistično družbenopolitično skupnost, ki postaja vse bolj odgovorna za lasten razvoj. Poudaril je, da obstajajo v kmetijstvu in sploh v vojvodinski vasi zelo veliki problemi, ki čakajo na rešitev. V interesu vseh je, da zagotovimo stabilnejši in dinamičnejši razvoj kmetijstva. Zato se Vojvodina zavzema, naj bi se republike in pokrajine dogovorile glede bistvenih gmotnih pogojev. Določiti je treba skupno razvojno politiko kmetijstva in prehrambene industrije Jugoslavije. To pa je temeljni pogoj za normalno delovanje enotnega jugoslovanskega tržišča. Kešelj je tudi dejal, da lahko Vojvodina toliko pridela, da uvoz kmetijskih pridelkov ne bi bil potreben.

Posebej je govoril o delovanju sovražnih sil in poudaril, da v Vojvodini niso bili nikdar popustljivi do njih. Poudaril je, da v Vojvodini za hip ne pozabijo, kako ustvarjata nacionalizem in šovinizem najugodnejše razmere za sovražno delovanje. Zato jima ni mogoče gledati skozi in biti popustljiv do takih pojavov.

Scheel v kratkem v Peking

BONN, 27. avg. (UPI) — Zunanji minister Walter Scheel je danes izjavil, da bo obiskal Peking verjetno še pred zahodnonemškimi volitvami, ki bodo decembra. Na Kitajsko bi odpotoval na pogovore o vzpostavitvi diplomatskih odnosov.

Potres v Los Angelesu

LOS VEGAS, 27 avg. (UPI) — Dele Los Angelesa je danes prizadel hujši potres. Čutili so ga tudi v Hollywoodu in Beverly Hillsu. Potres je bil tretje stopnje po Richterjevi lestvici in je trajal okrog 20 sekund. Večje škode ni povzročil.

Sovjetska delegacija v Sloveniji

LJUBLJANA, 27. avg. — Te dni se mudi v Sloveniji delegacija prostovoljnega združenja za sodelovanje z armado, letalstvom in mornarico iz Ukrajine. Delegacija je gost sveta zveze organizacij za tehnično kulturo Slovenije. vodi pa jo general poročnik Anton Pokalčuk. Danes je delegacija položila venec na Urhu in si ogledala letalski miting v Ajdovščini, v naslednjih dneh pa bo obiskala športne organizacije v Kopru, Ljubljani, Mariboru, Celju, Velenju in drugih mestih.

J. V.

Tri hude nesreče otrok

Neprevidno prečkanje ceste terjalo življenje Marjance Kvedrove

PREVOJE, 27. avgusta — Pred fička, ki ga je danes ob 17.15 proti Ljubljani vozil Jeseničan Martin Skulj, je blizu Prevoj nenadoma skočila 4 in polletna Marjanca Kveder. Voznik je zaviral in se umikal v levo, nesreče pa ni mogel več preprečiti: z desnim blatnikom je trčil v dekletce, ki je zaradi hudih ran med prevozom v bolnišnico umrla.

SLOV. KONJICE — Komaj 9-letni Hrabren Gačnik je danes pred sosedovo hišo sedel na kolo in se, ne da bi se prepričal, če je cesta prosta, zapeljal čez cesto prav v trenutku, ko je po njej pripeljal Alojz Špile iz Nove Dobrave. Voznik trčenja ni mogel preprečiti. Hrabrena so hudo ranjenega prepeljali v celjsko bolnišnico.

VOJNIK — Osemletna Majda Prevaljšek je danes opoldne neprevidno stekla na glavno cesto tako hitro, da se je zaletela v mimo vozeči avtomobil, ki ga je proti Mariboru vozil Ljubljančan Marjan Raztresen. Nezavestna je obležala na cesti, od koder so jo s hudim pretresom možganov in zlomom lobanje prepeljali v celjsko bolnišnico.

B. C.

Mir pred vrati?

BASEL, 27. (UPI) — Predsednik svetovnega židovskega kongresa dr. Nahum Goldman je danes izrazil upanje, da bo kmalu sklenjen mir med Izraelom in arabskimi deželami. To svoje upanje je povezal s splošnim popuščanjem napetosti med Sovjetsko zvezo in ZDA. »Brez aktivnega ali pasivnega soglasja poglavitnih sil se majhne dežele ne morejo vojskovati, niti, žal, ne morejo skleniti miru,« je dejal.

Ševo je bil terorist

Pri umoru blizu San Dona del Piave gre za obračun med teroristi

BEOGRAD, 27 avg. (Tanjug) — Zvedelo se je, da je bil Stjepan Ševo, znan pod imenom Stevo, ki je bil pred nekaj dnevi z družino ubit v Italiji, pripadnik teroristične emigrantske organizacije »Hrvatsko revolucionarno bratstvo« (HRB).

Kot je znano, je bila nedavno likvidirana teroristična skupina v Jugoslaviji sestavljena iz pripadnikov prav te teroristične emigrantske organizacije. Menijo, da sta Ševo in njegova soproga lahko imela določeno vlogo pri pripravah skupine za vtihotapljanje v Jugoslavijo in da sta sama žrtve obračunavanj, ki so značilna za to emigrantsko organizacijo To predpostavljajo na podlagi dejstva, da so bili — kot je znano — nekateri od likvidiranih teroristov najožje povezani s Ševom. Po svoji funkciji v HRB je Ševo tesno sodeloval z vodjema likvidirane teroristične skupine, bratoma Andrić.

Čeprav ni bil po poklicu gostinec, je z ženo vodil gostilno na račun HRB. Lokal je služil za sestajanje in novačenje »revolucionarjev«, dohodke pa so imeli za vzdrževanje članov organizacije in financiranje teroristične dejavnosti. Med našimi delavci v ZR Nemčiji velja prepričanje, da so še taki gostinski lokali.

Zvedelo se je, da dejavnost Ševe ni bila neznana policiji ZR Nemčije, ki je večkrat vpadla v njegove prostore in našla orožje, zaradi katerega so ga nemški organi tudi obsojevali. Predpostavlja se, da so ob teh prilikah lahko našli tudi druge dokaze o delovanju terorističnе organizacije HRB na področju ZR Nemčije, kot tudi o pripadnosti Ševe in drugih oseb organizaciji, kateri so delovanje v ZR Nemčiji sodni organi prepovedali.

Trde so izkušnje

Na sedmem Kočićevem zboru govoril predsednik IS BiH D. Kosovac - »Pretrde so izkušnje, da bi bili popustljivi«

STRIČIĆI, 27. avg. (Tanjug). Tu je bil danes sedmi Kočićev zbor. Zbralo se je več kot 15.000 Krajišnikov in gostov iz drugih krajev. Govoril je predsednik bosenskega izvršnega sveta Dragutin Kosovac.

Med drugim se je zadržal pri družbenem planu Bosne in Hercegovine ter poudaril, da bodo do leta 1975 uresničili polovico tistega, kar je bilo doslej uresničeno v vsej zgodovini te republike.

Poudaril je, da so ostali brez uspeha vsi poskusi nacionalistov, ki so hoteli razbiti bratstvo in enotnost pobratenih narodov. Včasih nam očitajo, da smo grobi in trdi. Morda to niti ni povsem netočno. Rasli smo v tej Bosni, prestajali nesreče in tegobe, doživljali marsikaj in tudi hude tragedije. Pregrobe in pretrde so izkušnje naše preteklosti, da bi bili sedaj, ko bi kdo poskusil ogroziti našo največjo pridobitev, našo enotnost in bratstvo, do takih popustljivi. Mislimo, da bi bilo dobro, če bi bili vsi trdi in grobi do vsakogar, ki bi poskusil napasti enotnost narodov Jugoslavije, je dejal Kosovac.

Ameriška pošast v ledu

Svet je velik oder, ameriška trgovina pa še vedno le semenj — Ni važno zaračunati, pravijo ameriški trgovci, važno je tudi prodati, in to karkoli

OD DOPISNIKA POLITIKE ZA DELO

NEW YORK, avgusta. Pronicljivi razlagalec gospodarskih razvojnih tokov John Kenneth Galbraith meni, da je v Ameriki, bolje rečeno ZDA, klasično tržišče ponudbe in povpraševanja samo še iluzija. Kajti ni porabnik tisti, ki določa ponudbo, temveč ponudba sama po svojih dolgoročnih načrtih in zamislih vsiljuje samo sebe porabniku, dopoveduje mu, kaj mora zahtevati, koliko in kdaj. Svét velikih korporacij ima oblast nad duhom in trebuhom nacije in on določa, kakšne naj bi bile njene potrebe.

Morebiti. Toda kdor gre na sprehod po ulicah trgovin, blagovnic in supermarketov, opazi, da Amerika ni tako zelo podobna deželi »potrži ščnega obdobja« — ki »rahlo zmedeno dokazuje, kako socialistične dežele »šele sedaj« odkrivajo tržno gospodarstvo — temveč veliko bolj sejmu iz minulih časov. Ne le, da je boj za potrošnika na višku, še več, podjetniki sodijo, da je javnost treba ujeti na limanice.

V najuglednejših veleblagovnicah so razprodaje dvakrat na leto, v ostali ogromni trgovinski mreži pa še pogosteje, za del trgovine pa so sploh način življenja. Never jetno velik del trgovcev se drži pravila, ki ga je v Evropi zmagovito uresničil podjetnik Bata, da je cena dolar in 99 centov veliko nižja od dveh dolarjev. Spričo dejstva, da od tega prepričanja ne popuščajo, bi smeli sklepati, da je v očeh povprečnega kupca razlika v resnici velikanska. Razprodaja — razglaša na ves glas elektronsko podjetje Lafayette — Stereofonski sistem je stal včeraj 219 dolarjev 95 centov danes ga dobite za borih 159 dolarjev in 88 centov. Prihranili boste 60 dolarjev in 7 centov!«

Če ne z lažjo, pa z resnico

Nobena od teh številk ni dokončna, ker ne vključuje davka na promet, ki ga je v večini držav ZDA treba posebej plačati. Kljub temu pa firma le računa, da bo nekoga globoko pretresla z dlakocepsko pojasnjeno izredno priložnostjo — morebiti ne toliko s tistimi 60 dolarji, temveč z natanko izračunanimi 7 centi.

Psihologi trgovske mreže so si izmislili tudi trik za tiste, ki nejeverno skomigajo z rameni. Če nekoga ne morejo pridobiti z debelo lažjo, mu ponudijo krepko resnico: »Kupite katerokoli obleko, ki jo najdete pri nas (tako pravi neka brooklynska prodajalna moške konfekcije), mi pa vam bomo za povrh dali še eno — samo za dolar.«

»Zakaj?« razmišlja kupec in se boji skrite prevare, štacunar pa mu vrže na mizo odprte karte: »Čemu tako delamo? Prvič, ker si želimo pridobiti novih kupcev, ki naj se spoznajo z našo poslovalnico in vidijo, kje smo. Drugič, ker smo po pravici povedano do vrha založeni z blagom . . . in ga zato dajemo dobesedno brezplačno, v upanju, da bomo zaslužili pri bodočih kupcih.«

Spričo take iskrenosti ali pa jasne trgovske logike bi se stranki moralo zdeti, da v resnici ne gre za zanko, če za en sam dolar kupi še eno obleko, katere resnična cena se je skrila v ceno prve Ali pa, če se ameriški trgovec trudi, da bi vsakovrstno, celo najbolj zapleteno elektronsko blago vsilil javnosti za ogromen cent manj od malenkostnega dolarja, izhaja prav tako iz globokega prepričanja, da je na svetu ni stvari, ki bi je ne bilo mogoče prodati. Na nedavni newyorški razstavi »organske hrane« — zadnjega krika prehrambene mode, podkrepljene s strahom javnosti pred kemikalijami v hrani — je najmočneje delovala reklama nad vhodom:

»Vdih svežega zraka. Čistega dobrega zraka, kakršen je bil nekoč. 25 centov. Paviljon 21.«

Ta mednarodni sejem zdravja se je naselil v enem od najdražjih hotelov, v newyorškem Hiltonu. Seveda ni manjkalo tudi astronavtike. »Lunin sendvič. Zdaj tudi na zemlji. Nov, hranljiv, naraven sadni sendvič. Odpri, olupi in pojej. Velika zabava. Lunin sendvič. Posadka Apolla 15 je imela s seboj na poti na mesec Sahadijeve sadne žemljice.«

Čemu se ljudje le čudijo, če astronavti brž ko spet stopijo na tla matere zemlje, razmišljajo, kako bi zaslužili s svojim podvigom, ko pa jim je industrija vsilila vesoljsko blago z namenom, da ga potem vrže v trgovino na drobno?

Najsodobnejši prodajni center v širšem New Yorku, »King's Plaza«, ki zajema dve veleblagovnici in 125 drugih prodajaln in servisov — vse pod eno samo neskončno streho — se je nedavno ponujal kupcem z dramatičnim oglasom: »Pošast v ledu. Ali je to bitje vmesni člen med človekom in opico? Stevilni znanstveniki so v zadregi, kako naj ocenijo ta antropološki fenomen, morebiti edini v zgodovini. Pridite in oglejte si skrivnostne vzorce v ledu, v centru King's Plaza vsak dan od 11. dopoldne do devetih zvečer. Vstopnina: 25 centov.«

Tudi politika je trgovina

Nazadnje še politika. Zakasnelo priznanje senatorja Eagletona, da je zamolčal svojo medicinsko preteklost, ko mu je George MacGovern ponudil predsedniško kandidaturo, je za demokrate morda tragedija, vsekakor pa je hudo usekal po MacGovernu samem. Trgovini pa bo prineslo milijone. »Prva edina izdaja. Omejeno število značk demokratske predvolilne kampanje, »MacGovern in Eagleton« z njunima podobama. Kombinacija, ki je izgubila bitko v življenju, zmaguje v svetu zbiralcev. Izkoristite enkratno priložnost — pošljite tri dolarje za tri značke ali pet dolarjev za šest, ali pa 17 in pol dolarjev za 52 značk.«

Demokratska stranka je gumb izdala v kratkem razdobju tedna dni, ko Eagletonova slava še ni bila oblatena. Domiselni »center za svetovno umetnost in spominke« je celo zalogo pokupil še tisto jutro, ko je senator iz Missourija s solzami v očeh priznal svoj osebni poraz.

Svet je velik oder, je rekel angleški genij številka ena Shakespeare Trgovina je pa še zmeraj samo semenj

JURIJ GUSTINČIČ

Telegrami

Povečanje plač v Romuniji

BUKAREŠTA — S prvim septembrom bo 1,160.000 zaposlenih Romunov z minimalnimi dohodki začelo dobivati za 13 do 25 odstotkov višje plače. Tako bodo tisti, ki zdaj dobivajo 800 lejev, odslej imeli 1.000 lejev plače. O tem so se dogovorili na julijski konferenci KP Romunije, na kateri so sklenili, da bo leta 1975 morala minimalna plača v Romuniji znašati 1.100 lejev.

Drag »zračni most«

NAIROBI — Zračni most za izselitev 60 tisoč britanskih Azijcev iz Ugande bo stal okrog 85 milijonov dolarjev. Vsi ugandski prebivalci azijskega rodu, ki so obdržali britanske potne liste, morajo zapustiti državo ja bo prva skupina 15.000 britanskih Azijcev britanskega veleposlanika v Kampali Slaternajpozneje do 5. novembra letos. Po izjavi že v kratkem odpotovala v Veliko Britanijo.

Japonski uvoz iz ZDA

TOKIO — Japonska vlada je sklenila, da bo iz ZDA v najkrajšem času uvozila za 769 milijonov dolarjev raznih izdelkov, predvsem helikopterjev, letal, turbin itd. S tem ukrepom namerava zmanjšati ameriški plačilni primanjkljaj v dvostranski trgovini. Sprejela ga je na zahtevo ZDA.

Porast brezposelnosti

LONDON — Po podatkih iz srede avgusta je v Britaniji več kot 930 tisoč brezposelnih. To je za 60.000 več kot julija in največje število sploh po letu 1939. Brezposelnost je najhujša na Severnem Irskem.

Smith o »novem kurzu«

CHIPINGA — Ian Smith je izjavil, da bodo na septembrskem kongresu rodezijske stranke obravnavali predlog nove »strategije in taktike« za boj proti posledicam gospodarskih sankcij, ki jih druge države izvajajo proti Rodeziji. Obenem bo stranka morala sprejeti novo politko, ker so britansko-rodezijski pogovori propadli.

Amin poziva kmete

NAIROBI — Ugandski predsednik Amin je pozval kmečko prebivalstvo, da ima obdelovalno zemljo, naj se takoj pridruži zadružnemu gibanju, češ da bodo lahko samo tako zmagali v »gospodarski vojni proti revščini in tujemu izkoriščanju.« Devetdeset odstotkov ugandskega prebivalstva živi na podeželju.

Na lov proti Islandiji

BONN — Prve ladje zahodnonemškega ribiškega ladjevja, ki so opremljene za lov v velikih globinah, so odplule proti Islandiji, kjer nameravajo nekaj naslednjih tednov ribariti v odaljenosti do 12 milj od islandskih obal. Te ladje ne bodo spoštovale islandske zahteve. po kateri naj bi se ozemeljske vode Islandije s 1. septembrom razširile vse do 50 milj od obale ZRN bo to vprašanje verjetno predložila v obrazložitev svojim partnerjem v EGS, v katero Islandija izvaža okrog 40 odstotkov svojega ulova.

Zambija nadzira uvoz

NAIROBI — Zambijska vlada je strogo omejila uvoz in uvedla režim uvoznih dovoljenj za vse vrste blaga, ki ga kupujejo v tujini. Uvoz luksuznih artiklov je prepovedala že februarja. Za vse druge izdelke pa so se močno povečale uvozne carinske dajatve.

Peru: uspešen ribolov

RIM — Peru je najpomembnejša ribiška država na svetu. Po podatkih FAO je leta 1970 skupni lov rib znašal 69,3 milijona ton. Peru je v tem letu z izvozom rib zaslužil 339 milijonov dolarjev, Japonska 332, Norveška 260, Kanada 257, Danska 165, Islandija 112, ZDA pa 97 milijona dolarjev.

Lov na gverilce

BUENO AIRES — Argentiska policija je aretirala 10 ljudi, ki so osumljeni, da pripadajo mestni gverili. Med hišnimi preiskavami je pri njih našla nekaj orožja in razstreliva. Odkrila je tudi skrivališče, v katerem so gverilci skrivali ugrabljene ljudi.

Mesečev vzorec za Britanijo

MOSKVA — Predstavniku britanskega kraljevskega društva sira Jamesu Lighthillu so v Moskvi slovesno izročili dve steklenički z vzorci Mesečevih tal, da jih bodo pregledali v angleških laboratorijih. Angleškim znanstvenikom bodo izročili tudi izsledke raziskav teh vzorcev, ki so jih opravili v SZ.

Pa še to

GRENKO SPOZNANJE — Kandidat demokratske stranke za predsednika ZDA Georg McGovern ni preveč zadovoljen z volilno kampanjo. V pogovoru z novinarji je namreč dejal:

»Ameriški narod je postal zelo nezaupljiv in ciničen do političnega vodstva. Stevilni volilci imajo danes politične voditelje za špekulante in prevarante.«

VREMENSKO POROČILO

Prognostična karta za 28. avgust 1972 ob 7. uri

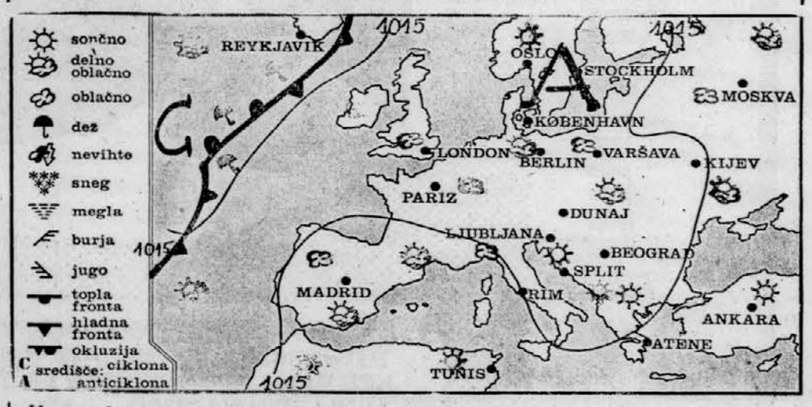

Vreme in temperatura 27. avgusta 1972

kraj	vreme ob 7 uri	stopinj	vreme ob 13 uri	stopinj
Ljubljana	oblačno	14	polobločno	20
Planica	pret. oblačno	12	—	—
Brnik	pret. oblačno	12	polobločno	2.
Kredarica	jasno	3	v oblakih	4
Maribor	zmerno oblačno	13	oblačno	20
Sl. Gradec	oblačno	13	oblačno	20
Celje	oblačno	13	—	—
Novo mesto	megla	11	delno oblačno	22
Koper	jasno	18	zmerno oblačno	23
Reka	jasno	17	zmerno oblačno	24
Pulj	jasno	17	zmerno oblačno	24
Hvar	jasno	18	jasno	26
Dubrovnik	jasno	20	jasno	21
Zagreb	jasno	12	polobločno	22
Beograd	jasno	11	jasno	21
Sarajevo	megla	12	jasno	21
Titograd	jasno	18	jasno	2.
Skopje	polobločno	13	jasno	25
Celovec	polobločno	14	jasno	22
Gradec	oblačno	13	zmerno oblačno	1.
Dunaj	oblačno	11	oblačno	20
Benetke	jasno	17	—	—
Milano	polobločno	17	—	—
Genova	oblačno	18	zmerno oblačno	2.
München	jasno	9	jasno	20
Zürich	oblačno	12	oblačno	19
Rim	oblačno	16	—	—
Pariz	polobločno	13	delno oblačno	24
Berlin	oblačno	12	oblačno	19
Stockholm	oblačno	13	oblačno	16
Moskva	oblačno	14	—	—

Temperature morja danes popoldne

Temperature morja danes dopoldne so bile med 20 in 22. tempratura Bleiskega jezera 20 stopinj.

Napoved:

SLOVENIJA:

Ponoči in jutri bo zmerno oblačno, v Primorju pretežno sončno. Najnižje nočne temperature med 8 in 12, v Primorju 17, najvišje dnevne malo nad 20, v Primorju 25 stopinj.

IZGLEDI ZA PONEDELJEK:

Suho brez večjih temperaturnih sprememb.

JUGOSLAVIJA:

Pretežno sončno, v notranjosti države vmes zmerne pooblačitve.

VREMENSKA SLIKA:

Nad pretežnim delom Evrope je področje enakomernega zračnega pritiska. Ob zahodnih vetrovih je tudi v nižjih zračnih plasteh pričel dotekati nad naše kraje nekoliko toplejši zrak.

SKL – MOŠKI 1 A

Podvig Celjanov

Vodilna ekipa dobila derbi na Vrhniki — Ilirija le težko odpravila Triglav — Ločani presenetili v Novem mestu

LJUBLJANA — Nadaljevanje prvenstva je morda tudi že prineslo odločitev. Celjani so si v boju za vrh priborili nadvse pomembni točki proti neposrednemu tekmecu na Vrhniki in tako ostali na vrhu. Ilirija je šele v finišu komaj premagala Triglav, točki pa sta tokrat dobili tudi doslej zadnjeuvrščeni ekipi Trnovo in Kroj.

Branik : Marles 69:67 (35:31)

MARIBOR — Stadion v Ljudskem vrtu, gledalcev 200, sodnika Camplin (MS) in Suster (Ce).

BRANIK: Govedič 2, Veble 29, Vajngerl 8, Sprogar 10, Tatalović 20.

MARLES: Smaka 4, Fekonja 6, Benet 10, Fingušt 6, Jurančič 2, Kuntu 14, Bergoč 12, Janežič 13.

Škoda, da je mariborski derbi gledalo tako malo gledalcev. Prav zaradi pomembnosti srečanja tekma sicer ni bila najkvalitetnejša, pač pa je bila po borbenosti izjemen športni dogodek zadnjega časa v Mariboru. Ekipa Marlesa, ki je veljala za favorita, je morala položiti orožje pred Braničkovimi košarkarji, ki so si mnogo bolj želeli zmago. Pri Braniku lahko pohvalimo vse, predvsem pa Vebleta, medtem ko pri Marlesu ni bilo igralca, ki bi se posebno izkazal.

J. KROPE

Maribor : Jesenice 81:68 (38:31)

MARIBOR — Stadion na Taboru, sodnika Jutešnik (MS) in Zule (Sl. Konjice).

MARIBOR: Vahen 18, Jordan 22, Inkret 10, Weldt 4, M. Lovše 18, L. Lovše 9.

JESENICE: Bunderla 26, Muharemović 6, Campa 2, Birih I. 16, Vaulnik 14, Smid 2, Vujačić 2.

V dokaj dobri tekmi so domačini povsem zasluženo premagali goste. Zmago so si Mariborčani priigrali predvsem zaradi kolektivnejše igre, medtem ko so Jeseničani napadali v glavnem prek visokega Bunderle. Kljub temu, da je rezultat dokaj visok, pa se je obema moštvoma poznalo, da se je jesenska sezona šele začela.

J. KROPE

Vrhnika : Celje 81:82 (40:34)

VRHNIKA — Igrišče TVD Partizan, gledalcev 500, sodnika T. Brumen (Dom) in Burja (Lj).

CELJE: Ramšak 2, T. Sagadin 24, Erjavec 8, M. Sagadin 7, Lešcovar 4, Z. Sagadin 27, Levstik 2, Jerič 8.

VRHNIKA: T. Gantar 10, Obid 13, Božič 4, De Gleria 23, B. Kukec 11, Globačnik 18, S. Kukec 2.

V derbi tekmi slovenske košarkarske lige je vodilna ekipa Celja premagala Vrhničane. Začetek je bil enakovreden, saj sta se moštvi menjavali v vodstvu vse do 15. minute, ko so domači s 6 koši povedli in s to razliko tudi odšli na odmor. V drugem delu igre so domačini še zviševali vodstvo, v zadnjih treh minutah pa je gostom uspelo izenačiti in z dvema prostima metoma povesti ter skromno prednost obdržati vse do konca srečanja.

Pri ekipi Celja velja pohvaliti pra vse, še posebno pa Toneta in Zmaga Sagadina, pri Vrhniki pa je bil najboljši Globačnik.

J. KOTNIK

Novoteks : Kroj 82:83 (41:47)

NOVO MESTO — Igrišče na Loki, gledalcev 400, sodnika Varoga in Lotrič (obi Lj).

NOVOTEKS: Z. Kovačevič 30, Splichal 20, Šepetavc 11, S. Kovačevič 7, Počrvina 6, Ivančič 4, Pencik 2, Pirc 2.

KROJ: Balderman 18, Habjan 14, Pokorn 31, Logonder 17, Branselj 3.

Srečanje ni bilo posebno zanimivo, razen v zadnjih minutah, ko so odločali živci. Domači so namreč 14 sekund pred koncem srečanja imeli točko prednosti, vendar so po nepotrebnem izgubili žogo in s tem tudi točki. V slabem srečanju so bili gosti borbenejši, zato je njihova zmaga zasluženo. Največ zaslug za nepričakovan uspeh gostov ima odlični Pokorn, ki je bil nezgrešljiv pri metih od daleč in je bil tudi najboljši igralec na igrišču. Poleg njega lahko v vrstah gostov pohvalimo še Baldermana in Habjana, pri domačinih pa Žarka Kovačiča, Splichala in Šepetavca.

S. DOKL

Trnovo : Radenska 74:67 (37:31)

LJUBLJANA — Igrišče Partizana Trnovo, gledalcev 50, sodnika Bukovec (Med) in Kolerdo (Sk. L.).

TRNOVO: Lenart 16, Koren 19, Vavpetič 2, Boj. Slapnik 9, Bor. Slapnik 16. Kozak 12.

RADENSKA: Smaka 25, M. Hladen 2, Fink 12, Pintarič 12, Mlinarič 6, T. Orozel 10.

Obe ekipi sta bili popolnoma enakovredni vso tekmo. Po vodstvu v prvem delu so domačini v prvih minutah nadaljevanja zaigrali zelo dobro v obrambi in s hitrimi protinapadi dovečali vodstvo na kar 11 točk (52:41). Toda naenkrat so močno popustili in gostje so prek Smake in Pintariča vodstvo znižali na samo dve točki. Ko pa je moral slednji štiri minute pred koncem zaradi petih osebnih napak iz igre in tudi Smaka ni več zadeval od daleč, je domača ekipa zmaga'a

J. JANČAR

Ilirija : Triglav 79:77 (38:41)

LJUBLJANA — Igrišče Ilirije, gledalcev 100, sodnika P. Kavčič in Bolka (oba Lj).

ILIRIJA: Naveršnik 16, Stegenšek 8, Oblak 14, Babnik 6, M. Macura 19, Pičko 2, N. Macura 2, Križnar 12.

TRIGLAV: Mavrič 8, Dežman 12, Fartek 8, Klavžar 8, Sorli 4, Polšak 19, Slokan .

Kranjčani so spet dokazali, da so trd nasprotnik za vse ekipe. Tokrat jim je skoraj uspelo premagati favoriziranо Ilirijo na njenem igrišču. Do sredine prvega polčasa je kazalo, da bo imela Ilirija lahko delo takrat pa so se gostje zbrali in v 14 minuti povedli od takrat pa vse do konca srečanja sta se nasprotnika menjavala v vodstvu, vendar si nobena ekipa ni priborila večje prednosti. Triglav je vodil 2 minuti pred koncem za 3 točke, takrat pa je, drugače zelo dobri Sokan v napadu izgubil žogo, to pa je bil hkrati tudi znak za domačine Ilirijani so v hipu povedli za pet točk, ter tesno a zasluženo zmagali.

Čeprav se je igralcem, posebno Iliriji poznalo, da še niso ugrani, je bilo srečanje zanimivo, za gledalce pa še toliko bolj razburljivo, saj je bil rezultat srečanja do zadnjega sodnikovega žvižga neznan. Sodnika sta srečanje vodila dobro, prvih 10 minut pa je Peter Kavčič sodil sam, ker je drugi sodnik Čižek Bolka zamudil tekmo.

U. SOSTARIČ

1. Celje	13	12	1	1109:935	24
2. Ilirija	13	11	2	995:811	22
3. Vrhnika	13	10	3	1142:954	20
4. Maribor	13	9	4	983:908	18
5. Triglav	13	8	5	983:877	16
6. Marles	13	6	7	939:981	12
7. Novoteks	13	6	7	913:981	12
8. Branik	13	4	9	924:992	8
9. Radenska	13	4	9	992:1070	8
10. Trnovo	13	3	10	867:938	6
11. Jesenice	13	3	10	864:1050	6
12. Kroj	13	2	11	843:1057	4

PARI PRIHODNJEGA KOLA: (30. VIII.): Marles : Ilirija (42:51), Triglav : Trnovo (79:66), Radenska : Vrhnika (69:87), Celje : Novoteks (83:73), Kroj : Maribor (51:91), Jesenice : Branik (57:66).

Ivanuš drugi v SFRJ

Lep uspeh Celjana na zveznem tekmovanju poštarjev v hoji na 12 km

SARAJEVO, 27. avg. — Na 12 km dolgi progi od Ilidže do središča Sarajeva je bilo danes zvezno tekmovanje poštarjev v hitri hoji. Nastopilo je 44 tekmovalcev iz vseh republik in pokrajin. Zmagal je Sarajevčan Tomo Vuković s časom 1:02,3 pred Celjanom Ivanom Ivanušem, ki je prišel na cilj samo sekundo kasneje. Tretji je bil Stjepović iz Novega Sada, četrti Raičević iz Titograda, peti pa Cvitanović iz Osijeka. Teh pet tekmovalcev bo zastopalo Jugoslavijo na balkanskem prvenstvu, ki bo 10. septembra v Solunu.

KOLESARSTVO

V Mislinji — Leček (O)

MISLINJA, 27. avg. — Kolesarska sekcija Partizana Mislinja je priredila kolesarsko dirko po Slovenski Koroški, na kateri je nastopilo 21 članov in 36 mladincev iz slovenskih klubov, ter dva kolesarja z Dunaja.

Člani so tekmovali na progi Mislinja—Črna—Mislinja (110 km). Do obrata v Črni so vozili strnjeno, nato pa je v mislinjski dolini pred Slovenjgradcem pobegnilo sedem kolesarjev: Leček, R. Valenčič, Hvasti, Kastelic in oba avstrijska gosta. Na cilj, pred rojstno hišo narodnega heroja Rada Iršiča, je prvi pripeljal Odredovec Leček pred Hesejem in Setinerjem (oba Av.) in Rudijem Valenčičem.

Proga za mladince do Raven in nazaj je bila dolga 64 km. Tudi oni so do obrata vozili strnjeno, potem pa je pobegnila trojka Miler, Trček in Car, ki je prednost do cilja povečala na celih 10 minut. Zmagal je član ljubljanskega Roga Miler.

Dirka, prva večja v zadnjih destih letih v tem delu Slovenije, je dobro uspela. Pohvala za to gre prizadevnim športnim delavcem mala, posebno pa še vodji kolesarske sekcije Miru Kralju.

T. VRUNC

Pokal Novomeščanom

ŠKOFJA LOKA, 27. avgusta — Danes je bila v organizaciji KZS po Poljanski dolini 16. spominska dirka turistov za memorial odličnega predvojnega kolesarja Janeza [illegible]. Prijavljenih je bilo [illegible] cev iz 6 slovenskih [illegible] cilj pa jih je pripelja[illegible]

Fa[illegible] skupni konkurenci, kole[illegible] eltincev, so zaradi nevi[illegible] i prevzemu koles na[illegible] postaji zamudili start za[illegible] n zato niso tekmovali [illegible] konkurenci, čeprav val[illegible] udi lahko posegli v bo[illegible] ša mesta, saj so v cilj[illegible] z glavnino.

Z[illegible] ekipa, šele letos us[illegible] kolesarsko društvo N[illegible], je prejela pokal KZS v [illegible]ast. Tekmovalna proga je [illegible] od Škofje Loke do Trebije in nazaj, cilj pa je bil na Grajski poti. Kolesarji so morali prevoziti 40 km dolgo progo, povprečna hitrost zmagovalca pa je bila 37,3 kilometra na uro.

REZULTATI: 1. Barbič (Krško) 1:09,00, 2. Damjanovič 1:09,03, 3. Štih (oba N. mesto) z istim časom; ekipno: 1. Novo mesto 3:27,14, 2. Rog 3:27,19, 3. Odred 3:27,24.

P. POKORN

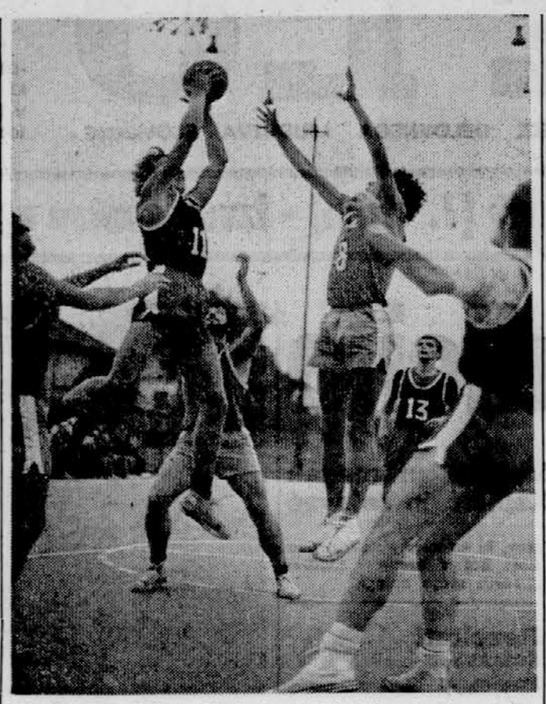

ZAGRIZEN BOJ — Košarkarji Ljubljane so le s težavo ugnali borbeno ekipo Zarje. Na sliki: Hladnik (11, Zarja) pod košem domačinov. Foto: Busić

SKL – MOŠKI 1 B

Samo Litija

Vrh ostal nespremenjen - Litijčani so edini dobili v gosteh - Stotica Ježice

LJUBLJANA — Še najbolj zadovoljni so bili Ježičani, ki so se izdatno oddolžili Bistričanom za poraz v prvem delu, Litijčani pa so ostali na vodilnem položaju in edini osvojili točki v gosteh. Fructal očitno popušča in tudi nazaduje na lestvici.

Ljubljana : Zarja 66:56 (29:30)

LJUBLJANA — Igrišče Ljubljane, gledalcev 40, sodnika Lozič in Brezigar (oba Lj).

Ljubljana je s težavo uspela premagati borbene goste. S tako igro kot so jo prikazali, domačini niso upravičili svoje visoke uvrstitve. Šele v drugem delu je Ljubljana uredila svoje vrste, zaigrala bolje v obrambi in si z nekaj lepimi akcijami zagotovila prednost, ki [illegible]a za zmago. Schro[illegible]a 13 in Svent 9, za L[illegible]er Hladnik 24, Murko 10 [illegible]k 5 za Zarjo so bili [illegible] strelci. Pri domačinih [illegible] Schrota pohvaliti [illegible] pri gostih pa je t[illegible]k.

ŠOSTARIC

Sav. nas[illegible] Postojna [illegible] (29:31)

LJUBLJANA [illegible] šavskega naselja, gledal[illegible], [illegible]ika Osipović in Kozina (oba Lj).

Srečanje je imelo dva različna dela. V prvem [illegible]sta obe moštvi delali napake v napadu in v obrambi. V prvem [illegible]sta obe moštva bi, v drugem delu pa so domačini takoj na začetku »pritisnili«, povedli ter prednost do konca srečanja je še povečali. Pri domačinih velja pohvaliti prav vse, še posebej Zagarja, pri gostih pa je bil boljši od ostalih le Paternost. Največ košev so dosegli: Daxkobler 24, Fugina 14, Sobočan 11 za domačine ter Korče 11, Paternost 23 in Rot 8 za Postojno.

U. SOSTARIČ

Ježica : Sl. Bistrica 101:36 (42:20)

LJUBLJANA — Igrišče Partizana na Ježici, gledalcev 50, sodnika Holzinger (Zal) in Osipović (Lj).

Ježičani so se krepko maščevali gostom iz Slovenske Bistrice za poraz, ki so ga doživeli pomladi na njihovem igrišču. Čeprav niso igrali najbolj povezano, so bili zelo učinkoviti. Trener Račič je lahko preskusil vseh 12 igralcev. Največ košev za Ježico so dosegli: Lavrič 29, Resman 23, Sporn 13 in Jakopič 10, za Sl. Bistrico pa Krulc 11 in Vesič 10

J. SNOJ

Lesonit : Fructal 75:70 (44:35)

ILIRSKA BISTRICA — Igrišče v športnem parku Nade Žagar, gledalcev 300, [illegible] Hojs in Gomboši (oba [illegible]

Ekipi sta z[illegible] opreznо, domačini pa s[illegible] razigrali in si do pol[illegible]eno preborili precejšn[illegible]. V nadaljevanju so [illegible]er izenačili na 54:54, [illegible] je Lesonit ponovno [illegible]n zasluženo osvojil t[illegible] domačinih se je odlikoval [illegible] 20 točkami, pri gost[illegible]NIKOLIČ

Prule : Li[illegible] 78:82 (38:32)

LJUBLJANA — [illegible]artizana na Prulah, gledalcev 130, sodnika Šuštar in Kobilica (iz Lj.).

Igra obeh ekip je bila vseskozi zanimiva, vendar so igralci precej zanemarili igro v obrambi. Domačini so bili v prednosti vse do 37. min., ko so v obramb. popolnoma popustili, v napadu pa s preveč samostojnimi akcijami zaman skušali rešiti točki. Pri Litiji so dobro igrali in dosegli največ zadetkov Skrjanc 18 Pesek 34, Brežen 10, pri Prulah pa sta zadovojila le Gartner in Straus s po 16 zadetki. Največ košev za Prule je dosegel Šušteršič 18.

T. TEGER

1. Litija	11	9	2	775:712	18
2. Ljubljana	11	8	3	797:700	16
3. Fructal	11	7	4	764:697	14
4. Lesonit	11	7	4	753:740	14
5. Ježica	11	6	5	824:732	12
6. Postojna	11	6	5	696:709	12
7. Prule	11	5	6	739:723	10
8. Zarja	11	3	8	677:742	6
9. Sav. naselje	11	2	9	621:693	4
10. Sl. Bistrica	11	2	9	744:942	4

PARI PRIHODNJEGA KOLA: Ježica : Savsko naselje (63:55), Postojna : Lesonit (42:68), Fructal : Prule (70:58), Litija : Ljubljana (67:66), Zarja : Sl. Bistrica (88:83).

LETALSTVO

Pokal Primorske Kralju

AJDOVŠČINA — S prihodom letal na športno letališče v Ajdovščino se je začel 15. jugoslovanski rally motornih pilotov. Tokrat sodeluje 30 pilotov iz 16 jugoslovanskih aeroklubov.

Prvi dan je komisija ocenjevala le točnost pristanka. Letošnji republiški prvak Franc Kralj (Lj) si je priboril prvo mesto še po drugem ocenjevalnem pristanku, saj sta bila v prvem poskusu z Zagrebčanom Trifunovićem povsem enaka. Med deseterico sta se uvrstila še Ljubljančana Berčič (3.—7.) in Bizjak (8). Rezultati tekmovanja za pokal Primorske štejejo tudi za jugoslovanski rally.

Rezultati: 1. Kralj (Lj) 20 točk, 2. Trifunović (Zg) 20, 3.—7. Milić (VL), Berčič (Lj), Demiurinović (Most), Aleksandrov (AAK Beograd), Isuković (AK Bgd), 8. Bizjak (Lj) 10, 9. Božinović (Tit) 5.

V nedeljo ob 10. uri bo v Novi Gorici ob Rusjanovem spomeniku slovesnost, popoldne ob 15. uri bo slovesna otvoritev z letalskim mitingom, v ponedeljek pa tekmovalci rallyja nadaljujejo pot v Banja Luko.

S. BIZILJ

KOSARKA

Mladinke za prvo mesto

BEOGRAD, 27. avgusta — Na novo zgrajenem stadionu Crvene zvezde na Svilajncu se je začelo balkansko prvenstvo mladink v košarki. V prvi tekmi je A reprezentanca Jugoslavije premagala naso B ekipo z 81:33 (36:30). V drugi tekmi pa so Bolgarke premagale lanske zmagovalke Romunke z 88:60 (39:28).

V drugem kolu je Jugoslavija A premagala ekipo Romunije z 89:62 (39:32), reprezentanca Bolgarije pa našo drugo ekipo s 54:27 (27:14). Jutri se bosta tako pomerili za prvo mesto reprezentanci Jugoslavije in Bolgarije

Rekord in zlato

Na državnem prvenstvu v plavanju za ml. pionirje je štafeta Ljubljane z rekordom osvojila naslov prvaka

SPLIT — Drugi dan državnega prvenstva za mlajše pionirje smo dobili še nekaj novih republiških rekordov, v finalnih bojih pa je imela Slovenija kar 15 zastopnikov. Ekipa Ljubljane je sicer nazadovala na tretje mesto, toda še vedno ima vse možnosti, da se obdrži v vrhu najboljših.

Že dopoldne, v predtekmovanjih, so slovenski plavalci dosegli večino rekordov. Štafeta pionirk Ljubljane 4 x 50 m kravl je dosegla čas 2:14,2, Pečovnikova (F) je rekord na 100 m delfin najprej izboljšala na 1:24,9, nato pa v finalu na 1:23,9, Andrej Skafar je v isti disciplini dosegel 1:18,4, kar je celo bolje od starega državnega rekorda, ki pa ga je tik pred njim Baras premaknil na 1:17,4. Branka Skafar je na 100 m delfin pomaknila rekord za skupino B na 1:35,0. Rodič (F) pa za pionirje B na 1:41,6. Skafar je bil rekorden tudi na 200 m kravl s 2:32,0. Izredno zanimiv pa je bil boj za rekord na 200 m kravl med pionirkami. Najprej ga je Omanova popravila na 2:36,4, za njo Markovičeva na 2:34,1, v finalu pa je Omanova dosegla celo 2:32,4, pa tudi Markovičeva je ie malo zaostala z 2:32,8.

REZULTATI: pionirji — 200 m kravl: Popović (MI) 2:28,9 (rek. SFRJ), Novičić (Part) 2:29,4, Skafar (Cel) 2:35,0, 7. Lopatič (Il) 2:46,0; 100 m hrbtno: Čupić (Jug) 1:21,8, Kukoč (Mor) 1:27,6, Dujmić (POSK) 1:28,1, 5. Kos (F) 1:28,7; 100 m delfin: Baras (Mor) 1:19,1, Arneri (KPK) 1:20,1, Skafar (Cel) 1:20,2, 7. Mlakar (F) 1:26,0; 4 x 50 m kravl: Mladost 2:14,8, Jug 2:16,1, Mornar 2:18,6, 5. Fužinar 2:22,8; pionirke — 200 m kravl: Oman 2:32,4, Marković (obe Lj) 2:32,8, Šmonja (POSK) 2:35,3, 5. Skrjanc (Il) 2:47,8, 6. Vaksel (Lj) 2:48,5; 100 m hrbtno: Ljubičić (Vel) 1:21,8, Paras (MI) 1:22,4, Silić (Pr) 1:22,6, 5. Skrjanc 1:24,5, 8. Perharič (obe Il) 1:26,9; 100 m delfin: Bjelić (Cz) 1:18,8 (rek. SFRJ), Pečovnik (F) 1:23,9, Manjak (Vel) 1:26,0; 4 x 50 m kravl: Ljubljana 2:14,6, C. zvezda 2:17,4, Velež 2:17,8, 5. Ilirija 2:28,0.

EKIPE PO DRUGEM DNEVU: Primorje 8690, Velež 8130, Ljubljana 7214, Mornar 6089, Mladost 5569, Ilirija 5396, Fužinar 4089, 16. Celulozar 598, 18. Rudar 266, Triglav brez točk.

B. BUCAR

Drugi dan manj uspeha

DUBROVNIK — V nadaljevanju državnega prvenstva v plavanju za starejše pionirje so imeli spet največ uspeha domačini, ki krepko vodijo tudi v ekipni konkurenci.

Rezultati: pionirji — 400 m kravl: Malahodžić 4:50,8, Milošević 4:52,4, Simoni (vsi Jug) 5:03,2; 200 m hrbtno: Pavić (MI) 2:34,6, Vukušić (Pr) 2:37,6, Krstić (Part) 2:40,0, Bednarik (Lj) 2:40,1, Hrvatin (Kop) 2:44,0, Rupnik (F) 2:45,0, Uranikar (Rud) 2:45,0; 200 m delfin: Ljutić (Šib) 2:39,6, Grgurić (Vink) 2:42,8, Simoneti (Lj) 2:43,0, 6. Polajnar (F) 3:00,3; 4 X 100 m kravl: Jug 4:29,6, Partizan 4:36,0, Fužinar 4:39,5; pionirke — 400 m kravl: Kostić (Jug) 5:19,6, Grušinović (Pr) 5:26,0, Korsika (Lj) 5:26,7, Skubic 5:36,8, 6. Sladoje (obe Tr) 5:38,4; 200 m hrbtno: Kostić (Jug) 2:44,4, Stojiljković (Cz) 2:50,8, Barlek (Jug) 2:53,4, 8. Hečimović (Kop) 3:06,0; 200 m delfin: Batinić (Jug) 2:51,3, Korsika (Lj) 2:56,0, Treurišić (Mor 3:01,4, 7. Perlin (F) 3:17,8; 4 X 100 m kravl: Primorje 5:00,4, Mornar 5:08,4, POSK 5:13,0.

EKIPE PO PRVEM DNEVU: Jug 19810, Primorje 8937, Partizan 8274 . . .5 Ljubljana 6341, 6. Fužinar 6276, 9. Triglav 4104, 11. Koper 2842, 17. Rudar 569.

I. PECIRER

SLOVENSKA ROKOMETNA LIGA — MOŠKI

Tržič je presenetil

Povratniki v ligi so na svojem igrišču premagali kandidata za prvaka Brežice 19:15 (7:9) - Poraz Pirana doma

LJUBLJANA — Uvodno kolo v slovenski rokometni ligi za moške je bilo dokaj neprijetno za favorite. Tržičani so premagali Brežičane, Piran pa je doma ostal praznih rok v srečanju z Rudarjem. Tudi Izola je komajda premagala Ajdovščino. Radečani, ki so zaradi zapore svojega igrišča igrali v Sevnici, pa so gladko izgubili z Radgono.

Radeče : Radgona 14:20 (8:11)

SEVNICA — Igrišče Sevnice, gledalcev 450, sodnika Juh in Dorn (oba Celje).

RADEČE: Zahrastnik, Krahne, Matko, M Mrežar 4, J. Mrežar 2, Koren 1, Hudoklin 1, Gospodarič 1, Hrenk 2, Milost 2, Pohar, Toplak.

RADGONA: Roškar, Mulec, Klopčič 2, B. Klun 5, Klemenčič 9, Ivanek, Ravnikar, Fajfar 1, Kuznič 2, J. Klun 1, Kovačič.

Zaradi zapore igrišča so Radečani odigrali prvo tekmo v Sevnici. Radgona jih je povsem nadigrala in, zasluženo slavila zmago. Glavna razloga za poraz Radečanov sta zelo slab vratar in še slabše izvajanje sedemmetrovk, saj so od osmih izkoristili le tri.

J. MAURER

Piran : Rudar 8:11 (4:5)

PIRAN — Igrišče Pirana, nočna tekma, gledalcev 250, sodnika Jeglič in Komelj (oba Ljubljana).

PIRAN: Pušpan, Zupan, Potokar, Zohil 4, Brezovec 2, Domnik 1, Ropotar 1, Kocjan, Kousca, Fuks.

RUDAR: Tržan, Sovdat, J. Pajk, B. Pajk, Arnič, Butkovec 2, Ačkun 2, Bočk 3, Knez 1, Judež 1, Medved 2, Zapotnik.

Start in krstna prvenstvena predstava pod novo razsvetljavo se je za piranske rokometaše končala neuspešno. Z nekoliko pomlajeno in še premalo uigrano domačo ekipo je bil Rudar pretrd nasprotnik. Obe ekipi sta prikazali dobro igro, posebno v obrambi, zato je bil rezultat ves čas tesen. Šele v zadnjem delu so gostje, ki so v napadu igrali dosti bolj preudarno kot domači, povečali razliko na tri zadetke. To je za Piračane pomenilo konec vseh upanj, kajti v napadu so še vse premalo nevarni in neodločni pri zaključnih strelih. Kljub porazu so bili gledalci zadovoljni. Videli so dober rokomet.

J. SENICA

Sl. Gradec : Polet 21:11 (9:6)

SL. GRADEC — Igrišče Partizana, gledalcev 200, sodnika Zvan in Ogner (oba MB).

SL. GRADEC: Jurjec, Tiršek 3, Vrčovnik 1, Pori, 3. Perger 2, Potušek 3, Stumberger 1, Ermeno 1, Belis 6, Ocepek 1.

POLET: Lanščak, Pučko 2, Deškovič, J. Horvat 1, Benko, Peterka 2, Zrim 1, Mikolič, Glazar 1, Klemenčič, R. Horvat 2.

Čeprav je bivši drugoligaš zaigral brez Vrunča, Merčnika, Krevha in Šafarička, z njegovo igro ne moremo biti zadovoljni. Ekipa, kot kaže, še ni uigrana, kar velja še posebej za mlajše novince. Delovali so medlo in delali napake v obrambi in v napadu. Gostje so bili tako v prvem delu enakovredni, v drugem pa jim je zmanjkalo moči.

T. VRUNC

Izola : Ajdovščina 11:9 (9:7)

IZOLA — Igrišče Partizana, gledalcev 350, sodnika Sereg in Štetinc.

IZOLA: Čuk, Bandelj 1, Ceglar, Radojković, Brec, Morato, Čotič, Salmič 1, Slapernik 1, Kovič 2, Ziger, Dežjot 6.

AJDOVŠČINA: Jazbar, Uršič 1, Vidmar, Rože 2, Čoha, Kovšca 4, Piccinini, Stramfer, Zavratnik, Preterjak, Bogdanović 2, Sedmak.

Tesna razlika povsem ustreza dogodkom na igrišču. Igra je bila dokaj enakovredna, v drugem polčasu pa so imeli domačini nekaj več priložnosti, vendar večine niso znali izkoristiti.

L. OSTROUSKA

Tržič : Brežice 19:15 (7:9)

TRŽIČ — Igrišče TVD Partizana, vreme oblačno, gledalcev 300, sodnika Kašner (Lj) in Djurdjević (Koper).

TRŽIČ: Laibacher 1, Mikolič 1, Teran 2, Kralj, Špik 1, Šega, Kavčič 2, Marinšek 6, Jakšič 6, King Meglič.

BREŽICE: Brglez, Rovan 1, Novoselec, Gorišek 3, Verviga 4, Bosina 1, Božič, Zore, Stangelj, Blatnik 6, Skočaj.

Lanskoletni viceprvak Slovenije ni upravičil svoje uvrstitve. Začetek srečanja je bil enakovreden, tik pred koncem prvega polčasa pa so gostje z odličnо igro dosegli dva zadetka prednosti, ki so jo obdržali vse do 10. minute drugega dela igre, ko so domači z nekaj učinkovitimi akcijami prevzeli pobudo in na koncu zasluženo zmagali. Pri gostih se je zlasti izkazal vratar Berglez, v domačem moštvu pa zasluži pohvalo vsi za res požrtvovalno igro.

N. ANTONIC

Šoštanj : Ribnica 18:11 (10:4)

ŠOSTANJ — [illegible]grišče Partizana, gledalcev 100 sodnika Bartol in Porenta, oba iz Kranja.

ŠOŠTANJ: Pejovnik 1, Hajceg 2, Požun 3, Gostenčnik, R. Kac 2, Skorejšek, Zager S. Kac 5, Hočevar, Vačovnik 4, Stavrnik 1.

RIBNICA: I. Kersnič, Žuk, S. Kersnič, Mikulin 2, Andolšek 1, Tomšič 2, Ponikvar 2, J. Kersnič 4.

Zaradi igor kovinarjev, na katerih je nastopilo več igralcev Ribnice, odsluženi gostje niso bili kos razigranim domačinom. F. L.

PARI PRIHODNJEGA KOLA: Rudar — Ajdovščina, Ribnica — Izola, Polet — Šoštanj, Brežice — Sl. Gradec, Radgona — Tržič, Piran — Radeče.

Brez tekmic

Še ena visoka zmaga Olimpije in Ježice - Jeseničanke dobile v Mariboru

LJUBLJANA — Ekipa Olimpije očitno nima resnejših tekmic in ji je republiška liga le še predpriprava za kvalifikacije za ZKL. Ježičanke so še naprej tik pod vrhom, kamor se počasi vračajo tudi Jesenice.

Maribor : Jesenice 47:53 (22:22)

MARIBOR — Stadion na Taboru, sodnika Rajtmajer (Ce) in Zule (Sl. Konjice) gledalcev 100.

MARIBOR: Cvirn 14, Grilca 13, Kavs 7, Gril 7, Simončič 4, Vabič 2.

JESENICE: Potočnik 11, Papler 5, Vudrič 19, Volarič 12, Lah 6.

Domačinke bi skoraj pripravile prijetno presenečenje. Tik pred koncem so Jeseničanke vodile le s točko prednosti, vendar je izkušena Potočnikova zanesljivo realizirala oba prosta meta in tako priigrala svoji ekipi pomembno zmago. Kljub porazu je mlada ekipa Maribora zadovoljila.

J. KROPE

Kroj : Ježica 37:73 (18:37)

ŠKOFJA LOKA — Igrišče v Puštalu, sodnika Renc in Vičič (oba iz Ljubljane).

KROJ: Vrbinc 10, Strel 15, Staniša 2, J. Potnar 2, Duša Berginc 4, Milkovič 4.

JEŽICA: Plevnik 8, Štucin 13, Resman 2, Oven 18, Gimpelj 2, Mavec 20, Lubše 10.

Gostje so bile ves čas boljše in visok poraz Ločank ni presenečenje, še posebej, ker so nastopile brez treh standardnih košarkaric. Višje Ježičanke so gospodarile pod obema košema, s h trimi protinapadi pa so uspešno polnile domači koš. Košarkarice Kroja so se izkazale z nekaterimi lepimi akcijami, ki so jih obvarovale še hujšega poraza.

P. POKORN

Sobota : Marles 47:35 (26:18)

MURSKA SOBOTA, igrišče Partizana, vreme oblačno gledalcev 50, sodnika Grmič (MS) in Mandelj (Mrb).

SOBOTA: Sedonja 9, Kuzmič 10, Herič 4, Šormaz 18, J. Rogan 6.

MARLES: Vollmajer 11, Senčar 20, Jenko 4.

Domače košarkarice so bile vso tekmo boljše nasprotnice in so zasluženo zmagale. Mariborčanke so zaigrale nekoliko bolje v začetku drugega polčasa, ko so znižale razliko na 6 košev, toda v nadaljevanju so se Sobočanke spet zbrale in zasluženo zmagale.

F. MAUCEC

Olimpija : Ilirija 77:28 (34:17)

LJUBLJANA — Dvorana v Topniški ulici, gledalcev 10, sodnika Bajc (Borovnica) in Bitenc (Lj).

OLIMPIJA: Petrović 7, Sivic 9, Kušar 10, Radonjić 16, Bole 5, Mihelič 9, Stopar 4, Bremec — Homar 15, Burnik 2.

ILIRIJA: Potočnik 4, Jelenc 3, Pahor 2, Hribar 4, B. Marolt 7, V. Marolt 3, Sverko 5.

Kot kaže Olimpija resno računa na povratek v zvezno ligo, saj sta po dolgem času spet začeli trenirati Nada Šittar-Petrovičeva in Meta Stoka, nekdanji igralki prve peterke. Medtem ko je Petrovičeva tudi že zaigrala, pa Stoka za zdaj le trenira.

Nocojšnja tekma, ki je bila uvod v drugi del slovenske lige, je pokazala, da Olimpija v Sloveniji nima konkurence, saj je Ilirijo igraje premagala, čeprav se je igralkam poznalo, da nekaj časa niso imele tekem.

Pri Olimpiji velja pohvaliti Radonjičevo, ki je pridno polnila koš in skakala pod obema koševa, pri Iliriji pa se ni nobena posebej izkazala.

Br. KUTIN

Slovan prost

1. Olimpija	9	9	0	618:337	18
2. Ježica	10	6	4	623:486	12
3. Sobota	9	5	4	454:415	10
4. Jesenice	10	5	5	530:591	10
5. Marles	10	4	6	438:432	8
6. Ilirija	10	4	6	428:538	8
7. Kroj	10	4	6	531:660	8
8. Maribor	10	3	7	465:517	6
9. Slovan	8	3	5	342:453	6

PARI PRIHODNJEGA KOLA: Ježica : Maribor (59:43), Jesenice : Olimpija (43:77), Ilirija : Slovan (42:38), Marles : Kroj (52:41).

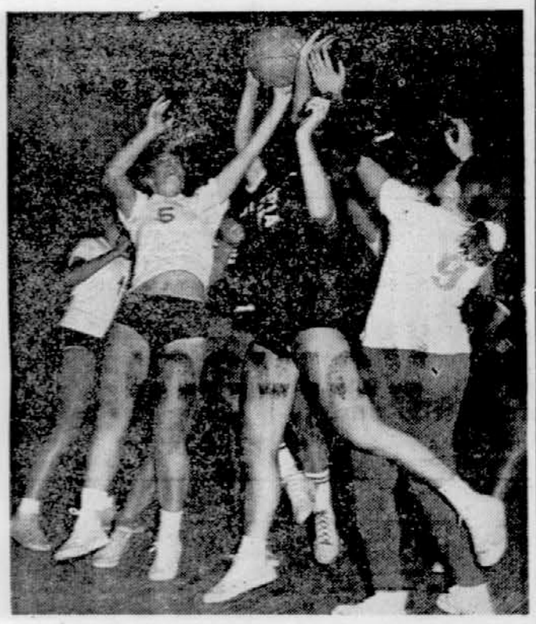

ŠE VEDNO UČINKOVITA — Marjana Bremec-Homar (črni dres) je še vedno med najučinkovitejšimi igralkami vodilne Olimpije in tudi Jelenčeva (5) in Hribarjeva (9) sta jo le težko zadržali. Foto: Busić

SLOVENSKA KOŠARKARSKA LIGA — ŽENSKE

Skromna udeležba

Državno kotalkarsko prvenstvo v Ljubljani je bilo le repriza slovenskega — Na SP H. Gazvoda in S. Švajger

LJUBLJANA — Udeležba na letošnjem članskem in mladinskem državnem prvenstvu je bila dokaj skromna. Za naslove se je potegovalo 18 kotalkarjev iz Olimpije, Velenja in Celja, medtem ko je Zagreb poslal le eno samo tekmovalko. Včerajšnje prvenstvo je bilo tako le repriza slovenskega, z eno samo izjemo.

Vzrok za takšno podobo je brez dvoma dejstvo, da se je ob vse večjem številu umetnih drsališč, precej dosedanjih kotalkarjev in drsalcev odločilo le za drsanje. Po drugi strani pa tudi objektivni vzroki — bolezen, ki so Ljubljančanki Boletovi, Savernikovi iz Celja in kar trem predstavnikom iz Slavonske Požege onemogočili nastop na največjem prvenstvu.

Organizacija tekmovanja, pripravil ga je DKK Olimpija, je bila brezhibna. Trije državni naslovi so ostali v Ljubljani, enega je osvojil velenjski Rudar, enega pa zagrebški Medveščak.

V mladinski skupini Krušec niti v obveznem, niti v prostem delu ni imel resnega tekmeca v Ambrožu. Vse bolj zanimivo je bilo med šestimi mladinkami, kjer se je za naslov potegovala slovenska prvakinja Rozmanova. Nepričakovano pa ji je te načrte prekrižala edina predstavnica iz Zagreba, komaj 11-let

I. ZVEZNA NOGOMETNA LIGA

Vnovič praznih rok

Sarajevo je tudi v osmem srečanju na Koševu premagalo Olimpijo s 3:2 (0:1) - Zeleno-beli z zadetkom Oblaka vodili z 1:0 - Na 2:2 je izenačil Rogić

SARAJEVO, 27. avg. Tudi na današnjem srečanju se je ponovila tradicija vseh dosedanjih tekem Sarajevčanov na domačem igrišču. Domačini so spet triumfirali, ko so se pomerili z ljubljansko Olimpijo. Le-ta se je predstavila z lepo, odprto igro. Igrala je borbeno. Vse to se izraža tudi v zadetkih — ki smo jih videli kar pet, kar je redko za prvenstvena srečanja.

Začetek današnjega srečanja je bil zelo medel, težaven, brez prizorov, zaradi katerih je igra z žogo zanimiva in razburljiva. Prvo, kar je pritegnilo pozornost maloštevilnih gledalcev, je bil prodor Šljiva v 17. minuti. Ta je akcijo začel hitro, še hitrejši pa je bil njegov končni strel. Na srečo Sarapa, ki je bil »prekratek« pa je žoga odšla le v out.

V protinapadu bi Srok skoraj dosegel to, kar je prej zapravil Šljivo. Mreža Sarajeva je bila namreč prazna, toda strel ljubljanskega napadalca ni bil pricizen.

Uspešno potezo smo videli še v 25. minuti, ko je Pirić s 25 metrov ostro streljal. Videti je bilo, da bo to prvi zadetek, kajti Sarap ni bil dobro postavljen. Toda žoga je le za kak centimeter odšla v out poleg njegove desne vratnice.

Sedem minut pred koncem prvega polčasa je prišla Olimpija nepričakovano, toda zasluženo v vodstvo. Domači napadalec Lubura je zgrešil žogo na polovici igrišča. To je izkoristil Popivoda, ki je s hitrim startom prodiral proti vratom domačinov. S kakih 15 metrov se je odločil za strel. Protž žogi je stekel domači vratar in ji prestregel pot v mrežo. Toda ni bil pricizen in dovolj odločen. Žoga se je od njega skotalila do Oblaka, ki jo je s silovitim strelom po zemlji poslal v spodnji levi kot domačih vrat — 0:1 za Olimpijo.

Drugi polčas se je začel z bolj zanimivo in prodornejšo igro, kot smo jo gledali v prvem polčasu. Obe moštvi sta se razigrali in pokazali igro, vredno I. zvezne lige.

V 47. minuti je obrambi Olimpije ušel po desnem krilu Tešan. Pred vrati gostov je bila gneča, kjer se je najbolje znašel Cerić, ki je z glavo poslal žogo v vrata nemočnega Sarapa. Po tem zadetku so se domači še bolj razživeli in dobili skrilas in pogosteje napadali vrata gostov. Leti so se nekaj časa držali bolj v ozadju. Toda, ko so Sarajevčani povedli, so začeli vse pogosteje napadati tudi Ljubljančani. V 61. minuti je Srok dobil lepo podano žogo od Popivode. S petih, šestih metrov pa je streljal visoko prek vrat. To je bila lepa priložnost za goste, da bi spet prišli v vodstvo.

Če lahko za prva dva gola rečemo, da sta bila dosežena precej nepričakovano, pa moramo reči, da je bil drugi zadetek Sarajevčanov prava »mojstrovina« Rašević. Le-ta je izvajal prosti strel s 17 metrov od vrat gostov. Streljal je prek živega zidu gostov tako spretno, da je žoga našla pot v mrežo Ljubljančanov.

Olimpija pa se ni vdala v usodo. Tako se je v protinapadih zvrstilo nekaj obojestranskih možnosti za povečanje zadetkov. V 75. minuti pa je Olimpija izenačila. Popivoda in Rogić sta bila tokrat spet uspešna. Prejeto žogo je Rogić s petih, šestih metrov je spravil v mrežo domačih. Kmalu zatem pa je bil Popivoda spet v položaju, da bi gostje vnovič vodili. V zadnjem trenutku je ta nevaren strel prepretil Muzurović, ki je z glavo poslal žogo v aut.

Sedem minut pred koncem tekme so domačini zapečatili usodo zeleno-belih. Muzurović je skoraj vse igrišče pretekel sam z žogo. Ko je prišel v kazenski prostor gostov, je dal lep predložek Šljivi, ki je žogo z glavo poslal v vrata Olimpije.

K. KAMERIC

Stadion na Koševu, gledalcev 2.000, vreme in teren ugodna za igro, sodnik Barberić (Novi Sad)

STRELCI: 0:1 — Oblak (38), 1:1 — Cerić (47), 2:1 — Rašević (68), 2:2 — Rogić (75), 3:2 — Šljivo (83).

SARAJEVO: Gruda, Tešanj, Muzurović, Šljivo, Lubura (Demir), Rašević, Harambašić (Dupovac), Pirić, Cerić, Petković, R. Simić.

OLIMPIJA: Šarap, Dogančić, Rogić, Sišić (Samatović), Soškić, Klampfer, Popivoda, Ameršek, Srbu (Golec), Oblak, Srok.

Že do odmora

Beograd : Sutjeska 2:1 (2:0)

BEOGRAD — Mladinski stadion na Karaburmi, gledalcev 5.000, sodnik Manojlovski (Tetovo).

STRELCI: 1:0 — Stepanović (14), 2:0 — Santrač (41), 2:1 — Bokan (56).

BEOGRAD: Djordjević (Borota), Popadić, Stepanović, Mešanović, Mitrović, Stojanović, Turudija, Zec, Santrač, Lukić, Petković.

SUTJESKA: Racić, Radović, Gardun, Zeković (Medjenovi.ć), Grahovac, Djurović, Kovačević, Bokan, Tibljaš, Perović, Samatović.

Beograjčani so v prvem polčasu gospodarili na terenu. Po dveh zadetkih je kazalo, da bodo nogometaši Sutjeske izgubili z visokim rezultatom, vendar je v nadaljevanju prišlo do spremembe.

Zadetek Stepanovića v 14. minuti je bil plod akcije ciotnega moštva, medtem ko je drugi zadetek dosegel Santrač. Akcijo je začel Lukić, vendar je vratar Sutjeske žogo odbil, Santrač pa se je znašel in žogo zadel v črno.

Tudi v nadaljevanju so imeli pobudo Beograjčani. V zadnjem delu so gostje sicer zmižali rezultat, kljub terenski premoči pa jim kaj več ni uspelo.

Šele v finišu

Radnički : Borac 1:0 (0:0)

NIŠ — Stadion na Čairu, gledalcev 3000, sodnik R. Ristić (Bg), vreme sončno, teren ugoden za igro.

STRELEC: 1:0 — Janković (68).

RADNICKI (N): Pantelić, Kovačev, Dimoski, Rajković, Ilić, Čolaković, Janković, Grubješić, Antić, Andrejević, Pešić.

BORAC: Jantoljak, Pelc, Gavrilović, Gugleta, Sredojević, Brnjac, Smilvski, Jusić, Bećirbašić, Fazlić, Kovačević.

Niški ljubitelji nogometa so s posebnim zanimanjem pričakovali prvi nastop svojih ljubljancev na domačem igrišču. Igra pa jih vsaj v prvem polčasu ni zadovoljila, saj razen nekaj zrelih priložnosti niso videli ničesar. Z nespretnostjo sta se v tem delu sodlikovalaa predvsem Grubješić in Antić.

V nadaljevanju je bila premoč še nadalje na strani domačinov, ki so jo v 68. min. kronali z zadetkom Pešić je lepo podal Janković, slednji pa je z glavo poslal žogo mimo nemočnega Jankoviću.

KEGLJANJE

Tomažič 1048

ŽALEC, 27. avg — Na štiristeznem avtomatskem kegljišču v Žalcu je ta teden klubsko prvenstvo KK Žalec v disciplini 200 lučajev. Vsi tekmovalci bodo nastopili štirikrat. Nastopa 32 članov, 9 članic in 7 mladincev.

Stanje po dveh nastopih: 1. Tkačič 1949 (985, 964). 2. Tomažič 1941 (1025, 916). 3. Čehovin 1883 (939, 944).

Včeraj se je pričel tudi tretji nastop, na katerem je Tomažin postavil nov rekord kegljišča s 1048 podrtimi kegli.

Vrstni red žensk po 1. nastopu: 1. Zupanc 428, 2. Stampar 428, 3. Goršek 399

Vrstni red mladincev po 1. nastopu (100 lučajev): 1. Naprudnik 403, 2. Bezavšek 398, 3. Marković 391.

T. TAVČAR

Celje : Rotweis (Salz) 5537:5127

CELJE, 27. avg. Na kegljišču Ingrada so Celjani v velikem slogu slavili mednarodno zmago. V vsakem moštvu je nastopilo le po 6 tekmovalcev. Celjan Vanovšek je s 1047 podrtimi kegli postavil nov rekord Celja in Ingradovega igrišča. Pri Celju sta bila solidna še Grum s 934 in Kranjc s 911 podrtimi kegli, pri gostih pa je bil najboljši Hammerl z 902. Ingrad : Šoštanj 6561:6521.

K. JUG

ODBOJKA

Bled : Mislinja 3:0 ((5, 12, 10)

BLED Igrišče Partizana, sodnika inž Šinkovec (Lj) in Paul (Kropa).

BLED: Torkar, Mirko Andoljšek, Mitja Andoljšek, Pintar, Kapus, S Vernig, B. Vernig, Vovk.

MISLINJA: Odar, B. Zajc, T. Zajc, Verbič, Tisnikar, G. Založnik, A. Založnik, Klemenc, Kotnik.

V kvalifikacijski tekmi za vstop v I. republiško odbojkarsko ligo je ekipa Bleda gladko premagala Mislinjo. Domačini so bili precej boljši in imajo realne možnosti, da tudi v povratnem srečanju v Mislinji zmagajo.

J. JAVORNIK

Zmaga drugoligašev

NOVO MESTO, 27. avgusta — V prijateljski odbojkarski tekmi je ekipa Novega mesta igubila s Kamnikom z 2:3 (—6, —10, —7, 12, 15). Drugoligaš iz Kamnika je brez večjih težav premagal Novomeščane. Po treh nizih so gostje vodili 3:0, nato pa so odigrali še dva niza, ki so jih dobili domačini. Najboljša pri gostih sta bila Podjed in Tadić, pri domačinih pa brata Babnik.

S. DOKL

Zmaga Fužinarja

BOVEC — Na zanimivem odbojkarskem turnirju za Ivov memorial so nastopile ekipe Fužinarja, Salonita in Bovca. Igralci Fužinarja so osvojili prvo mesto in s tem tudi prehodni pokal, ki je zdaj že tretjič v njihovih rokah. Glede na to, da se je odbojkarska sezona šele začela so bile tekme dokaj zanimive in lepe. Turnir je vzorno organiziral domači odbojkarski klub, pokal za najboljšega igralca turnirja pa je prejel Španzel, član Fužinarja.

Rezultati: Fužinar : Bovec 3:0, Salonit : Bovec 3:1, Fužinar : Salonit 3:0.

Končni vrstni red: 1. Fužinar, 2. Salonit, 3. Bovec.

M. KLAVORA

Oba izenačena

Vardar : Bor 1:0 (0:0)

SKOPJE — Mestni štadion, gledalcev 5000, sodnik Lukić (Bgd).

STRELEC: 1:0 — Balevski (57).

VARDAR: Mutibarić Ančevski, Andrejevski, Spasovski (Hristovski), Mečkarov, Plačkov, Krstevski, Balevski, Dimitrovski, Srebrov, Nikolovski.

BOR: Hajduković Ranković, Bonačić, Perišić (Komljenović), Petković, Reisner, Zavišić, Sopić (Popović), Radović, Tomić, Džordžević.

Tekmo je odločil napadalec Vardaraj Balevski, ko je v 57. min. premagal vratarja gostov Hajdukovića. Vardar je tokrat ostro napadal, z desne strani je Ančevski poslal žogo prek vrata gostov. Balevski in Hajduković sta se znašla iz oči v oči, napadalec je bil hitrejši in z glavo je potisnil žogo v mrežo.

V začetku je imel Vardar premoč, potlej pa je bila igra izenačena. Po zadetku so domačini okrepili obrambo in do konca tekme so imeli pobudo gostje.

M. MICKOVIC

Krčevit odpor

Sloboda : Čelik 0:0

TUZLA — Stadion na Tušnju, gledalcev 4000, sodnik Canak (Bg), vreme sončno, igrišče ugodno za igro.

SLOBODA: Mešković, Fazlić, Jovičić, Avdičević, Mulahasanović, Hatunić, Jevremović, Nalić, Jusić, Gerum, Hukić.

ČELIK: Vujačić, Šljoka, Brdarević, Galijašević, Hajduk, Mujkić, Buza, Peleš, Renić, Gavran, Bajević.

KONJSKI ŠPORT

Nasa v finalu

LJUBLJANA, 27 avg. — Prvi dan velike konjeniške prireditve na hipodromu v Stožicah sta bili na sporedu dve dirki »asačev, ki se bodo v nadaljevanju tekmovanja pomerili še v finalu »Krožne dirke Slovenije«. Nastopili pa so tudi preskakovalci zaprek, ki so se pomerili v predzadnji dirki državnega prvenstva.

Marko Slavič ki v konkurenci za »Krožno dirko Slovenije« prepričljivo vodi, je tokrat nastopil z Naščijo, ki bo v finalu z voznikom Jankom Slavičem poskusila ogroziti končno zmago Dinga in svojega današnjega voznika. V obeh dirkah je malce presenetljivo na 2000 metrov dolgi progi zmagala Fistina z voznikom Antonom Slavičem iz Šalincev. V preskakovanju zaprek je bila najprej na vrsti sedma dirka za državno prvenstvo. Med mladinci je nastopilo 5 tekmovalcev, od tega le dva v konkurenci. Zmagal je Beograjčan Spasojević, ki si je praktično že zagotovil naslov državnega prvaka.

Izven konkurence je nastopil tudi Ljubljančan Koren ki je z Vikingom zasedel tretje mesto. Medčiani je bil najboljši Celjan Rančigaj s Kobro, medtem ko je bil njegov glavni tekmec za naslov državnega prvaka Milutinović z Vesnikom šele tretji. Celjan se je tako lanskoletnemu prvaku približal še za nadaljnji dve točki.

REZULTATI — 1. dirka 2—12-letnih kasačev: 1. Fistina — A. Slavič (Šalinci), 2. Pari — Lubi Anton (Bunčani), 3. Proza — Krušič (Ljubljana): 2. dirka: 1. Fistina — A. Slavič (Šalinci), 2. Nasa — M. Slavič (Ljutomer), 3. Fistra — L. Slavič (Grabe)

F. B.

STRELJANJE

Dve zmagi Gorenjcev

LJUBLJANA, 27. avg. — Danes je bil v Ljubljani 10. jubilejni troboj strelskih reprezentanc Furlanije-Julijske krajine, Koroške in Gorenjske. Streljali so s standardno MK puško in pištolo. Slovesnosti na začetku se je udeležil tudi avstrijski konzul v Ljubljani dr. Heinrich Riesenfeld.

REZULTATI — standardna MK Puška — ekipno: 1. Gorenjska 4297, 2. Furlani-Julijska krajina 4278, 3. Koroška 4172; posamezniki: 1. Janez Otrin (Gor.) 560, 2. Vera Otrin (Gor.) 552, 3. Piani (Fur.) 546; pištola — ekipno: 1. Furlanija-Julijska krajina 2139, 2. Gorenjska 2064, 3. Koroška 2034; posamezniki: 1. Tondo (Fur.) 558, 2. Peternel (Gor.) 538, 3. Spizzoli (Fur.) 537.

B. MALOVRH

Ceprav so imeli v prvih 45. min. domačini mnogo več od igre kot gostje, zadetka vendarle nismo videli. Čelik se je od 10. min. dalje krčevito, vendar uspešno upiral, včasih tudi z vsemi igralci na svoji polovici. Kljub nekaj zrelim priložnostim, od katerih bi morali realizirati vsaj dve, pa Tuzlanci niso uspeli premagati Vujačića. Gostje so imeli v tem delu le enkrat priložnost za zadetek, vendar tudi oni niso uspeli.

Drugi polčas je minil enako kot prvi. Premoč domačinov je bila velika, vendar jim tokrat športna sreča ni bila naklonjena, saj jim lo realizirati. Tako se je Hukić kar trikrat sam znašel pred Vujačićem, ga ni znal premagati. Čelik pa je s svojim načrtom uspel, enako kot pred dnevi proti Fiorentini — ocuvaš svojo mrežo nedotaknjeno. Sodnik ne zasluži pohvale.

M. MUHAREMAGIC

Oršič - najhitrejši

Današnjo preizkušnjo v speedwayu za državno prvenstvo v Ljubljani dobil Zagrebčan - Na 2. mestu je Miler

LJUBLJANA, 27. avg. — V organizaciji Avto moto touring kluba Ljubljana je bila danes v Zgornji Šiški dirka za državno prvenstvo v speedwayu. Nastopilo je 13 tekmovalcev, manjkali so le tekmovalci iz Svetozareva. Prvo mesto je zasluženo osvojil Draško Oršić (Remetinec — Zg), ki je poleg hitre vožnje pokazal tudi veliko tehničnega znanja. Omeniti velja tudi visoko uvrstitev mladega in nadarjenega Mariborčana Leona Šauperla. Evald Babič iz Krškega je imel v zadnji — 20. vožnji smolo, ko je že takoj po štartu padel in tako zapravil vsaj tretje mesto. Najnesrečnejši tekmovalec je bil prav gotovo Josip Frančič (Prelog); najprej je v 6. vožnji srečno brez posledic padel, v 18. vožnji pa se je zaletel v motor Franca Veneta (Krško), ki ga je ta takoj po štartu izpustil iz rok. Pri tem se je Frančič poškodoval in so ga morali takoj odpeljati v bolnišnico. Kaže, da poškodba ni hujša. Zelo se je izkazal z zanesljivo vožnjo Ljubljančan Janez Tomažič. Prvenstvo v rokah domačega AMTK Ljubljana je brezhibno uspelo. Naslednja dirka za državno prvenstvo bo prihodnjo nedeljo v Mariboru.

REZULTATI: 1. Oršič (Remitinec — Zg) 15 točk, 2. Miler (TAM Maribor) 14 točk, 3. Sauperl (TAM Maribor) 12 točk, 4. Babič (Krško) 11 točk, 5. Tomažič (AMTK Lj) 10 točk, 6. Nunčič (Krško) 8 točk, 7. Kekec (TAM Mbr) 7 točk, 8. do 10. mesto Breznik (Gornja Radgona), Vurcer (Ptuj), Frančič (Prelog) 6 točk, 11. Bene (Krško) 5 točk, 12. Soršak (TAM Maribor) 2 točki, 13. Gradeček (Prelog) 1 točka.

T. ZIDAN

PO DOMAČIH KRAJIH

Turk prvak

NOVO MESTO, 27. avgusta — Na teniškem prvenstvu Novega mesta je nastopilo osem igralcev. Zmagal je Turk, ki je v finalu premagal Uhla z 2:1. Tretji je bil Berger, četrti pa Gerbec.

S. D.

DRAGO ORŠIĆ PRVI — V drugi dirki v speedwayu je zmagal Drago Oršić (Remetinec) iz Zagreba. Foto: P. Hieng

PRVI PAR PRVENSTVENIH TOČK — Nogometaši Mercatorja so zasluženo, a tudi z nekoliko sreče premagali čvrsto ekipo Slobode iz Bosanskega Novega. Viška obramba je imela veliko dela, le malo pa je manjkalo, da bi tik pred koncem še drugič klonila. Na sliki: Jakopič zaustavlja napad gostov, kapetan Nikolić (oba beli dres) pa čaka na razplet akcije. Foto: Busić

II. ZVEZNA NOGOMETNA LIGA — ZAHOD

Samo dva vse

V II. kolu II. ZNL zmagala Mura in Mercator, Maribor in Rudar pa sta ves izkupiček prepustila nasprotnikom

LJUBLJANA, 27. avg. Slovenski drugoligaši so bili tokrat, v II. kolu prvenstva, dokaj neuspešni, pa tudi neučinkoviti. Medtem ko so vijoličasti že včeraj prepustili Zagrebčanom ves izkupiček, so morali Trboveljčani, kot novinci, spet plačati davek za neizkušenost. Malo več zadovoljstva so omogočili Sobočani in Vičani, ki so doma komaj osvojili vse štiri točke.

Težko, a zasluženo

Mercator : Sloboda 2:1 (1:0)

LJUBLJANA — Igrišče Mercatorja, gledalcev 500, sodnik Grošinić (Zagreb).

STRELCI: 1:0 — Kapidžić (14), 2:0 — Corn (60), 2:1 — Mulalić (84).

MERCATOR: Ahin (Bregar), Jakopič (Haclar), Stermenszky, Mavrič, Nikolić, R. Zavrl Mastnak, Kapidžić, Kitić, J. Zavrl, Corn.

SLOBODA: Alunović, Dudić, Osmanović, Suko, Vujanović, Umičević, D. Mustendagić, Rakanović, Mulalić, Radmanović Djinić.

Gostje so zaigrali popolnoma odprto, prek nevarnih kril. Djinića in srednjega napadalca Radmanovića pa so nekajkrat nevarno ogrozili vrata Ahlina, toda domača obramba je bila vedno na mestu.

V prvih minutah sta moštvi zaigrali previdno in iskali vrzeli v nasprotnikovi obrambi Prvo priložnost so si priigrali Vičani po prekršku nad Cornom ko je prosti strel s kakih 20 m streljal Kapidžić. Gostujoča obramba je žogo odbila, prišla je do J. Zavrla, katerega močan strel je zletel tik nad desnim zgornjim kotom Alimovičevih vrat. Dve minuti kasneje je ofenzivni branilec Osmanović izredno podal svojemu srednjemu napadalcu, ki se je v odločilnem trenutku nekoliko zapletel in lepa priložnost je bila izgubljena. Izredno razpoložen Corn je v 14. minuti zopet spravil gostujoče branilce v težak položaj. Prestalo jim ni drugega kot da so ga zrušili. Sam je streljal skrajšani kot, našel prostega Kapidžića, kateremu ni bilo težko zatresti mreže — 1:0. V 20. minuti se je izkazal vratar gostov. Branil je močan in precizen strel J. Zavrla, mu je zelo lepo podal Mastnjak. V 27. minuti so imeli napadalci Slobode najlepšo priložnost. Kar po vrsti so preigravali domače nogometaše, izvrstno kombinirali, toda preveč so oklevali, tako da je žoga postala plen vratarja Ahlina. V zadnjih minutah je tempo nekoliko popustil, toda igra je še vedno zadovoljevala malošteviine gledalce.

Tudi v nadaljevanju je bila igra zelo dinamična. Mercator je popolnoma prevzel pobudo. Posebno sta bila zanesljiva prodorni, hitri Corn in izkušeni Kapidžić, ki je gospodaril na sredini igrišča in z izvrstnimi podajami napadalcem ustvarjal priložnosti za gol. Večkrat je zaposlil tudi ovinca Mastnaka na desnem krilu toda najboljši strelec SNL v minuli sezoni ni imel sreče. Zoga ga ni »ubogala«, tako da tudi iz najugodnejših priložnosti ni notela za hrbet gostujočega vratarja Alunovića.

Uspešnejši pa je bil Corn na levi strani. Neštetokrat je preigral obrambo Slobode, ki ji je odobno kot v prvem delu, ni preostajalo drugega, kot da zaustavljajo na nedovoljene načine. Dosegel pa je tudi drugi zadetek ki je spominjal na njegove najboljše igre v Olimpiji. Podal mu je Kapidžić, točno na črto kazenskega prostora, na levi rob Viško levo krilo je v silovitem teku z volejem premagalo odličnega gostujočega vratarja.

Toda gostje kljub zanesljivi igri domačih in vodstvu 2:0 niso popustili. Začeli so še ne arno napadati in trenutno nepazljivost Mercatorjeve obrambe kaznovali z zniževanjem rezultata. Največjo krivdo zanj nosi branilec Stermenszky, ki je krenil preveč naprej in ni mogel več dohiteti in zaustaviti Mulalića, ki samemu ni bilo težko premagati Ahlina.

Do konca sta imeli obe ekipi še nekaj lepih priložnosti, toda rezultat je ostal nespremenjen. Najlepšo je zapravil Slobodin napadalec Djinić, ki je v 87. min. v kazenskem prostoru Mercatorja preveč okleval in preigraval, tako da je domača obramba žogo izbila v polje.

J. JANCAR

Odlični Binkovski

Mura : Rijeka 1:0 (0:0)

MURSKA SOBOTA — Igrišče Mure, vreme lepo, gledalcev okrog 1200, sodnik Zrilić (Banja Luka).

STRELEC: 1:0 — Binkovski (87).

MURA: Cirkvenčič, Gavrilović, Husar, Kopač, Posavec, Košak, Glažar, Kranjc, Purgaj (Koblencer), Pintarič, Binkovski.

RIJEKA: Jurišak, Mustač, Kocjančič, Juričić, Rudin, Cukon, Durkalić, Mohorović, Golja, Makin, Poldrugovac.

Mura je že v prvi minuti nevarno napadla in malo je manjkalo, da ni prišla v vodstvo. Binkovski je s kakih 7 metrov ostro streljal, vendar je bil vratar Jurišak na mestu in prepretil nevarnost.

Mura je imela prvih 15 minut pobudo in neprestano napadala, vendar napadalci niso uspeli spraviti žoge v mrežo. Prva srela priložnost za zadetek se je gostom ponudila v 18. minuti, ko se je Makin znašel v kazenskem prostoru, vendar je okleval. Moči obeh so bile kmalu izenačene in napadi so se obojestransko menjavali, vendar nobeni napadalni vrsti ni uspelo zatresti mreže.

Zelo oster tempo igre tudi v drugem polčasu ni popustil. Moštvi sta si prizadevali s hitrimi protinapadi doseči zadetek, vendar sta obrambi pravočasno odstranjevali nevarnosti. Ko so gledalci že začeli zapuščati stadion, misleč, da se bo srečanje končalo brez zadetka, je Mura nevarno napadla in tri minute pred koncem je najboljši napadalec Binkovski, z ostrim strelom z leve strani ukanil vratarja gostov in priboril svoji ekipi dragoceni točki. Za dobro igro so gledalci, kolikor jih je še preostalo, pozdravili zmagovalca z aplavzom.

I. MAUČEC

Jalova premoč

Rudar : Split 1:2 (0:1)

TRBOVLJE — Igrišče Rudarja, gledalcev 1800, teren primeren za igro, sodnik Fehervari (Karlovac).

STRELCI: 0:1 — Obilinović (2), 0:2 — Obilinović (50 — 11 m), 1:2 — Forte (71).

RUDAR: Gobec, Butkovec, Novak, Kompan, Petrošić, Čop, Forte, Kuder, Krastnik (Grašek), Grešak, Matić.

SPLIT: Nižetić, Mataković, M. Kapetanović, Z. Kapetanović, Lukeţin, Jerolimov, Smočić (Bratim), Leskur (Tarra), Restović, Marović, Obilinović.

Nogometaši se niso še prav ogreli, ko so gostje iz prostega strela povedli z 1:0. Iz razdalje 20 m je Obilinović namreč streljal prek živega zidu in premagal sicer zanesljivega vratarja Gobca. Po tem nepričakovanem vodstvu, so se gostje posvetili bolj svoji obrambi in le občasno napadali z dvema ali tremi igralci.

Domačini so igrali vseh 90 minut v polju gostov, vendar streli domačih napadalcev, z izjemo Fortejevega zadetka, niso našli poti v mrežo. Navzlic terenski premoči Rudar ni znal razbiti obrambe gostov. Usoda domačinov je bila zapečatena v 50. minuti, ko je sodnik pokazal na belo točko. Obilinović pa je zanesljivo dosegel zadetek.

Ko so Spličani po 70. minuti igre zaigrali nekoliko bolj odprto, in ko je okrepil domačine Gorišek, so Trboveljčani zaigrali nekoliko bolj podjetno. Ustvarili so si nekaj lepih priložnosti, nekajkrat so tudi streljali, vendar jim športna sreča ni bila naklonjena.

P. BURKELJC

Usodna prekrška

Zagreb : Maribor 2:1 (0:0)

ZAGREB — Stadion Zagreba, gledalcev 6000, sodnik Mujić (Bajaluka).

STRELCA: 1:0 — Bakota (60), 1:1 — Vučeković (64), 2:1 — Bakota (76).

ZAGREB: Horvat, Bratec, Tucak (Močibob), Antolić, Klobučar, Ivanišević Markulin, Bakota, Rudišić, Rukljač (Diekić), Šmolak.

MARIBOR: Vabić, Petrić, Filipović, Bolfek, Grbavac Klančnik, Božić, Bradvić Horjak, Kukanja (Vučeković, Djuričić) Breber.

Tekma po kvaliteti ni bila tako dobra, kot bi pričakovali od obeh ekip, ki se potegujeta za vrh prvenstvene lestvice. Gostje so igrali zelo ostro, tudi grobo zlasti pred odmorom, kar je razburjalo domače igralce, gledalce, pa tudi sodnika, ki je v nadaljevanju zelo strogo kaznoval prekrške Mariborčanov.

Prav zaradi take igre je Maribor dobil tudi oba gola. Dvakratni strelec Bakota je prvi zadetek dosegel po prekršku ki ga je z desnega krila izvedel Markulin. Ta je podal žogo pred vrata najvišje je skočil razpoloženi strelec ter z glavo poslal žogo v mrežo. Maribor je izenačil po hitrem nasprotnem napadu, zadetek pa je dosegel Vučeković. Mariborčani so spet naredili prekršek pred svojim kazenskim prostorom. Za strel se je pripravil Bakota. Vzel je dolg zalet ter silovito mimo zida poslal žogo v nebranjeni del Vabičevih vrat.

Zagreb je bil boljš nasprotnik in zato je zmaga zasluženа. Če bi napadalci imeli nekoliko več sreče, pa bi Maribor lahko dobil še kak zadetek.

S. PIRŠL

SMUČANJE

KOROŠCI V KAPRUNU

SLOVENJ GRADEC 27. avg. — Mladi smučarji Fužinarja in Slovenj Gradca bodo jutri odšli na enotedenske priprave na snegu v Kaprun v Avstrijo Treninga se bo udeležilo sedem koroških alpskih smučarjev pod vodstvom trenerja Jake Valtla. Poleg rednih treningov na suhem so se mladi smučarji Ježeva, Matvozova Potočnik, Borštner, Tirskova in brata Kožej že dvakrat pripravljali na plazu pod Prisojnikom.

NAMIZNI TENIS

80 mladih igralcev

KRANJ, 27 avg — V telovadnici osnovne šole »Franceta Prešernaz je bilo 3. mednarodno mladinsko prvenstvo Kranja v namiznem tenisu. Nastopilo je 80 tekmovalcev iz 12 društev iz Avstrije, Italije, Slovenije in Hrvatske, po pričakovanju pa so imeli največ uspeha mladi tekmovalci Fužinarja, Murske Sobote in domačega Triglava.

Rezultati — ekipno — mladinci, finale: Sobota : Duga Resa 5:2; **mladinke:** Fužinar : Triglav 5:3; **posamično mladinci — polfinale:** Ramovš (T) : Hojjevac (DR) 2:0, Zorić (DR) : Gomilar (So) 2:0; **finale:** Zorić : Ramovš 2:0; **mladinke — polfinale:** Zakojč (Tr) : Režonja (F) 2:0, Strus (F) : Novak (Tr) 2:0; **finale:** Struc : Zakojč 2:1; **dvojice mladinci:** Ramovš-Novak (Tr) : Čapan (DR)-Tičar (Ol) 2:0; **mladinke:** Miloš-Hajdner (Op) : Vesel-Vučić (Kop) 2:0; **mešane dvojice:** Struc-Gomilar (Sob) : Zakojč-Novak (Tr) 2:1.

J. JAVORNIK

DVIGANJE UTEŽI

LJUBLJANA — Dvigalci uteži ljubljanske Olimpije tudi v poletni sezoni niso mirovali. Ves čas so marljivo trenirali, kajti jeseni jih čakajo težke preizkušnje. Že 17. septembra jih čaka dvoboj s Herkulesom v okviru zvezne lige, zatem pa se bodo pomerili še s Slavonijo v Osijeku in Bosno v Ljubljani. V Domžalah pa se bodo še pred tem — 2. septembra — pomerili z ekipo Vorwärts iz Gradca, kjer bodo preizkusili tudi nekatere nove moči. Računajo, da bodo imeli do konca leta kar 12 nastopov

Druga zvezna liga — zahod

Zagreb — Maribor 2:1 (0:0)
Karlovac — Trešnjevka 2:0 (0:0)
Rudar T. — Split 1:2 (0:1)
Mura — Rijeka 1:0 (0:0)
Kozara — Šibenik 1:1 (0:0)
Rudar Lj. — Segesta 2:2
Orijent — Jedinstvo 2:1 (1:0)
Mercator — Sloboda 2:1 (1:0)
Istra — Varteks 1:1 (0:1)

LESTVICA

1.	Karlovac	2	2	0	0	4:0	4
2.	Zagreb	2	2	0	0	3:1	4
3.	Šibenik	2	1	1	0	4:2	3
	Varteks	2	1	1	0	4:2	3
	Segesta	2	1	1	0	4:2	3
6.	Orijent	2	1	1	0	4:2	3
7.	Mura	3	1	1	0	2:1	3
	Split	3	1	1	1	3:4	3
9.	Rijeka	2	1	1	1	3:4	3
10.	Jedinstvo	2	1	0	1	5:2	2
11.	Mercator	2	1	0	1	2:2	2
12.	Rudar (Lj)	2	1	0	1	3:4	2
13.	Maribor	2	0	1	1	2:3	1
	Sloboda	2	0	1	1	1:2	1
	Istra	2	0	1	1	1:2	1
16.	Kozara	2	0	1	1	1:2	1
17.	Trešnjevka	2	0	1	1	1:3	1
18.	Rudar	2	0	1	1	0:2	1

PARI PRIHODNJEGA KOLA: Varteks — Zagreb, Sloboda — Istra Jedinstvo — Mercator Segesta — Orijent, Šibenik — Rudar Lj. Rijeka — Kozara, Split — Mura (odigrano — 1:1), Trešnjevka — Rudar T., Maribor — Karlovac.

1. Vojvodina

Z zmago nad BiH SRS 2. na polfinalnem nogometnem turnirju amaterjev

KRANJ, 27. avg. — Na štadionu »Stanka Mlakarja« se je danes končal polfinalni turnir amaterskih republiških in pokrajinskih reprezentanc za državno prvenstvo. Zasluženo je zmagala Vojvodina, ki je imela najbolj ugrano in borbeno ekipo. Slovenska vrsta se je morala zadovoljiti z drugim mestom, kar je prav tako lep uspeh Prvenstvo žal ni pritegnilo večje pozornosti gledalcev, saj je bil kljub zanimivim tekmam obisk dokaj skromen.

Slovenija : BiH 4:1 (2:0)

Igrišče »Stanka Mlakarja«, sodnik Jakše (Lj), gledalcev 100.

STRELCI: 1:0 — Kolenc (21), 2:0 — Kolenc (33), 3:0 — Žumer (58), 3:1 — Hilja (61), 4:1 — Krojs (71).

SLOVENIJA: Fermo, Erjavec, Černič (Zupančič), Ahlin, Satler, Godler, Kolenc, Žumer, Krojs, Gregorič, Plajnšek.

BiH Simić, Šuput, Kuljanin, Hilja, Marjanović, Mičanović, Jošarević, Sovan, Kurteš, Vrakić, Suvalić.

Naša vrsta je zasluženo in gladko zmagala. Zmaga bi bila lahko še izdatnejša, če ne bi bili napadalci zapravili več idealnih priložnosti. Zaradi nešportnega vedenja je sodnik izključil Slovana (BiH).

Vojvodina : Hrvatska 6:1 (3:0)

Igrišče »Stanka Mlakarja«, gledalcev 200, sodnik More (Lj.).

STRELCI: 1:0 — Kuzmanovic (33), 2:0 — Križan (40), 3:0 — Križan (41), 4:0 — Kuzmanović (49), 5:0 — Mitrović (56), 5:1 — Grabel (65), 6:1 — Dragojević (89).

VOJVODINA: Purać, Vemić, Mitrović, Gavrilović, Zagorčić, Božić, Knežević, Dragojević, Križan, Gvozdenović, Kuzmanović.

HRVATSKA: Nježić, Kolečak, Švigelj, Epert, Grahek, Zafran, Žimora. Ivančić, Horvat, Načinović, Kovačec.

To je bila gladka in najlažja zmaga Vojvodine. Hrvatska se je tudi tokrat predstavila kot nepripravljena.

KONČNA LESTVICA

1. Vojvodina	3	3	0	0	9:1	6
2. Slovenija	3	2	0	1	6:4	4
3. Hrvatska	3	1	0	2	3:8	2
4. BiH	3	0	0	3	1:7	0

Najboljši strelci: Kuzmanovic (Vojvod.) 4, Krojs (Slov.) 3, Kolenc (Sl

TRETJIČ ZMAGOVALEC — Na že tradicionalnem tekmovanju traktoristov v Ptuju si je Štefan Bukvič že tretjič zapored priboril naslov najboljšega traktorista. Bukvič je tudi dvakratni državni prvak. Ekipni prvak pa je v Ptuju postalo moštvo KIK Pomurka. Foto: D. Utenkar

KONEC POČITNIC ZA OTROKE ZDOMCEV - Danes so se končale počitnice za 35 otrok zdomcev, ki so dvajset dni preživeli v Savudriji. Njihove počitnice je organiziral SKUD Triglav iz Stuttgarta. Foto: J. Vetrovec

ZA VEČJO VARNOST UMETNIN — Strokovnjaki so v cerkvi sv. Petra v Vatikanu namestili posebne detektorje, ki naj bi pravočasno odkrili ljudi, ki bi hoteli poškodovati umetnine. Do ukrepa je prišlo po znanj poškodbi Pietà. Telefoto: UPI

PO STAREM GRE HITREJE — Bojda ima še veliko blagajničark v trgovinah sovjetskega glavnega mesta »pri roki« poleg sodobnega računskega stroja še staro in nekam zastarelo računalo. Računski stroji kljub temu vse bolj prodirajo v trgovine in druge ustanove, čeprav menda še marsikatera blagajničarka, podobno kot tale na sliki, raje in hitreje računa po starem. Telefoto: UPI

Bratenje Bileća - Ljubljana

Drugega oktobra se bosta pobratili občina Bileća in Moste-Polje

MOSTAR, 27. avg. — Drugega oktobra, ko bodo v Bileći slavili obletnico osvoboditve, se bodo na svečan način pobratili z ljubljansko občino Moste-Polje. Pred tem so predlog o pobratenju enoglasno pozdravili vsi prebivalci bileške občine, saj sta Ljubljana in Bileća dokaj povezani še iz predvojnih let. V koncentracijsko taborišče v Bileći so pred vojno odvedli mnoge internirane komuniste, med katerimi je bilo tudi precej Slovencev in Ljubljančanov. Po svečanosti v Bileći bodo pobratenje proslavili tudi v Ljubljani. Velja omeniti, da je znano pesem Bilećanko komponiral Ljubljančan Milan Apih.

B. Č.

V boju z rakom

V Primoštenu I. mednarodna konferenca kancerologov - Porok za uspeh: sodelovanje znanstvenikov vseh dežel

PRIMOŠTEN, 27. avg. (Tanjug). V Primoštenu pri Šibeniku bo danes zvečer ob 19. uri svečana otvoritev prve mednarodne konference kancerologov, na kateri bodo govorili o vplivu okolice na nastanek in razvoj raka. Delovni del tega zbora, na katerem so se zbrali priznani znanstveniki in raziskovalci raka iz enaindvajsetih dežel iz vseh kontinentov, se bo pričel v ponedeljek in bo trajal do 2. septembra.

Konferenci bo predsedoval Richard Doll, eden od najuglednejših imen v svetu v borbi proti raku. Za njegove dosežke ga je britanska kraljica odlikovala z nazivom lord.

V razgovoru z dopisnikom Tanjuga sta direktor osrednjega inštituta za tumorje in podobne bolezni v Zagrebu primarij dr. Željko Maričić in docent dr. Janko Vodopija iz Zagreba poudarila, da je cilj tega prvega, tako velikega zbora znanstvenikov in raziskovalcev za isto mizo, omogočiti sodelovanje vseh, ki je tako zelo potrebno za uspeh pri delu oziroma iskanju zdravila za to bolezen, od katere v industrijskih deželah kot tudi v Jugoslaviji, umre vsak četrti prebivalec.

Po njihovih obvestilih, bodo na konferenci še posebej govorili o vplivih škodljivih činiteljev človeške okolice za nastanek in razvoj raka s stališča epidemiologije, endokrinologije, metabolizma in z imunološko-virusnega stališča.

V Primošten je prišlo 147 znanstvenikov in raziskovalcev iz ZDA, ZSSR Francije, Velike Britanije, Avstrije, Holandije, Bolgarije, Indije, Kitajske in drugih dežel.

Do smrti zbil kolesarja

VELENJE, 27. avg. — Milan Štrbenk, ki je včeraj ob 19.20 vozil po Partizanski cesti v Velenju, ni pravočasno opazil kolesarja, ki je kljub urejeni kolesarski stezi vozil po cestišču, namenjenem motornim vozilom. Zbil ga je in rinil pred avtomobilom naprej še dobrih 40 metrov. Pri tem je neznani kolesar — pri sebi ni imel nobenih dokumentov — dobil tako hude poškodbe, da je takoj umrl.

B. Č.

Turisti v študentskih domovih

MARIBOR, 27. avg. — Že sedmo leto so mariborski študentski domovi ob parku v poletnih mesecih odprti za turiste. Turistična sezona se je pričela 1. julija in bo trajala do 15. septembra. Letos so turisti nastanjeni v novem tretjem študentskem domu. Vsem, ki iščejo prosta ležišča, je na voljo 24-urna receptorska služba.

Cena prenočitve je 25 dinarjev, turistom, ki so v domovih dalj časa, pa nudijo popust.

B. ČERIN

Sovjetska delegacija v Sloveniji

LJUBLJANA, 27. avg. — Te dni se mudi v Sloveniji delegacija prostovoljnega združenja za sodelovanje z armado, letalstvom in mornarico iz Ukrajine. Delegacija je gost sveta zveze organizacij za tehnično kulturo Slovenije, vodi pa jo general poročnik Anton Pokalčuk. Danes je delegacija položila venec na Urhu in si ogledala letalski miting v Ajdovščini, v naslednjih dneh pa bo obiskala športne organizacije v Kopru, Ljubljani, Mariboru, Celju, Velenju in drugih mestih.

J. V.

Amin „korači"

Vznemirjenje v Londonu zaradi generalovih ukrepov - Odkup tujega imetja

LONDON, 27. avg. (Tanjug). Včerajšnji sklep generala Amina, ki je napovedal »gospodarsko vojno« proti tujemu kapitalu in premoženju neafriškega dela ugandskega prebivalstva, je tukajšnje politične in poslovne kroge močno vznemiril, saj se še ni utegnilo poleči razburjenje po sporočilu, da se bodo iz te vzhodnoafriške države morali izseliti vsi Azijci, ki nimajo ugandskega državljanstva.

Predsednik Amin je na včerajšnjem zborovanju v policijski šoli v Kampali dejal, da bodo vse tuje imetje v Ugandi ponudili v odkup afriškemu prebivalstvu, le del imetja bo prevzela država. V Londonu sodijo, da bodo ti ukrepi najbolj prizadeli Veliko Britanijo, saj britanske zasebne naložbe v Ugandi znašajo okrog 15 milijonov funtov.

General Amin je napovedal, da bo svojo gospodarsko politiko uresničil v dveh stopnjah. Najprej bo Uganda odpovedala gostoljubje 60.000 Azijcem, ki imajo potne liste Velike Britanije, Indije, Pakistana ali Bangladeša. Nato pa bodo odkupili vse tuje tovarne, posestva, trgovinska podjetja itd., ne glede na to, ali so last Azijcev ali drugih tujcev neafriškega rodu. Računajo, da v Ugandi živi okrog 10.000 Evropejcev in Američanov. Največ, okrog 7000, je Angležev.

Vedra nedelja ob obali

Na slovenski obali je bilo danes 20.000 gostov, povsod polna plesišča

PORTOROŽ, 27. avg. — Čeprav je bilo zadnje čase vreme slabo, je bilo danes na slovenski obali približno 20 tisoč kopalcev. V glavnem so to stalni gostje, manj je enodnevnih obiskovalcev iz notranjosti Slovenije in iz Trsta. Če niso kopališča tako polna kot v vrhuncu sezone, pa se zaton poletja ne pozna na plesiščih v vseh slovenskih obalnih mestih.

B. JEŽ

Propeler odsekal nogo

Janko Kovačec se je na ptujskem letališču preveč približal letalu

PTUJ, 27. avg. — Sinoči ob 22.45 se je na letališču v Moškanjcih zgodila huda nesreča. Na travnati vzletni stezi letališča je čakalo letalo ptujskega aerokluba na vzlet. Bilo je v pogonu. Takrat je prišel pred letalo iz neznanih vzrokov 18-letni Janko Kovačec s Trnovskega vrha. Ker se je preveč približal letalu, mu je propeler odrezal nogo. Hudo ranjenega so pripeljali v ptujsko bolnišnico.

Naj povemo, da so letala ptujskega aerokluba ves dan in tudi ponoči vozila ljudi kot aero-taksi. Verjetno se je želel tudi mladi Janko Kovačec peljati z letalom in je na nesrečo prišel preblizu propelerja, ki mu je odsekal nogo.

M. S.

Habičevi so samo ranjeni

Govorice o smrtni nesreči Zdenke, Staneta in Zvonka neresnične

PARAČIN, 27. avg. — V četrtek 24. avgusta sta na 3. kilometru avtoceste Paračin—Zaječar trčila osebni avtomobil znamke wartburg Lj 877-80, s katerim je upravljal Stane Habič, in opel francoske registracije. V tej nesreči sta se laže poškodovala voznik in njegov 14-letni sin Zvonko, medtem ko je žena Zdenka dobila težke poškodbe po prsnem košu in glavi.

V javnost je takoj prodrla vest o smrti družine Habič, ki pa se zdravijo na kirurškem oddelku paračinske bolnišnice.

LJUBIŠA CVETKOVIĆ

Zveza z ubojem Sevovih?

O tem prijetega Marjana Gašperšiča zaslišuje tržaška policija

TRST, 27. avg. (Tanjug) — Marjana Gašperšiča, osumljenega, da je v Ljubljani pred 20 dnevi ubil Aleša Dremlja, zaslišuje tržaška policija po aretaciji v petek dopoldne še naprej, da bi ugotovila njegovo morebitno zvezo z zločinom, v katerem so blizu kraja San Dona del Piave izgubili življenje trije člani družine Ševo.

Gašperšič je na zaslišanju uboj Dremlja priznal. Povedal je, da se je ta čas skrival v Madžarski, Češkoslovaški in Avstriji, v noči od petka na soboto pa je čez Trbiž prišel v Italijo. Aretaciji pred hotelom Colombo v tržaški ulici Geppa se ni upiral. Pri preiskavi so v njegovem avtomobilu našli revolver tipa »beretta« kalibra 6,35 mm.

Diplomatska kronika

TITOVA ČESTITKA — Predsednik ZKJ Josip Broz Tito je prvemu sekretarju CK enotne socialistične partije Nemčije Erichu Honeckerju iskreno čestita. k njegovi 60-letnici in obenem zažeel, da bi se stiki med partijama in državama še naprej razvijali in krepili.

VABILO ZA OBISK — Predsednik Sadat je povabil mehiškega predsednika Echeverrija naj obišče Egipt, je sporočil egiptovski zunanji minister Galeb. Galeb se mudi v Mehiki, kjer bo končal svojo turnejo po latinskoameriških državah.

STIKI MED TOKIJEM IN TIRANO — V Tokiu je neuradno izvedelo, da namerava Japonska navezati diplomatske stike z Albanijo. Morda je ta sklep v zvezi s sedanjimi napori za normalizacijo stikov s Kitajsko

NOVO KITAJSKO VELEPOSLANIŠTVO — V Buenos Aires je prispelo 12 kitajskih diplomatskih uslužbencev, da bi pripravili vse potrebno za odprtje kitajskega veleposlaništva v glavnem argentinskem mestu. Dobrodošlico jim je zaželel podsekretar zunanjega ministrstva Rivarola.

KITAJCI NA POTI — Delegacija kitajske vlade pod vodstvom ministra za strojegradnjo Li-Šu-Činga je odpotovala v Stockholm. Obiskala bo tudi Norveško in Finsko.

Telegrami

Povečanje plač v Romuniji

BUKAREŠTA — S prvim septembrom bo 1,160.000 zaposlenih Romunov z minimalnimi dohodki začelo dobivati za 13 do 25 odstotkov višje plače. Tako bodo tisti, ki zdaj dobivajo 800 lejev, odslej imeli 1.000 lejev plače. O tem so se dogovorili na julijski konferenci KP Romunije, na kateri so sklenili, da bo leta 1975 morala minimalna plača v Romuniji znašati 1.100 lejev.

Drag »zračni most«

NAIROBI — Zračni most za izselitev 60 tisoč britanskih Azijcev iz Ugande bo stal okrog 85 milijonov dolarjev. Vsi ugandski prebivalci azijskega rodu, ki so obdržali britanske potne liste, morajo zapustiti državo ja bo prva skupina 15.000 britanskih Azijcev britanskega veleposlanika v Kampali Slaternajpozneje do 5. novembra letos. Po izjavi že v kratkem odpotovala v Veliko Britanijo.

Japonski uvoz iz ZDA

TOKIO — Japonska vlada je sklenila, da bo iz ZDA v najkrajšem času uvozila za 769 milijonov dolarjev raznih izdelkov, predvsem helikopterjev, letal, turbin itd. S tem ukrepom namerava zmanjšati ameriški plačilni primanjkljaj v dvostranski trgovini. Sprejela ga je na zahtevo ZDA.

Porast brezposelnosti

LONDON — Po podatkih iz srede avgusta je v Britaniji več kot 930 tisoč brezposelnih. To je za 60.000 več kot julija in največje število sploh po letu 1939. Brezposelnost je najhujša na Severnem Irskem.

Smith o »novem kurzu«

CHIPINGA — Ian Smith je izjavil, da bodo na septembrskem kongresu rodezijske stranke obravnavali predlog nove »strategije in taktike« za boj proti posledicam gospodarskih sankcij, ki jih druge države izvajajo proti Rodeziji. Obenem bo stranka morala sprejeti novo politko, ker so britansko-rodezijski pogovori propadli.

Amin poziva kmete

NAIROBI — Ugandski predsednik Amin je pozval kmečko prebivalstvo, da ima obdelovalno zemljo, naj se takoj pridruži zadružnemu gibanju, češ da bodo lahko samo tako zmagali v »gospodarski vojni proti revščini in tujemu izkoriščanju.« Devetdeset odstotkov ugandskega prebivalstva živi na podeželju.

Na lov proti Islandiji

BONN — Prve ladje zahodnonemškega ribiškega ladjevja, ki so opremljene za lov v velikih globinah, so odpiule proti Islandiji, kjer nameravajo nekaj naslednjih tednov ribariti v odaljenosti do 12 milj od islandskih obal. Te ladje ne bodo spoštovale islandske zahteve, po kateri naj bi se ozemeljske vode Islandije s 1. septembrom razširile vse do 50 milj od obale. ZRN bo to vprašanje verjetno predložila v obrazložitev svojim partnerjem v EGS, v katero Islandija izvaža okrog 40 odstotkov svojega ulova.

Zambija nadzira uvoz

NAIROBI — Zambijska vlada je strogo omejila uvoz in uvedla režim uvoznih dovoljenj za vse vrste blaga, ki ga kupujejo v tujini. Uvoz luksuznih artiklov je prepovedala že februarja. Za vse druge izdelke pa so se močno povečale uvozne carinske dajatve.

Peru: uspešen ribolov

RIM — Peru je najpomembnejša ribiška država na svetu. Po podatkih FAO je leta 1970 skupni lov rib znašal 69,3 milijona ton. Peru je v tem letu z izvozom rib zaslužil 339 milijonov dolarjev, Japonska 332, Norveška 260, Kanada 257, Danska 165, Islandija 112, ZDA pa 97 milijona dolarjev.

Lov na gverilce

BUENO AIRES — Argentiška policija je aretirala 10 ljudi, ki so osumljeni, da pripadajo mestni gverili. Med hišnimi preiskavami je pri njih našla nekaj orožja in razstreliva. Odkrila je tudi skrivališče, v katerem so gverilci skrivali ugrabljene ljudi.

Mesečev vzorec za Britanijo

MOSKVA — Predstavniku britanskega kraljevskega društva siru Jamesu Lighthillu so v Moskvi slovesno izročili dve steklenički z vzorci Mesečevih tal, da jih bodo pregledali v angleških laboratorijih. Angleškim znanstvenikom bodo izročili tudi izsledke raziskav teh vzorcev, ki so jih opravili v SZ.

Pa še to

GRENKO SPOZNANJE — Kandidat demokratske stranke za predsednika ZDA Georg McGovern ni preveč zadovoljen z volilno kampanjo. V pogovoru z novinarji je namreč dejal:

»Ameriški narod je postal zelo nezaupljiv in ciničen do političnega vodstva. Številni volilci imajo danes politične voditelje za špekulante in prevarante.«

Ameriška pošast v ledu

Svet je velik oder, ameriška trgovina pa še vedno le semenj — Ni važno zaračunati, pravijo ameriški trgovci, važno je tudi prodati, in to karkoli

OD DOPISNIKA POLITIKE ZA DELO

NEW YORK, avgusta. Pronicljivi razlagalec gospodarskih razvojnih tokov John Kenneth Galbraith meni, da je v Ameriki, bolje rečeno ZDA, klasično tržišče ponudbe in povpraševanja samo še iluzija. Kajti ni porabnik tisti, ki določa ponudbo, temveč ponudba sama po svojih dolgoročnih načrtih in zamislih vsiljuje samo sebe porabniku, dopoveduje mu, kaj mora zahtevati, koliko in kdaj. Svet velikih korporacij ima oblast nad duhom in trebuhom nacije in on določa, kakšne naj bi bile njene potrebe.

Morebiti. Toda kdor gre na sprehod po ulicah trgovin, blagovnic in supermarketov, opazi, da Amerika ni tako zelo podobna deželi »potrošnega obdobja« — ki rahlo zmedeno dokazuje, kako socialistične dežele »šele sedaj« odkrivajo tržno gospodarstvo — temveč veliko bolj sejmu iz minulih časov. Ne le, da je boj za potrošnika na višku, še več, podjetniki sodijo, da je javnost treba ujeti na limanice.

V najuglednejših veleblagovnicah so razprodaje dvakrat na leto, v ostali ogromni trgovinski mreži pa še pogosteje, za del trgovine pa so sploh način življenja. Nevernetno velik del trgovcev se drži pravila, ki ga je v Evropi zmagovito uresničil podjetnik Bata, da je cena dolar in 99 centov veliko nižja od dveh dolarjev. Spričo dejstva, da od tega prepričanja ne popuščajo, bi smeli sklepati, da je v očeh povprečnega kupca razlika v resnici velikanska. Razprodaja — razglaša na ves glas elektronsko podjetje Lafayette — Stereofonski sistem je stal včeraj 219 dolarjev 95 centov, danes ga dobite za borih 159 dolarjev in 88 centov. Prihranili boste 60 dolarjev in 7 centov!«

Če ne z lažjo, pa z resnico

Nobena od teh šte... ni dokončna, ker ne vključuje davka na promet, ki ga je v večini držav ZDA treba posebej plačati. Kljub temu pa firma le računa, da bo nekoga globoko pretresla z dlakocepsko pojasnjeno izredno priložnostjo — morebiti ne toliko s tistimi 60 dolarji, temveč z natanko izračunanimi 7 centi.

Psihologi trgovske mreže so si izmislili tudi trik za tiste, ki nejeverno skomigajo z rameni. Če nekoga ne morejo pridobiti z debelo lažjo, mu ponudijo krepko resnico: »Kupite katerokoli obleko, ki jo najdete pri nas (tako pravi neka brooklynska prodajalna moške konfekcije), mi pa vam bomo za povrh dali še eno — samo za dolar.«

»Zakaj?« razmišlja kupec in se boji skrite prevare, štacunar pa mu vrže na mizo odprte karte: »Cemu tako delamo? Prvič, ker si želimo pridobiti novih kupcev, ki naj se spoznajo z našo poslovalnico in vidijo, kje smo. Drugič, ker smo po pravici povedano do vrha založeni z blagom ... in ga zato dajemo dobesedno brezplačno, v upanju, da bomo zaslužili pri bodočih kupcih.«

Spričo take iskrenosti ali pa jasne trgovske logike bi se stranki moralo zdeti, da v resnici ne gre za zanko, če za en sam dolar kupi še eno obleko, katere resnična cena se je skrila v ceno prve. Ali pa, če se ameriški trgovec trudi, da bi vsakovrstno, celo najbolj zapleteno elektronsko blago vsilil javnosti za ogromen cent manj od malenkostnega dolarja, izhaja prav tako iz globokega prepričanja, da je na svetu ni stvari, ki bi je ne bilo mogoče prodati. Na nedavni newyorški razstavi »organske hrane« — zadnjega krika prehrambene mode, podkrepljene s strahom javnosti pred kemikalijami v hrani — je najmočneje delovala reklama nad vhodom:

»Vdih svežega zraka. Čistega dobrega zraka, kakršen je bil nekoč. 25 centov. Paviljon 21.«

Ta mednarodni sejem zdravja se je naselil v enem od najdražjih hotelov, v newyorškem Hiltonu. Seveda ni manjkalo tudi astronavtike. »Lunin sendvič. Zdaj tudi na zemlji. Nov, hranljiv, naraven sadni sendvič. Odpri, olupi in pojej. Velika zabava. Lunin sendvič. Posadka Apolla 15 je imela s seboj na poti na mesec Sahadijeve sadne žemljice.«

Čemu se ljudje le čudijo, če astronavti brž ko spet stopijo na tla matere zemlje, razmišljajo, kako bi zaslužili s svojim podvigom, ko pa jim je industrija vsilila vesoljsko blago z namenom, da ga potem vrže v trgovino na drobno?

Najsodobnejši prodajni center v širšem New Yorku, »King's Plaza«, ki zajema dve veleblagovnici in 125 drugih prodajaln in servisov — vse pod eno samo neskončno streho — se je nedavno ponujal kupcem z dramatičnim oglasom: »Pošast v ledu. Ali je to bitje vmesni člen med človekom in opico? Številni znanstveniki so v zadregi, kako naj ocenijo ta antropološki fenomen, morebiti edini v zgodovini. Pridite in oglejte si skrivnostne vzorce v ledu, v centru King's Plaza vsak dan od 11. dopoldne do devetih zvečer. Vstopnina: 25 centov.«

Tudi politika je trgovina

Nazadnje še politika. Zakasnelo priznanje senatorja Eagletona, da je zamolčal svojo medicinsko preteklost, ko mu je George MacGovern ponudil predsedniško kandidaturo, je za demokrate morda tragedija, vsekakor pa je hudo usekal po MacGovernu samem. Trgovini pa bo prineslo milijone. »Prva edina izdaja. Omejeno število značk demokratske predvolilne kampanje, »MacGovern in Eagleton« z njunima podobama. Kombinacija, ki je izgubila bitko v življenju, zmaguje v svetu zbiralcev. Izkoristite enkratno priložnost — pošljite tri dolarje za tri značke ali pet dolarjev za šest, ali pa 17 in pol dolarjev za 52 značk.«

Demokratska stranka je gumb izdala v kratkem razdobju tedna dni, ko Eagletonova slava še ni bila oblatena. Domiselnj »center za svetovno umetnost in spominke« je celo zalogo pokupil še tisto jutro, ko je senator iz Missourija s solzami v očeh priznal svoj osebni poraz.

Svet je velik oder, je rekel angleški genij številka ena Shakespeare. Trgovina je pa še zmeraj samo semenj.

JURIJ GUSTINČIČ

VREMENSKO POROČILO

Prognostična karta za 28. avgust 1972 ob 7. uri

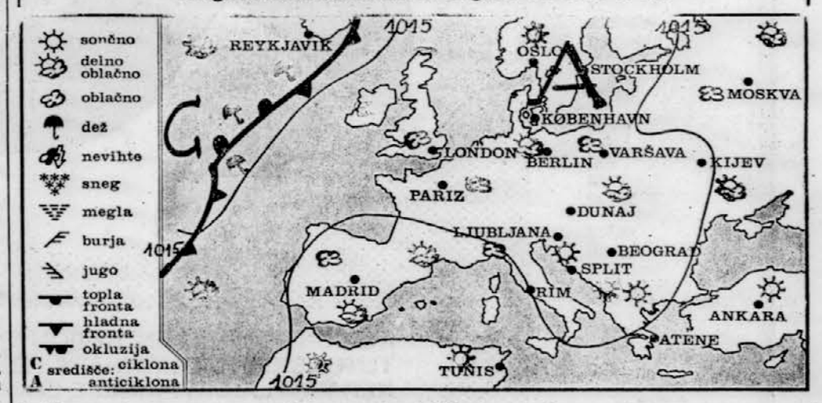

Vreme in temperatura 27. avgusta 1972

kraj	vreme ob 7. uri	stopinj	vreme ob 13. uri	stopinj
Ljubljana	oblačno	14	pololblačno	20
Planica	pret. oblačno	12	—	—
Brnik	pret. oblačno	12	pololblačno	21
Kredarica	jasno	3	v oblakih	4
Maribor	zmerno oblačno	13	oblačno	20
Sl. Gradec	oblačno	13	oblačno	20
Celje	oblačno	13	—	—
Novo mesto	megla	11	delno oblačno	22
Koper	jasno	18	zmerno oblačno	23
Reka	jasno	17	zmerno oblačno	24
Pulj	jasno	17	zmerno oblačno	24
Hvar	jasno	18	jasno	26
Dubrovnik	jasno	20	jasno	21
Zagreb	jasno	12	pololblačno	22
Beograd	jasno	11	jasno	21
Sarajevo	megla	12	jasno	21
Titograd	jasno	18	jasno	26
Skopje	pololblačno	13	jasno	25
Celovec	pololblačno	14	jasno	22
Gradec	oblačno	13	zmerno oblačno	18
Dunaj	oblačno	11	oblačno	20
Benetke	jasno	17	—	—
Milano	pololblačno	17	—	—
Genova	oblačno	18	zmerno oblačno	24
München	jasno	8	jasno	20
Zürich	oblačno	12	oblačno	19
Rim	oblačno	16	—	—
Paris	pololblačno	13	delno oblačno	24
Berlin	oblačno	12	oblačno	19
Stockholm	oblačno	13	oblačno	16
Moskva	oblačno	14	—	—

Temperature morja danes popoldne

Temperature morja danes dopoldne so bile med 20 in 12, tempratura Blejskega jezera 20 stopinj.

Napoved:

SLOVENIJA:

Ponoči in jutri bo zmerno oblačno, v Primorju pretežno sončno. Najnižje nočne tempetrature med 8 in 12, v Primorju 17, najvišje dnevne malo nad 20, v Primorju 25 stopinj.

IZGLEDI ZA

Suho brez večjih temperatunih sprememb.

JUGOSLAVIJA:

Pretežno sončno, v notranjosti države vmes zmerne pooblačitve.

VREMENSKA SLIKA:

Nad pretežnim delom Evrope je področje enakomernega zračnega pritiska. Ob zahodnih vetrovih je tudi v nižjih zračnih plasteh pričel dotekati nad naše kraje nekoliko toplejši zrak.